85.954.2
Ջ-43ց

ԼՈՒԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿ

ՀԱՏՈՐ Ա

Adrine Music
London - New York - Yerevan

Լորիս Ճգնավորյանի «Երաժշտական գեղագիտակ» երկու հատորով ժողովածուն ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից առաջարկվում է որպես ուսումնական ձեռնարկ հանրապետության երաժշտական ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաեւ ներքին եւ արտաքին սփյուռքի կրթօջախների համար:

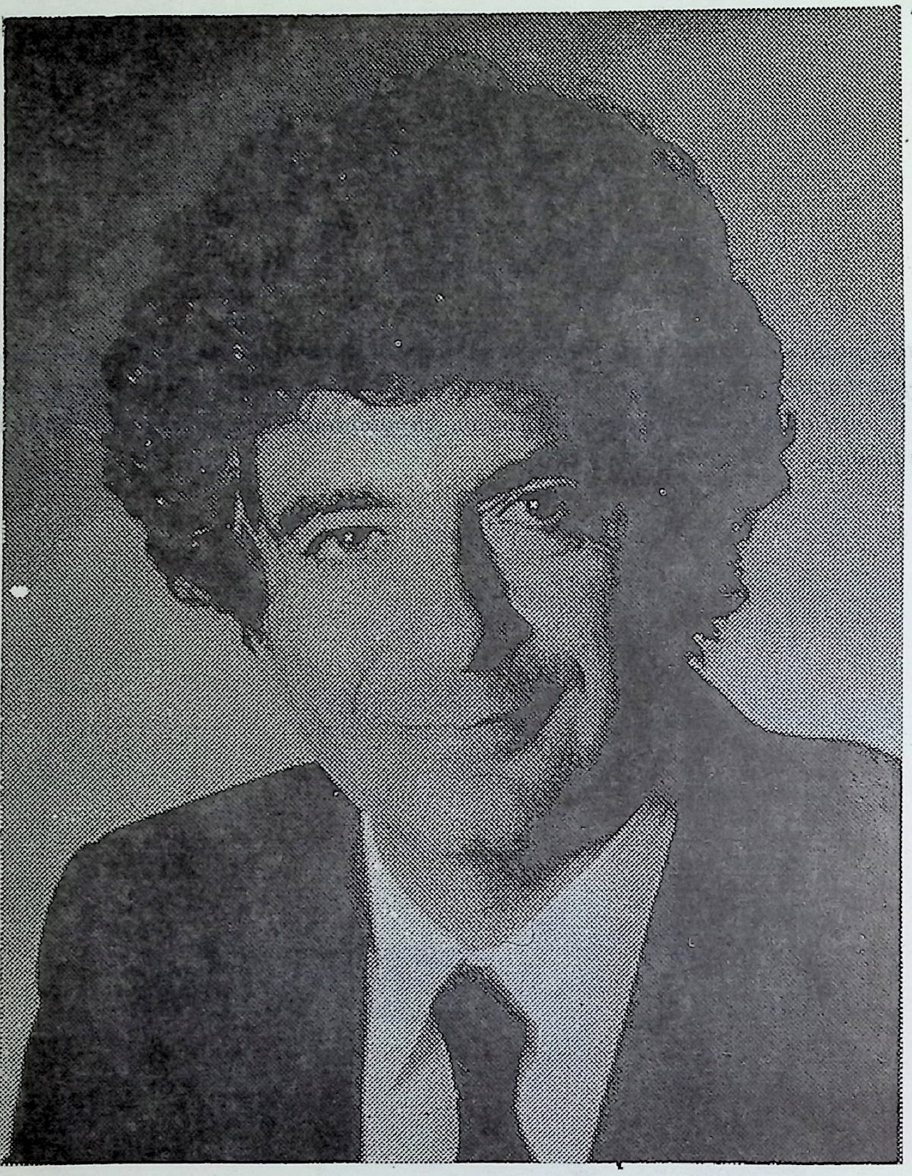

Երաժշտական ցեղասպանության հուշարձանն
ներշնչումն է իմ սրբին յուսոյ Մակէդ
Ճառագին է։

Նոյեմբեր 25, 1994
Երևան

ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿ

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ՀԱՄԱՐ
ԵՐԿՈՒ ՀԱՏՈՐՈՎ

ՀԱՏՈՐ Ա

ԵՊԿ ԳՅՈՒՄՐՈՒ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Adrine Music
London - New York - Yerevan

Ե Ր Կ ՈՒ Խ Ո Ս Ք

ՄԻՐԵԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄ

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱԴԻՏԱԿԻ» ստեղծման գաղափարը հղացա, ստանալով պրոֆեսորիս՝ Կարլ Օրֆի խորհուրդն ու պատվերը, որպես իր ստեղծած երաժշտա-մանկավարժական դպրոցի հիմնական ուսուցման ձեռնարկ՝ 1963-1964 թվերին:

Այս աշխատանքի իրականացման համար սկսեցի հավաքագրել հայկական ժողովրդական ու հոգեւոր երգեր, վանապան հավաքածուներից: Ընտրեցի շուրջ 130 մեղեդի: Օրինակ՝ հիմնականում մեծն Կոմիտասի ժողովրդական երգերի ընտրանիի երկու հատորներից, Սպիրիդոն Մելիքյանի երգերից, Մակար Եկմալյանի «Պատարագիչ», նաեւ հոգեւոր երգեր, տաղեր եւ այլն:

Հատուկ ընտրություն կատարեցի պարզիչ աստիճանական բարդ կարգացող մեղեդիներ, ինչպես նաեւ մաժոր, մինոր, պենտատոնիկ եւ եկեղեցական լադերով մեղեդիներ: Ընտրեցի նաեւ հետաքրքրական ռիթմերով եւ մետրերով եղանակներ, մասնավորապես մետրական հետաքրքրությունը ինձ առավել ներշնչեց ընտրելու հայկական մեղեդիներ՝ հավասար մետրերի մեջ, հավասար եւ իր մեջ, խառը կառուցվածքով, անհավասար մետր, խառը մետր եւ խառը-համաչափ մետրեր:

Օգտագործված ժողովրդական մեղեդիների մշակումների մեջ գրանցված չեն սկզբնական տոնայնությունները:

ՄԻՐԵԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄ:

Դաշնամուրային այս պիեսները ստեղծելիս աշխատել եմ հարապատ մնալ հայկական ոճին եւ ստեղծել տեխնիկական հատուկ հնչողության միջոցներ, հիմնականում օգտագործելով մոնոդիկա, հոմոֆոնիկա եւ պոլիֆոնիկա տարրեր:

Այս ժողովածուն ավարտեցի 1964 թվականին, որն արժանացավ պրոֆեսոր Օրֆի բարձր գնահատականին: Նա էլ իր հերթին ներկայացրեց Գերմանիայի խոշորագույն հրատարակիչներ Շոթը եւ Զոնեն, որոնք էլ լսելով այս պիեսները, առաջարկեցին հրատարակել:

Բայց ես միշտ անբավարարություն էի զգում եւ տարիներ անց փորձեցի վերանայել եւ ստեղծել լիարժեք, ամբողջական, հայկական ոճ եւ հայի ոգի ունեցող գործեր:

Ներկա հրատարակությունը իմ 1987 թվի վերամշակած տարբերակն է: Ի դեպ այս տարբերակիս պարբերաբար այսօր հրատարակում է Գերմանիայի Շոթ հրատարակչությունը Գերմանիայի երաժշտական ուսումնական հաստատությունների ծրագրի համար:

Անգլիայի երաժշտական Արքայական դպրոցների հանձնախմբի կողմից որոշ հատվածներ էլ ընդգրկվել են Անգլիայի հատուկ քննությունների պարտադիր ծրագրերի մեջ: Դրանցից օգտվում են ինչպես Անգլիայում, այնպես էլ աշխարհի բազմաթիվ երկրներում:

ԼՈՐԻՄ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

© Լորիս Ճգնավորյան 1994թ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԳԱՑԵԼՆԵՐ

ԳԻՐՔ ԱՌԱՋԻՆ

(ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ)

No.1 ՊՐԵԼՅՈՒԴ

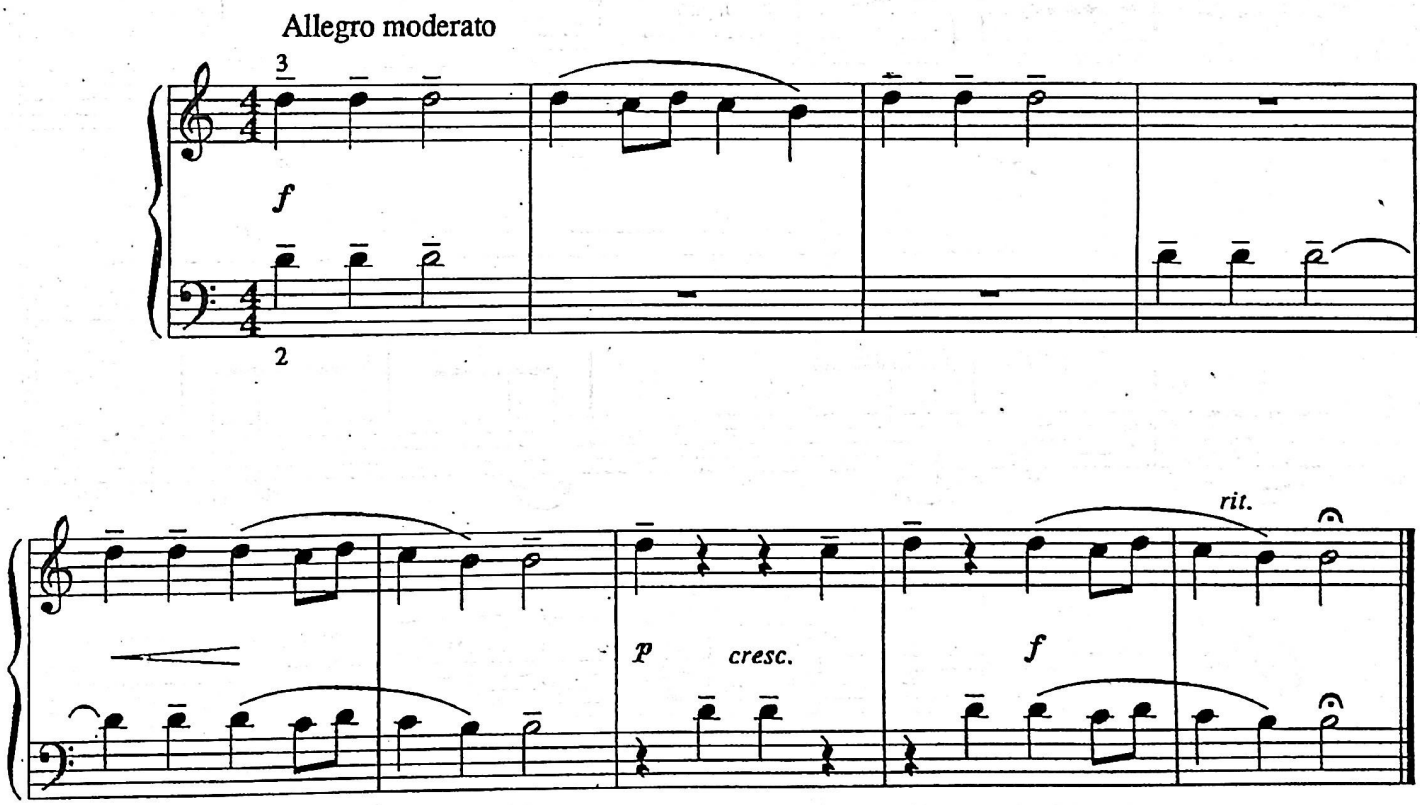

No.2 ԵՐՋԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐ

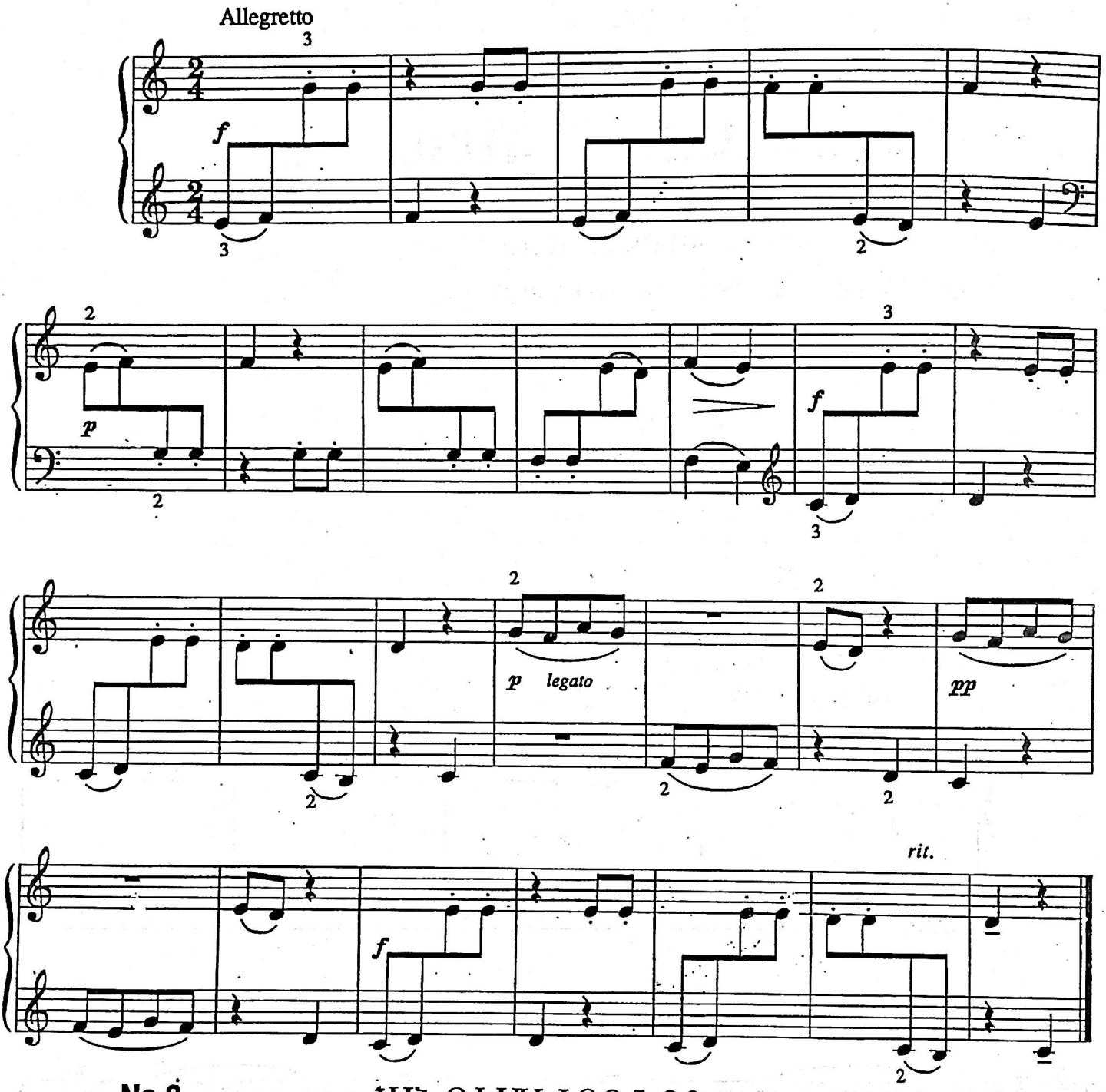

No.3 ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ԵՐԳ

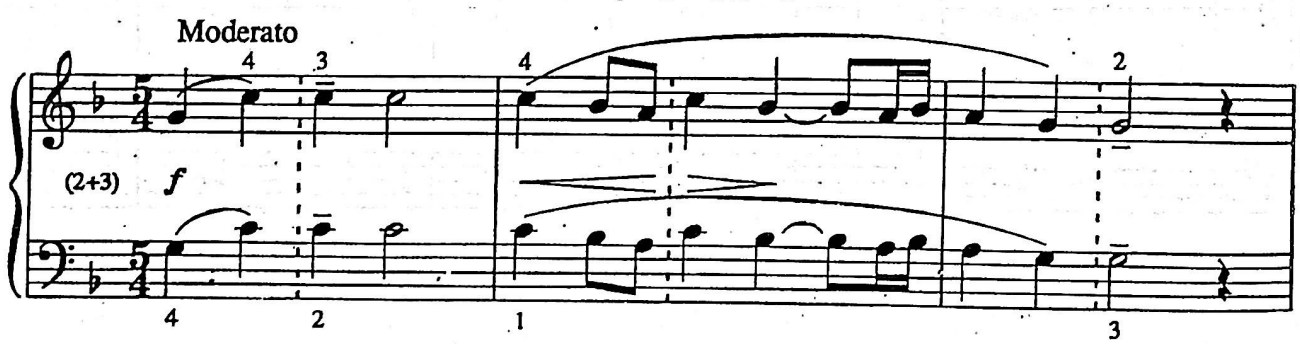

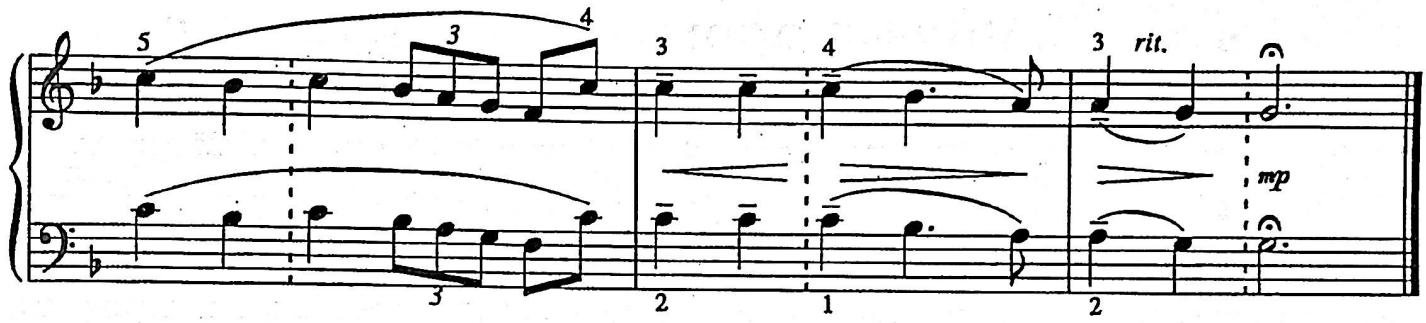

No.4

Allegro ma non troppo

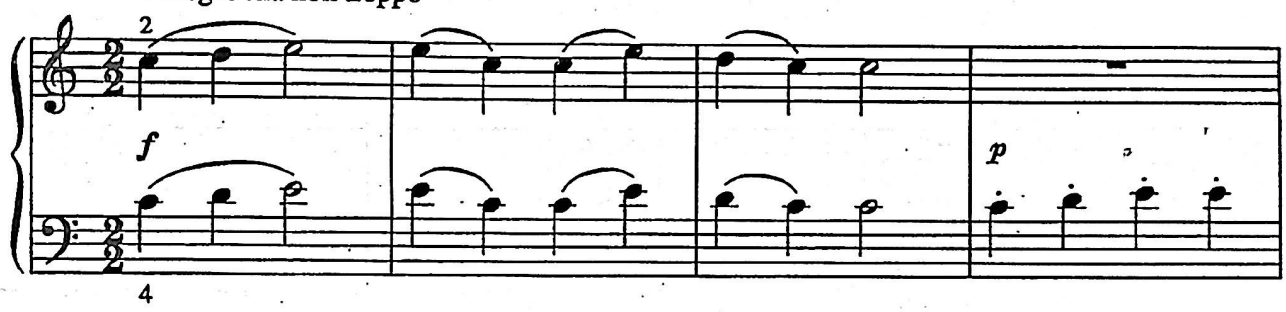

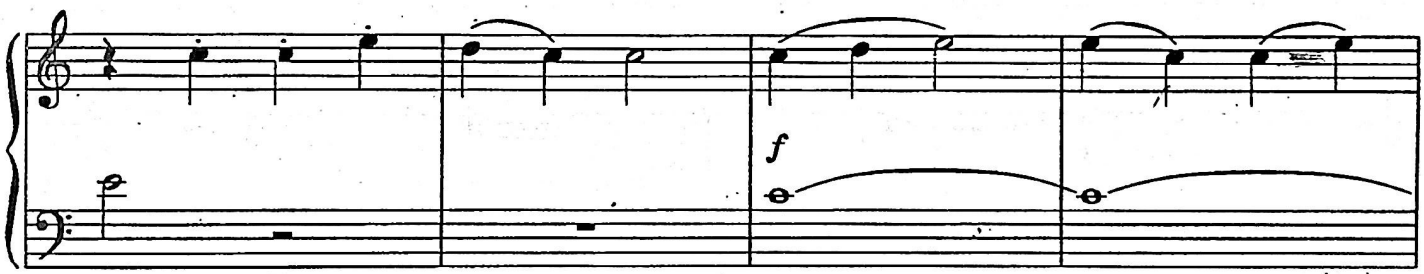

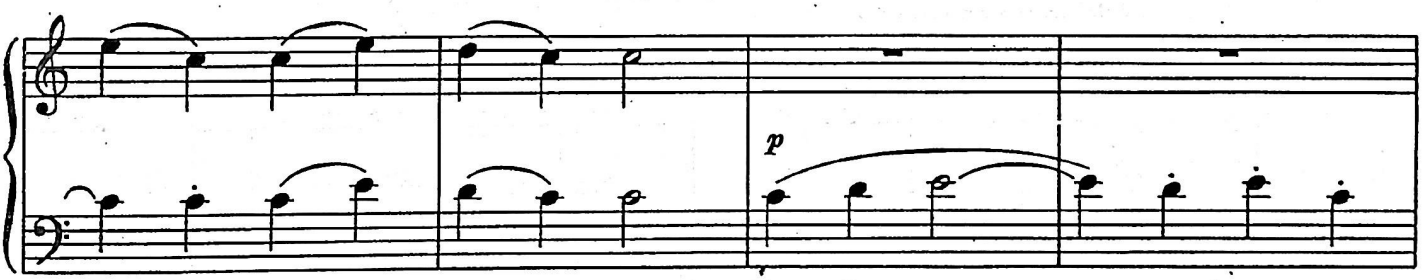

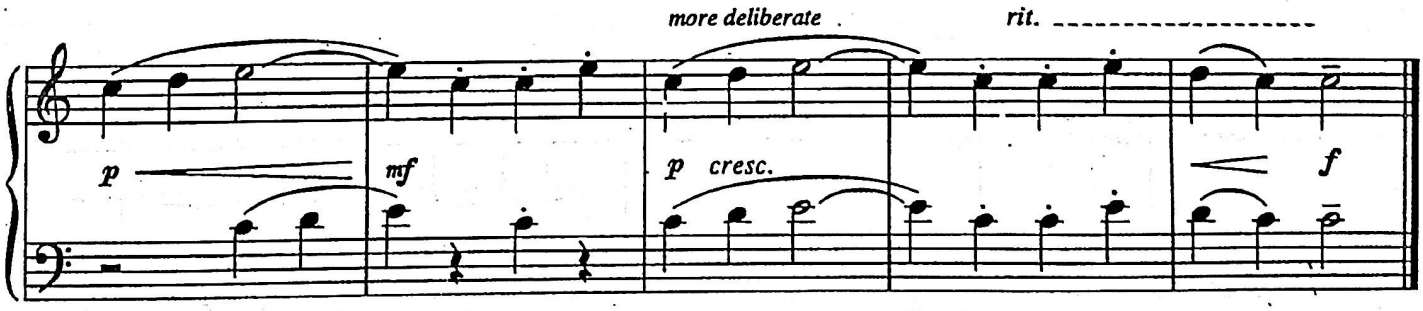

No.5 ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ՀԻՆԳ ՄԱՏԻ ՀԱՄԱՐ

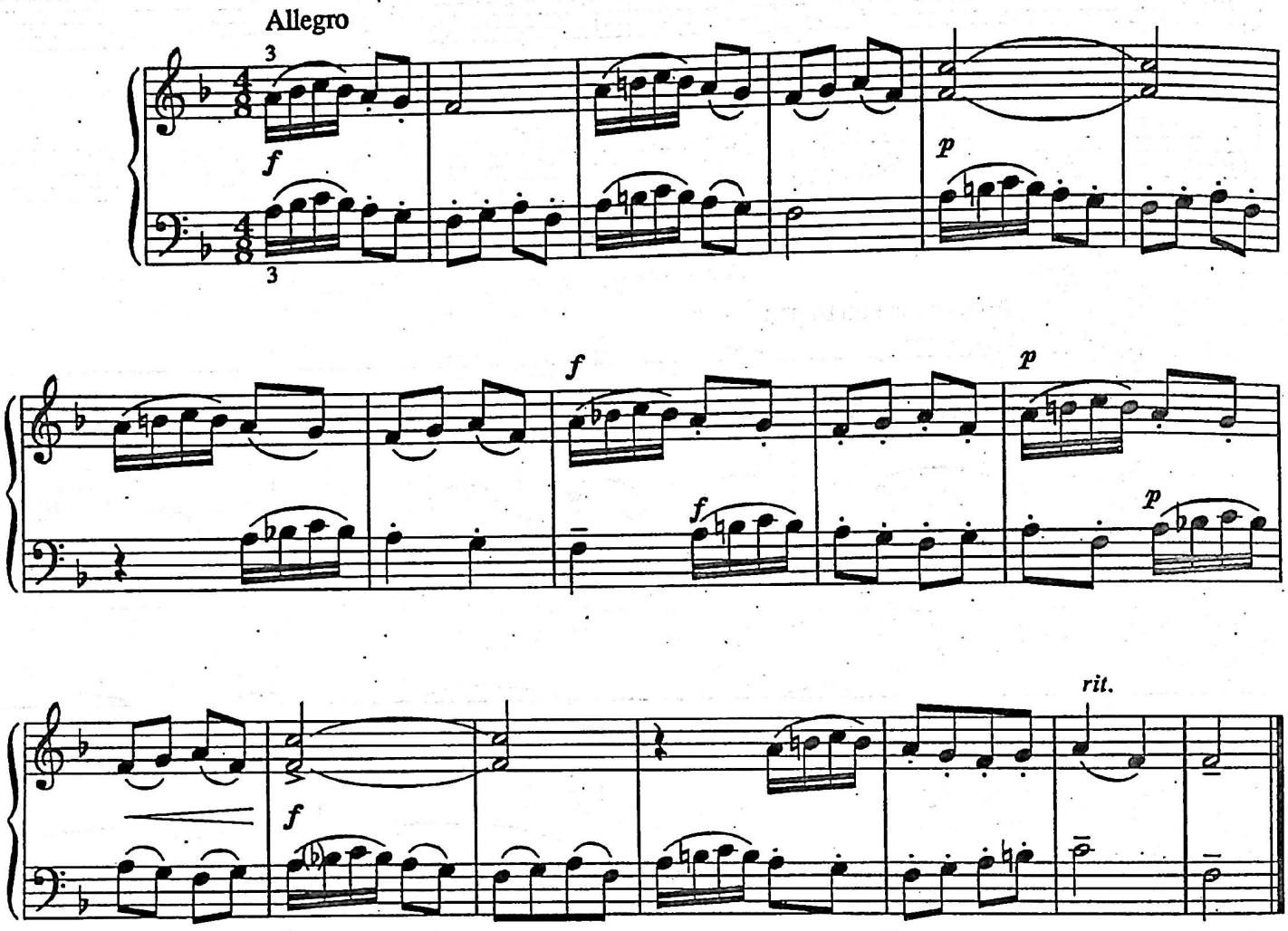

No.6 ԿԱՏԱԿ

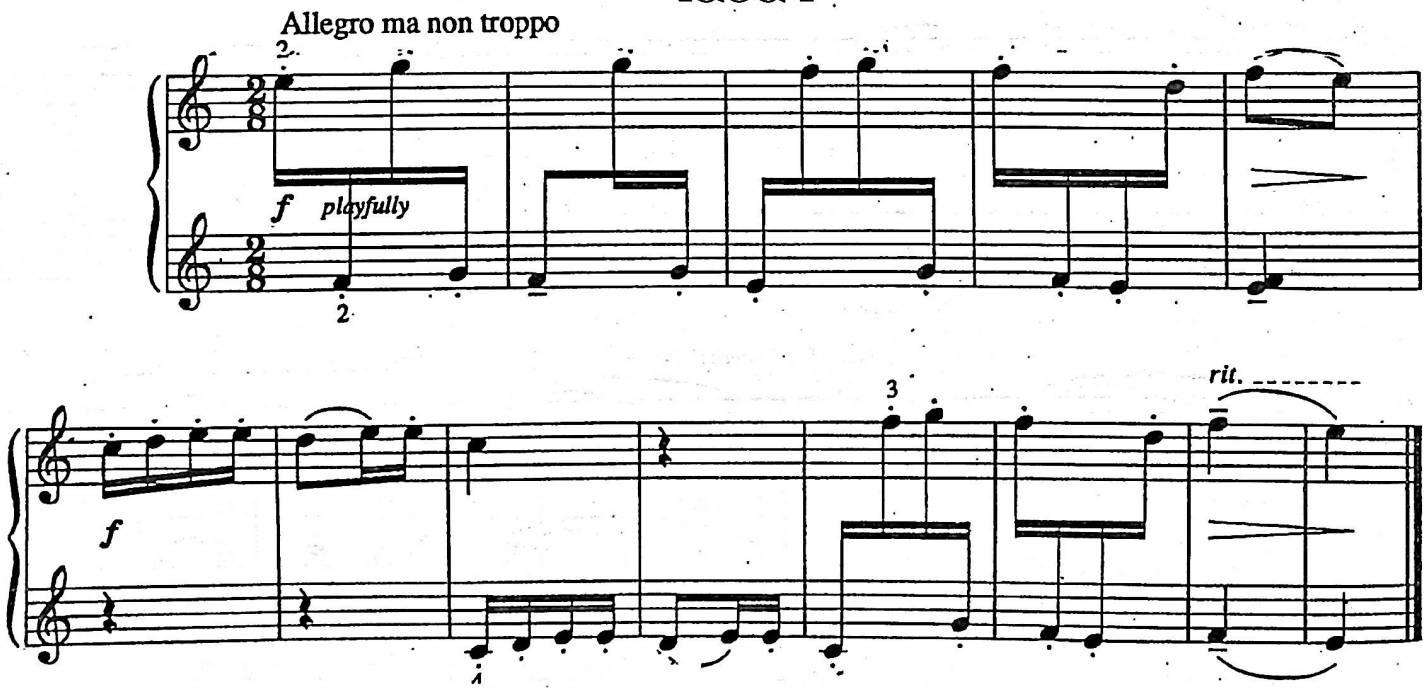

No.7 ՏԱՐԱԿՈՒՍԱԾ

Moderato

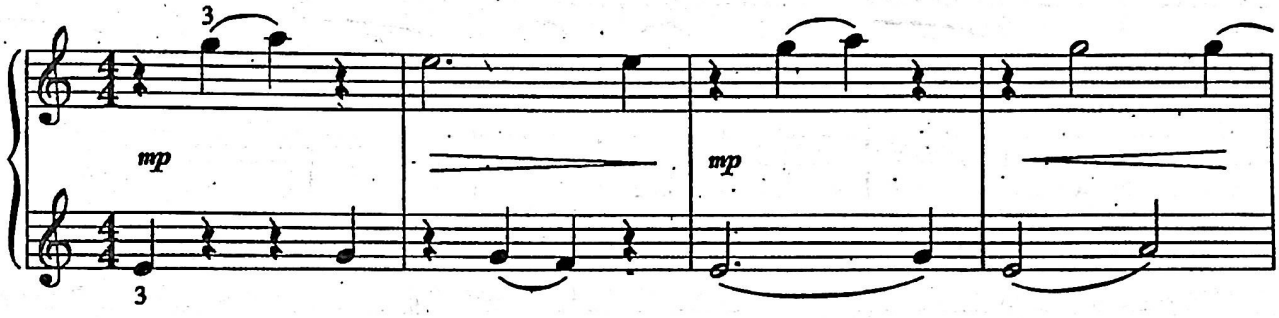

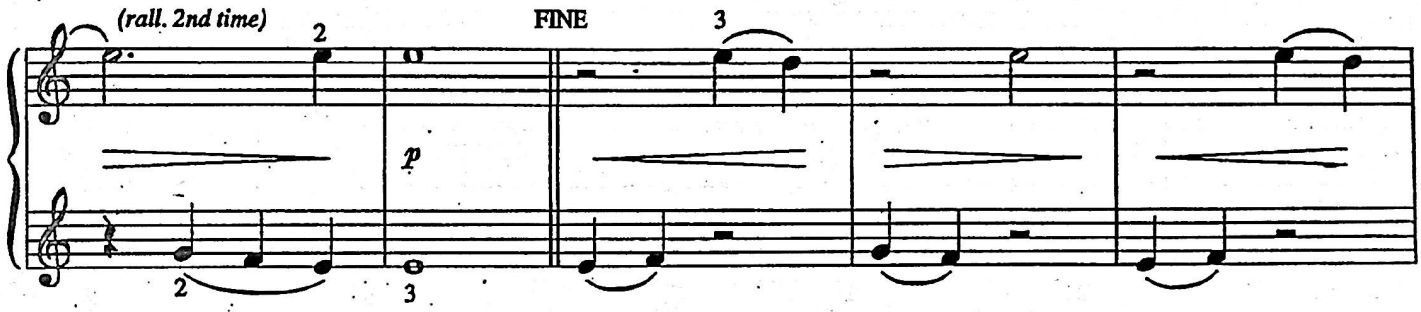

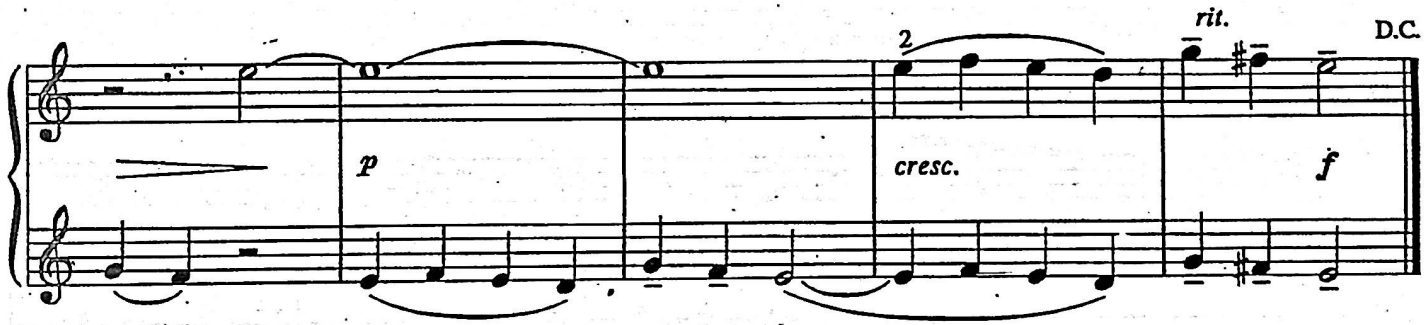

No.8 ՆՈՐԻՑ ՎԱՏԱՀ

Allegro moderato

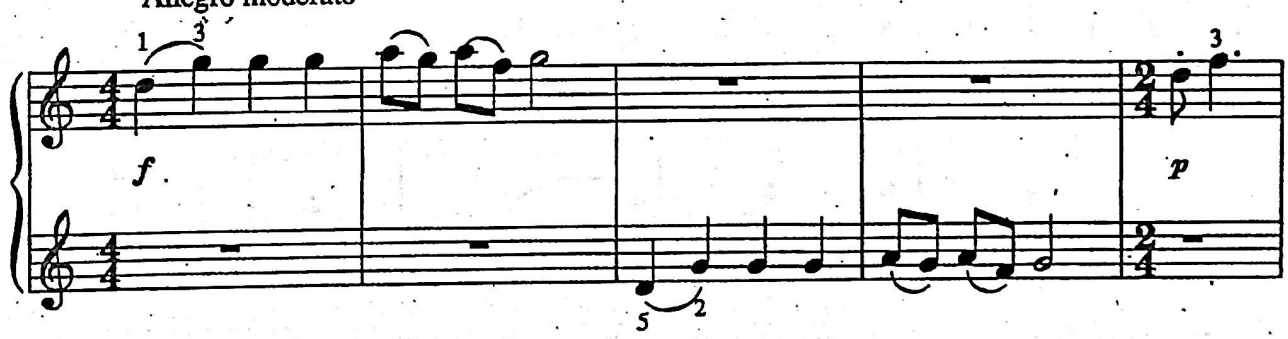

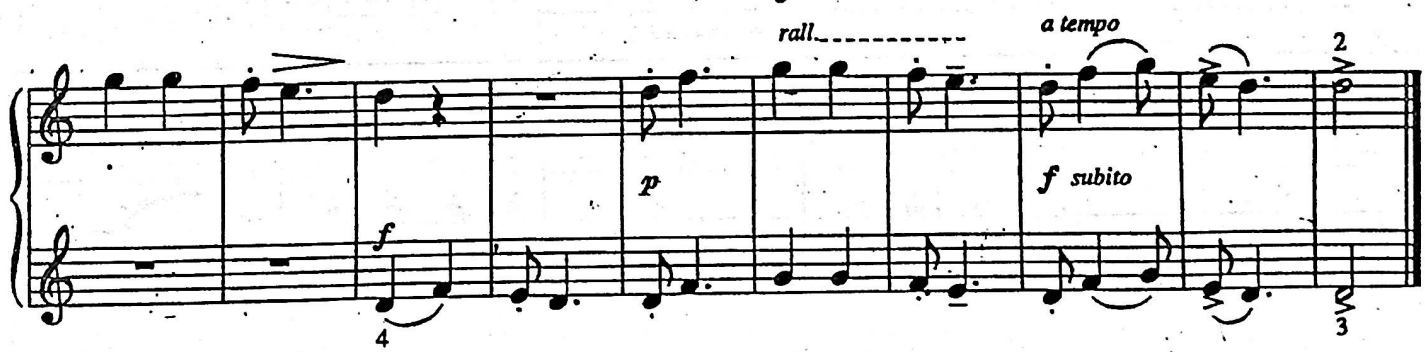

No.9 ԽԱՂՈՎ

Allegretto

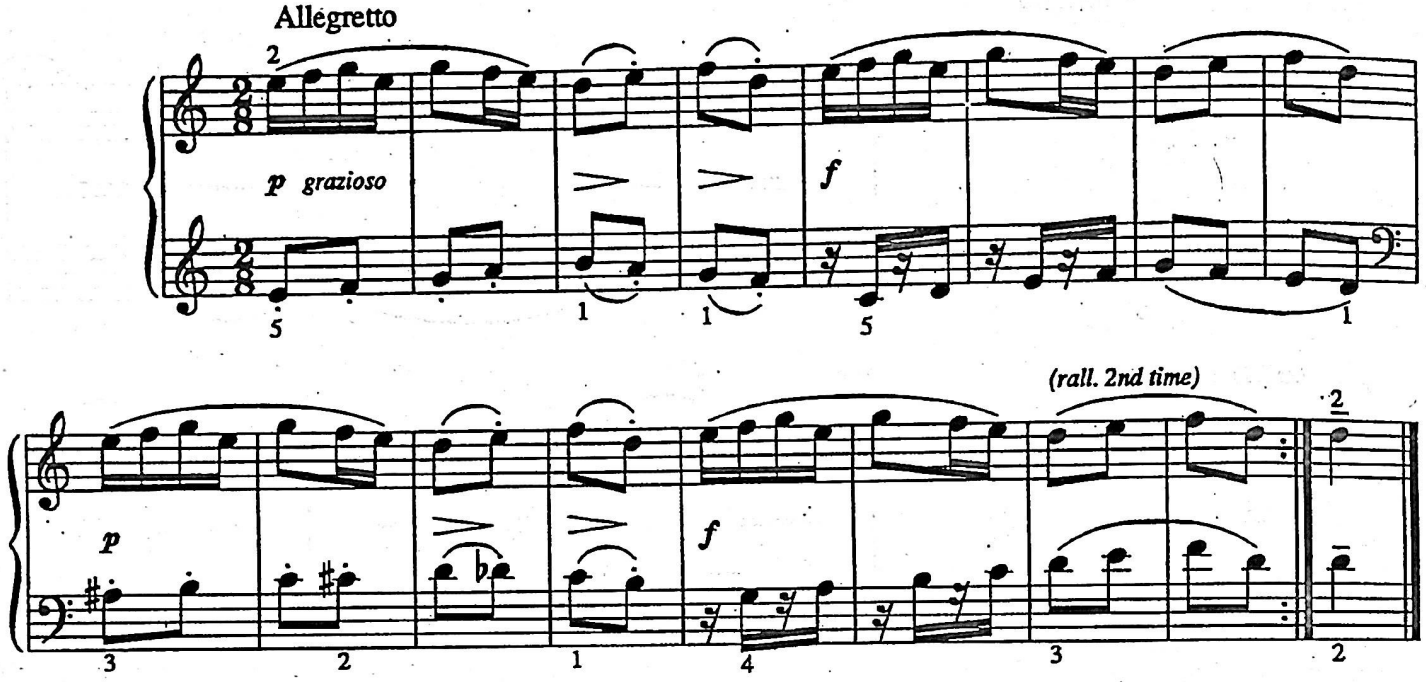

No.10 ԱՇԽՈՒԺԻ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Allegro ma non troppo

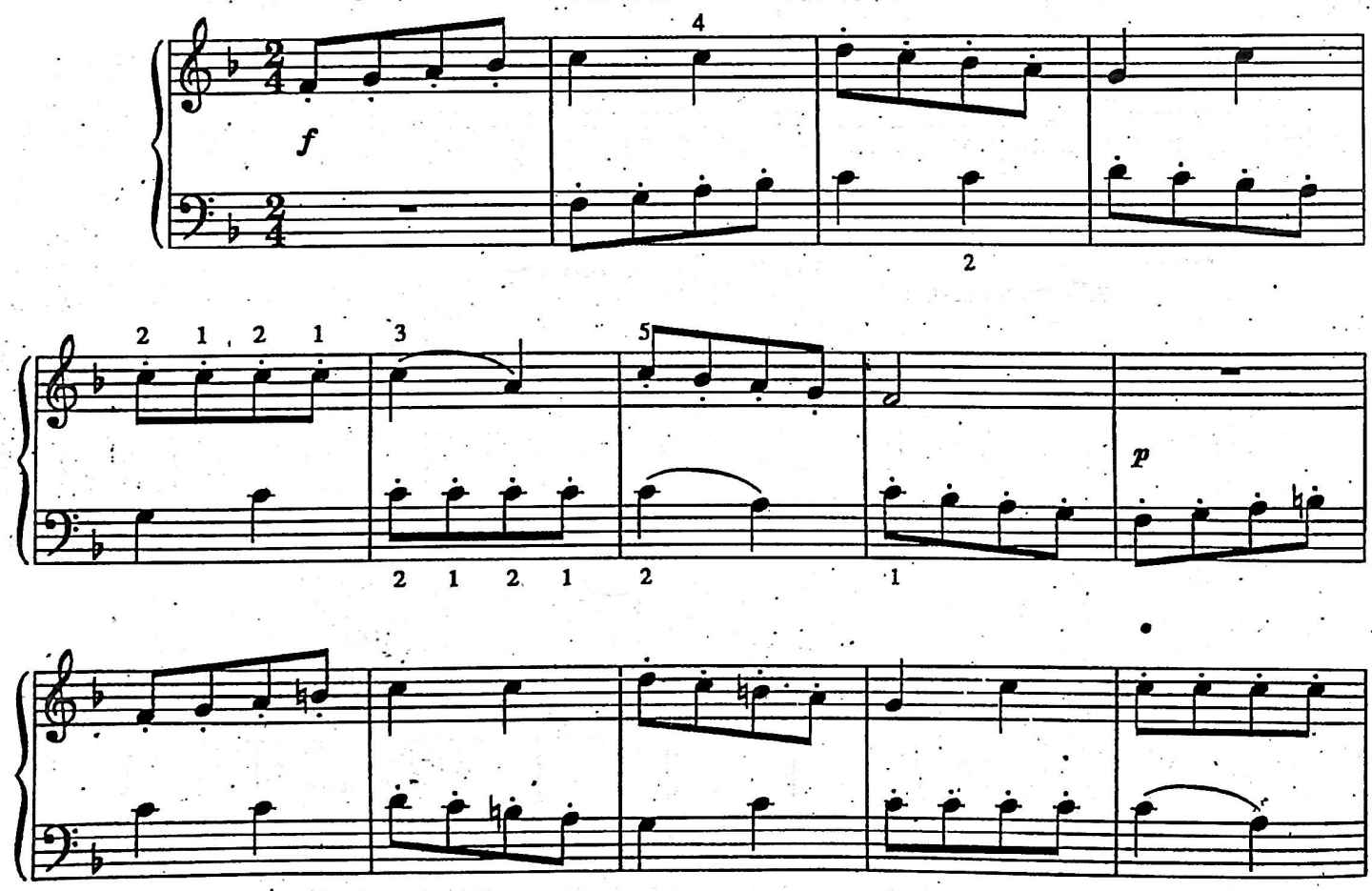

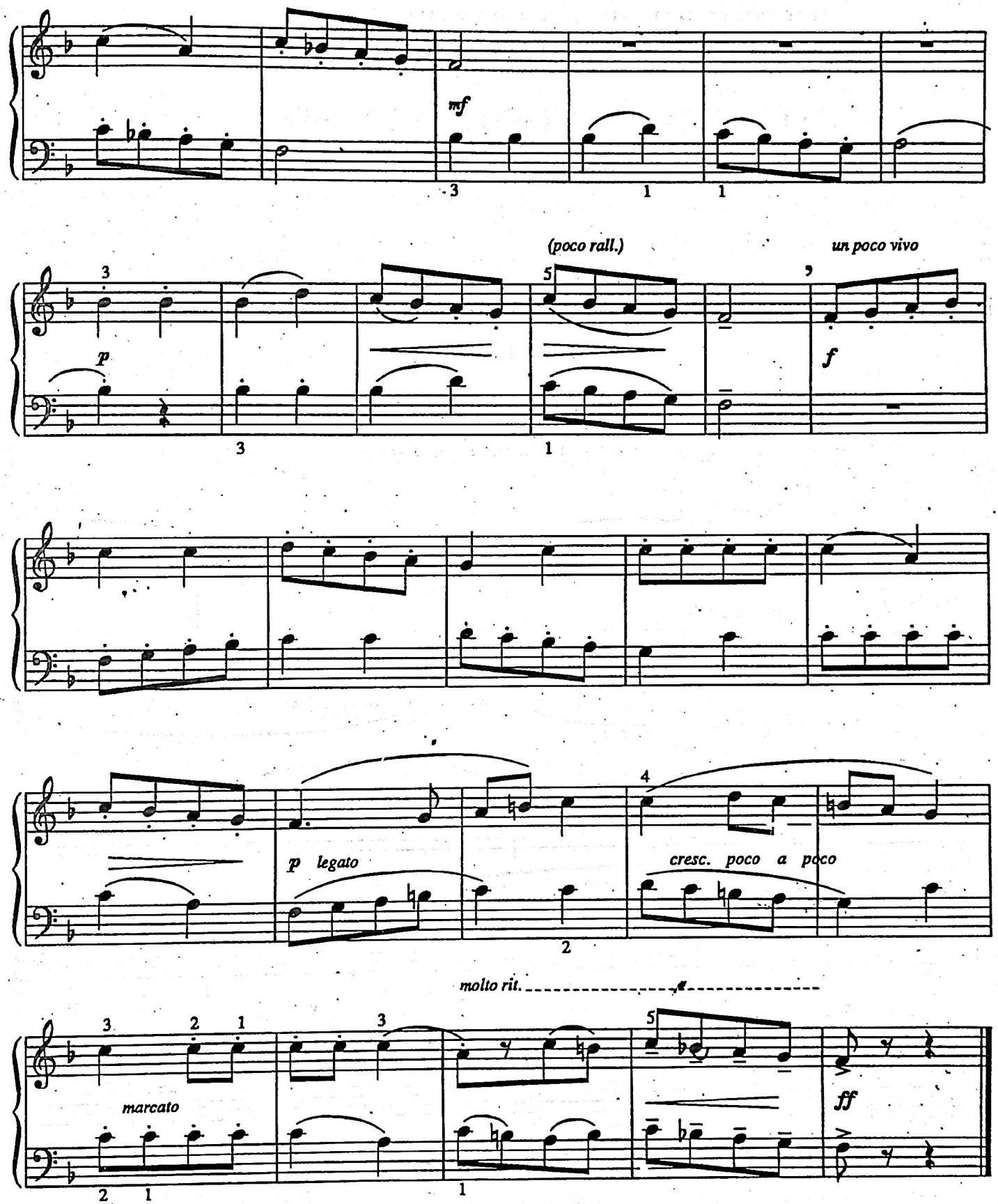
mf
(poco rall.)
un poco vivo
p
f
p legato
cresc. poco a poco
molto rit.
marcato
ff

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱԳԱՏԵԼՆԵՐ

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

«ՍՈՒՐԲ, ՍՈՒՐԲ»

No. 1 ԿԻՐԱԿԻ ԱՌԱՎՈՏՅԱՆ

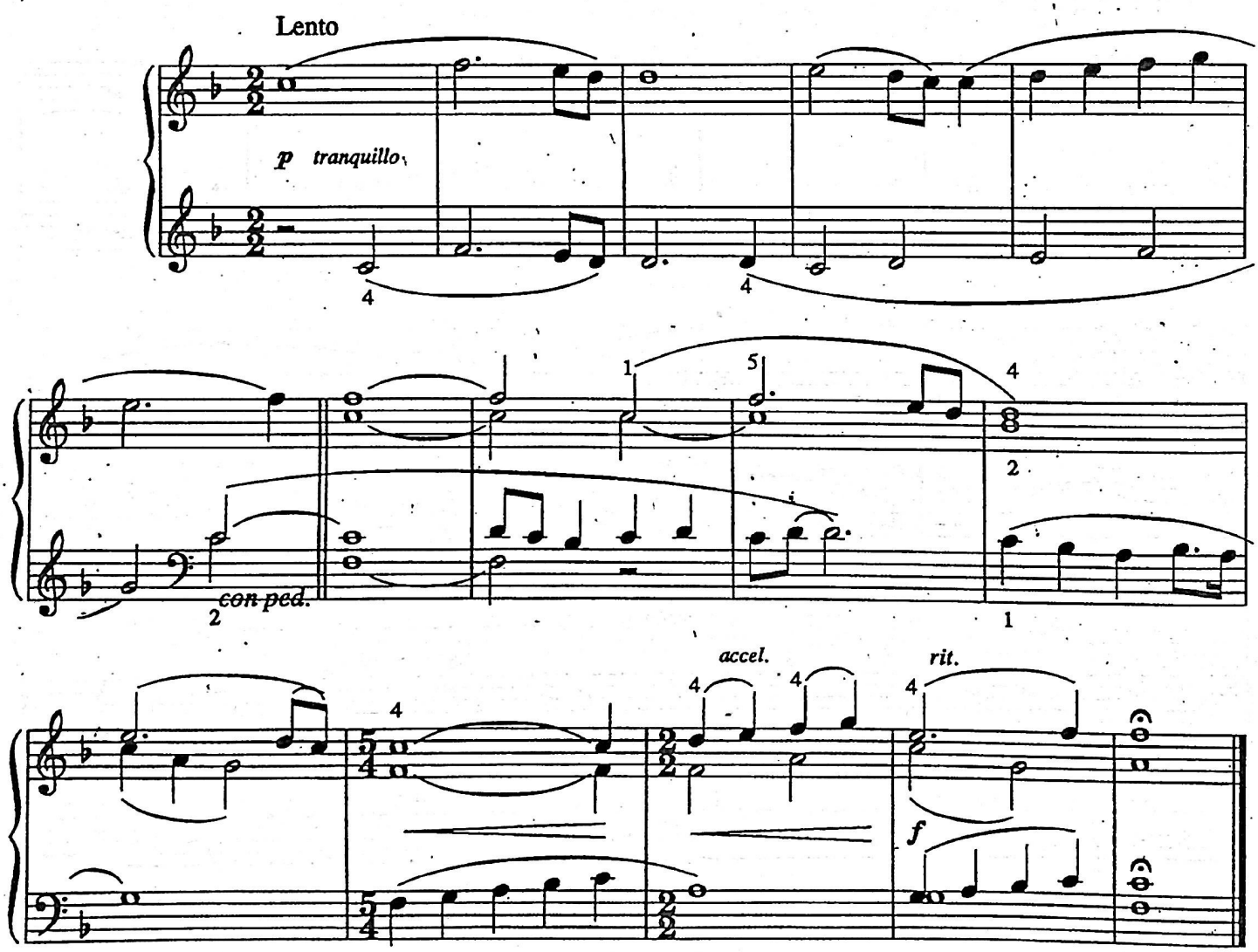

«ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԱՅՏՆՈՒԹՅՈՒՆԸ»

No.2

ՈՒՐԱԽ ՀԻՄՆ

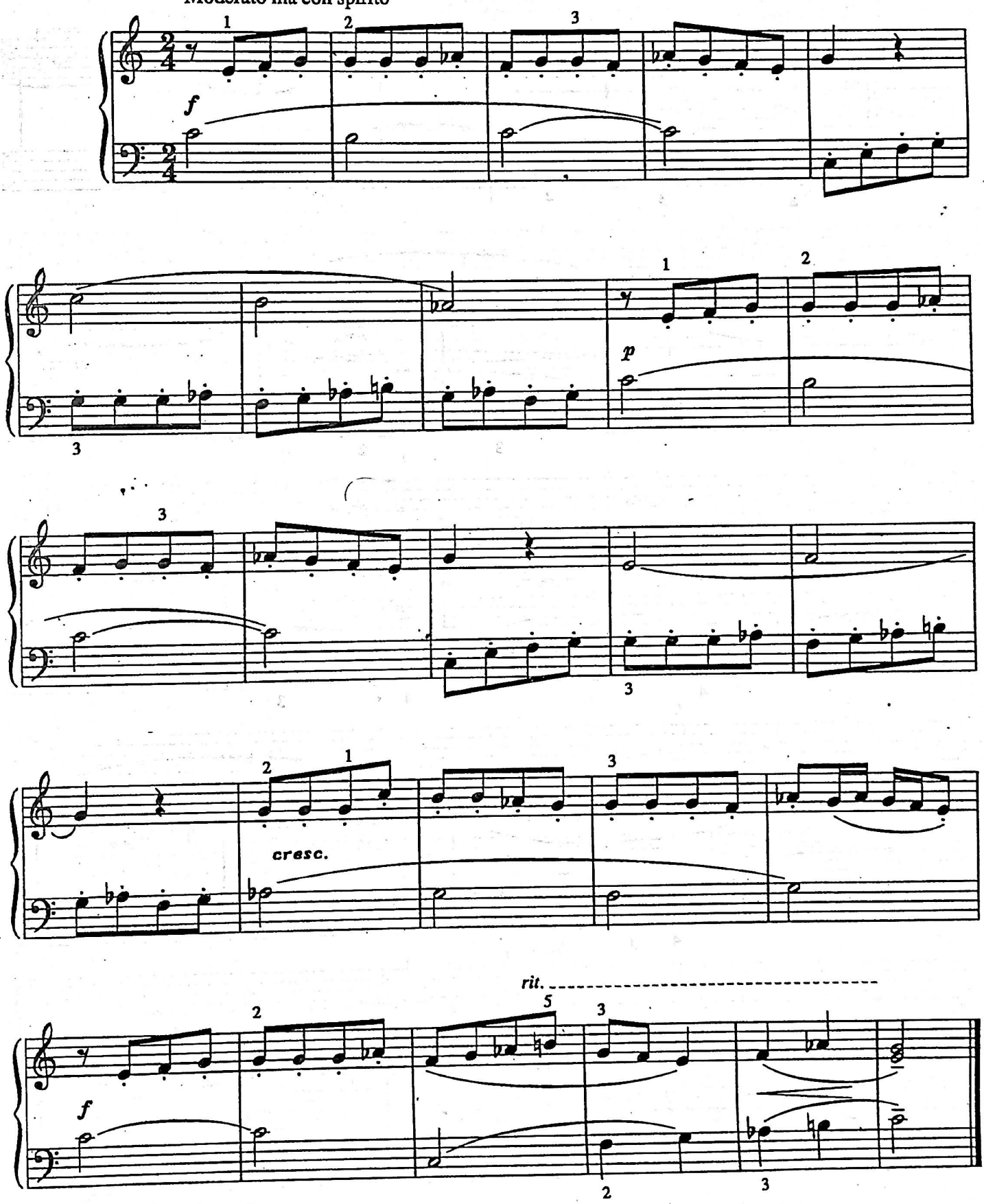

No.3

ՀՈԳԵՎՈՐ ԵՐԳ

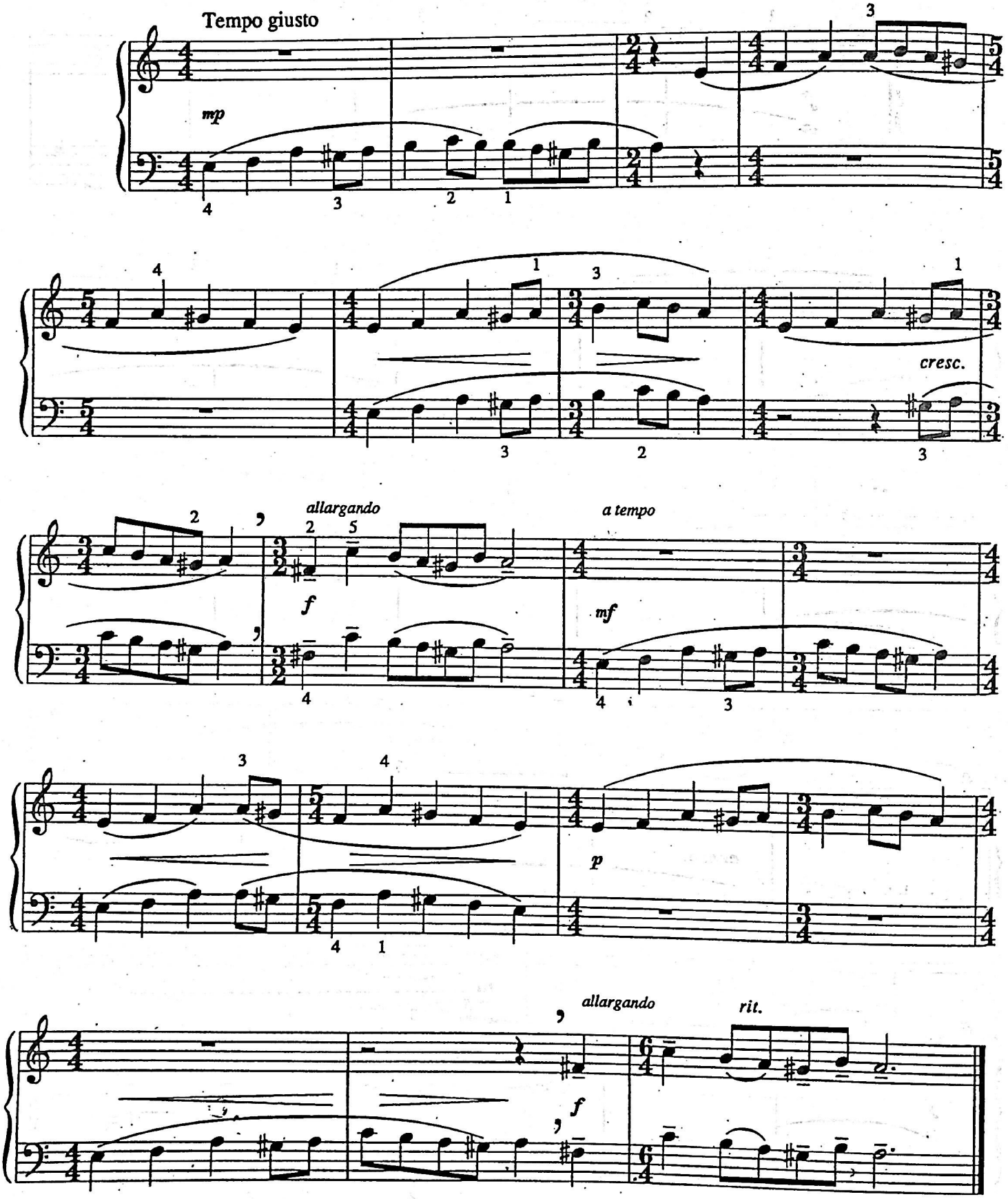

No.4

ԾԱՐԱՎ

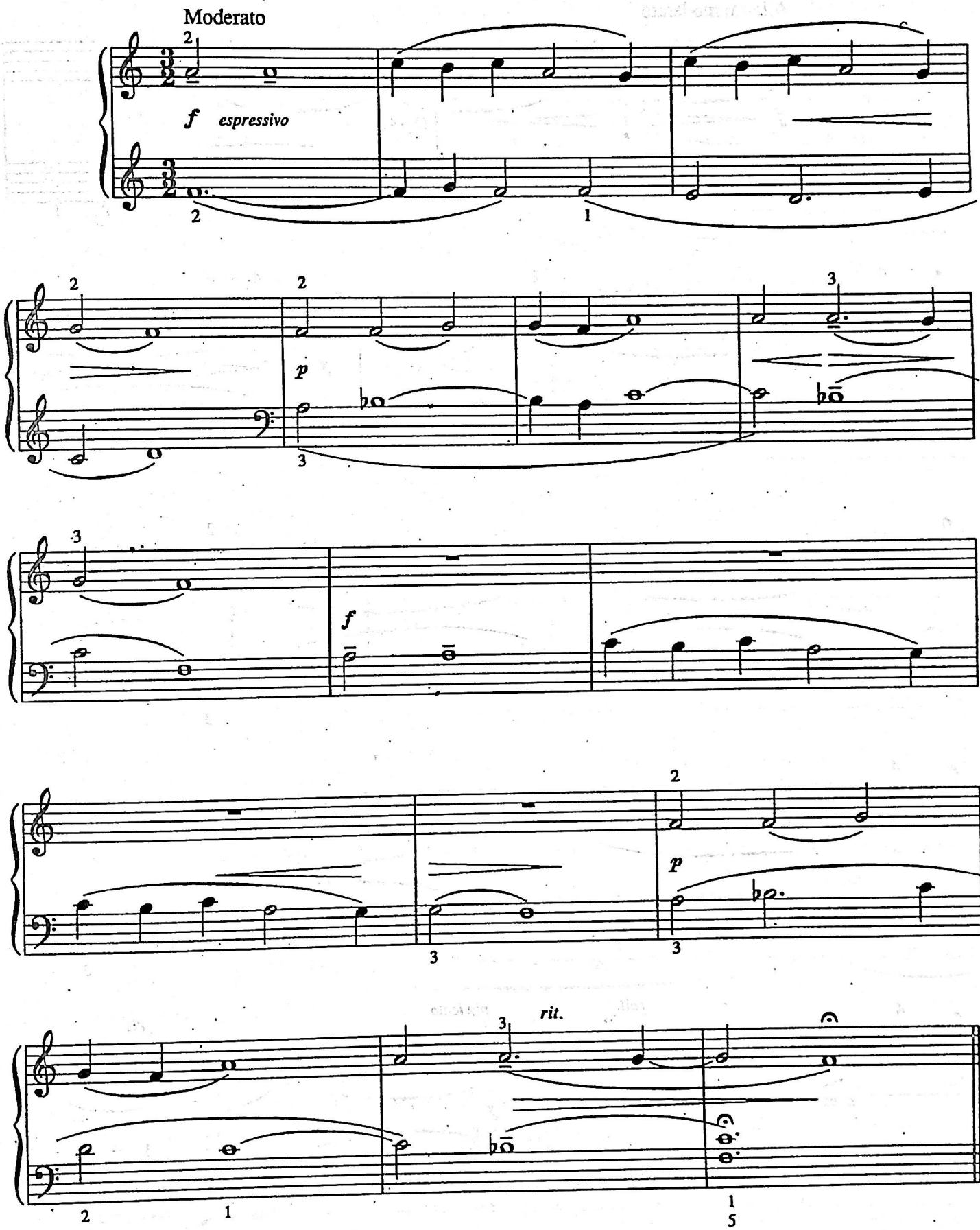

No.5 ՄԻ ՀԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

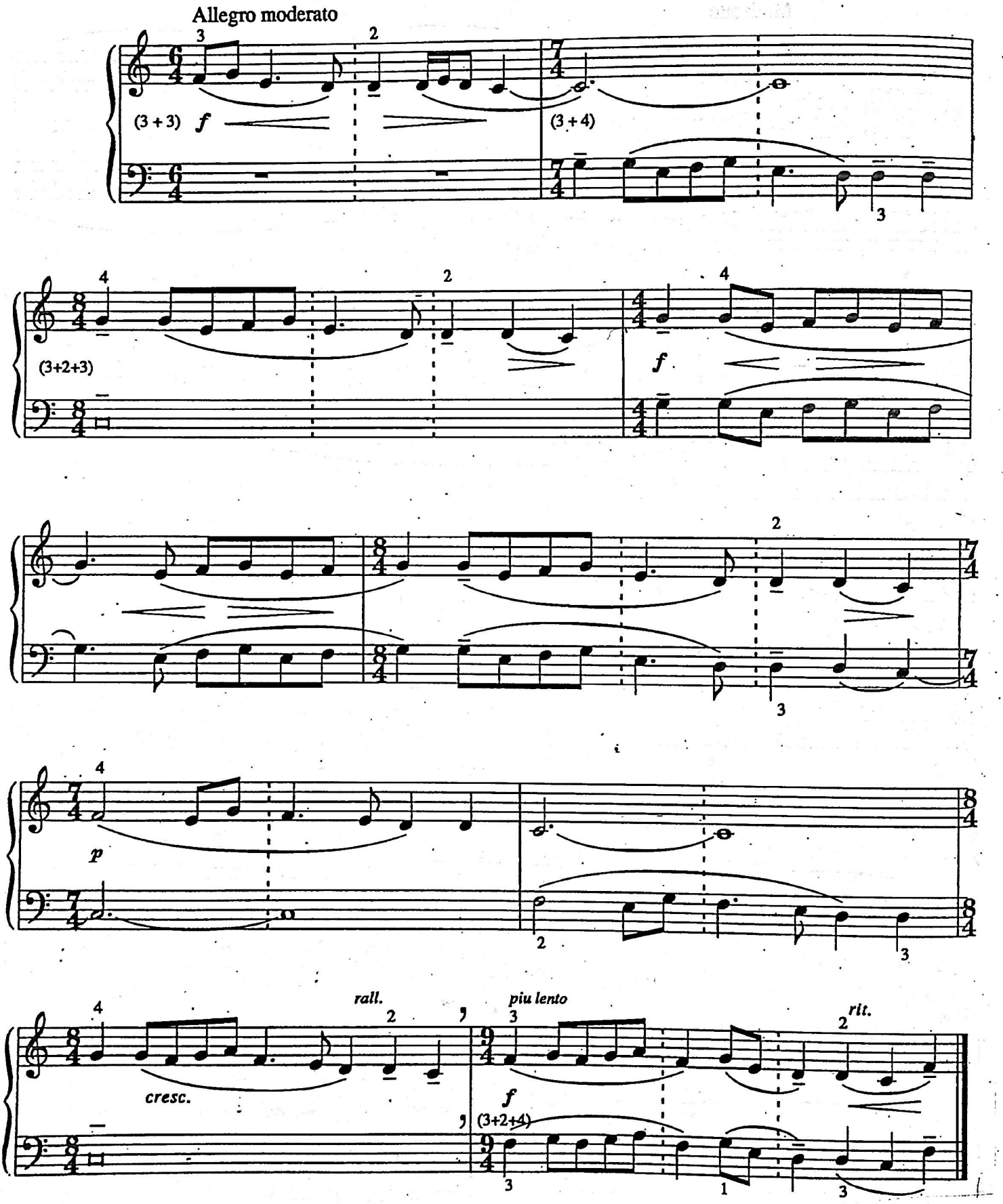

No.6 ԿԱՌՈՒՍԵԼ

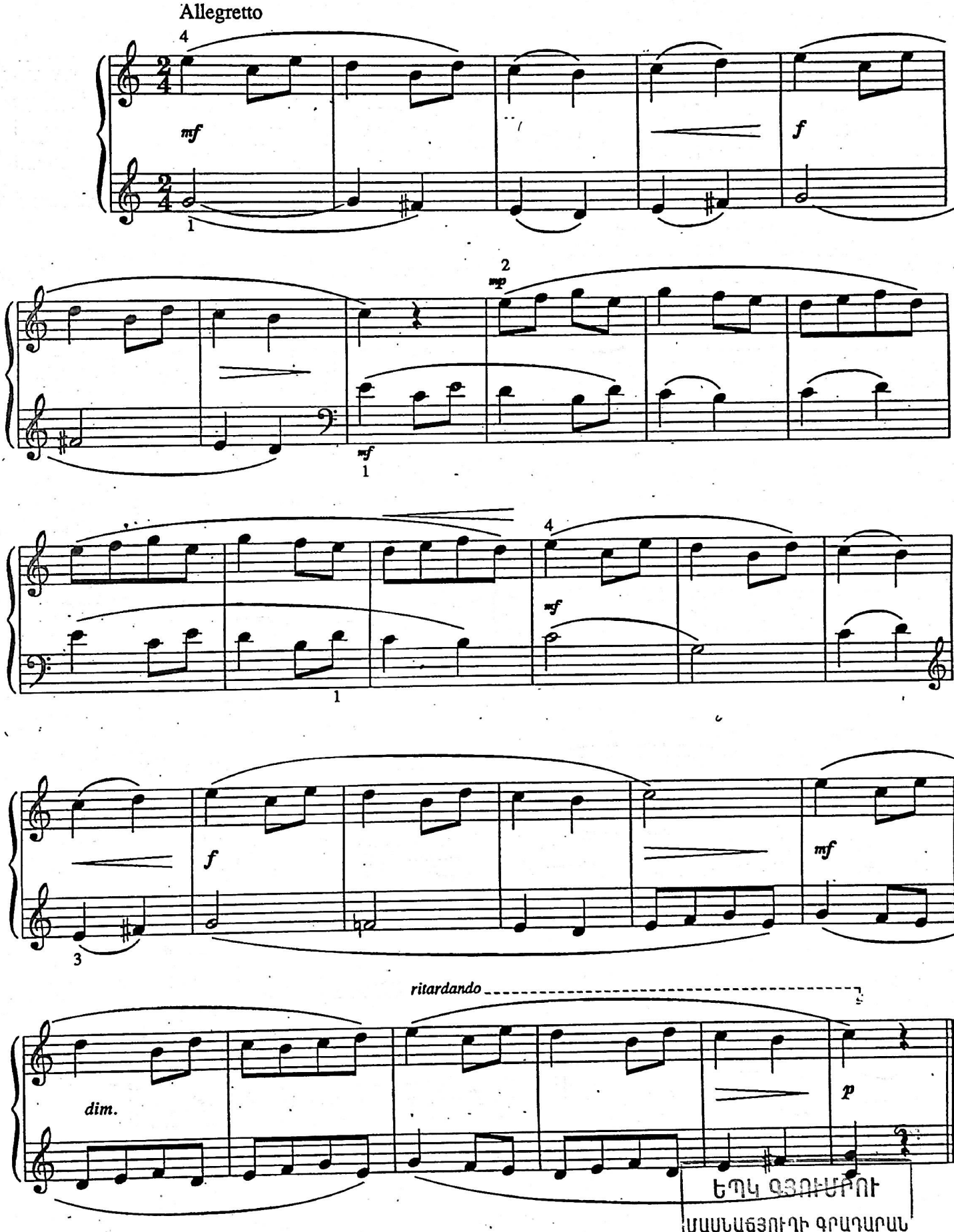

ԵՊԿ ԳՅՈՒՄՐՈՒ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

No.7

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՕՋԱԽՈՒՄ

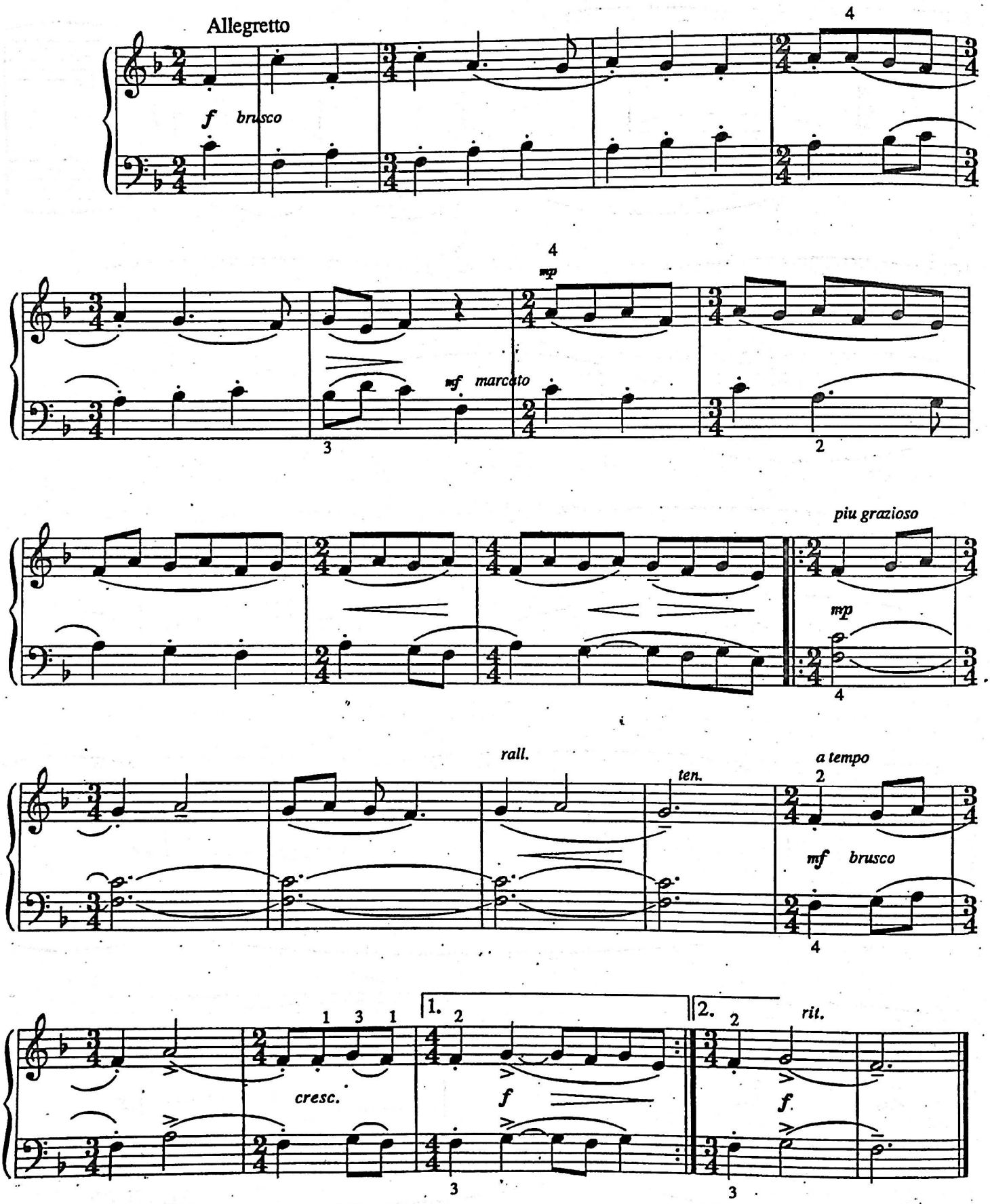

No.8 ՓԱՍՏԱՐԿ

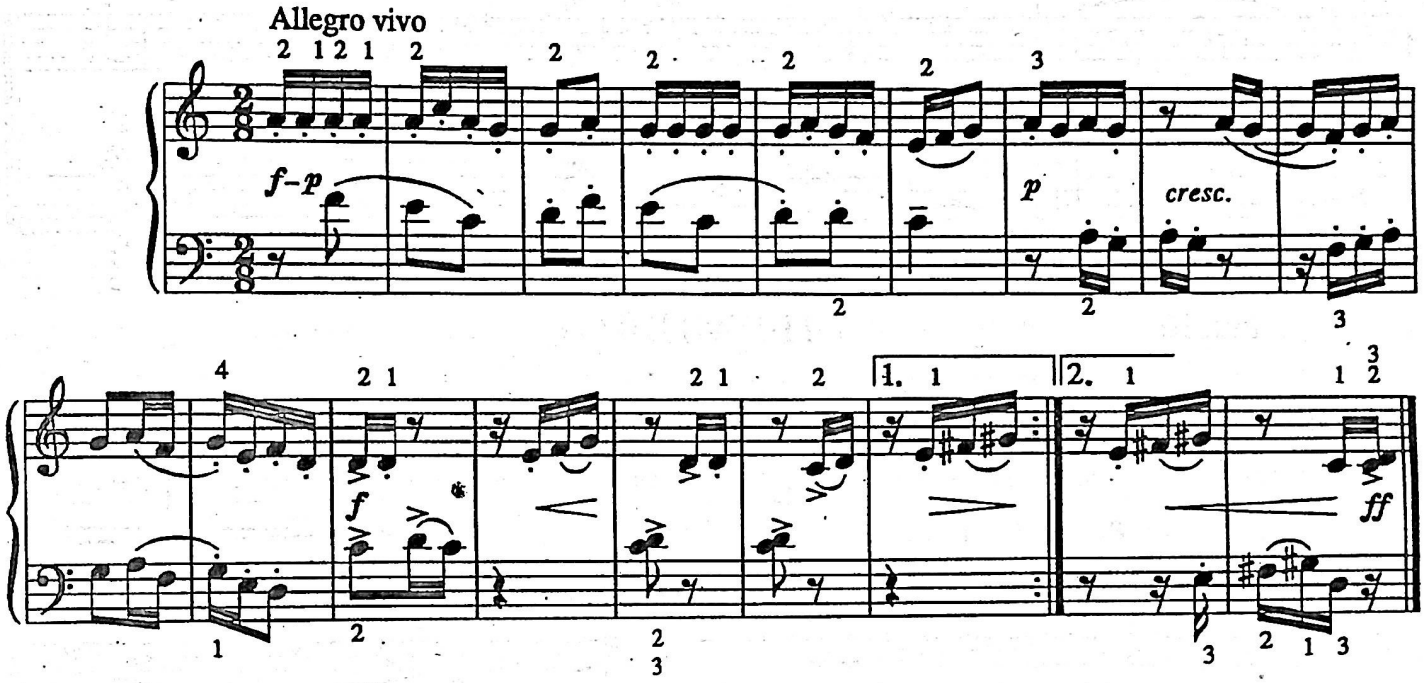

No.9 ԲԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

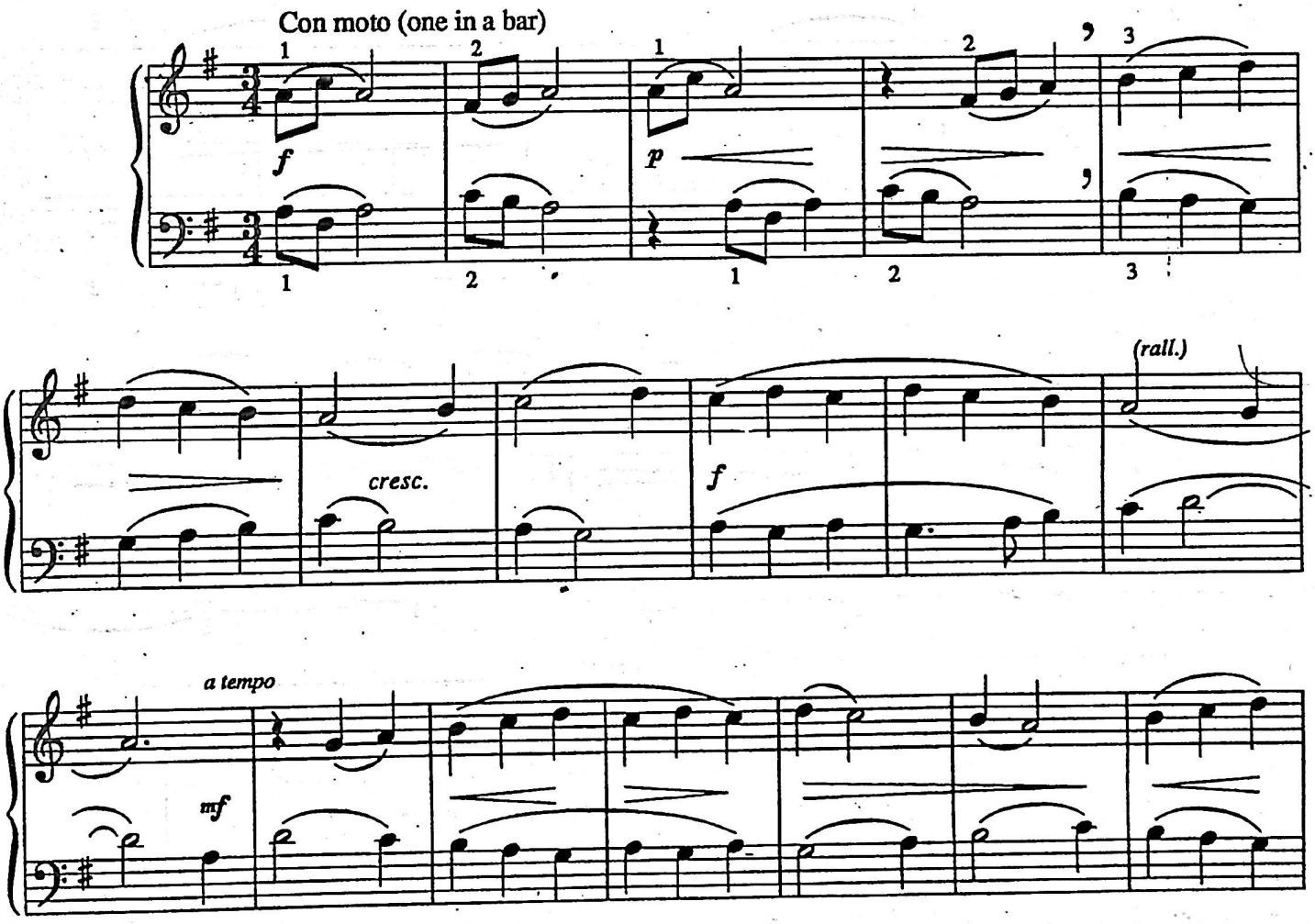

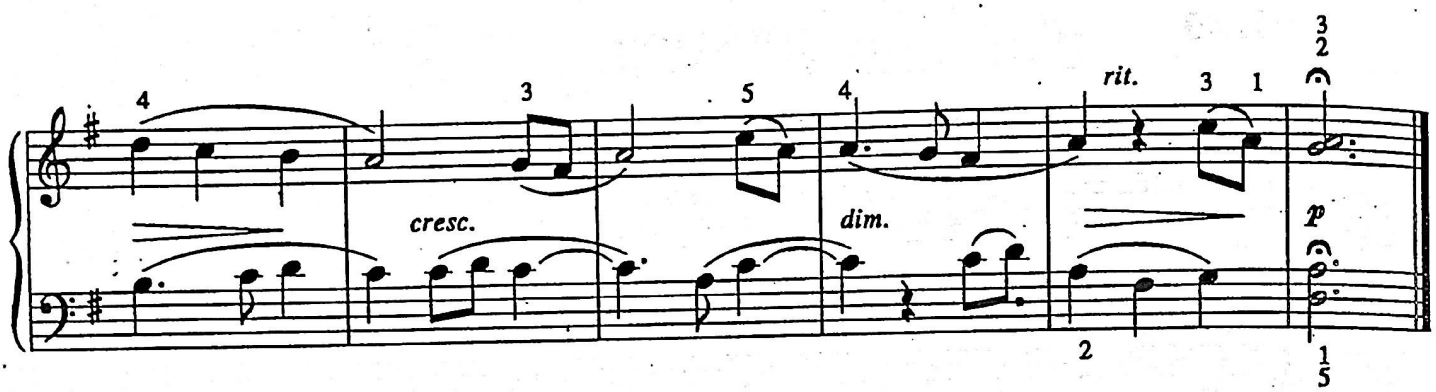

No.10 ՆՈԿՏՅՈՒՐՆ

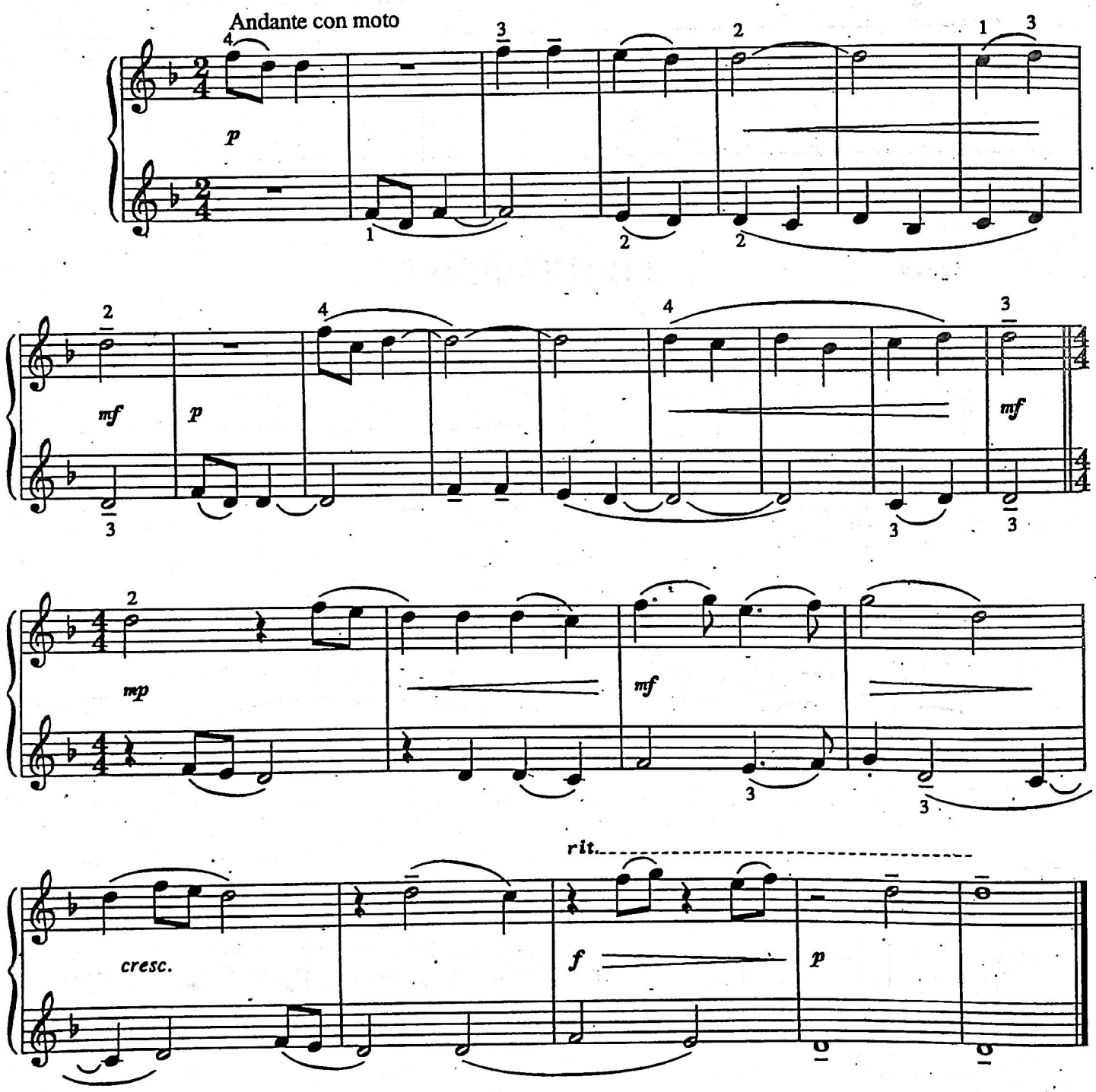

No.11

ԵԿ ՊԱՐԵՆՔ

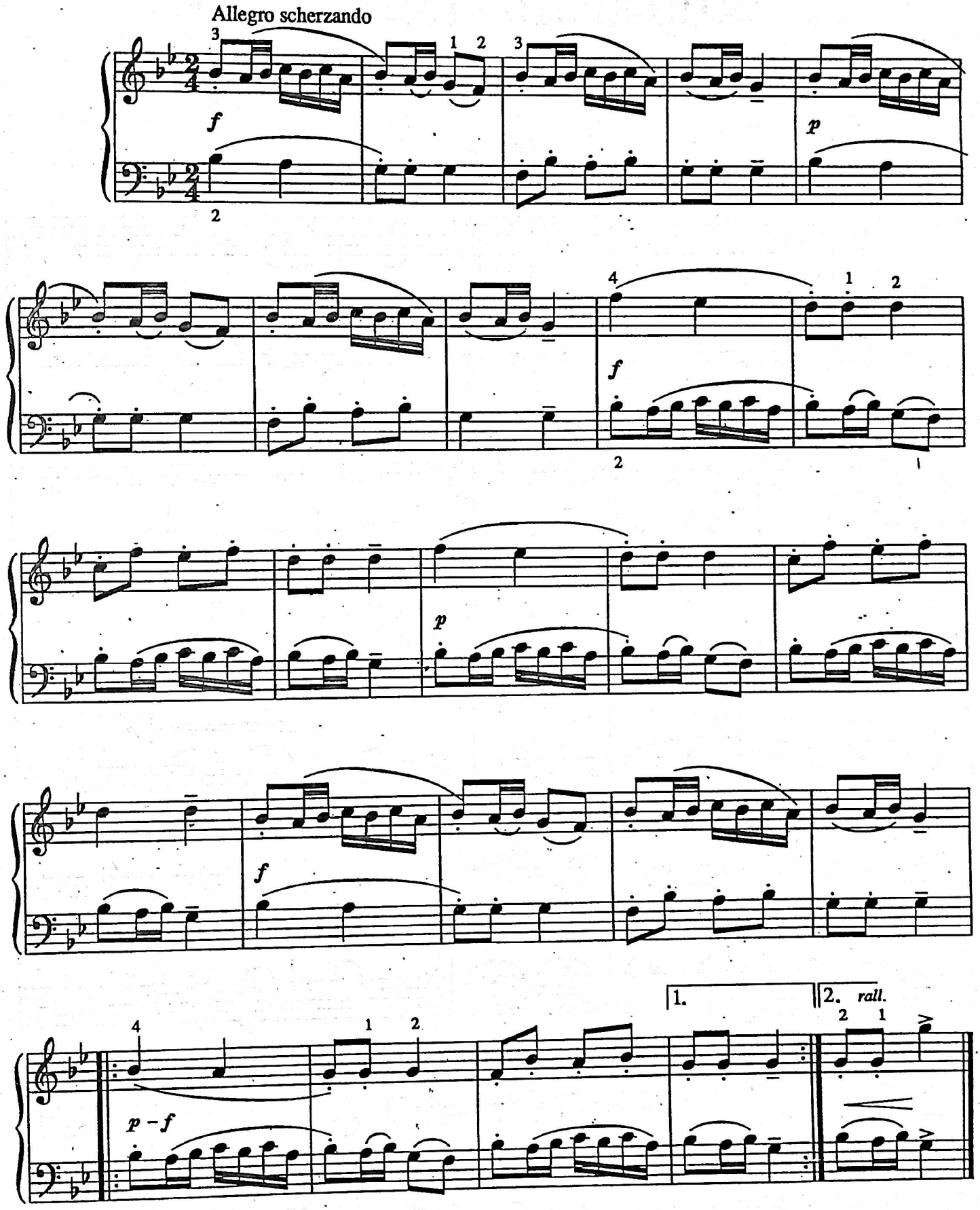

ԻՄ ՍԱՆԻԿ ՆԱՐԵԿԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱԳԱՏԵԼՆԵՐ

ԳԻՐՔ ԵՐՐՈՐԴ

No.1 ՊԱՐ

Allegro giocoso

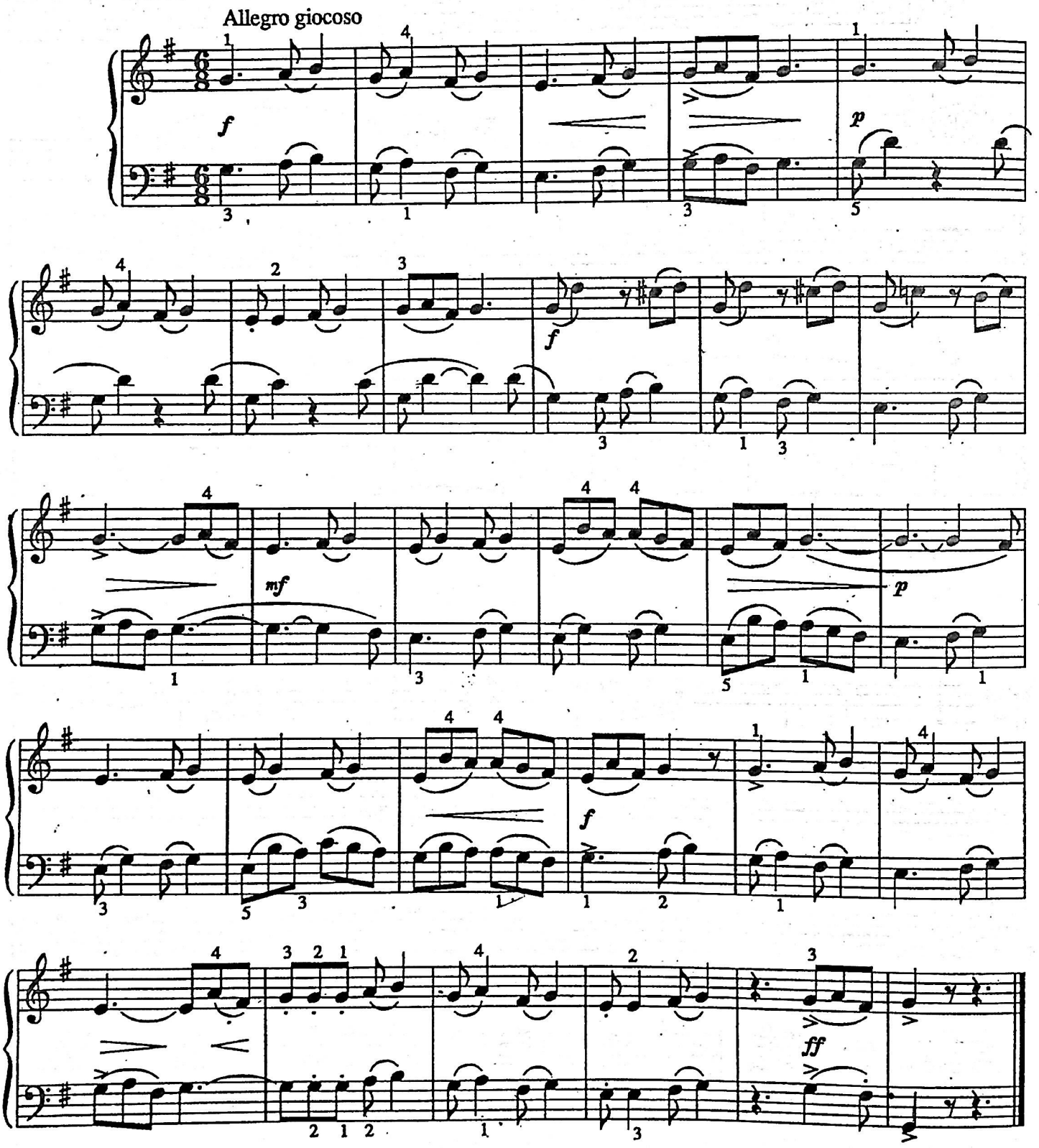

No.2

ԱԼԱԳՅԱՉ

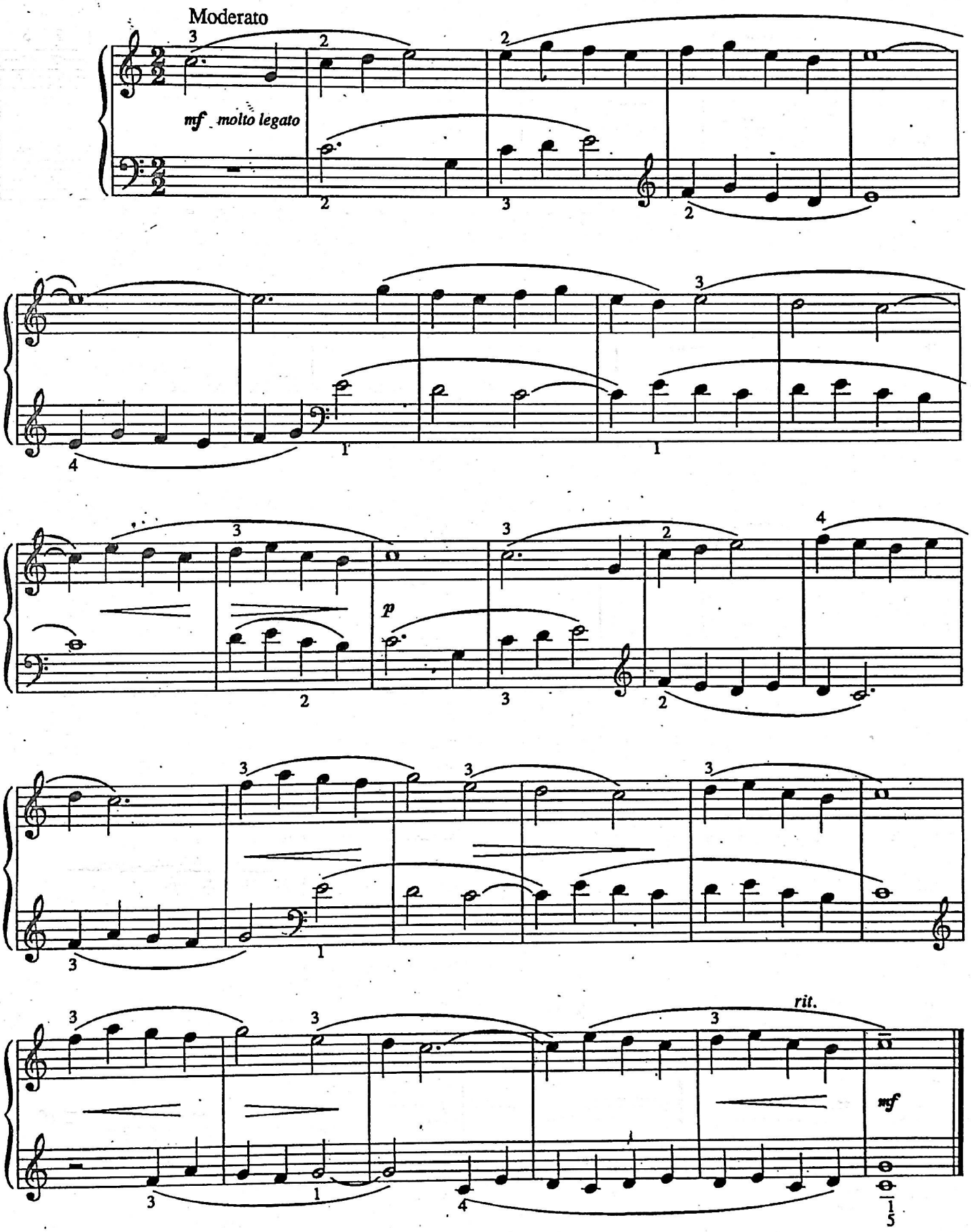

No.3 # ՄԱՏՆԵՐԻ ԽԱՂԵՐ

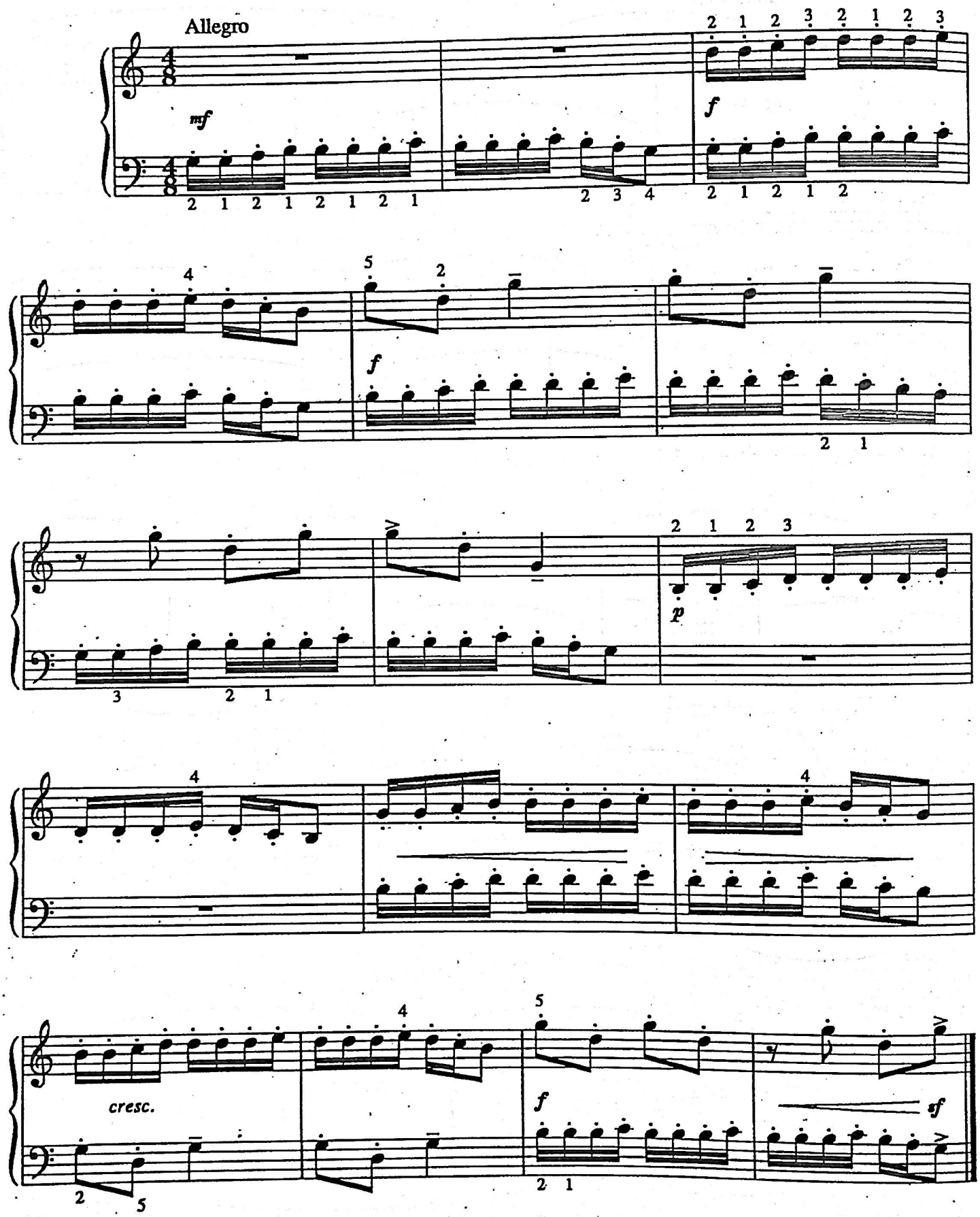

No.4 ՄԵՆՏԻՄԵՆՏԱԼ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

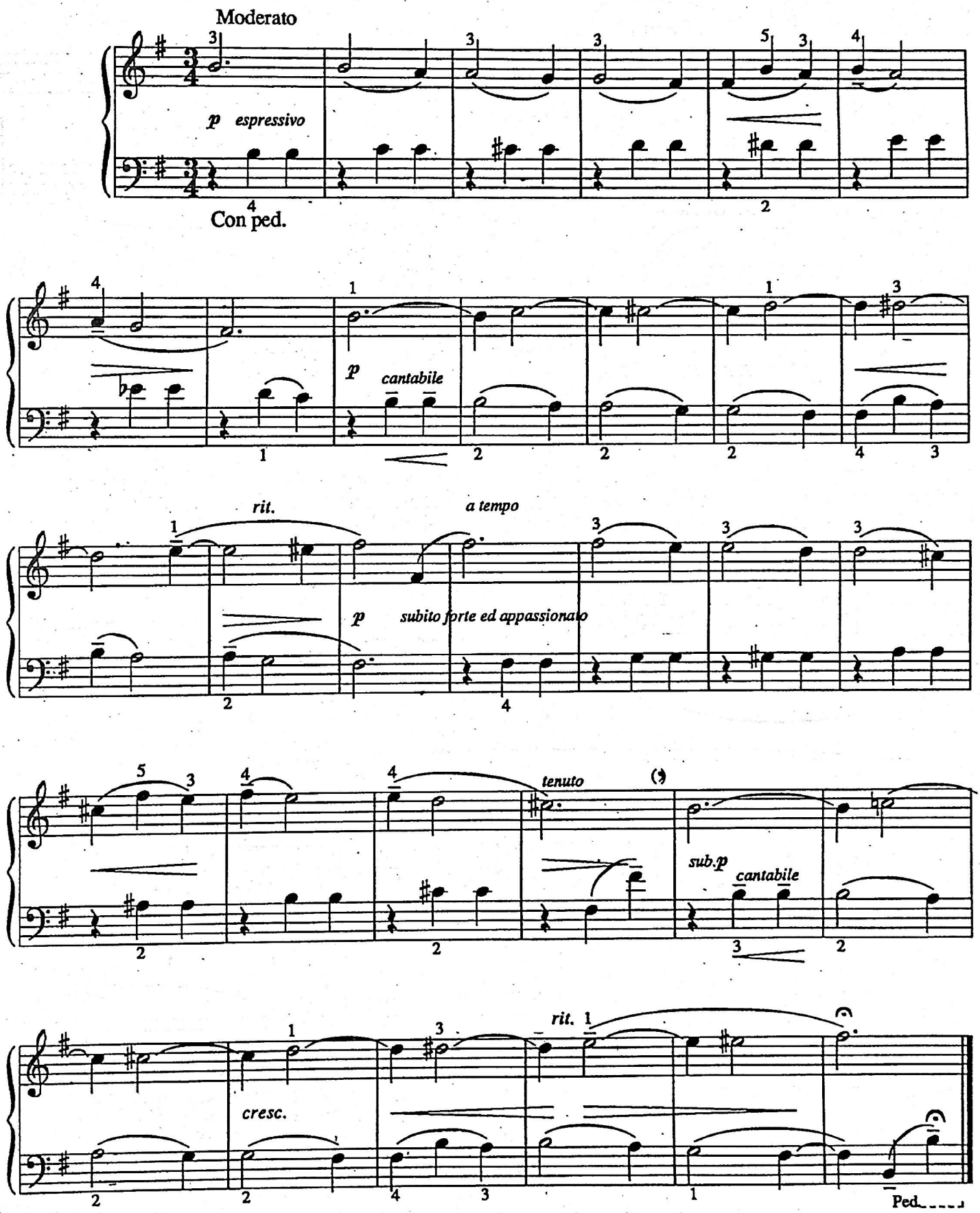

No.5

ԷՏՅՈՒԴ $\frac{10}{8}$ ՌԻԹՄՈՎ

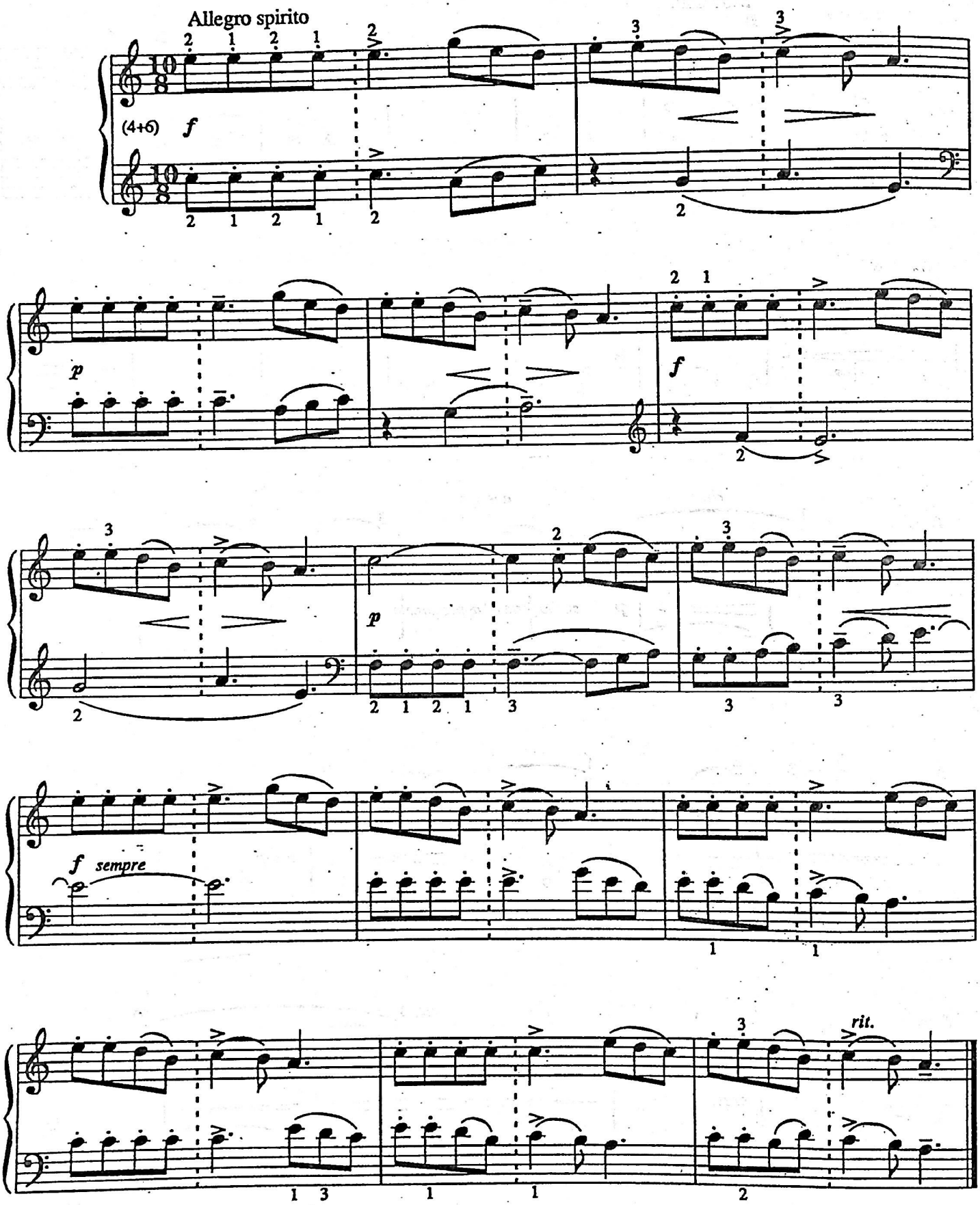

No.6 ՄԵՂԵԴԻ

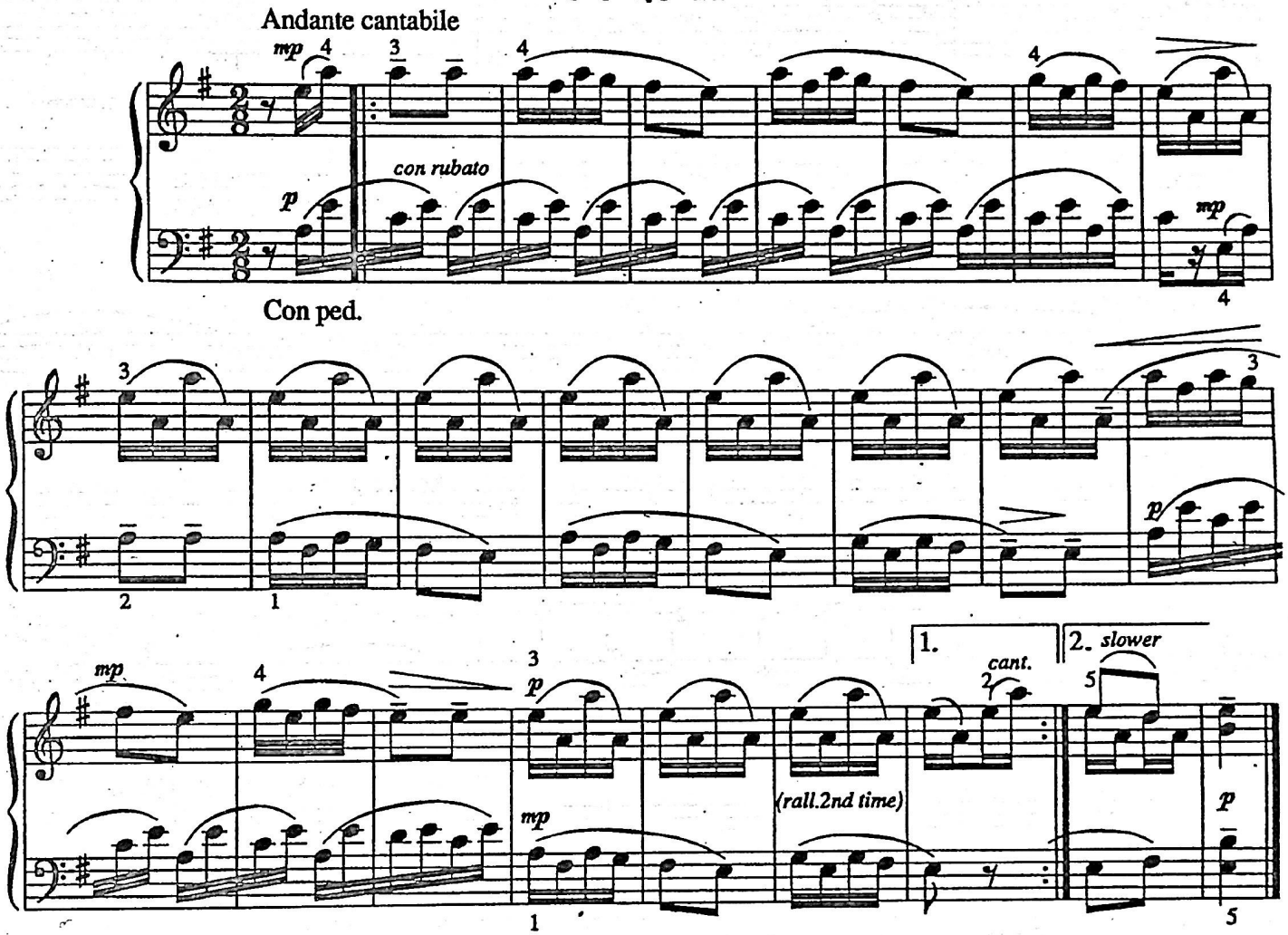

No.7 ԿԱՔԱՎԻԿ

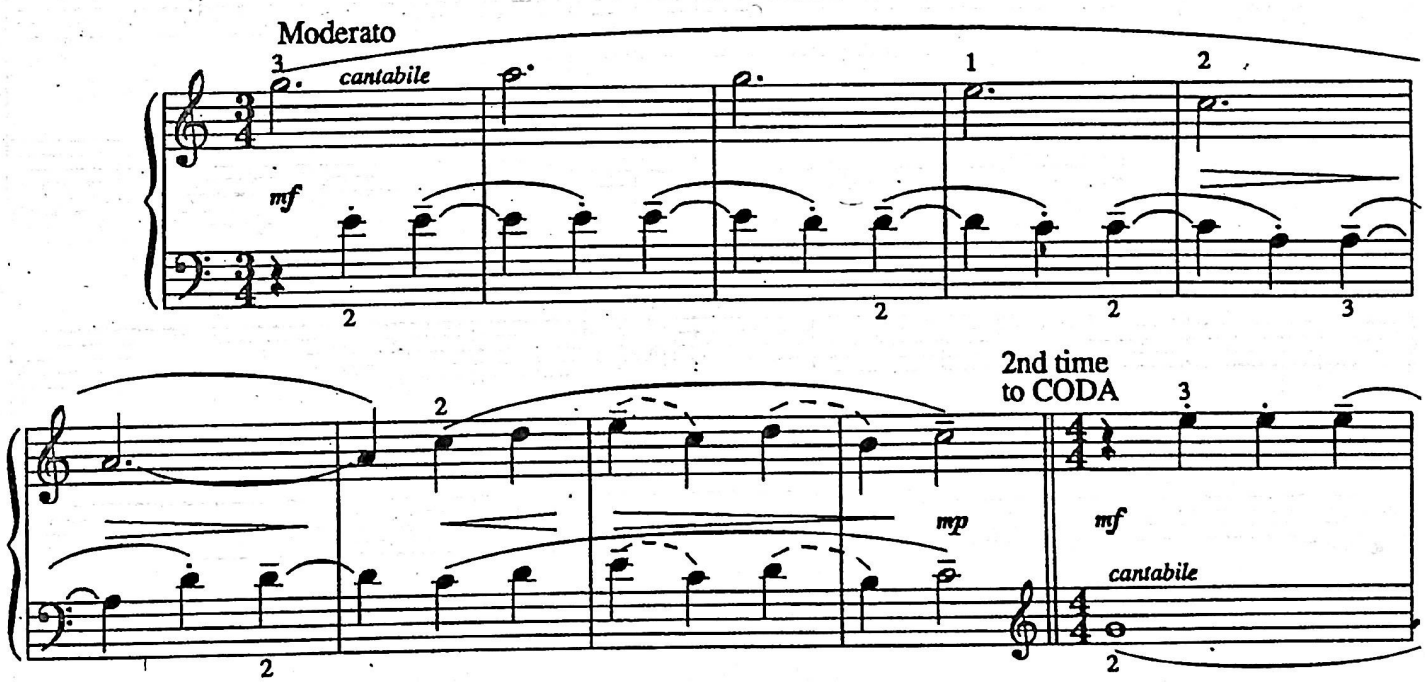

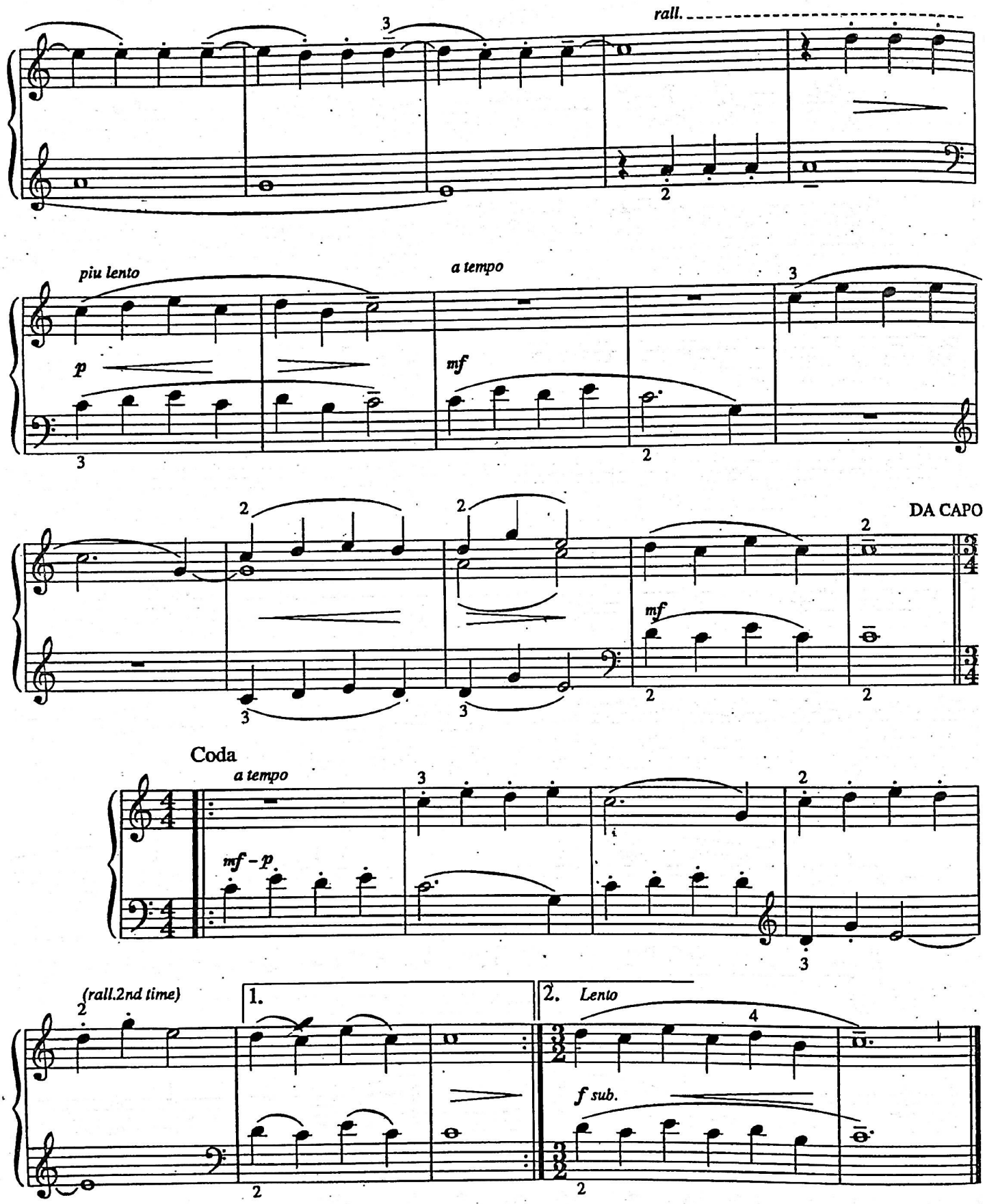
rall.
piu lento
a tempo
p
mf
DA CAPO
Coda
a tempo
mf – p
(rall.2nd time)
1.
2. Lento
f sub.

No.8 ՄԵԼԱՆԽՈԼԻԱՅԻ ԶԳԱՅՈՒՄ

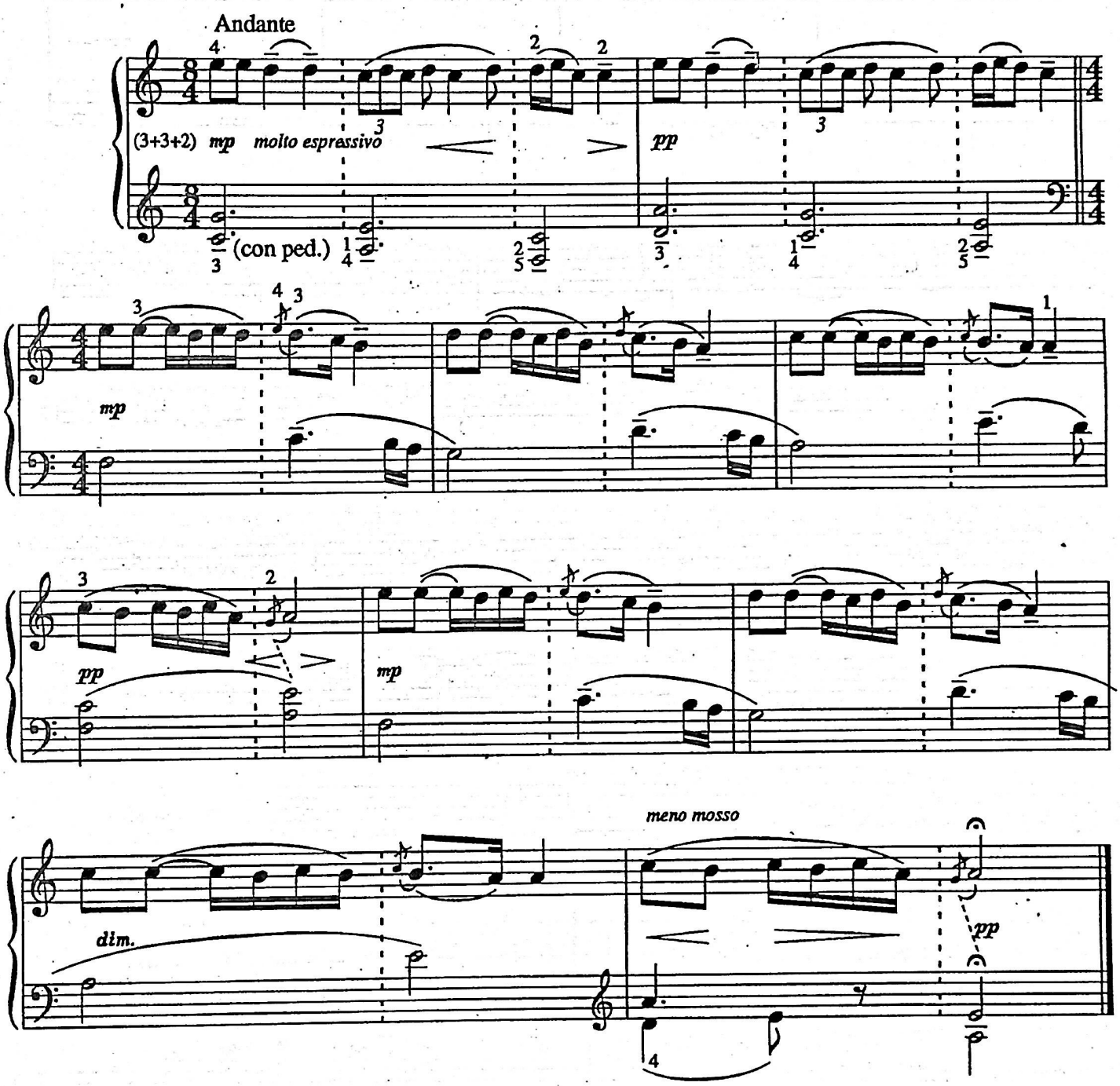

No.9 ՆՈՐԻՑ ՈՒՐԱԽ

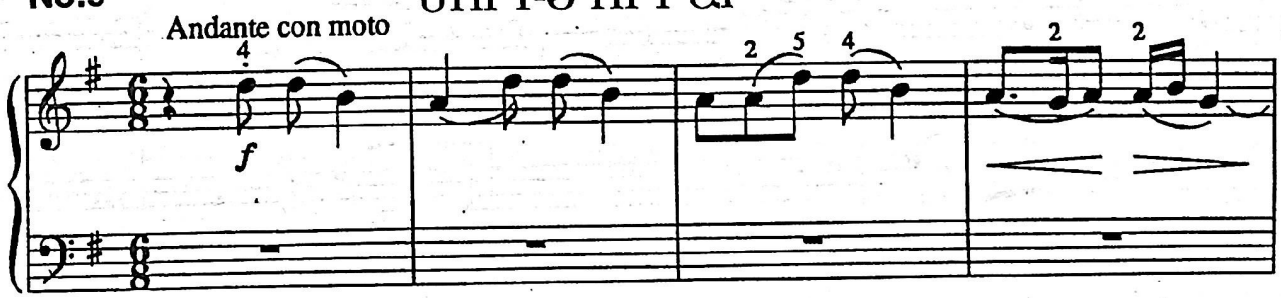

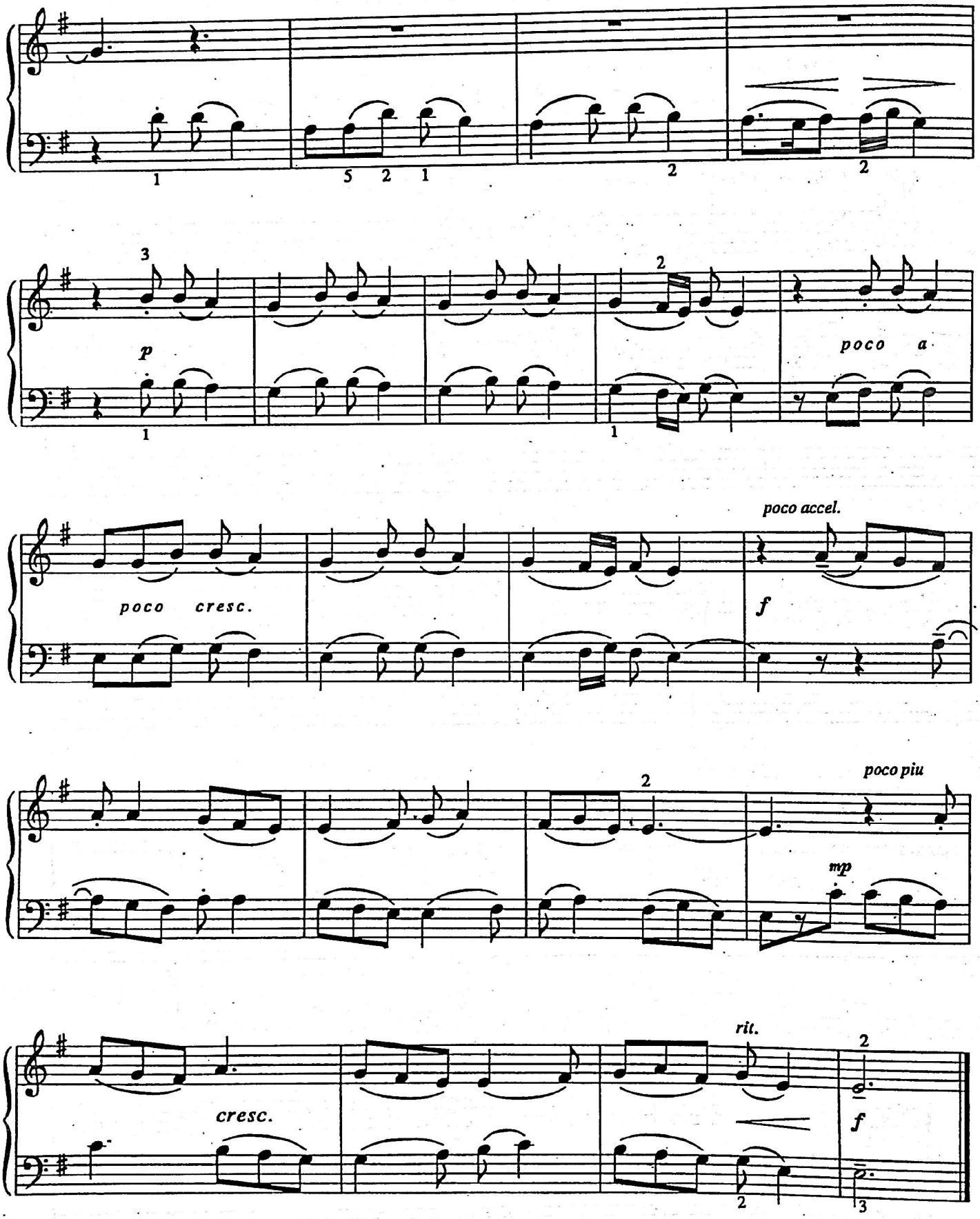
p
poco a
poco cresc.
poco accel.
f
poco piu
mp
cresc.
rit.
f

No.10 # ԱՂՈՒՔ «ՀԱՅՐ ՄԵՐ»

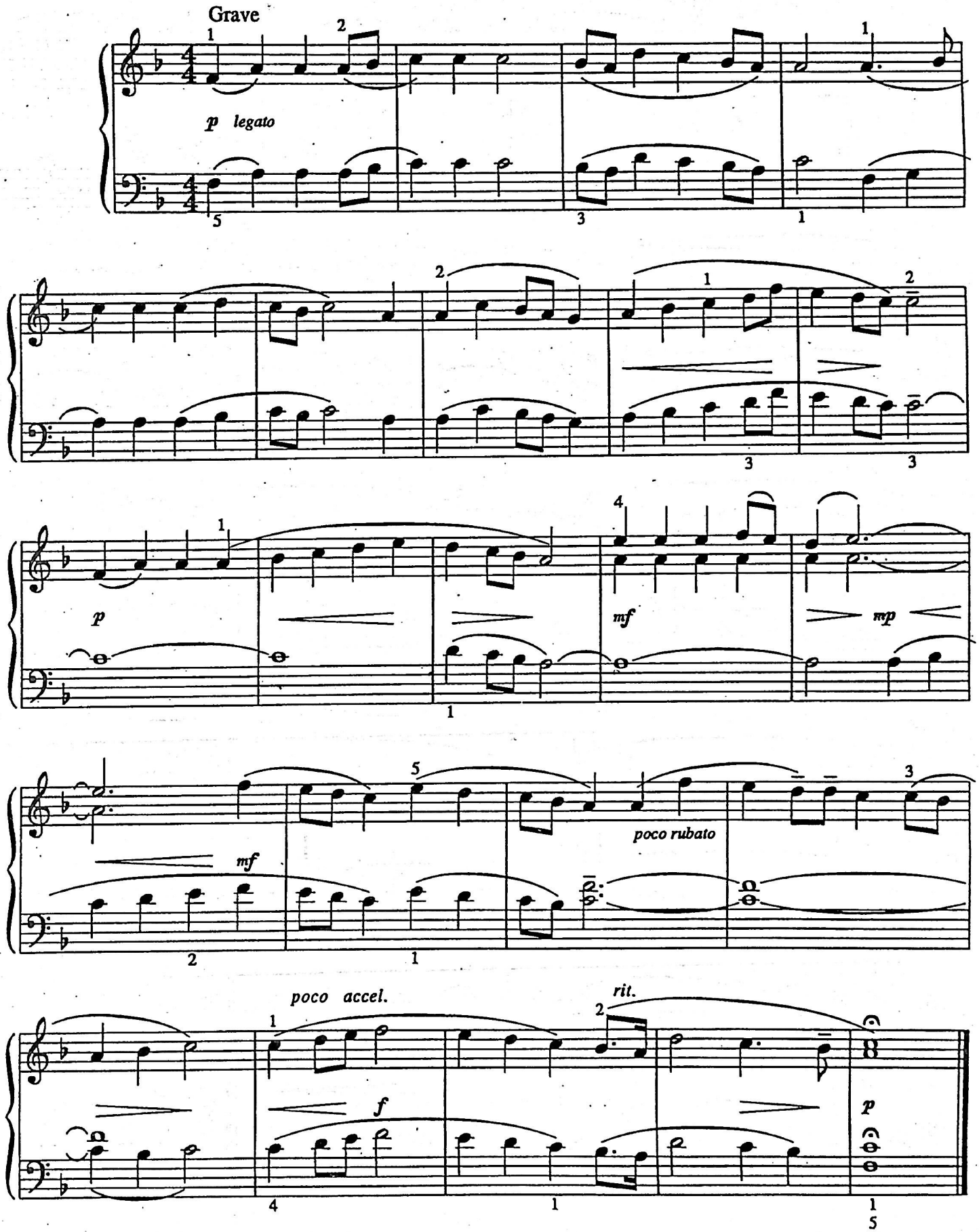

No.11 ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

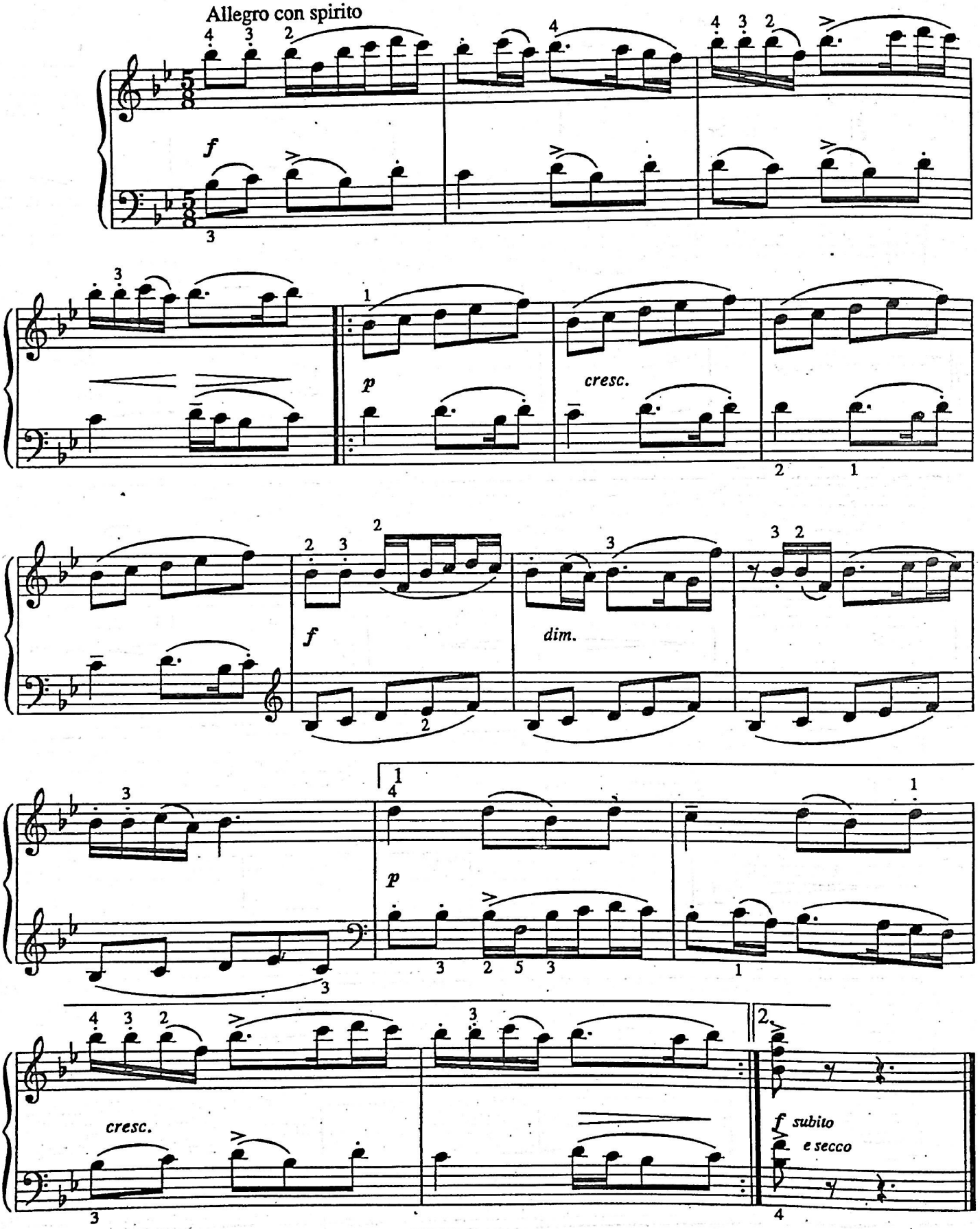

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԱՅԻՆ ՍՅՈՒԻՏ N1

ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ՊԱՐ

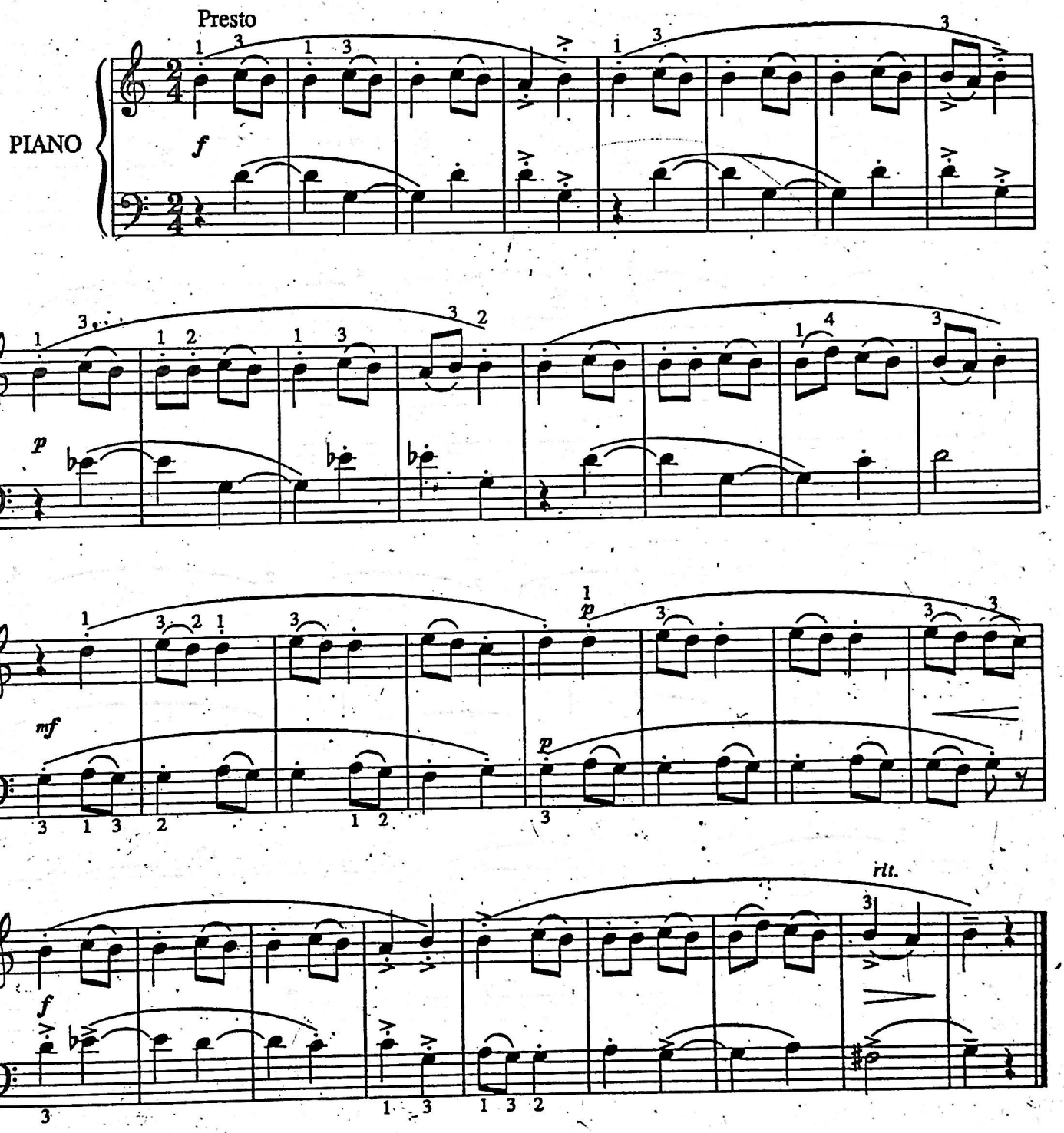

Andante cantabile

p

p

1 cantabile

mp

dim.

pp

p

mp

mf

mp

p

rit.

ԵՐԿԻՆՔՆ ԱՄՊԵԼԱ

Andante (one in a bar)

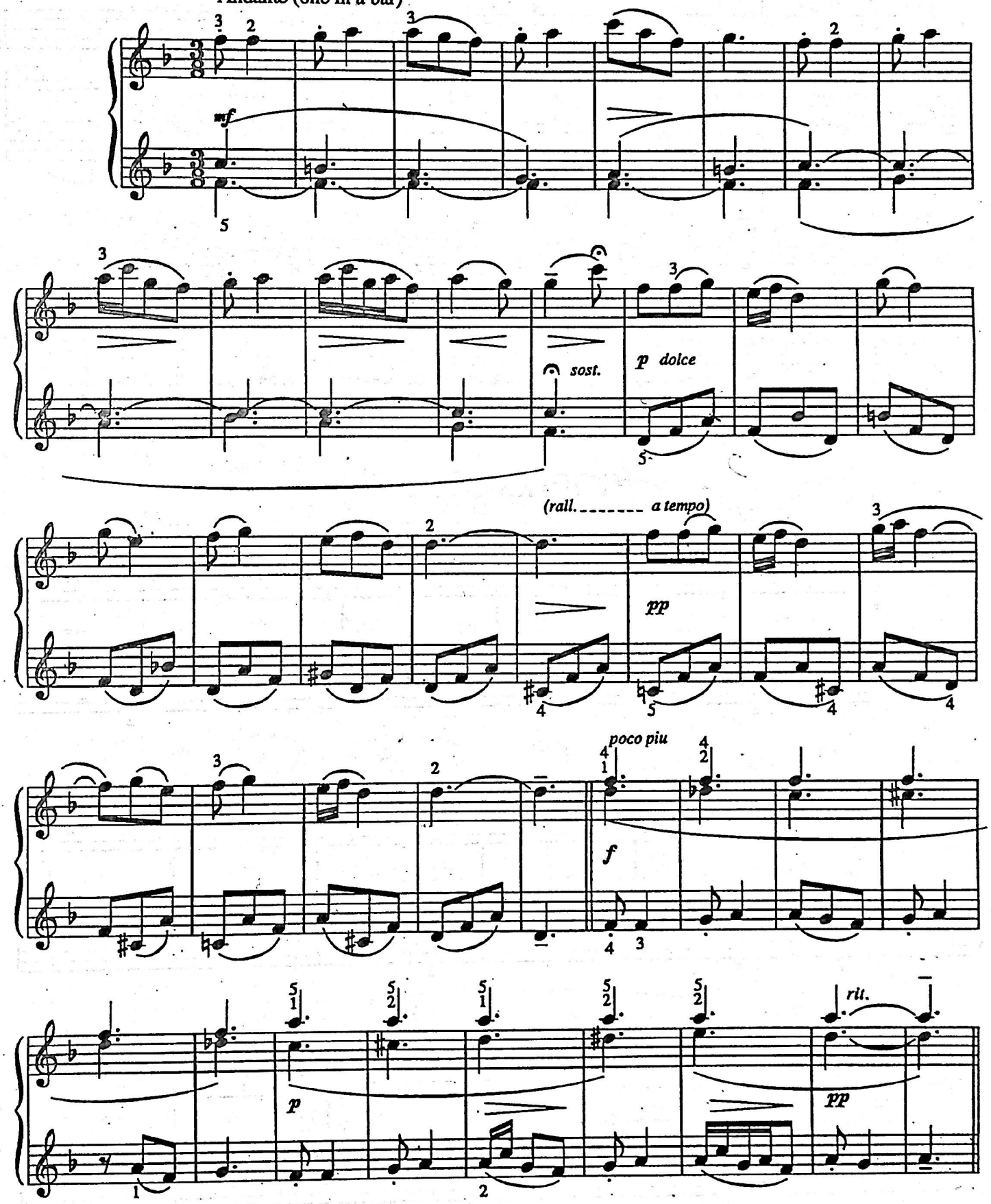

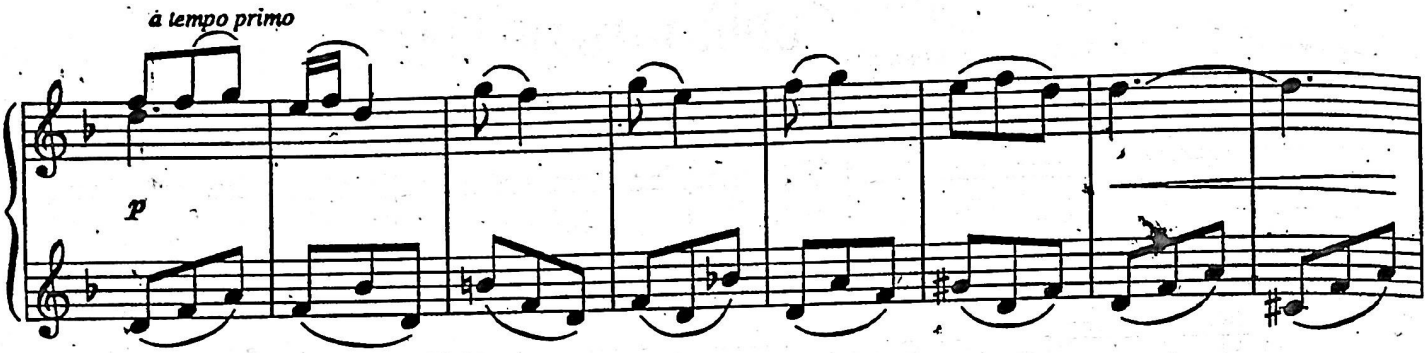

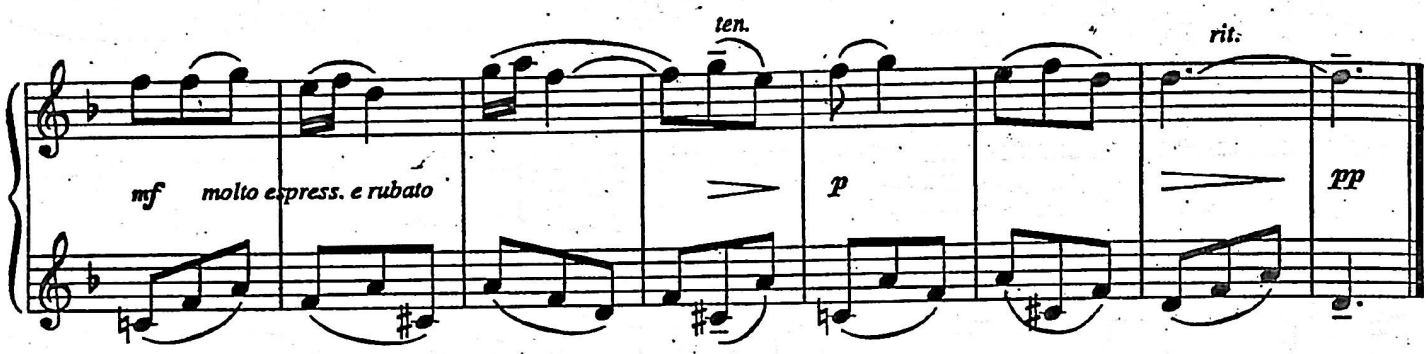

ԴՊՐՈՑԻՑ ԴՈՒՐՍ

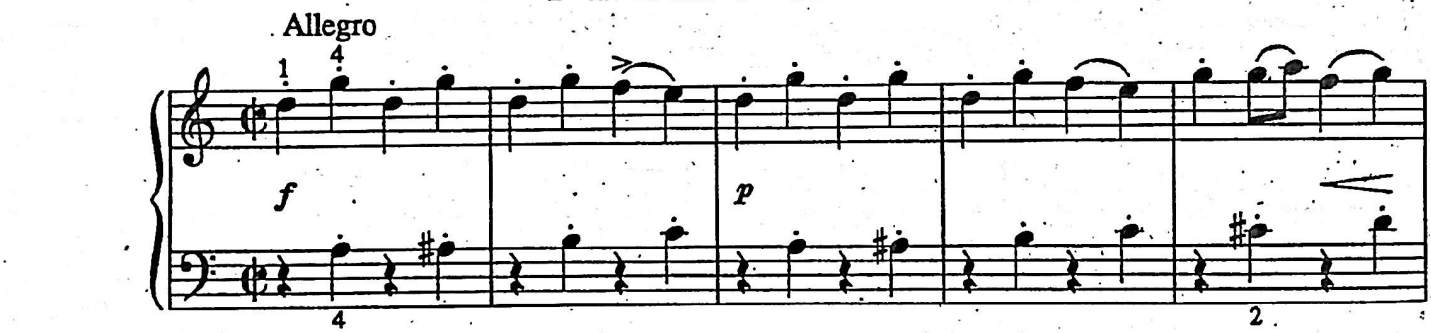

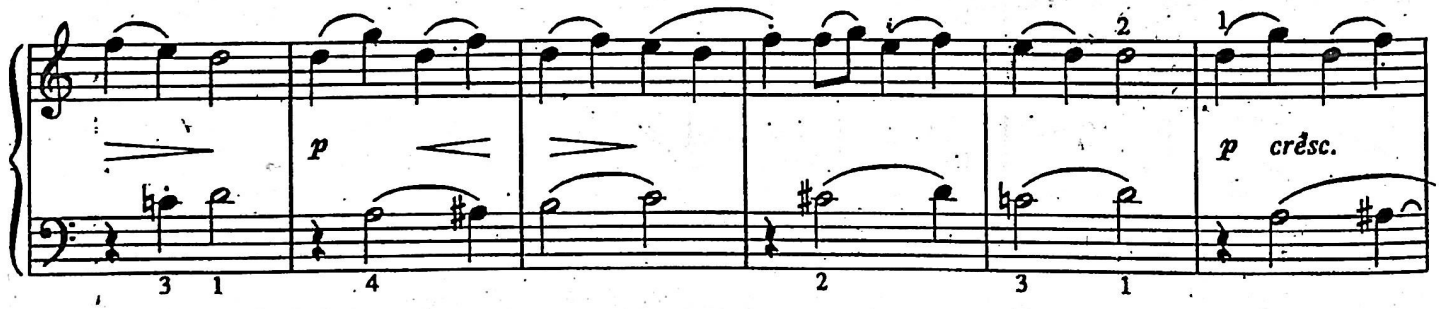

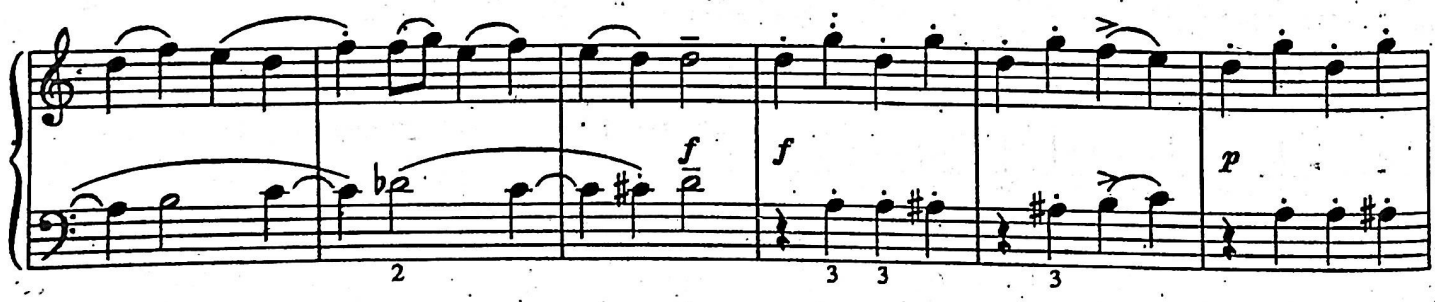

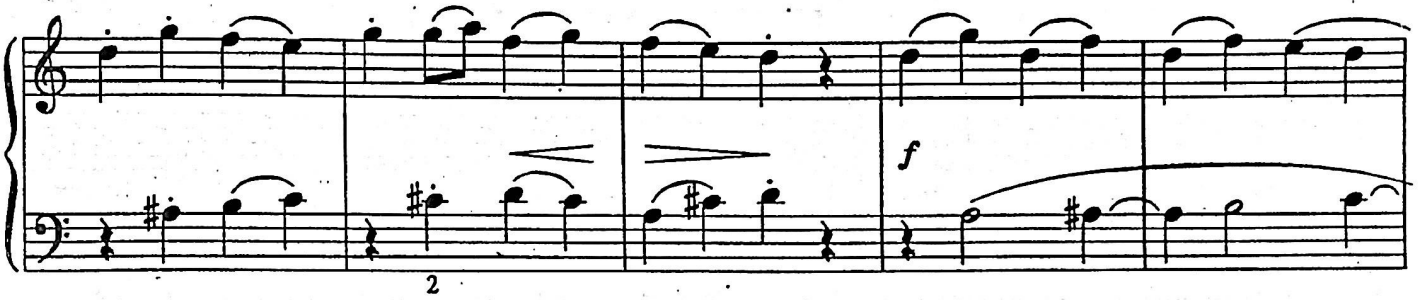

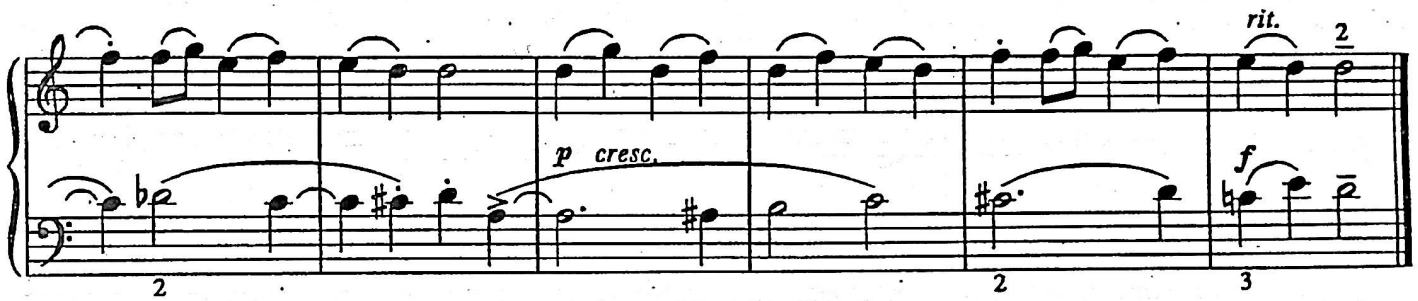

ՀՈՎՎԵՐԳԱԿԱՆ

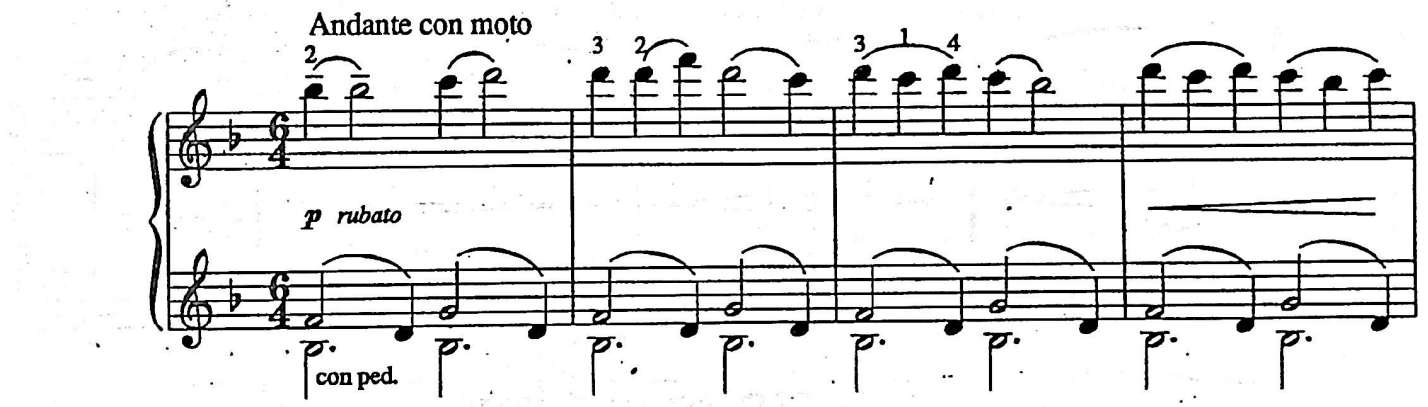

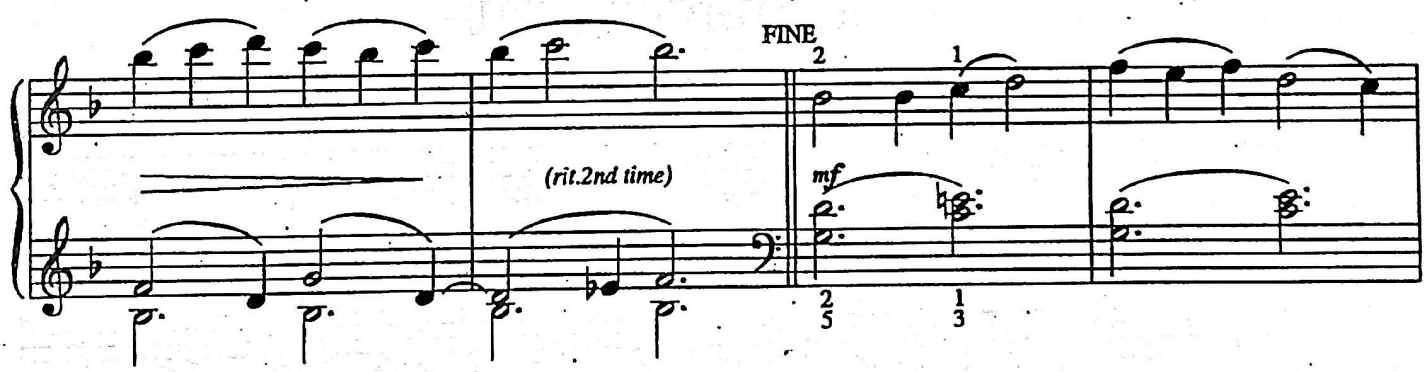

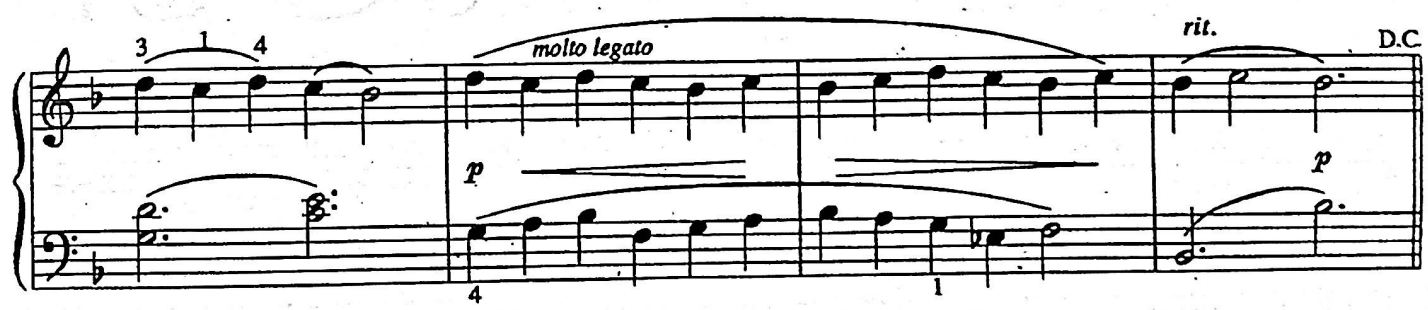

ՄԵՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

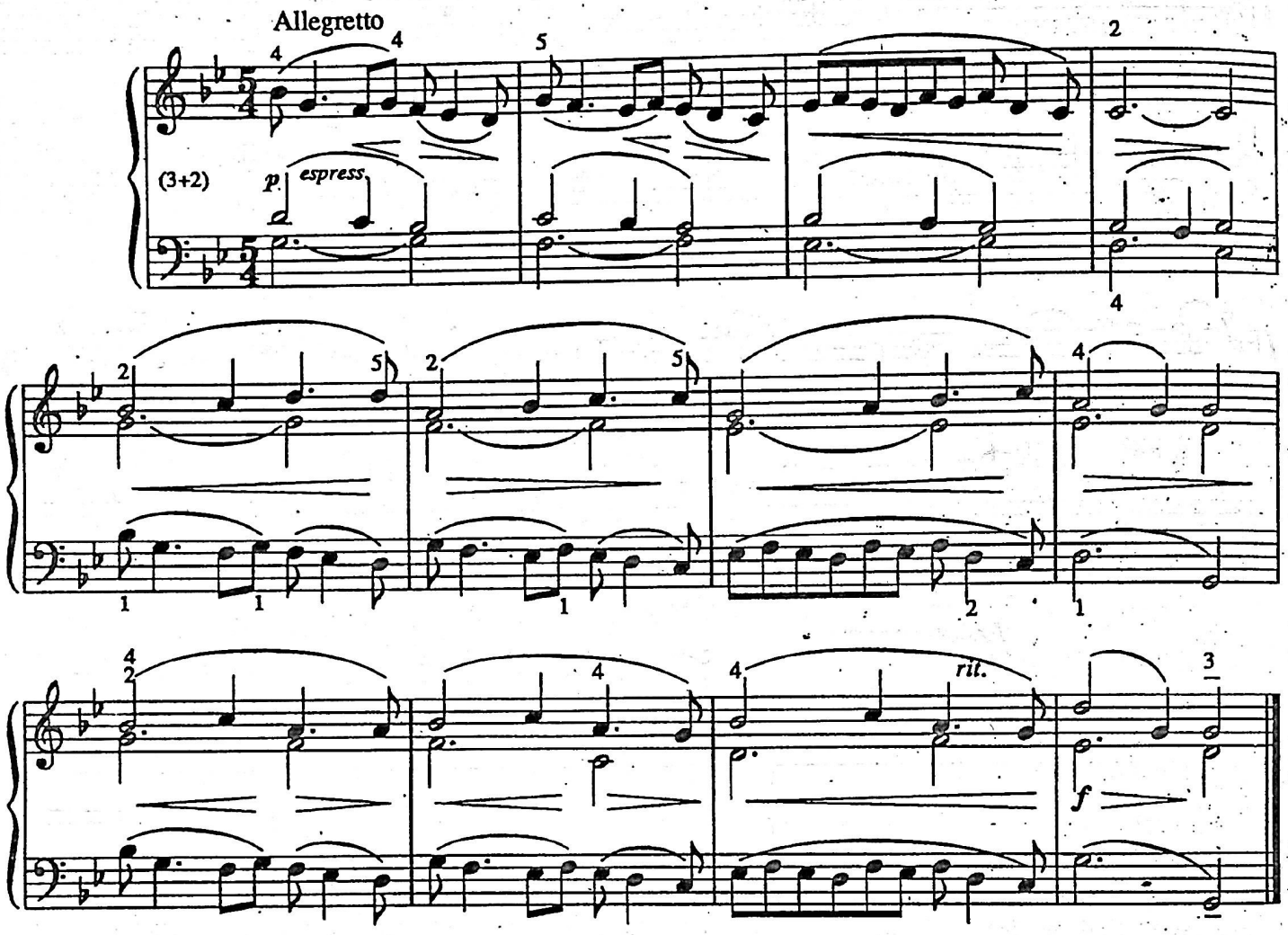

ՊԱՏԱՆԻՆԵՐԻ ՊԱՐ

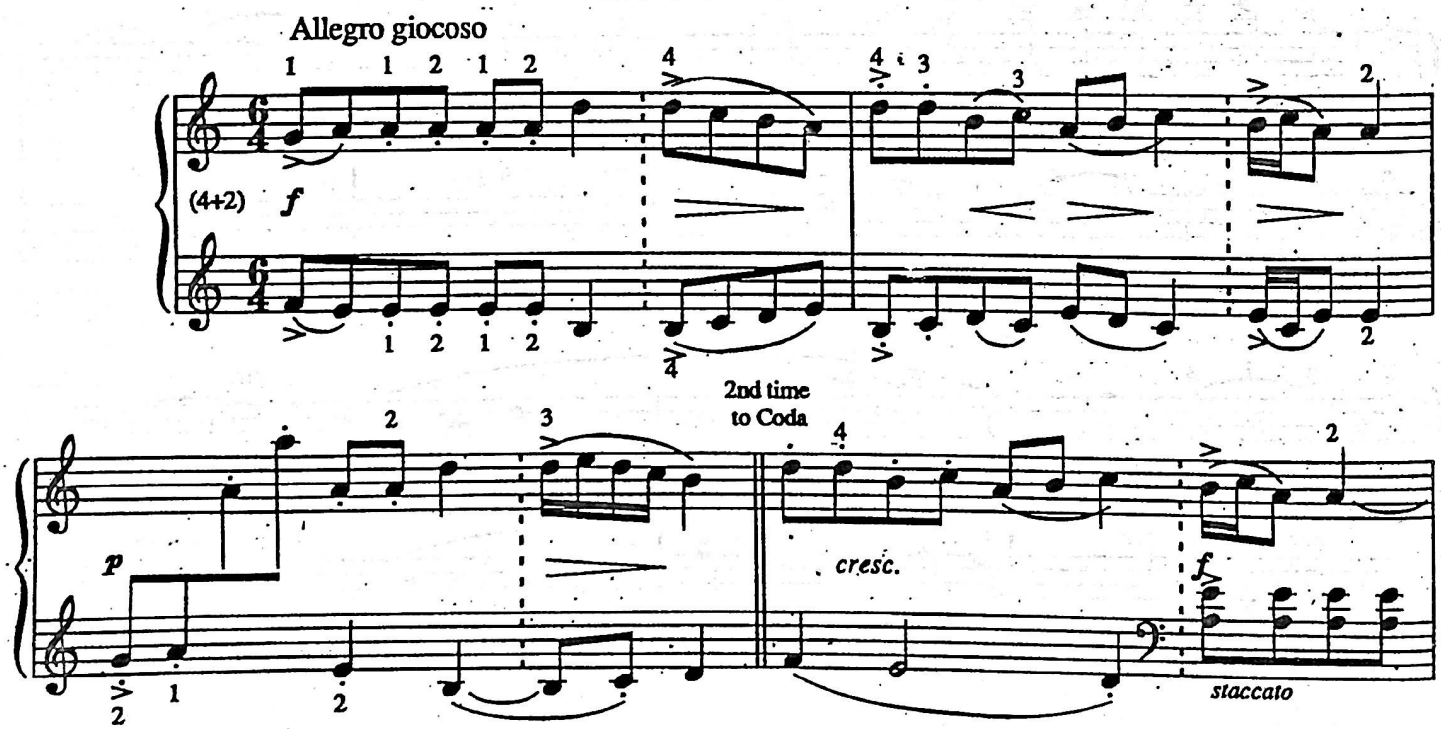

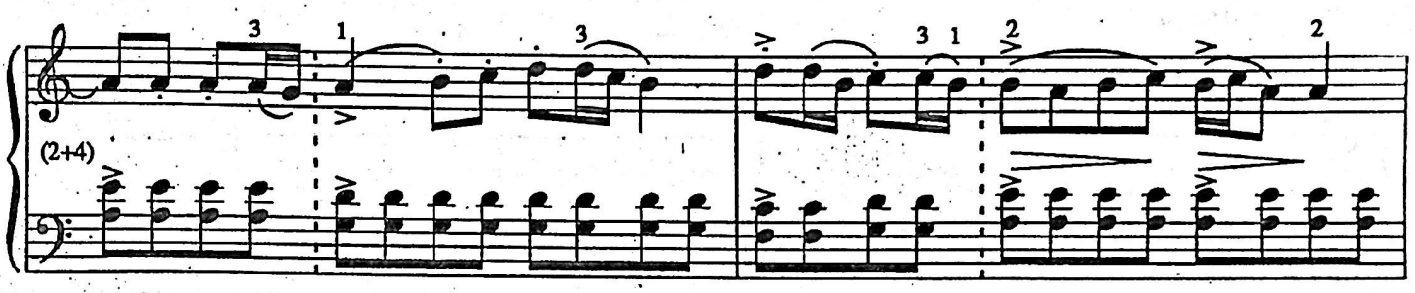

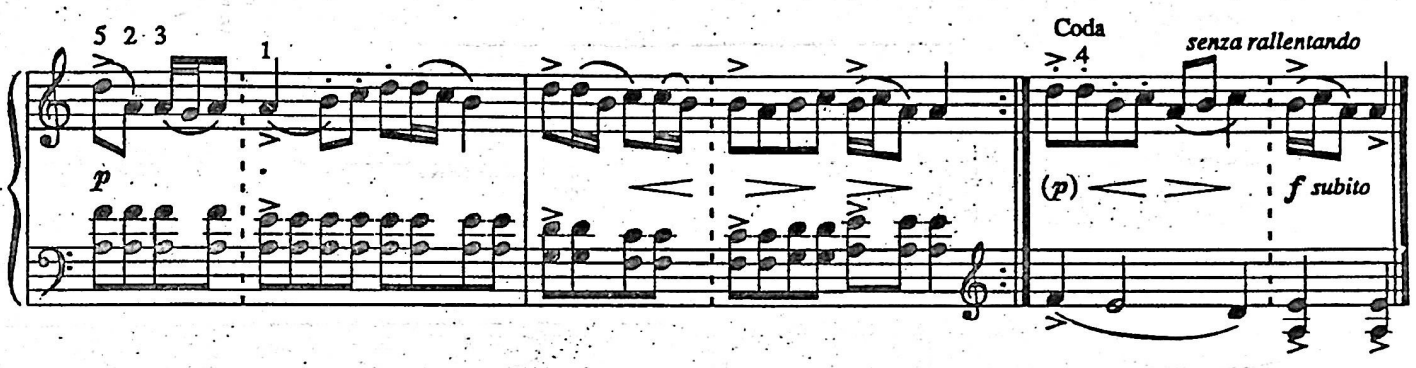

ԱՂՋՆԱԿՆԵՐԻ ՊԱՐ

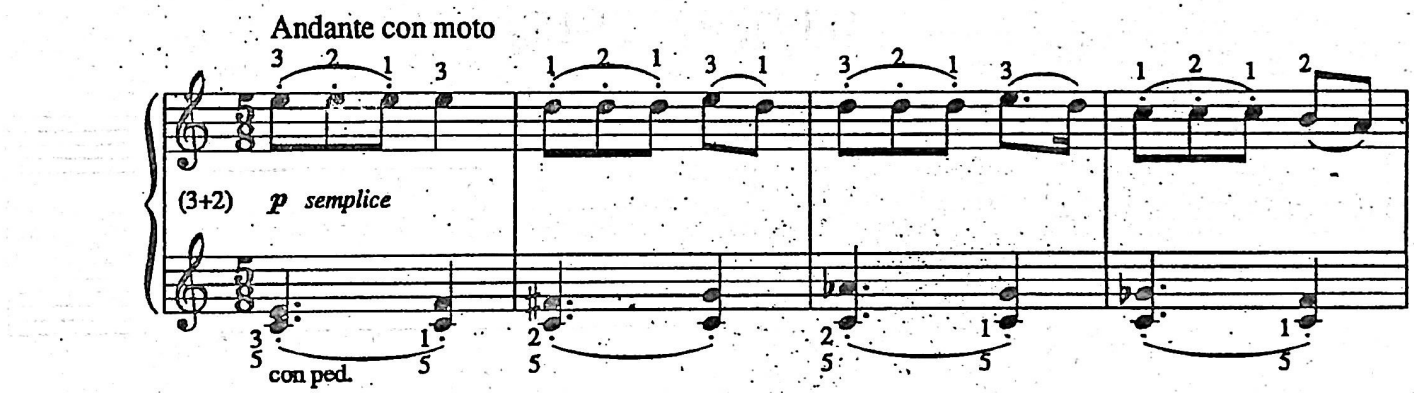

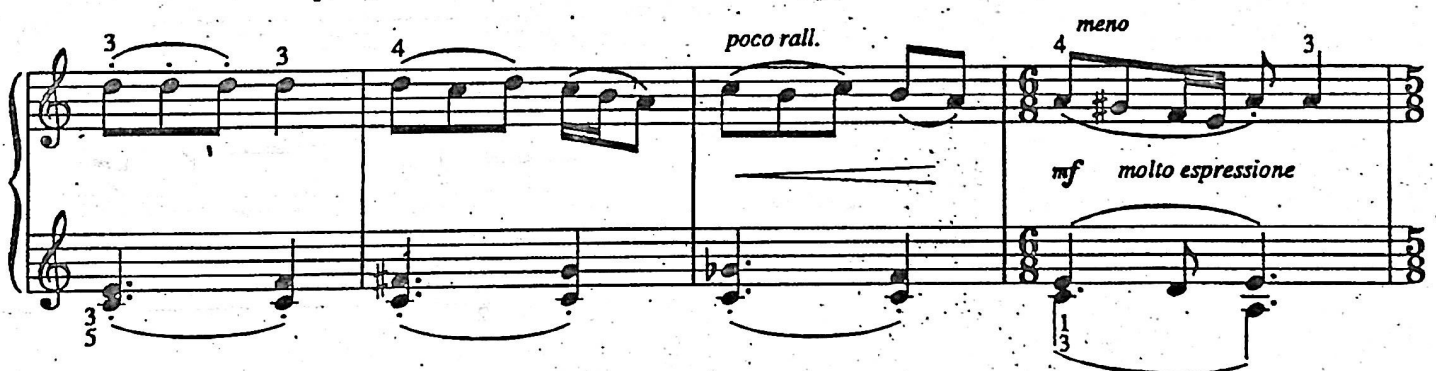

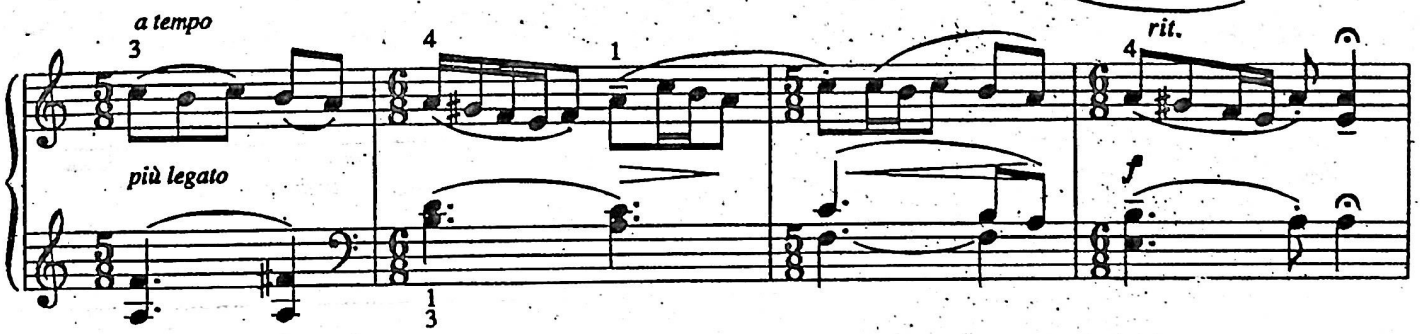

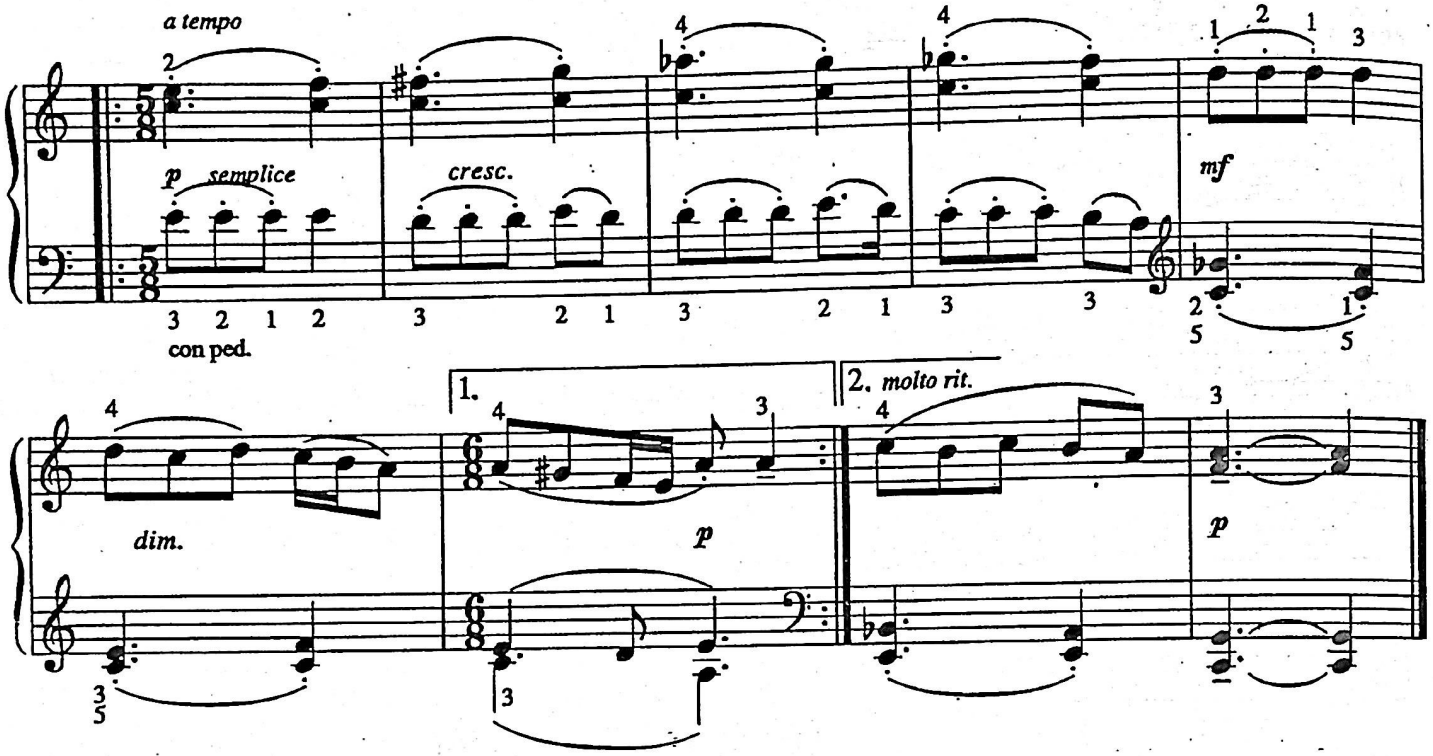

ԳՆԱ, ԳՆԱ ԳԱԼԻՍ ԵՄ

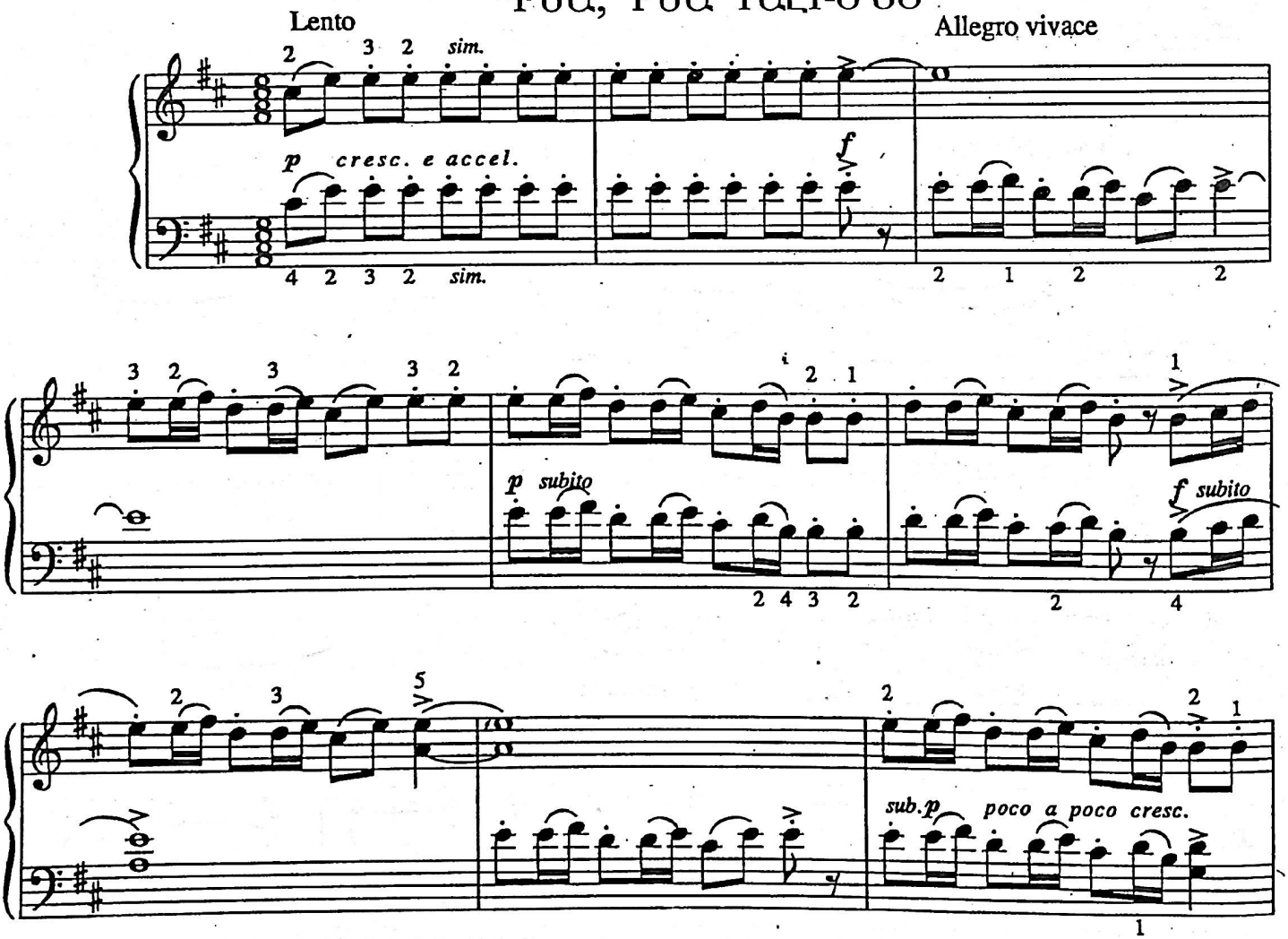

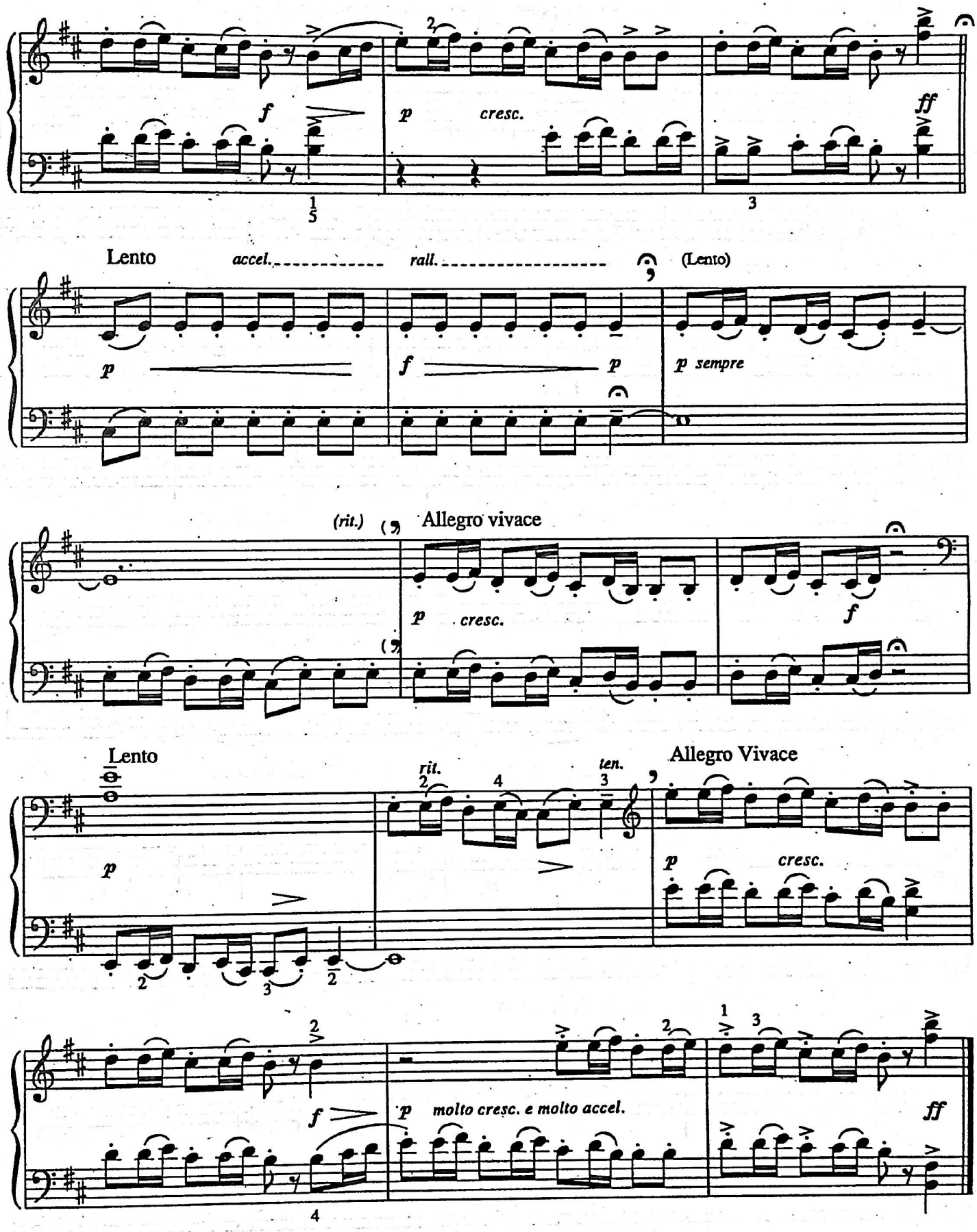
f
p
cresc.
ff
Lento
accel.
rall.
(Lento)
p
f
p
p sempre
(rit.)
Allegro vivace
p
cresc.
f
Lento
rit.
ten.
Allegro Vivace
p
cresc.
f
p
molto cresc. e molto accel.
ff

ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

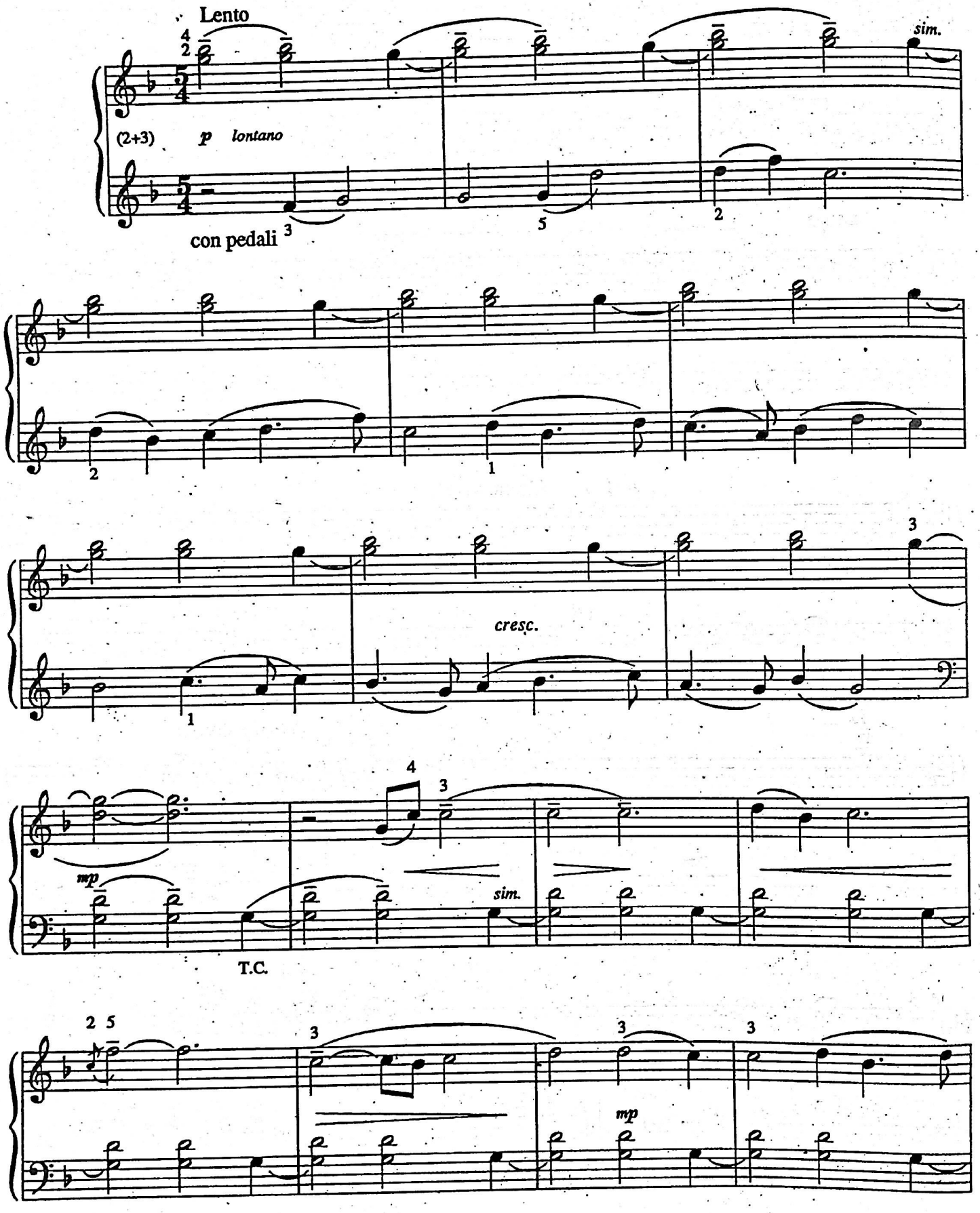

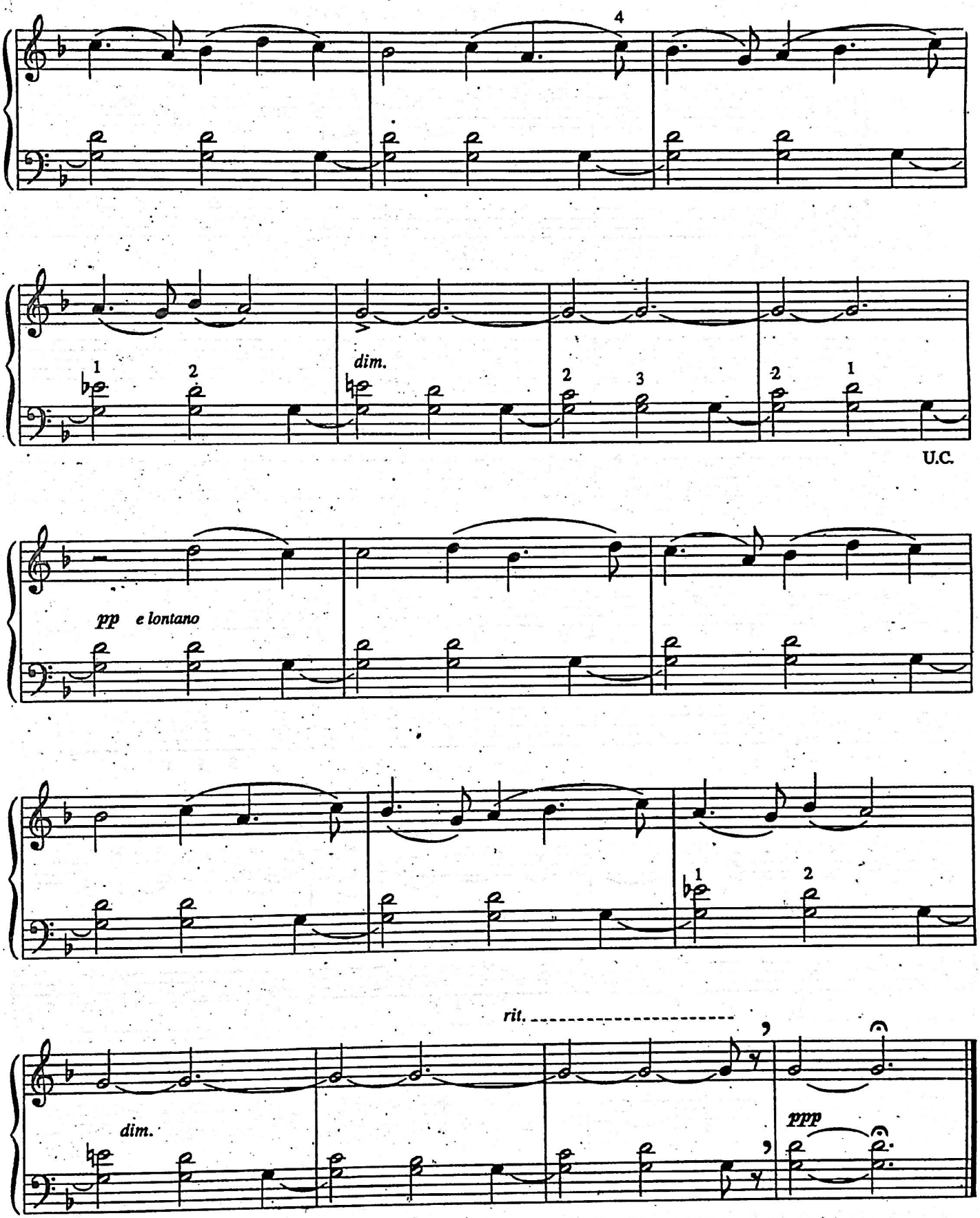
4
dim.
U.C.
pp e lontano
rit.
dim.
ppp

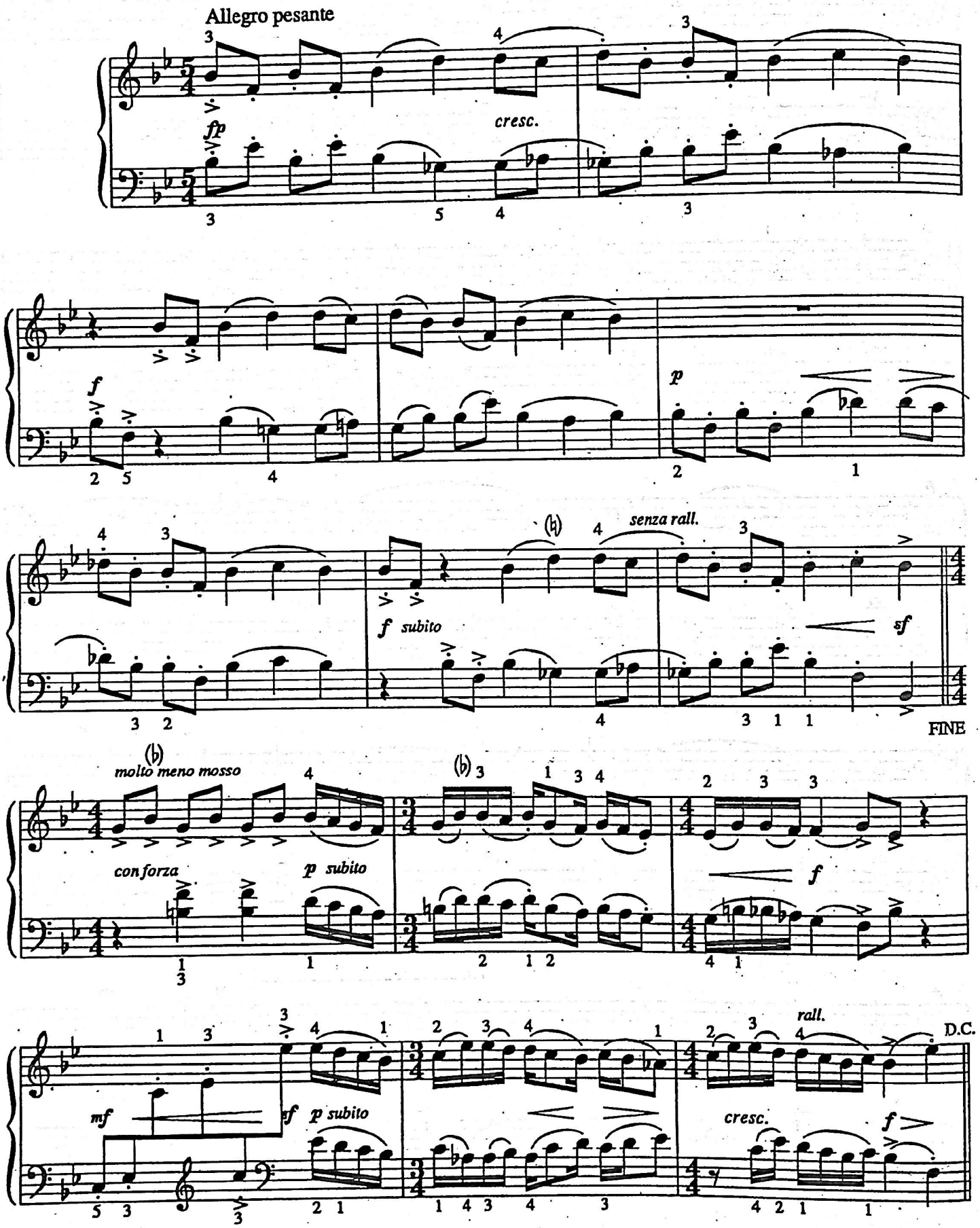
Allegro pesante
fp
cresc.
f
p
f subito
senza rall.
sf
FINE
molto meno mosso
con forza
p subito
f
mf
sf p subito
rall.
D.C.
cresc.
f

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԱՅԻՆ ՍՅՈՒԻՏ N 2

ՀՈՅ ՆԱԶԱՆ

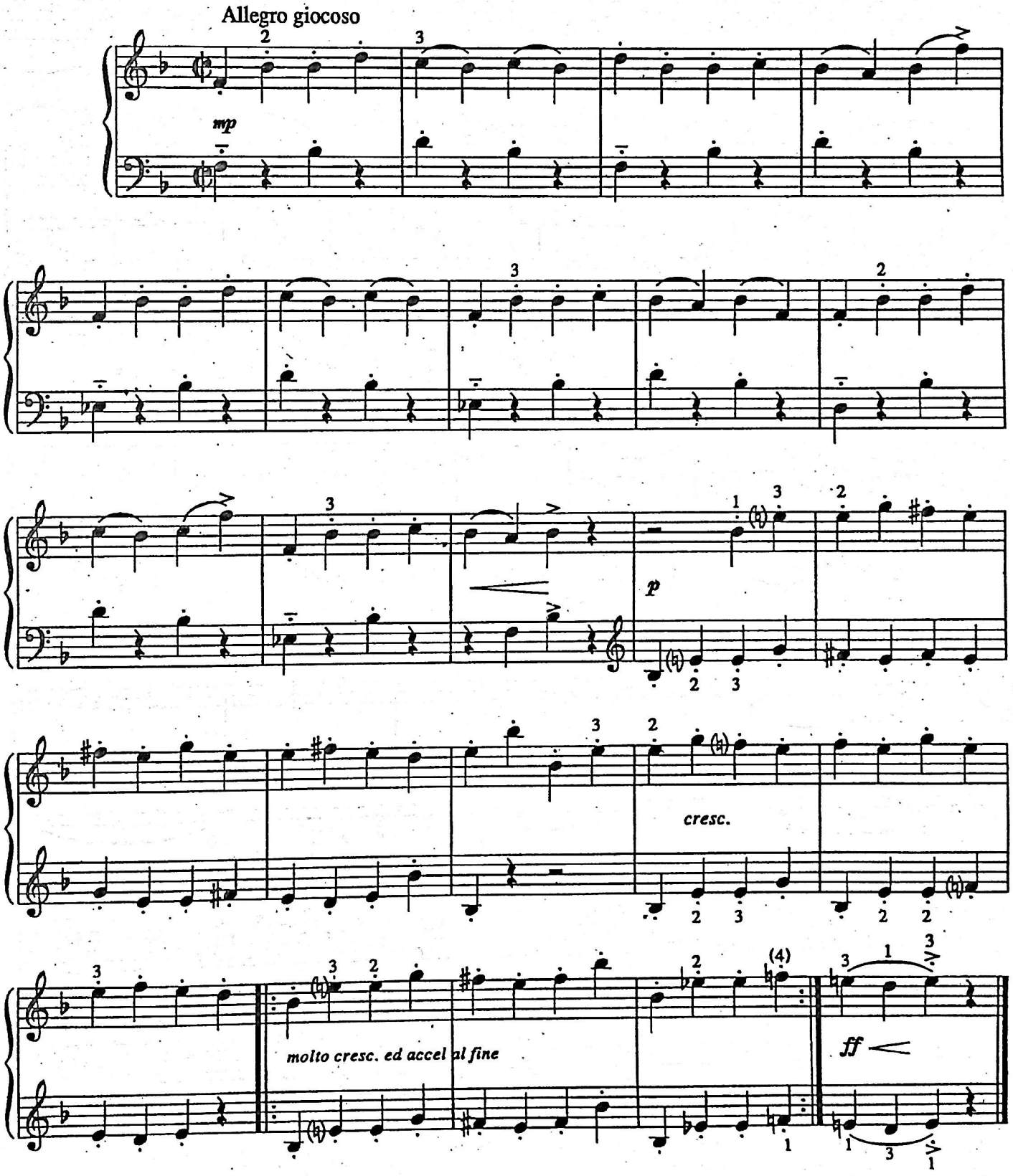

ԵՐԿԻՆՔՆ ԱՄՊԵԼԱ

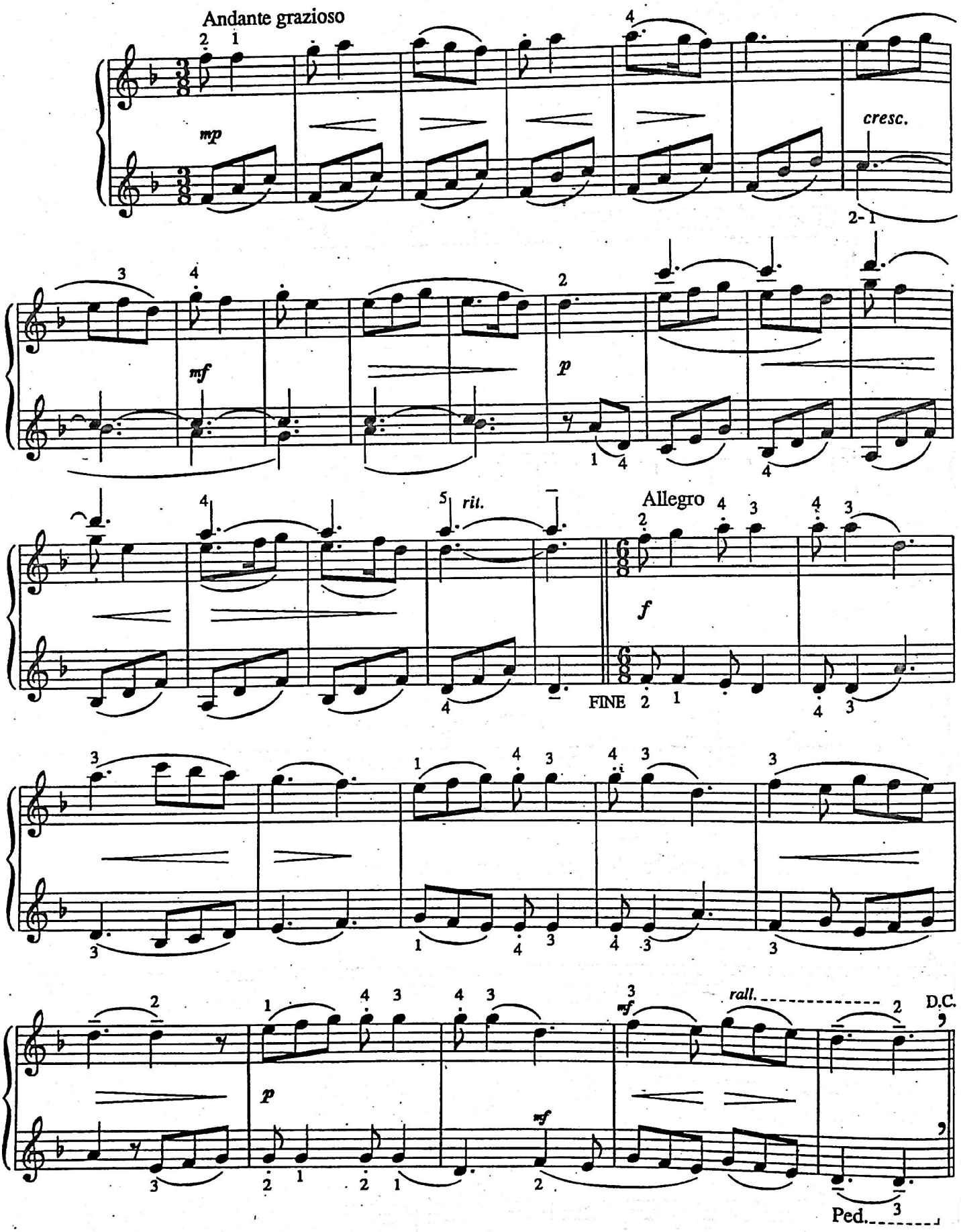

ԳՈՌՈՁ ՄԱՐԴԸ

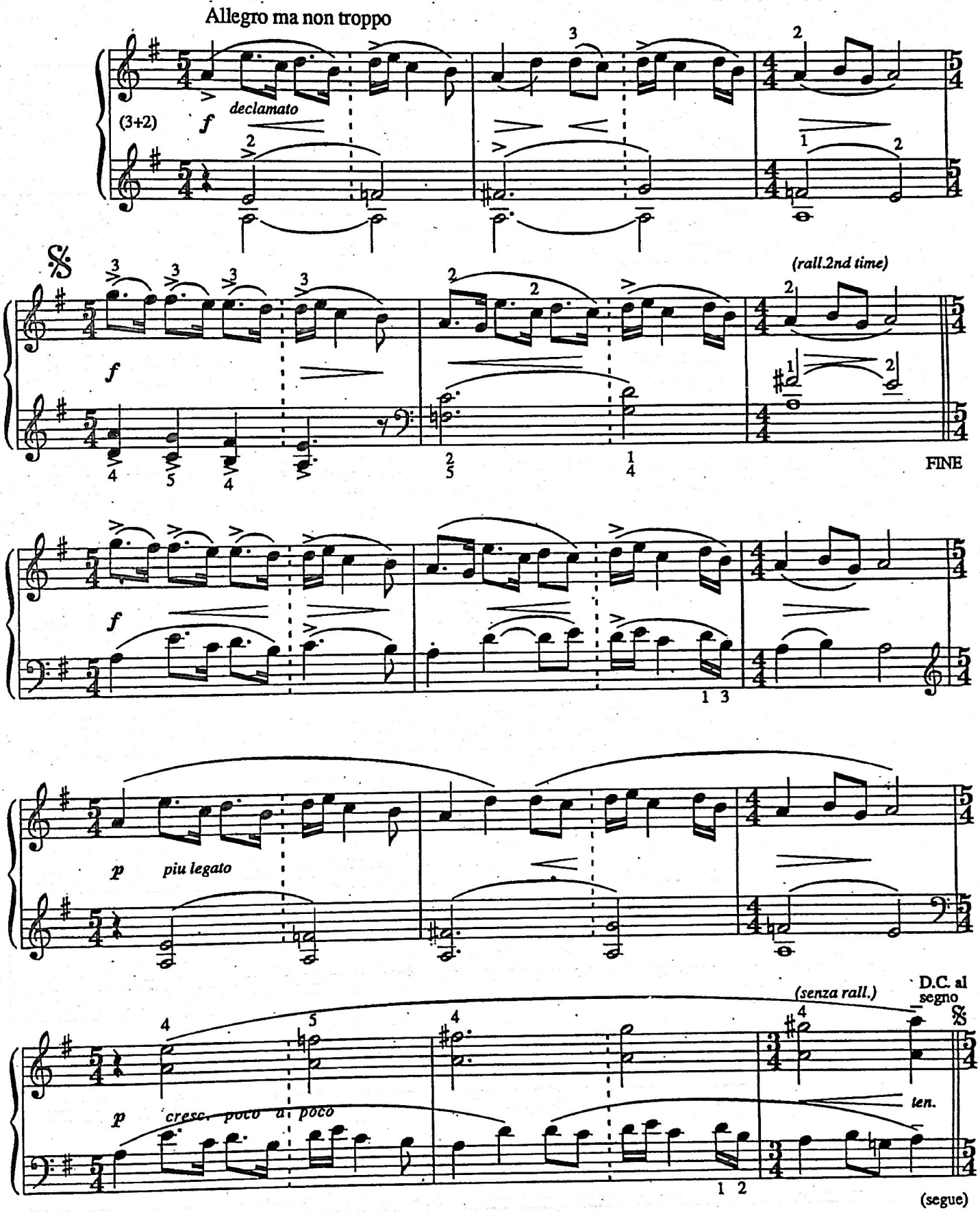
Allegro ma non troppo
declamato
(3+2)
f
(rall.2nd time)
FINE
p
piu legato
(senza rall.)
D.C. al segno
ten.
p
cresc. poco a poco
(segue)

ՊԱՏՐԱՍՏ ԼԱՑԵԼՈՒ

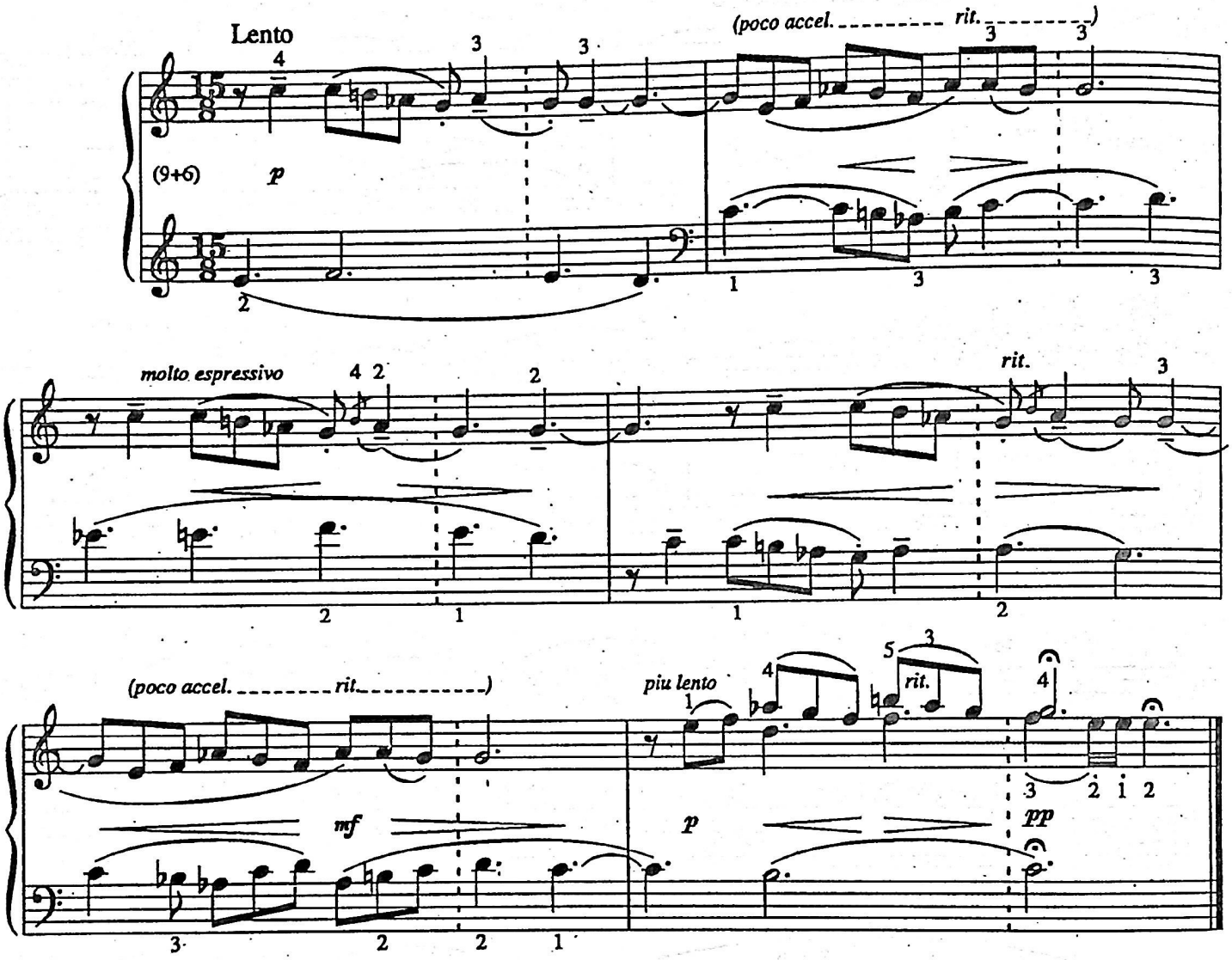

ԵՐՋԱՆԻԿ ՆՈՐԻՑ

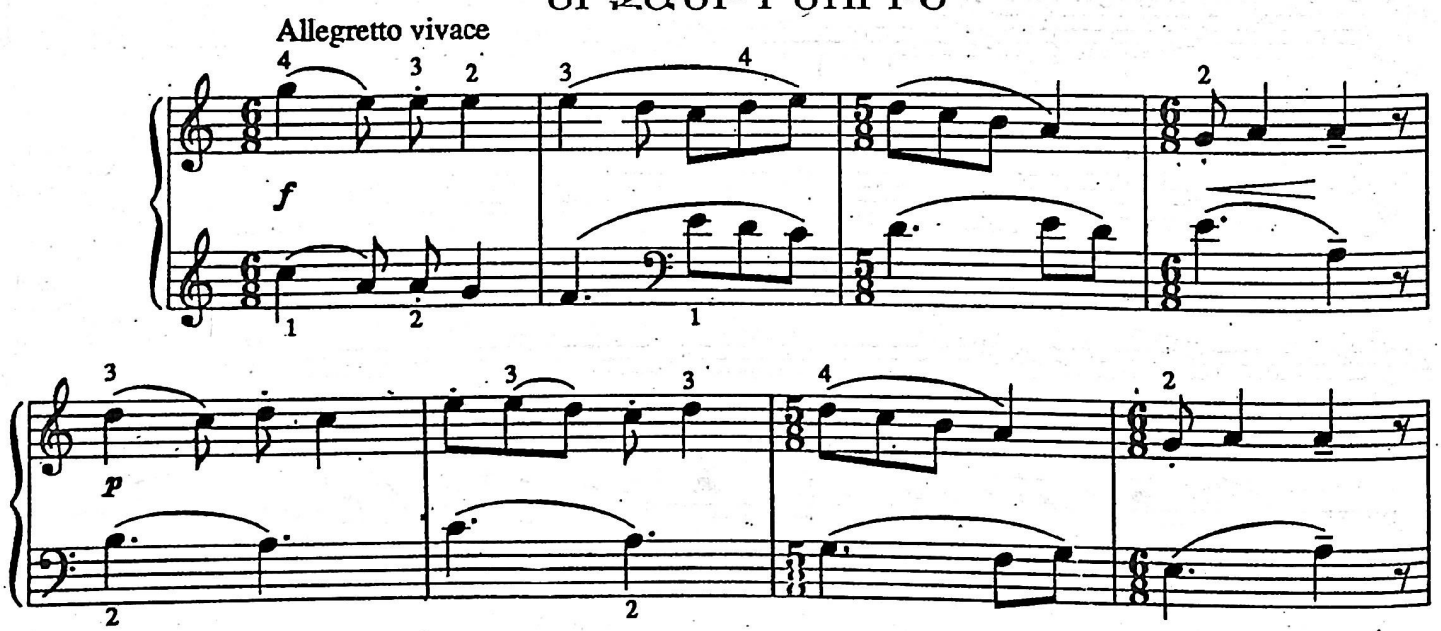

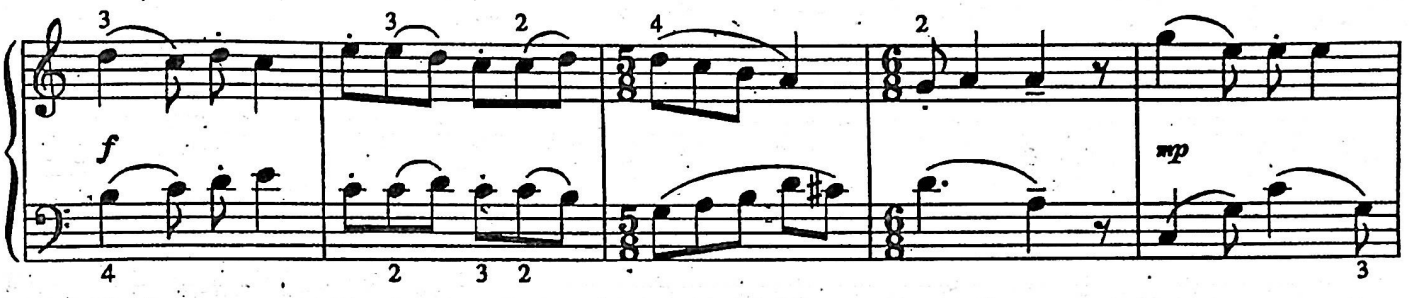

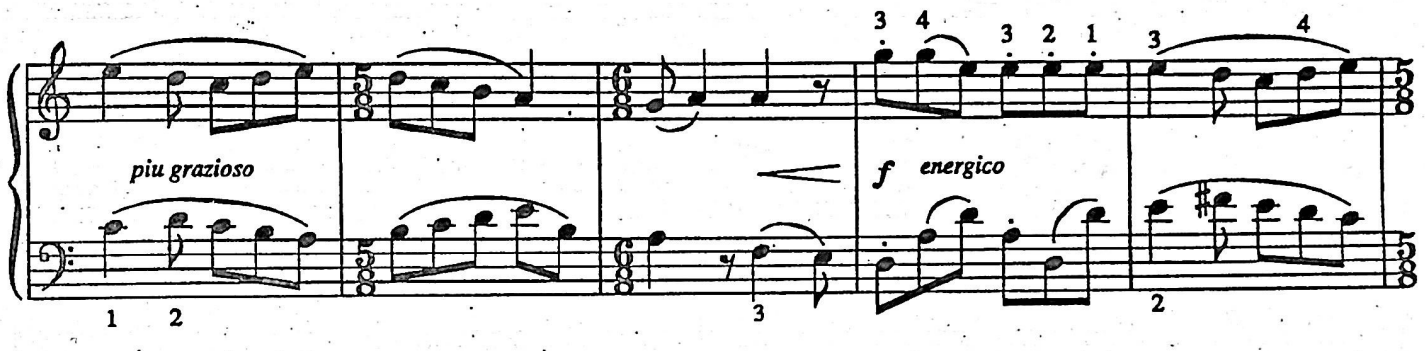

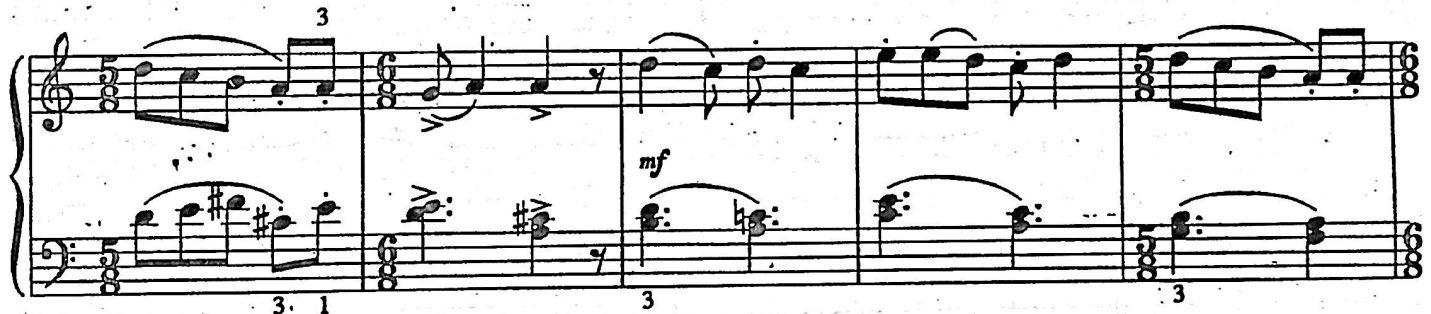

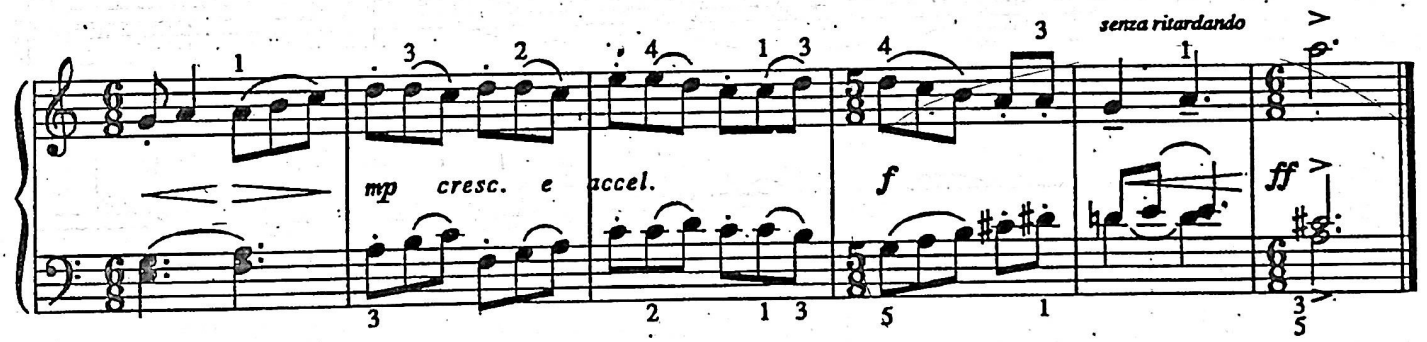

ՀՈՎԻՎՆԵՐԻ ՊԱՐ

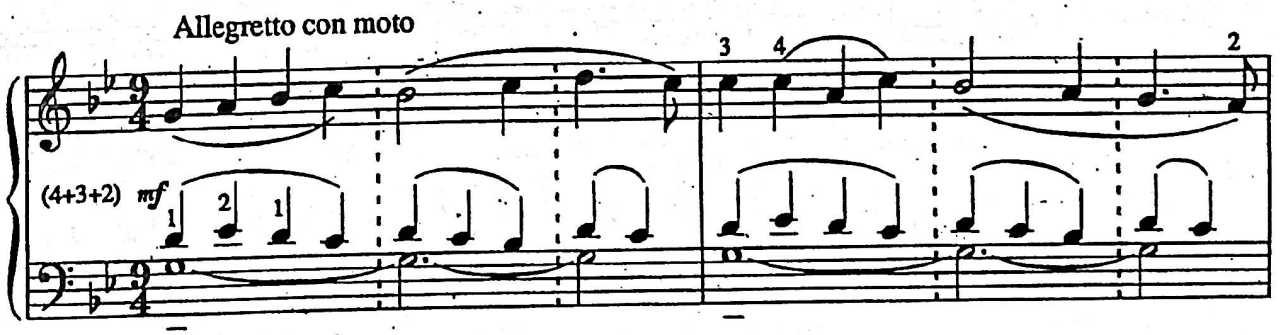

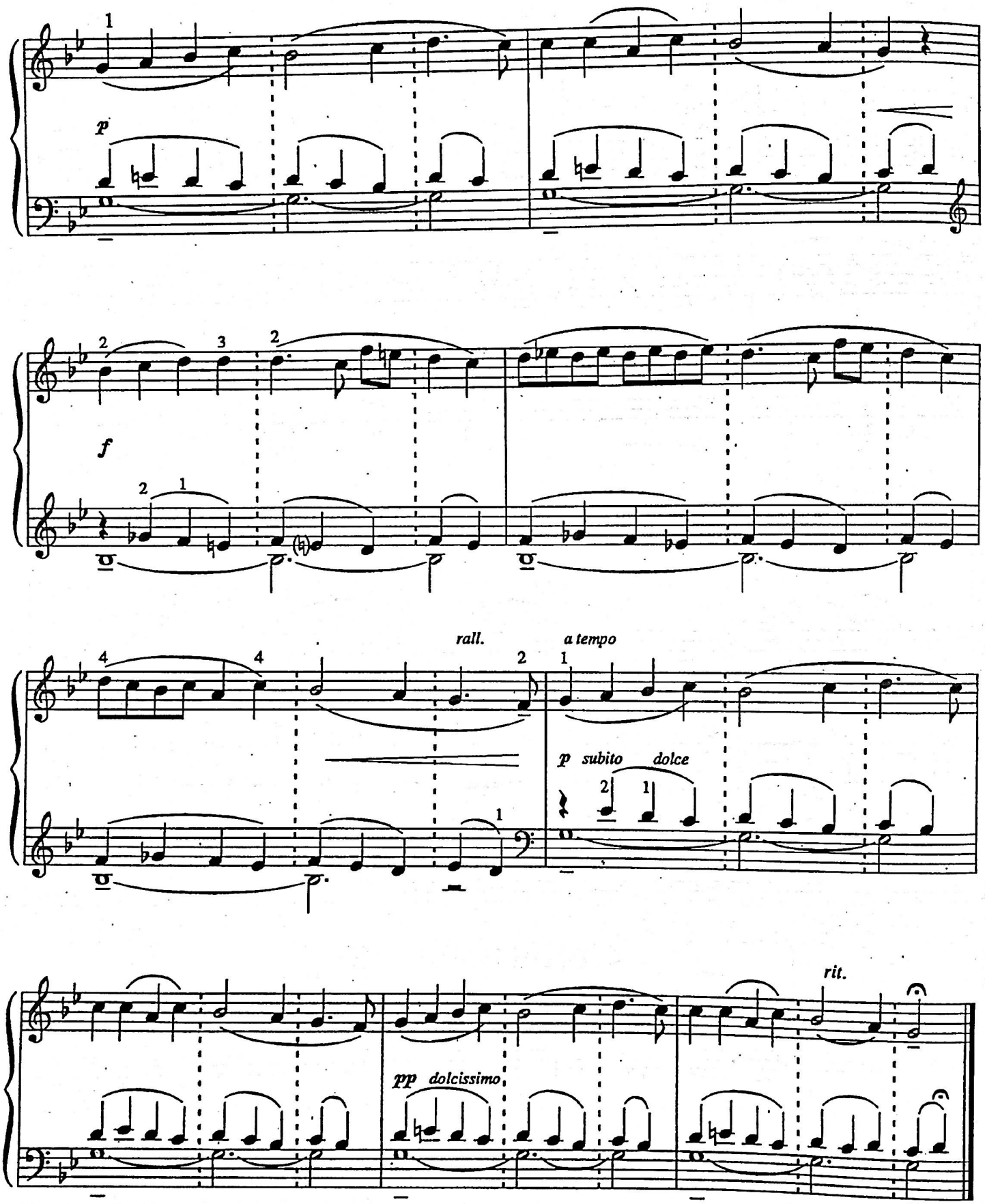
p
f
rall.
a tempo
p subito dolce
pp dolcissimo
rit.

ԶԳԱՅՄՈՒՆՔՈՎ

Largo - cantabile

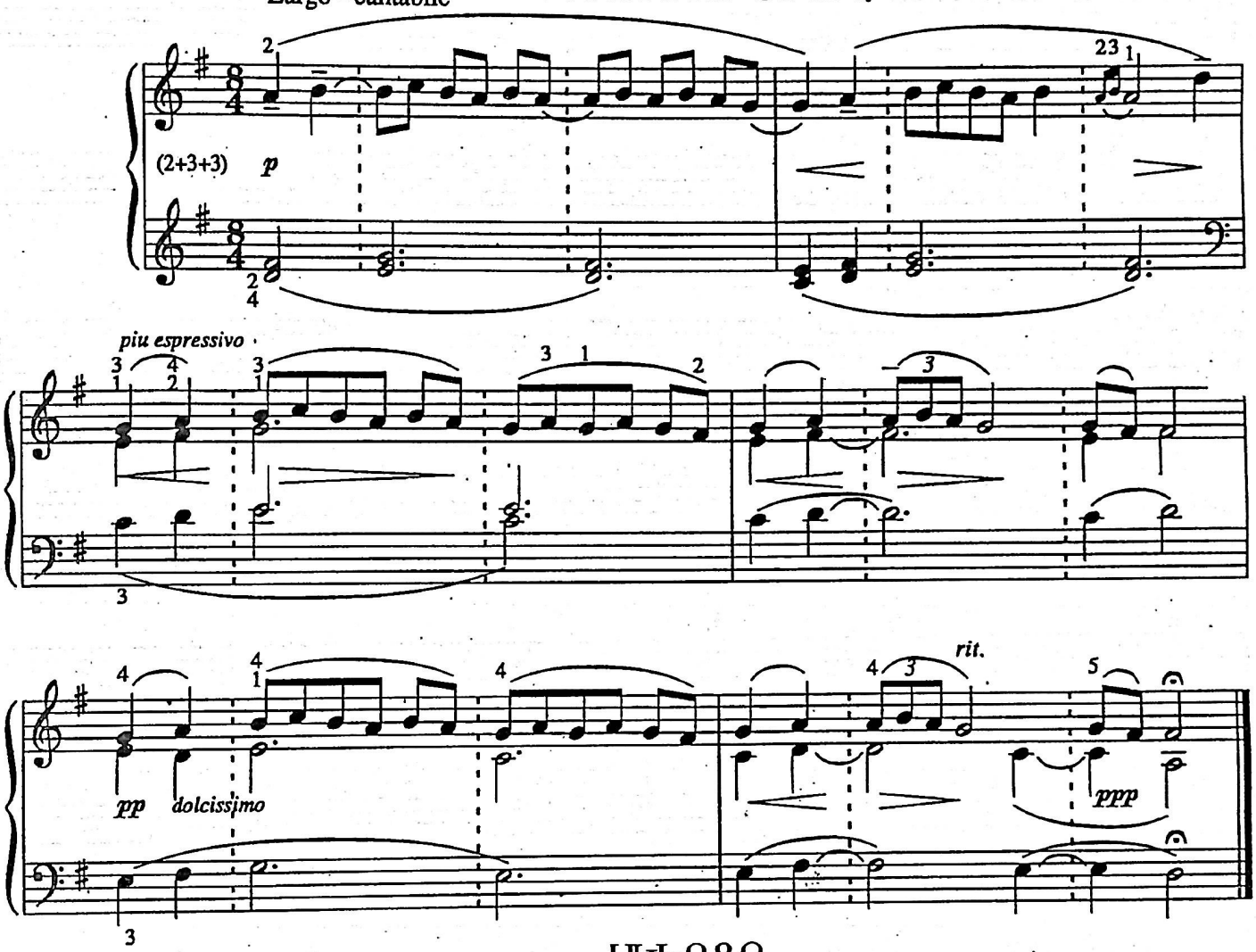

ՍԿԵՐՑՈ

Allegro

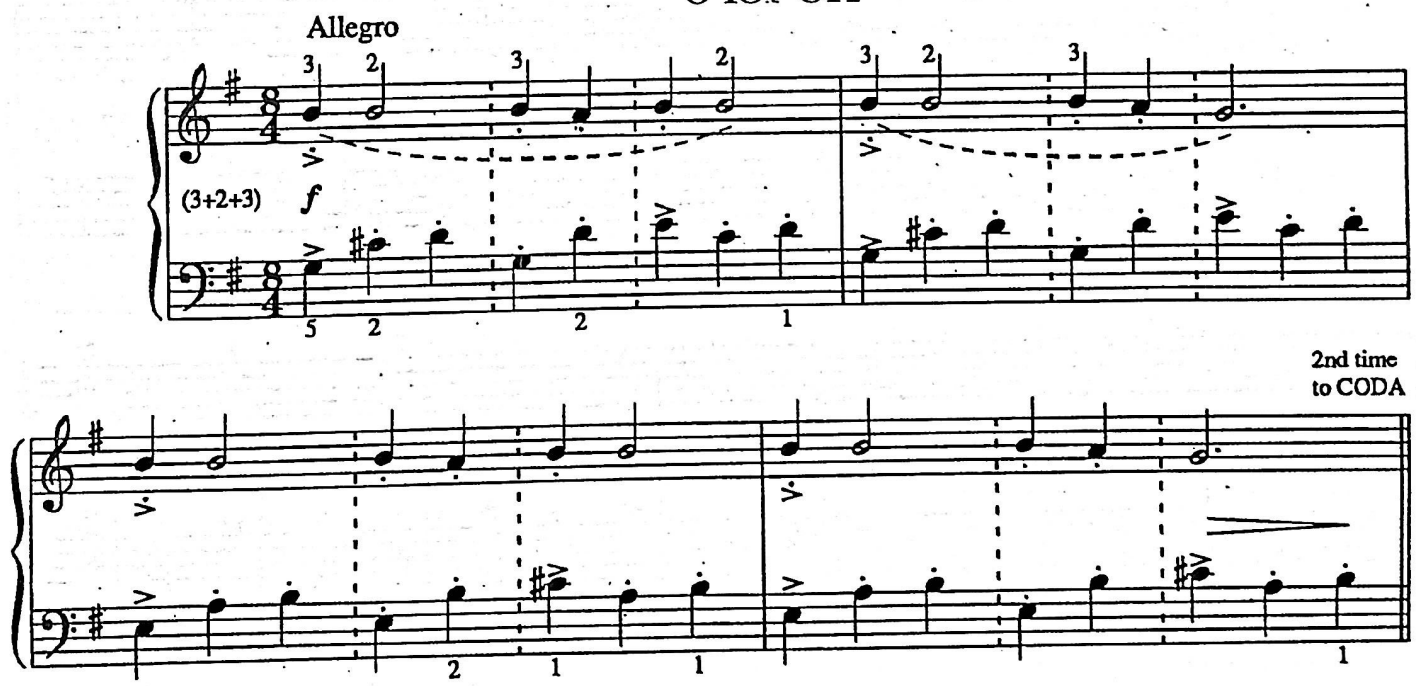

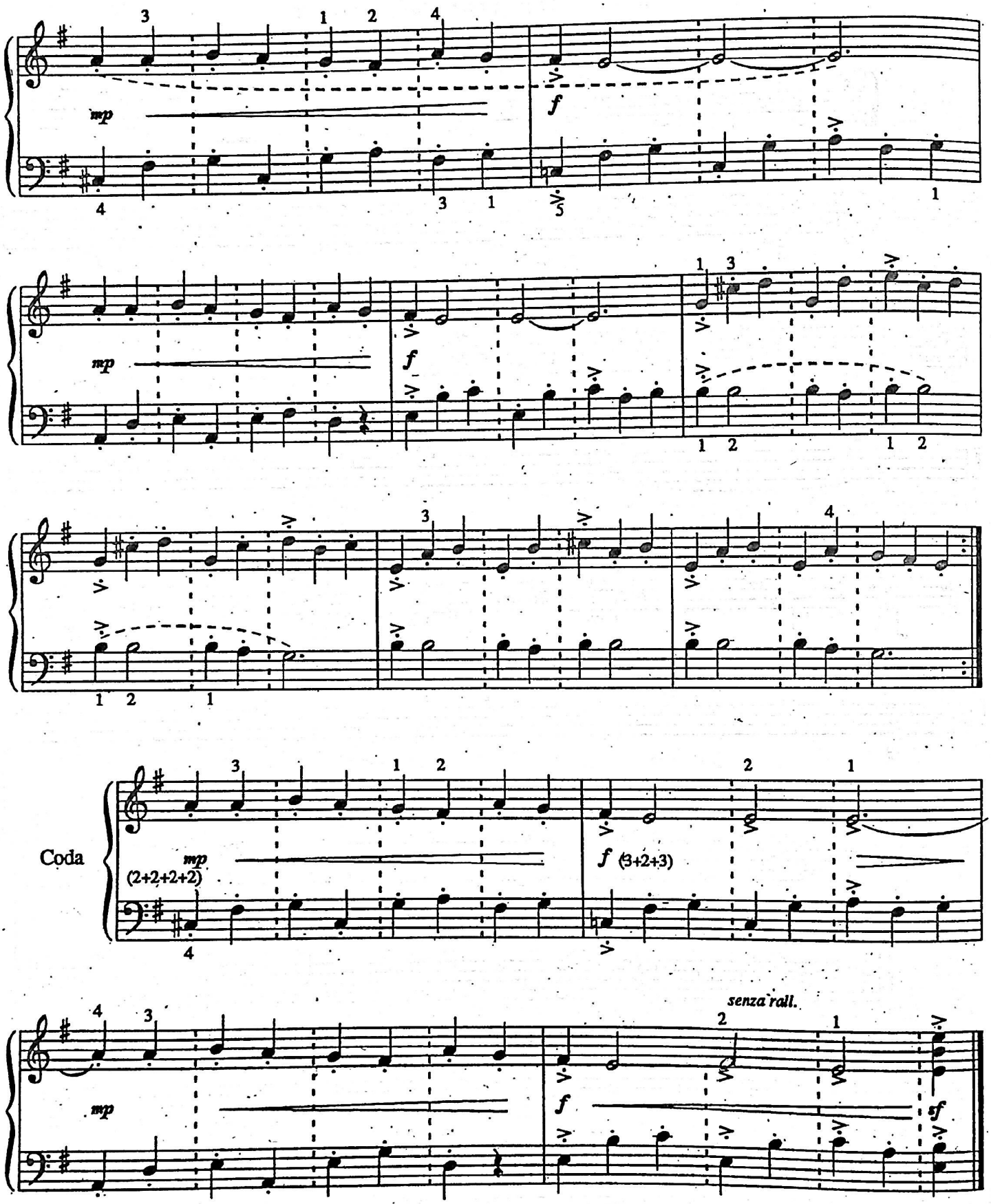
mp
f
mp
f
mp
f
Coda
mp
(2+2+2+2)
f (3+2+3)
mp
f
senza rall.
ff

ԱԼ ԱՅԼՈՒՂՍ

Andante grazioso

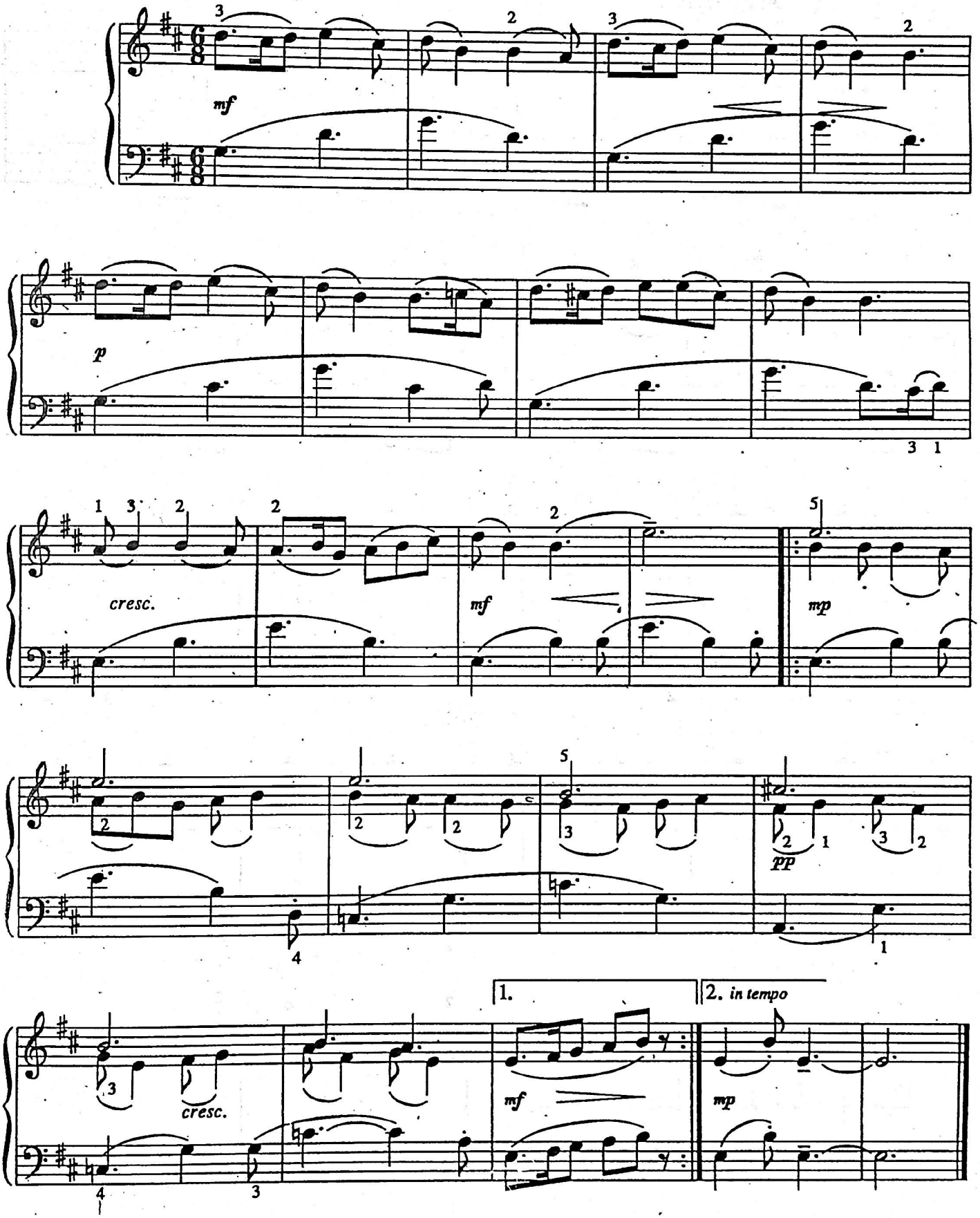

ԱՐԵՎ, ԱՐԵՎ ԵԿ,ԵԿ

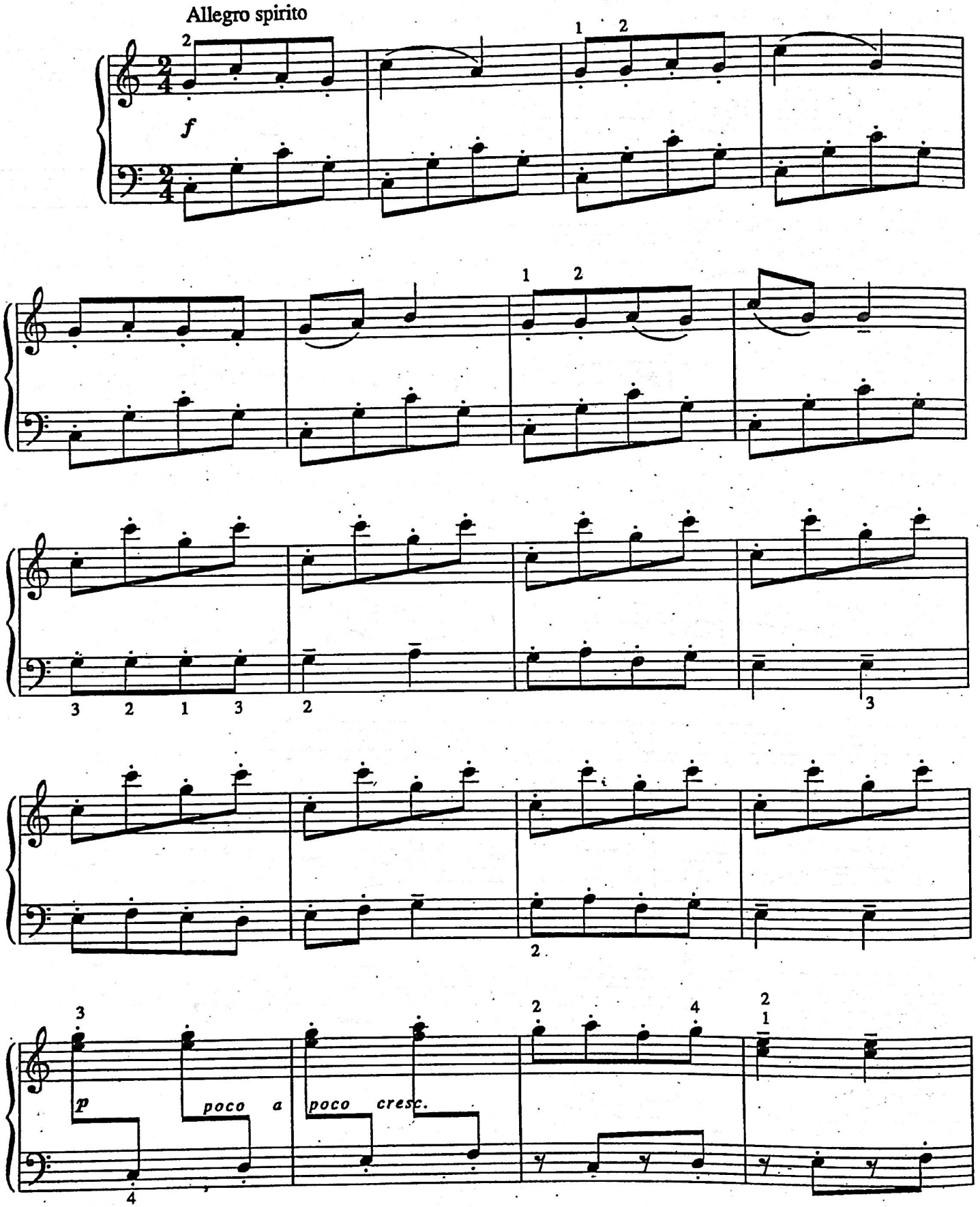

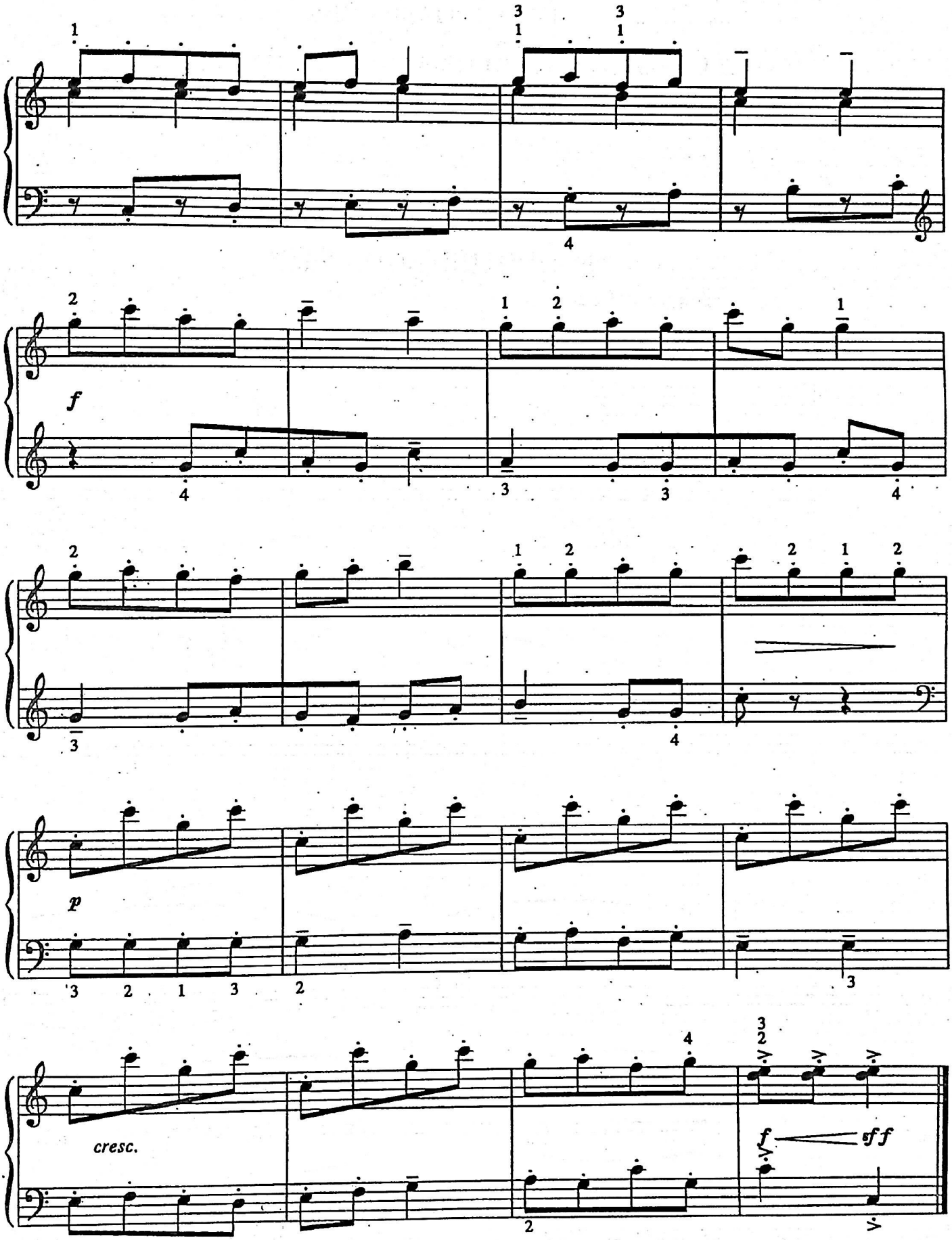
f
p
cresc.
f
fff

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԱՅԻՆ ՍՅՈՒԻՏ N 3

ԳՅՈՒՂԱՑԻՆԵՐԻ ՊԱՐ

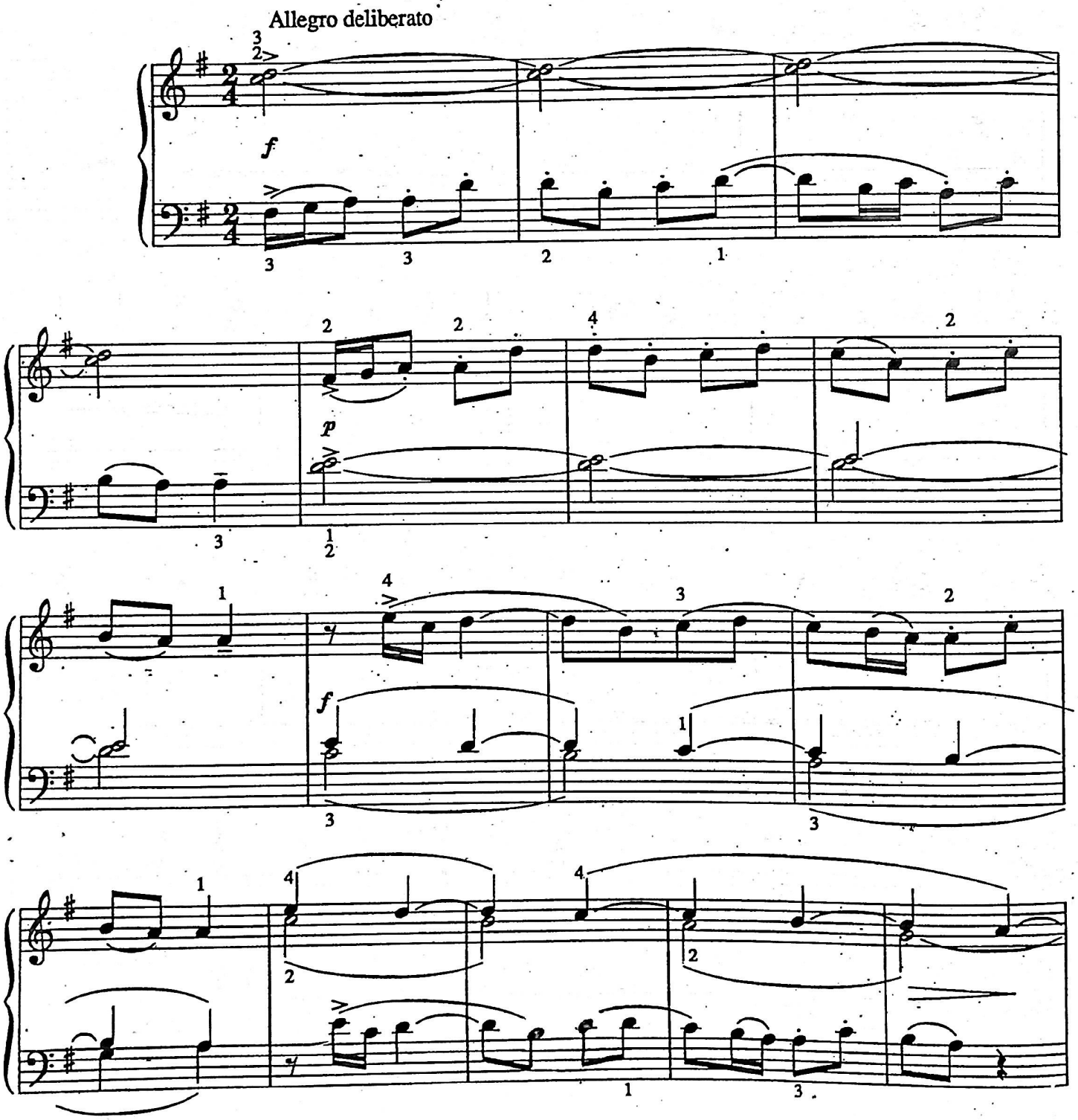

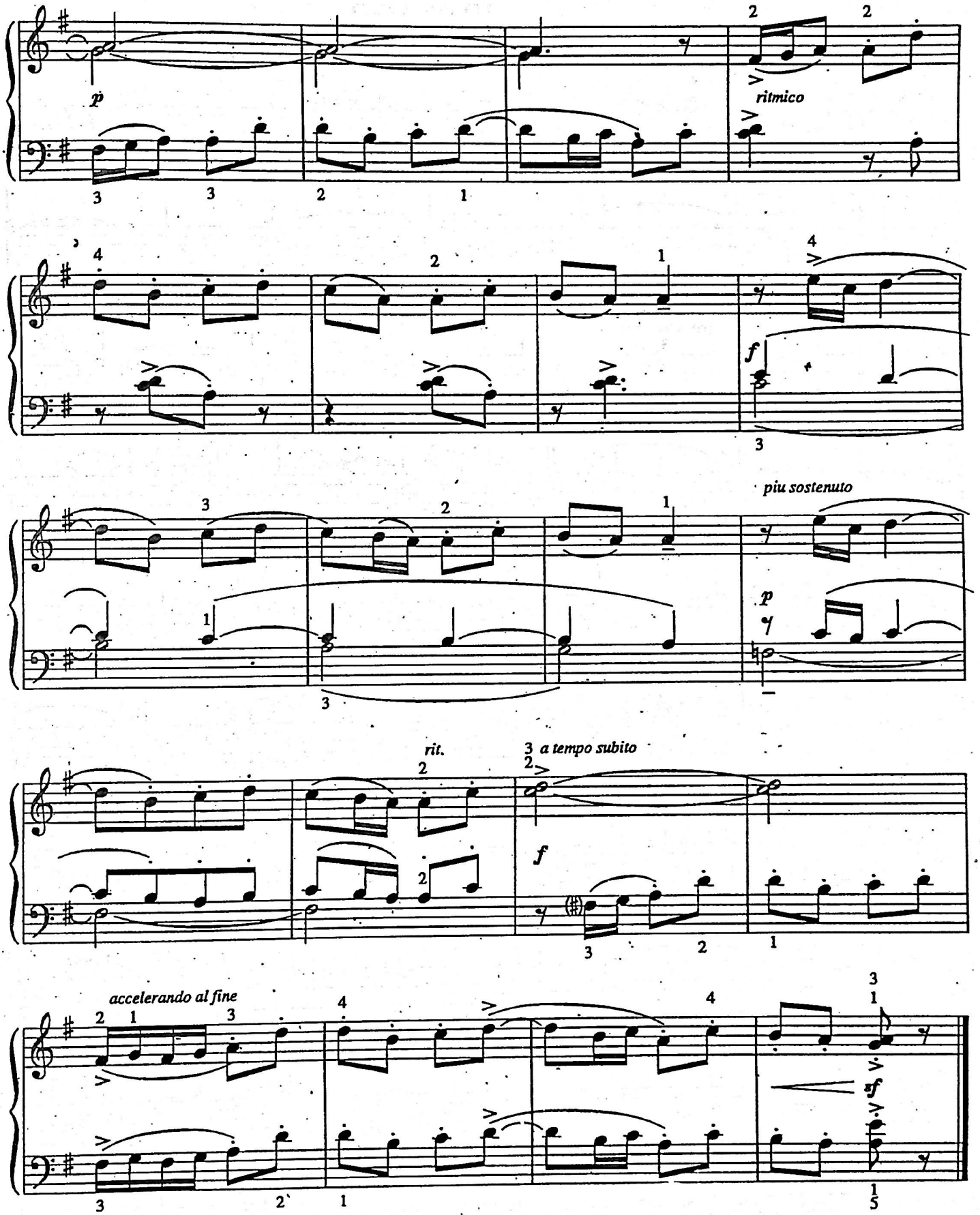
p
ritmico
f
piu sostenuto
p
rit.
a tempo subito
f
accelerando al fine
sf

ԱՂՋՆԱԿԸ

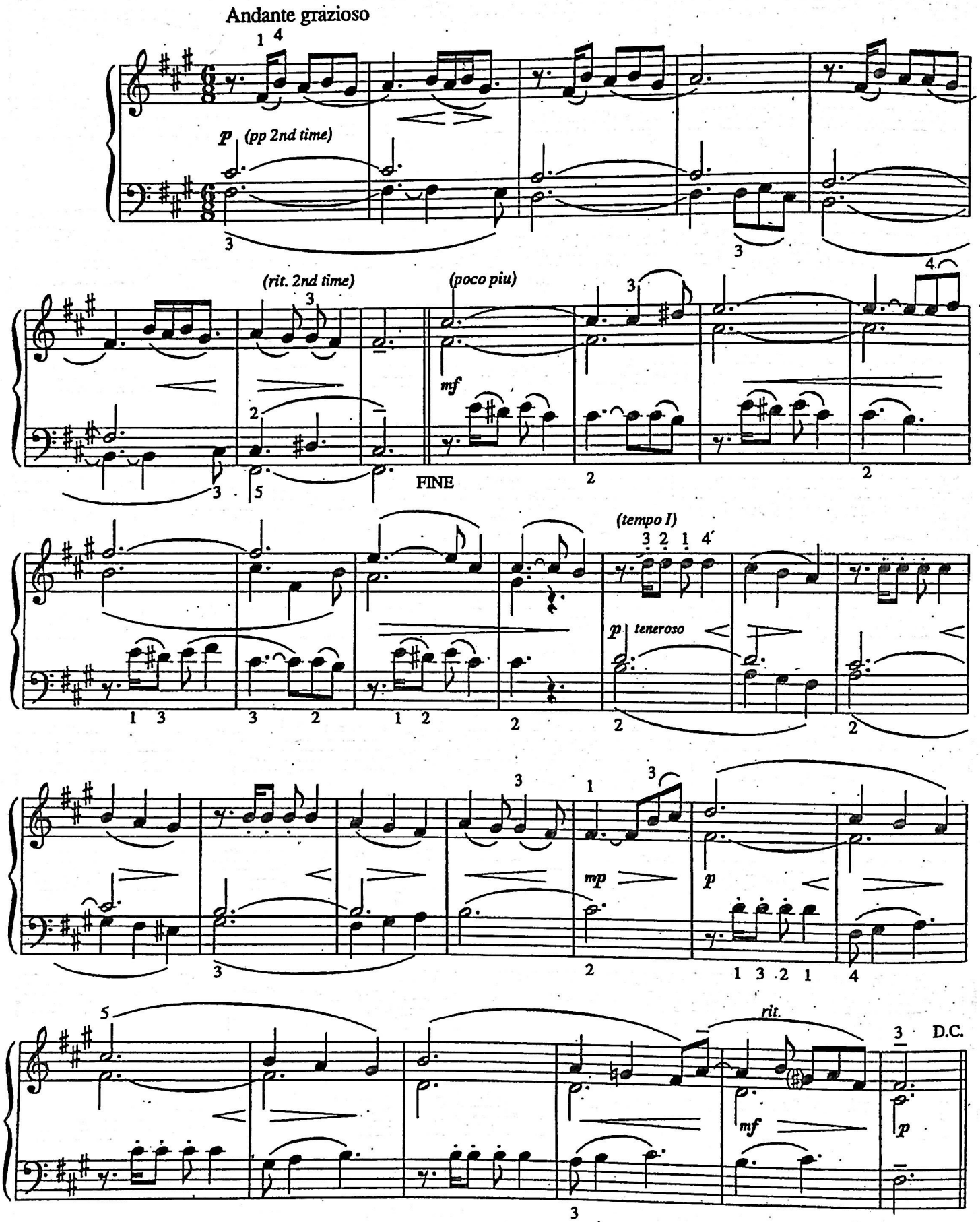
Andante grazioso
p (pp 2nd time)
(rit. 2nd time)
(poco piu)
mf
FINE
(tempo I)
p teneroso
mp
p
rit.
mf
p
D.C.

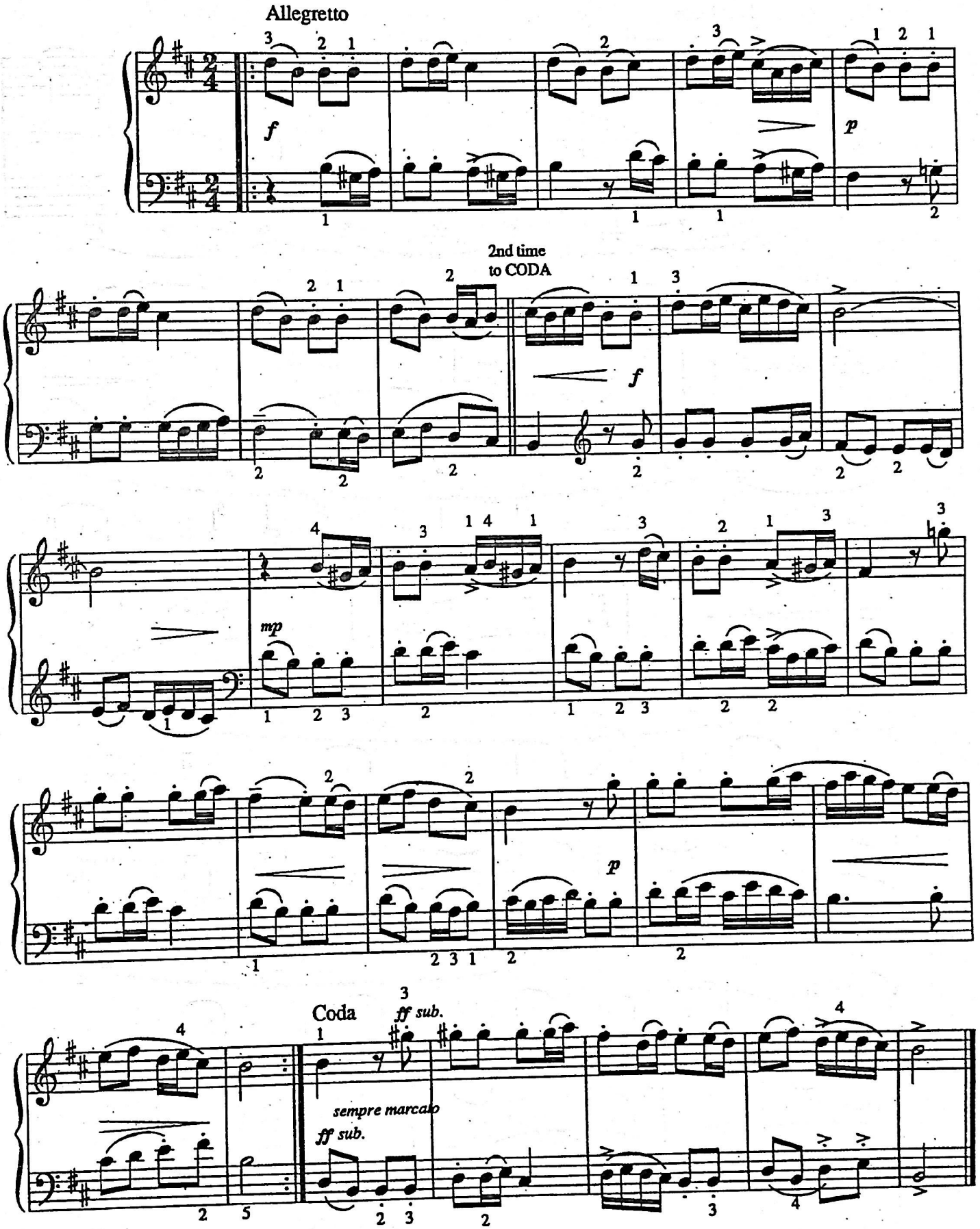
Allegretto
f
p
2nd time
to CODA
f
mp
p
Coda
ff sub.
sempre marcato
ff sub.

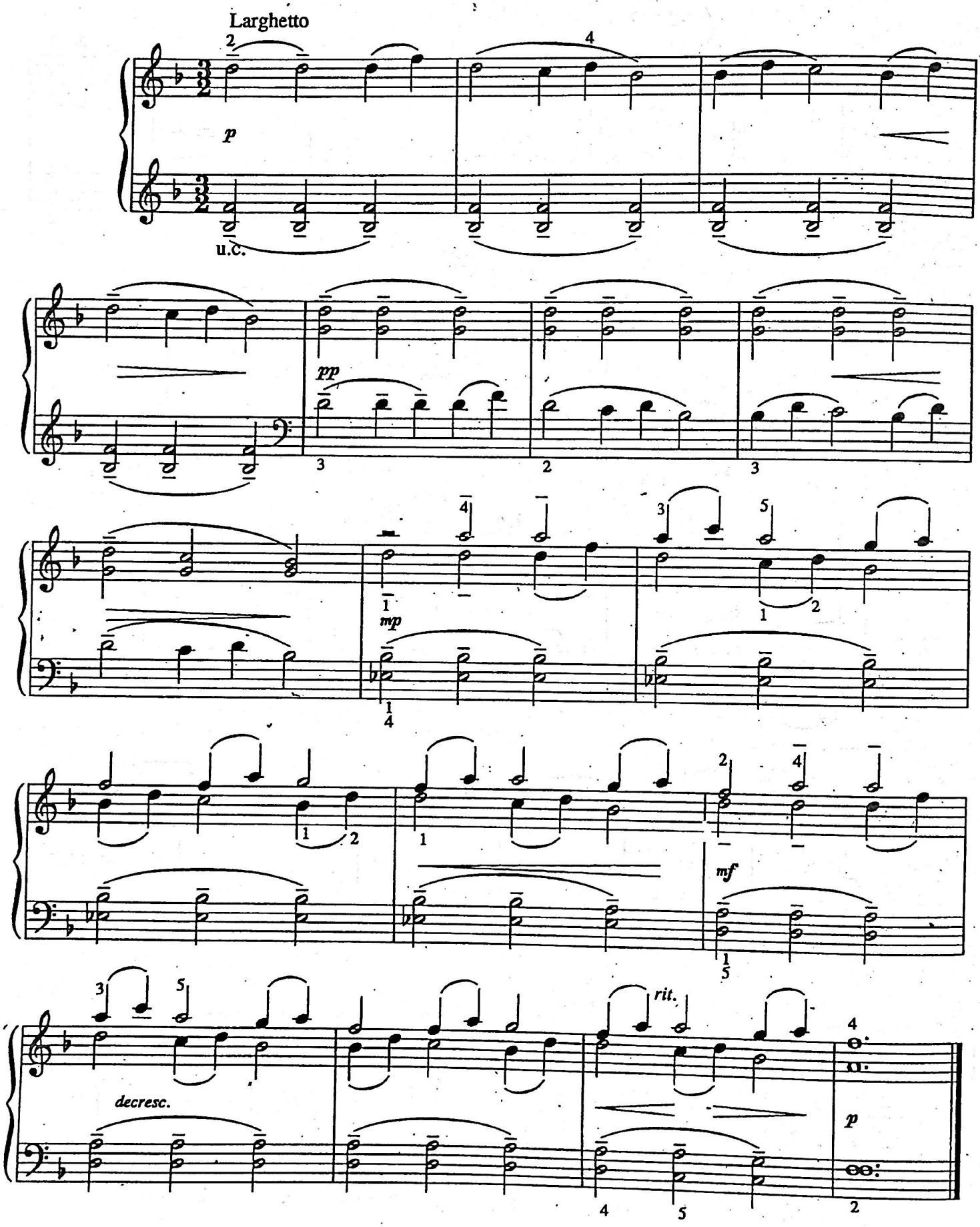
Larghetto
p
u.c.
pp
mp
mf
rit.
decresc.
p

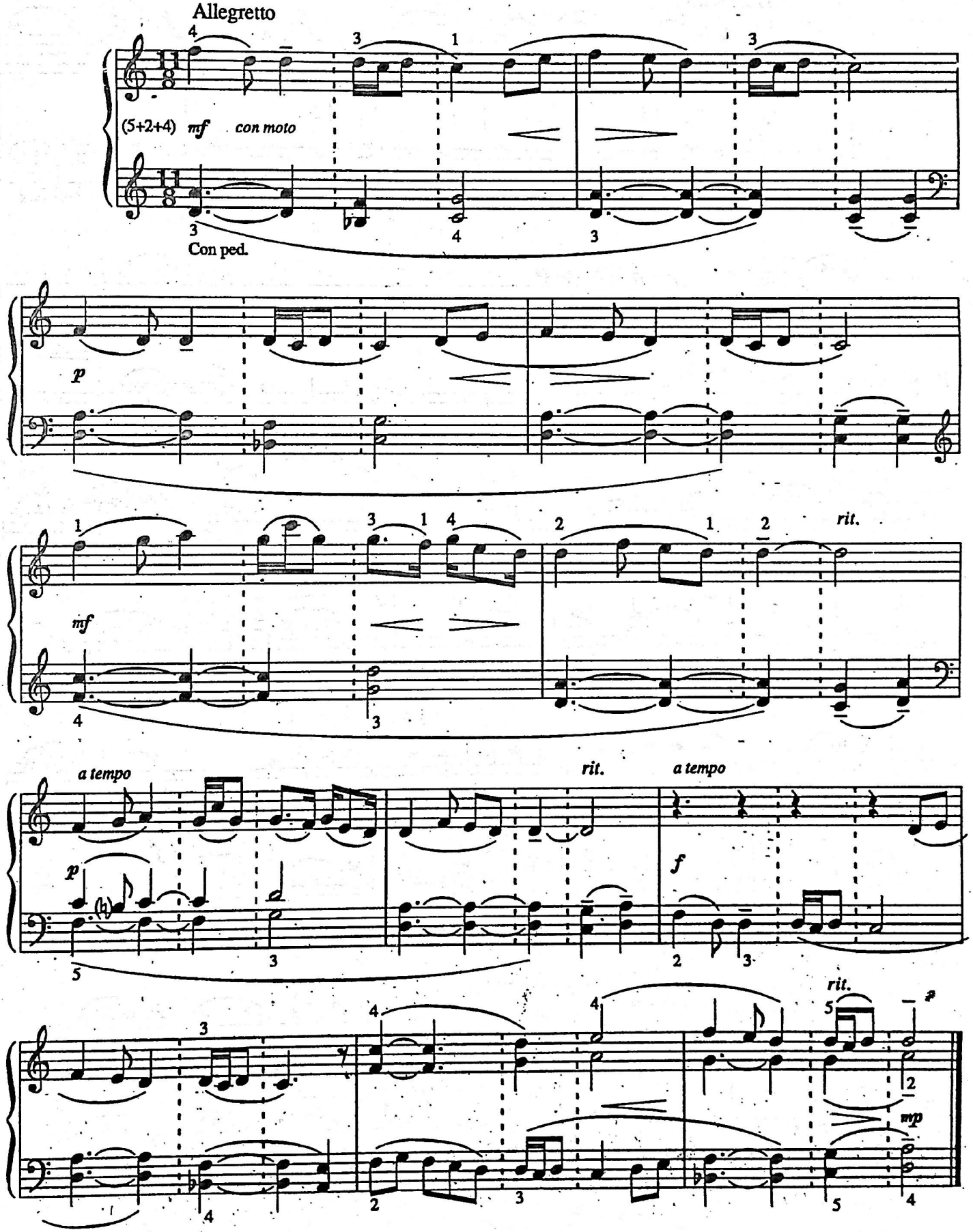
Allegretto
(5+2+4) mf con moto
Con ped.
p
mf
rit.
a tempo
rit.
a tempo
f
rit.
mp

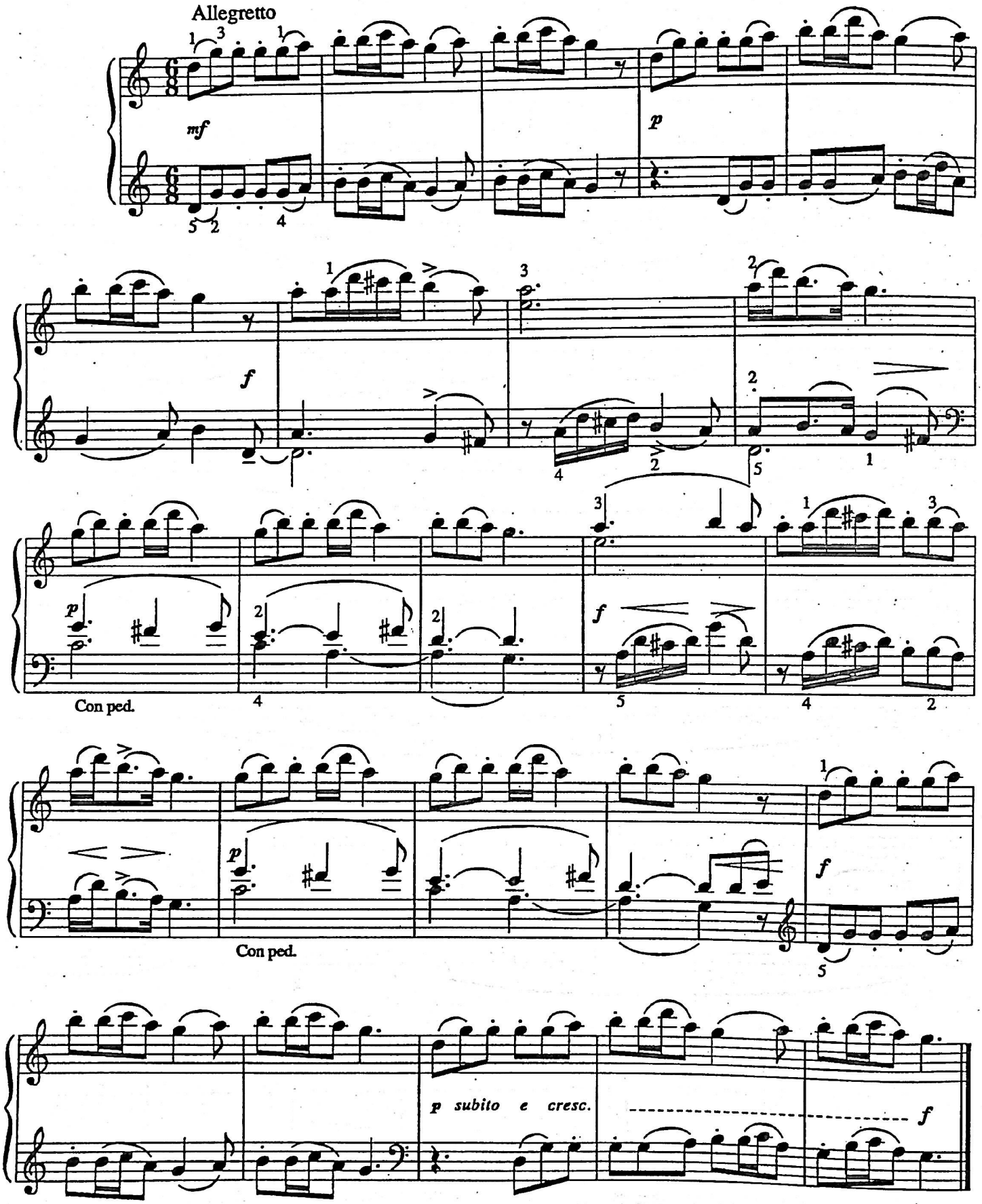
Allegretto
mf
p
f
p
Con ped.
f
p
Con ped.
f
p subito e cresc.
f

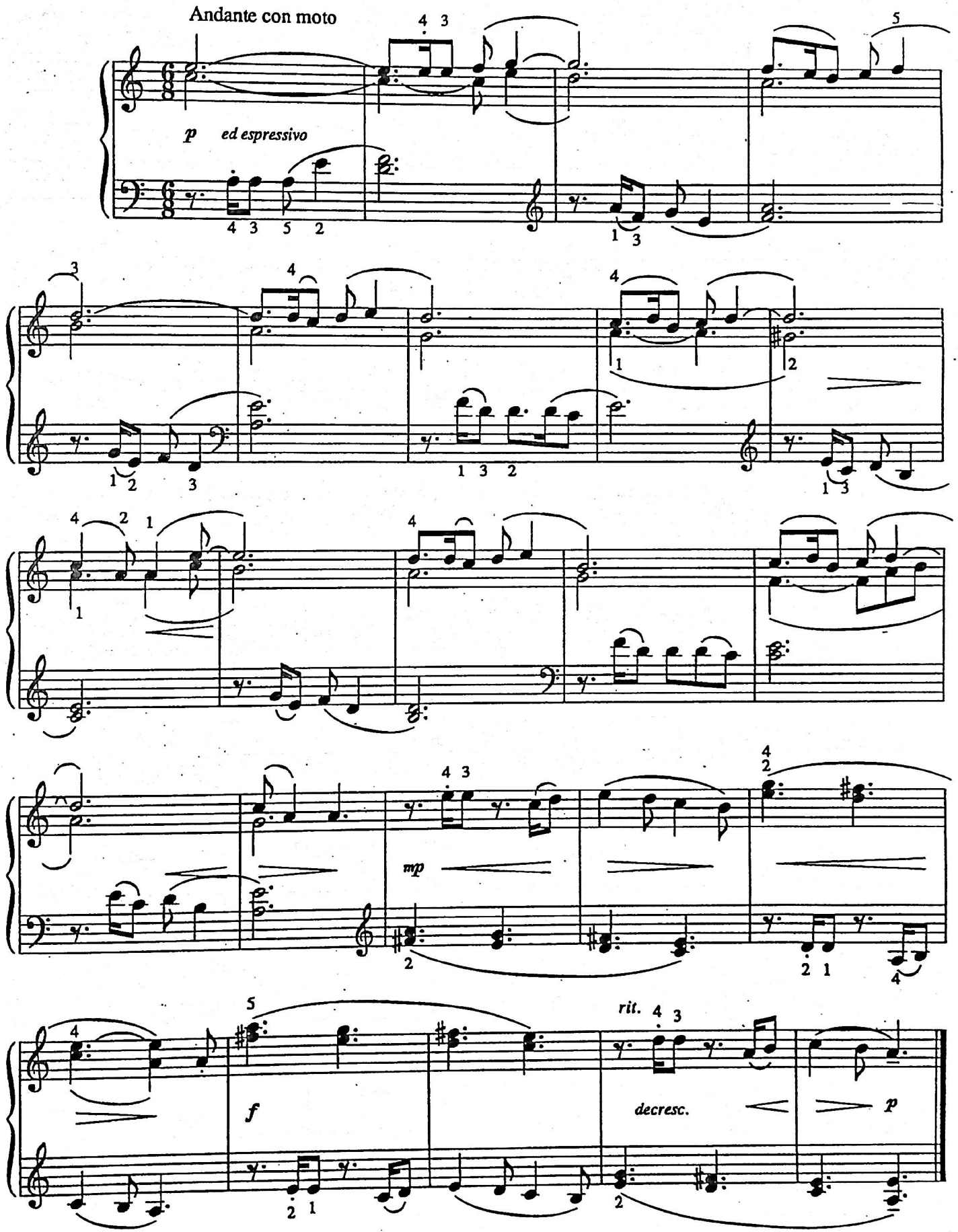
Andante con moto
p ed espressivo
mp
f
rit.
decresc.
p

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄ

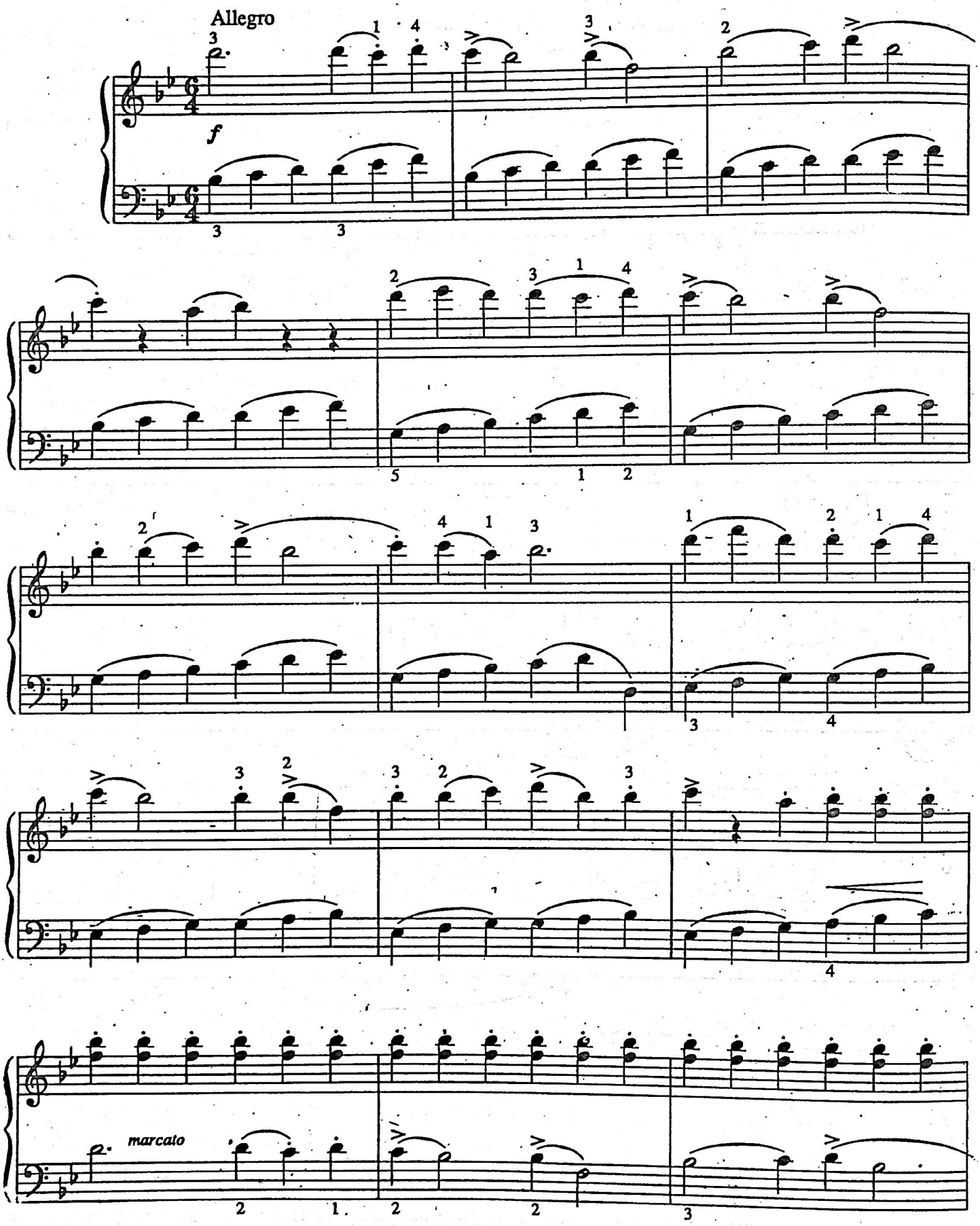

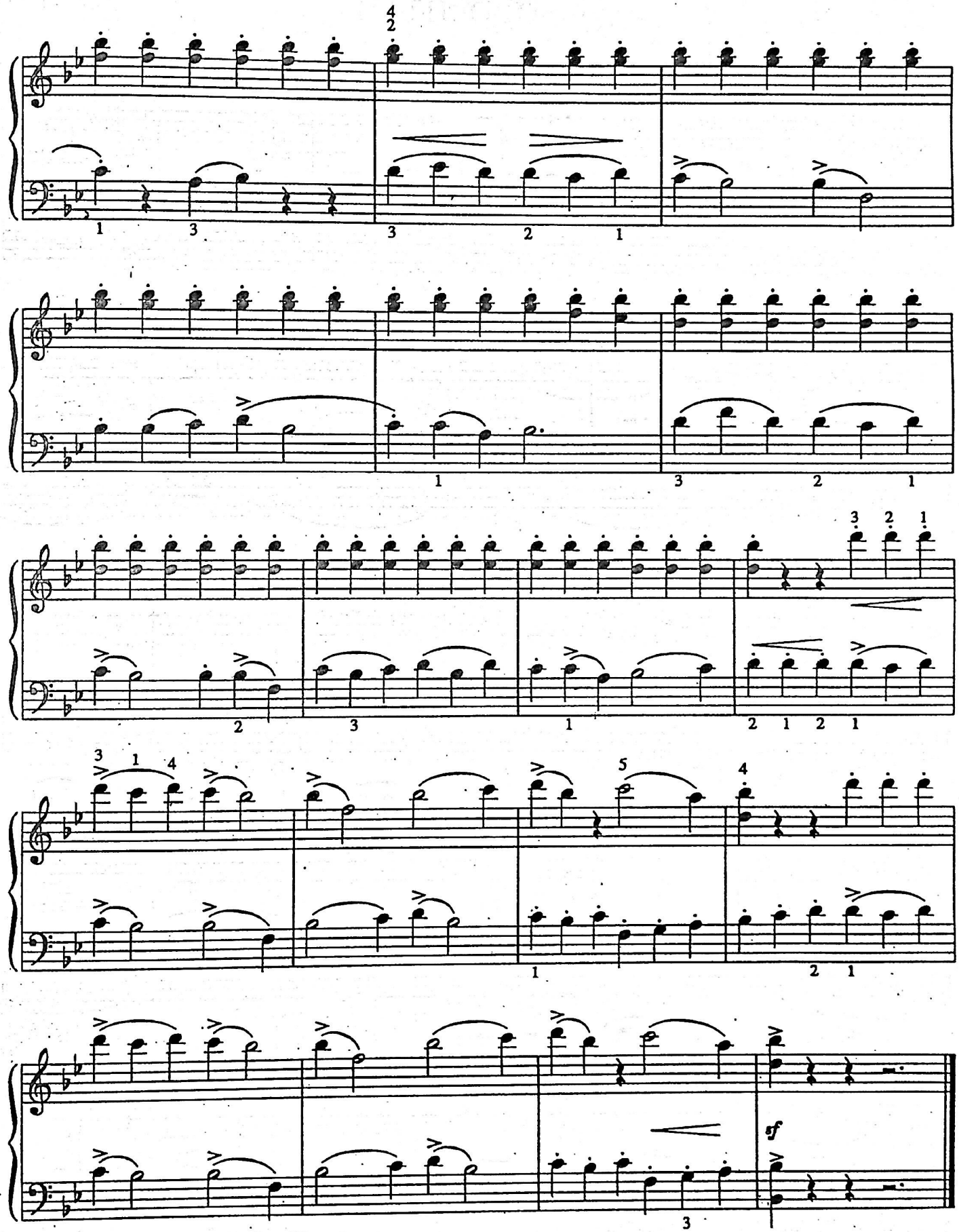
sf

ԾԻԾԵՌՆԱԿ

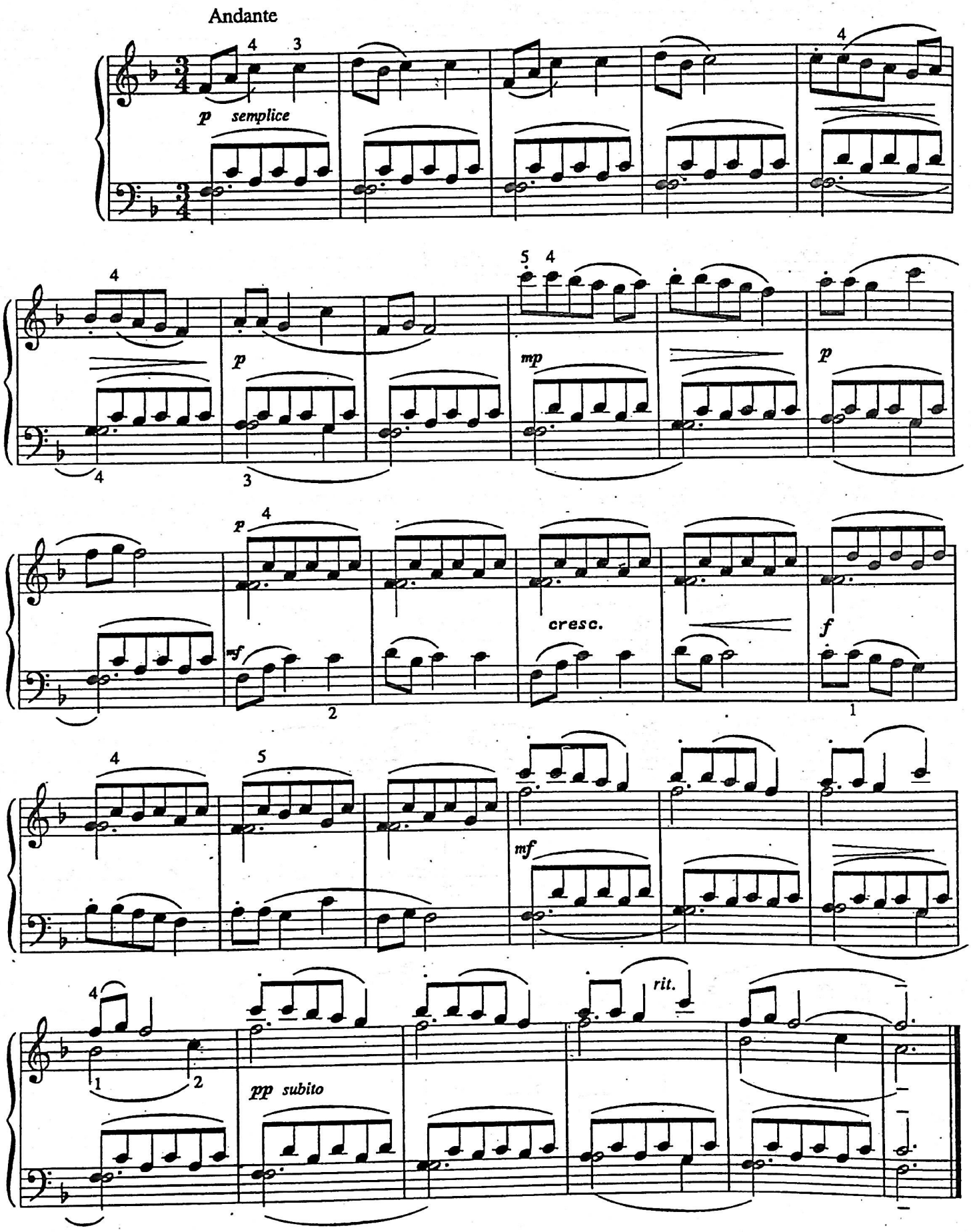

ՏՈՆԱԿԱՆ

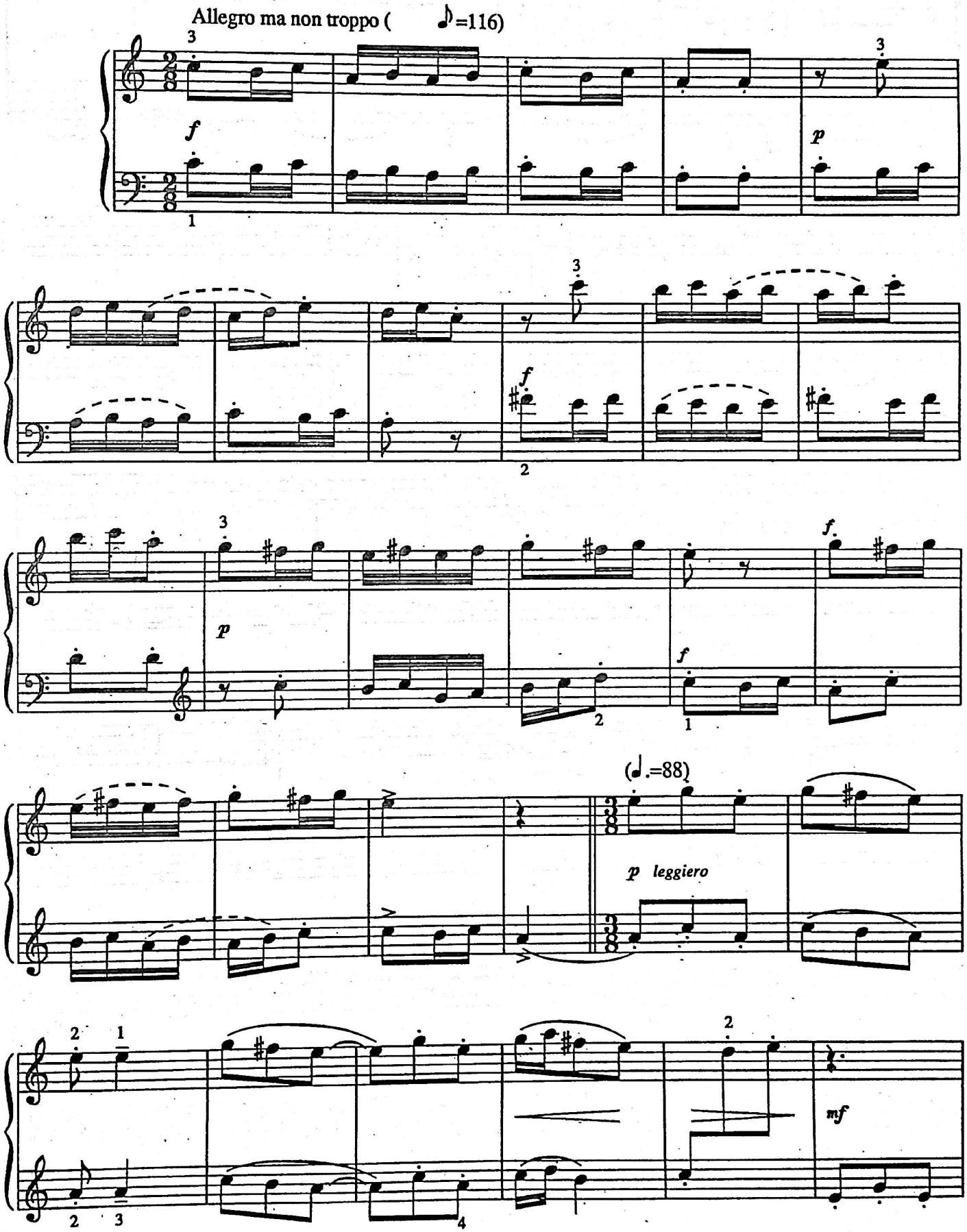

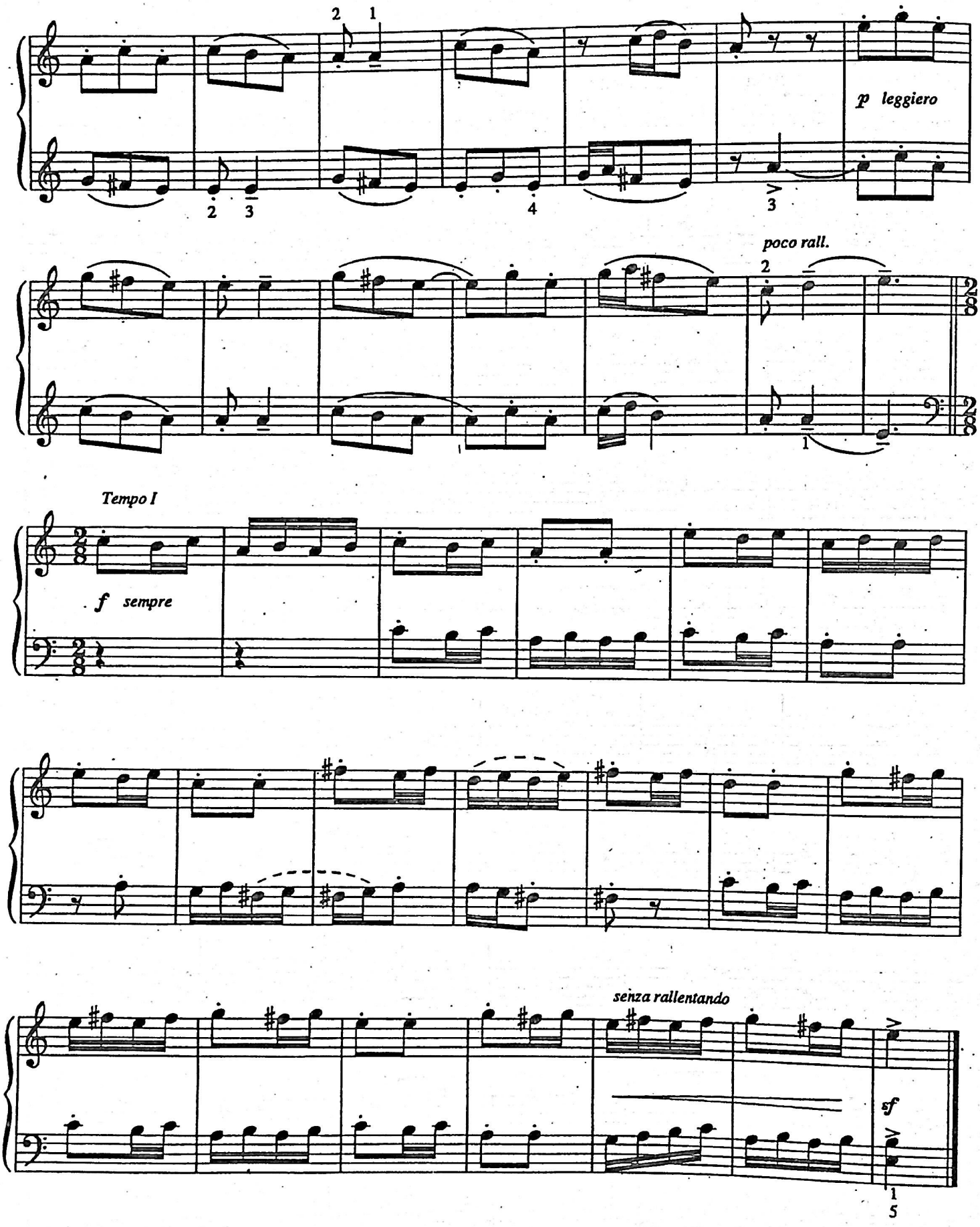
p leggiero
poco rall.
Tempo I
f sempre
senza rallentando
sf

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՅՈՒԻՏ N1

ՈՂՋՈՒՅՆ

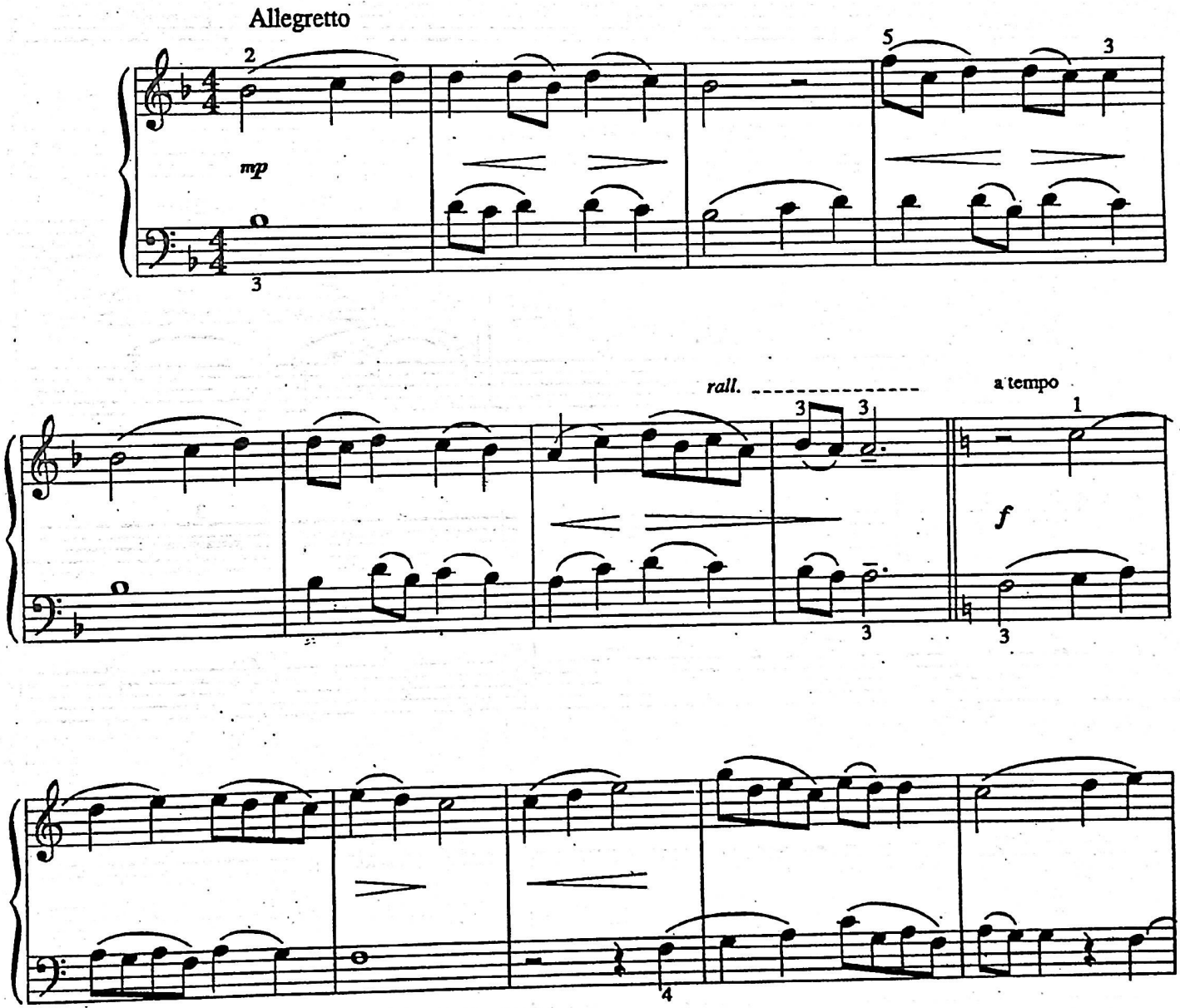

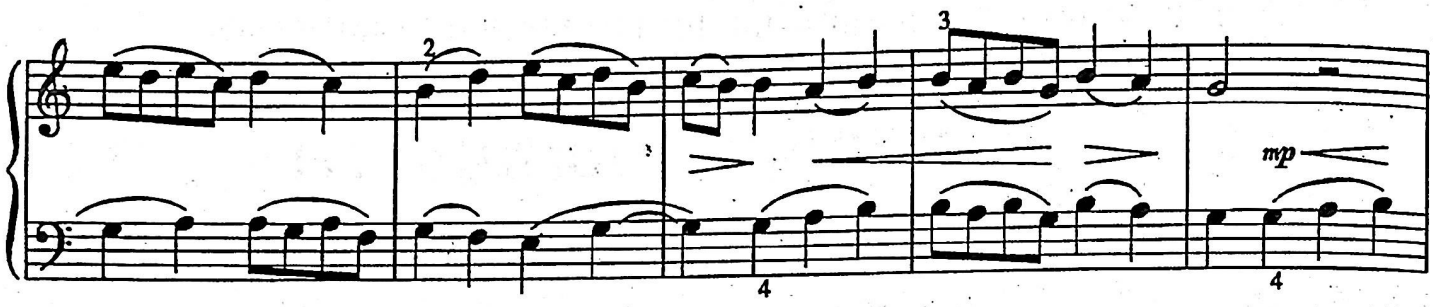
mp

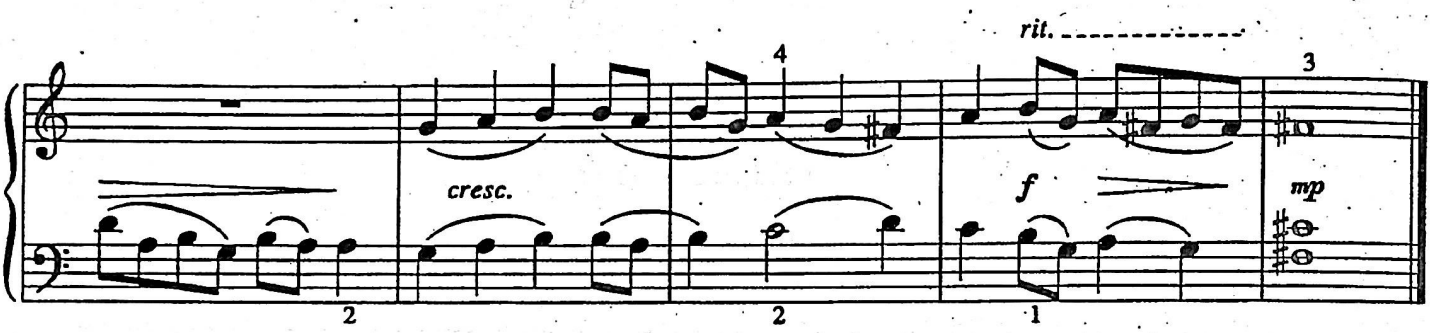
rit.
cresc.
f
mp

ՍՏԱՋԻԱՂ

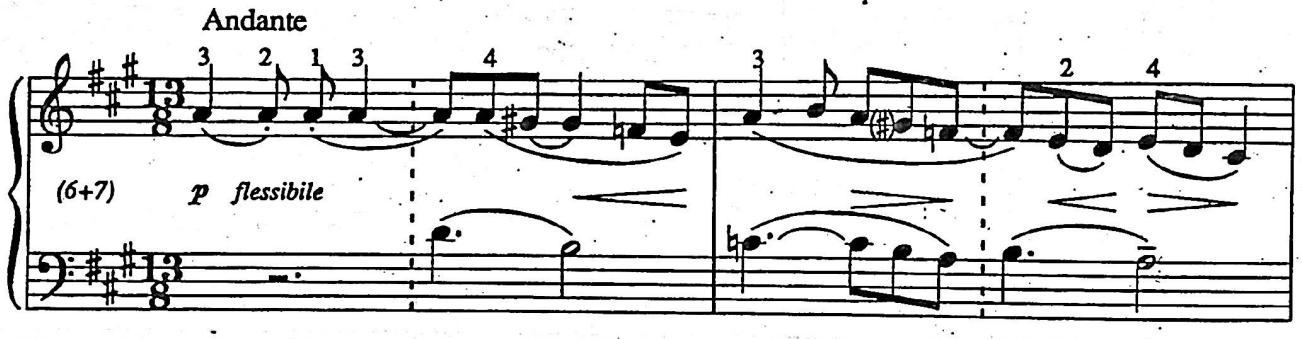
Andante
(6+7)
p flessibile

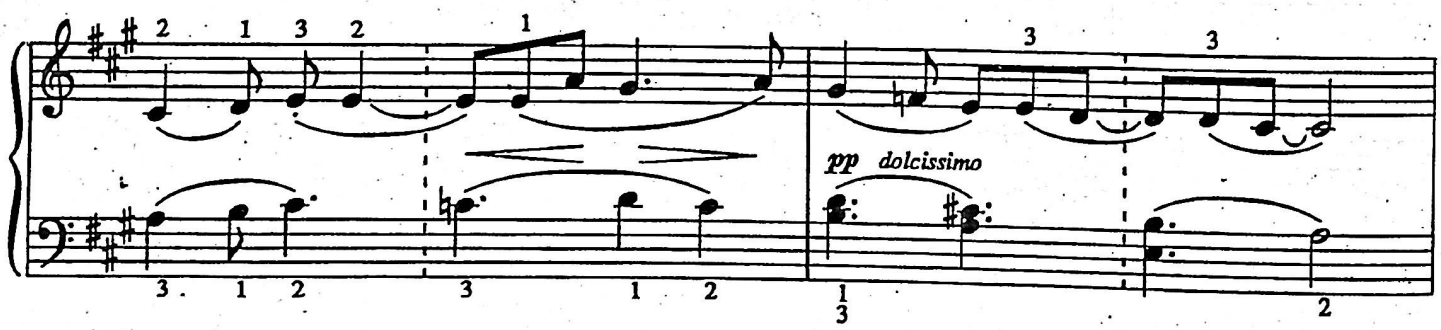
pp dolcissimo

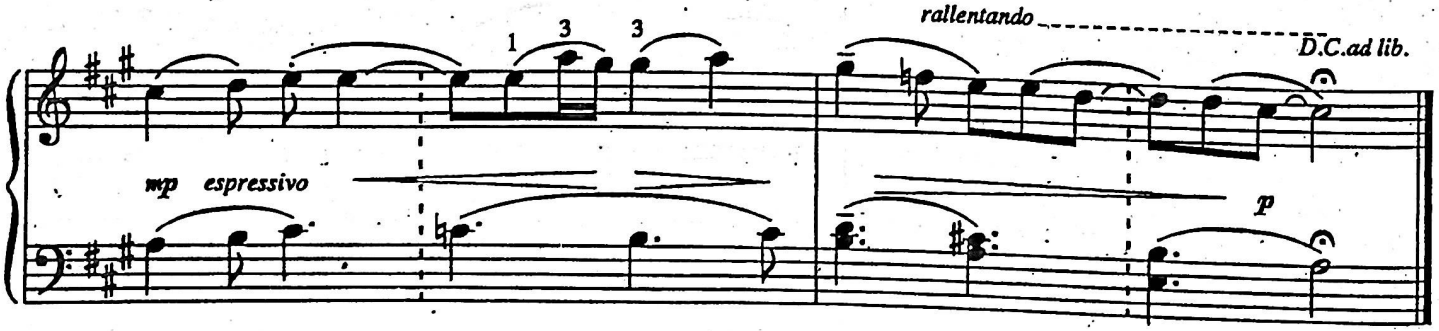
rallentando
D.C.ad lib.
mp espressivo
p

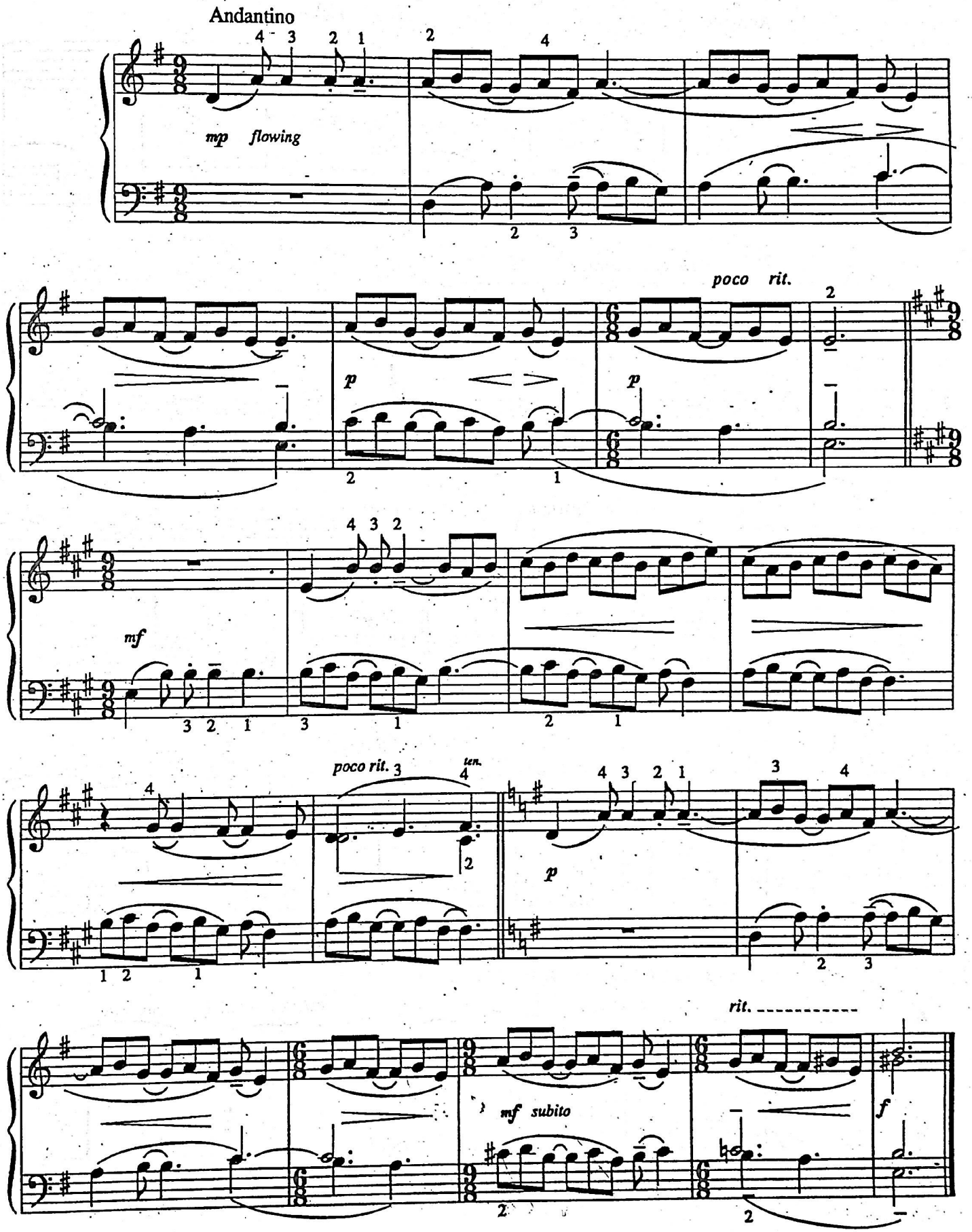
Andantino
mp flowing
poco rit.
p
p
mf
poco rit.
ten.
p
rit.
mf subito
f

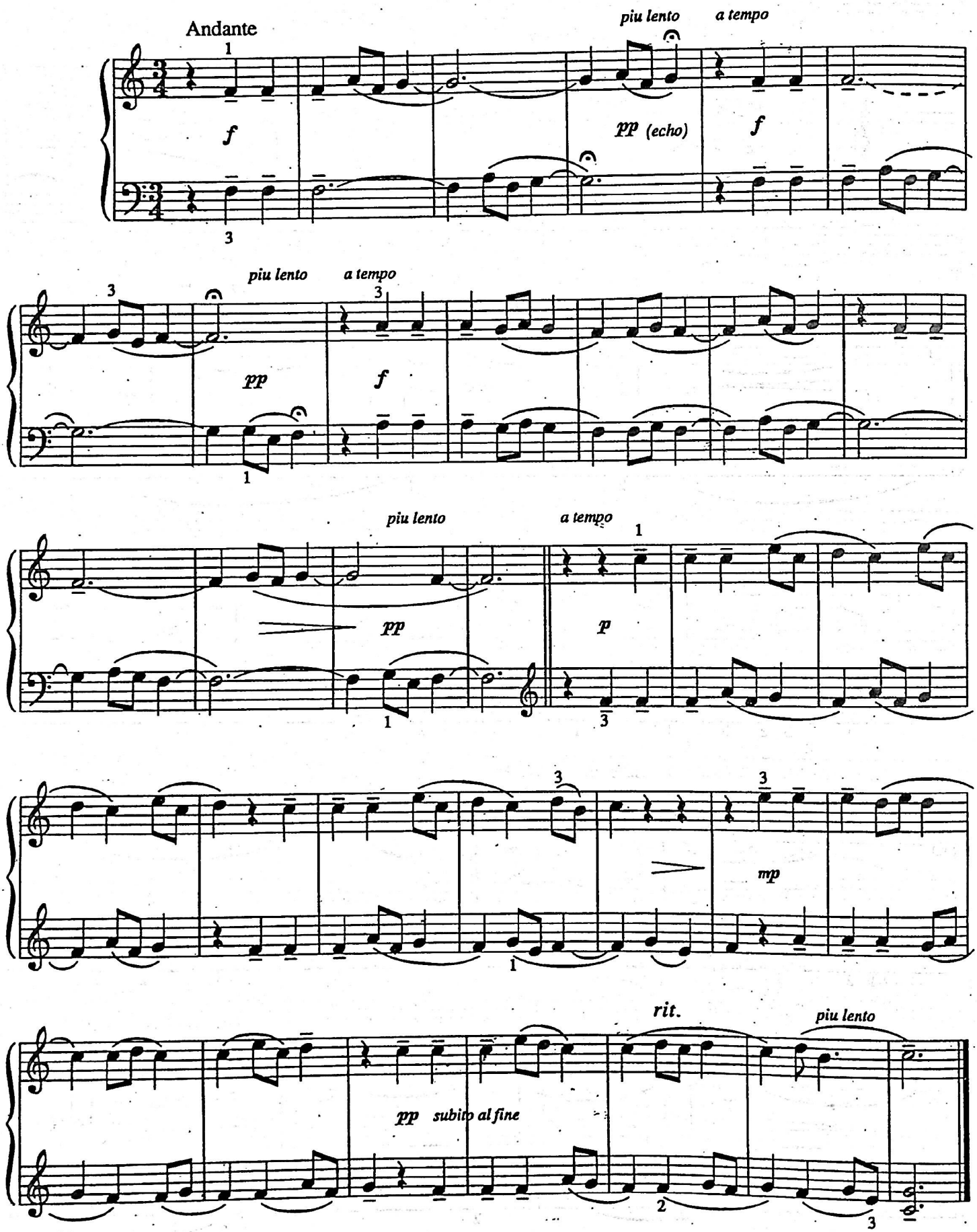
Andante
piu lento
a tempo
f
pp (echo)
f
piu lento
a tempo
pp
f
piu lento
a tempo
pp
p
mp
rit.
piu lento
pp subito al fine

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԻ ԽԱՂ

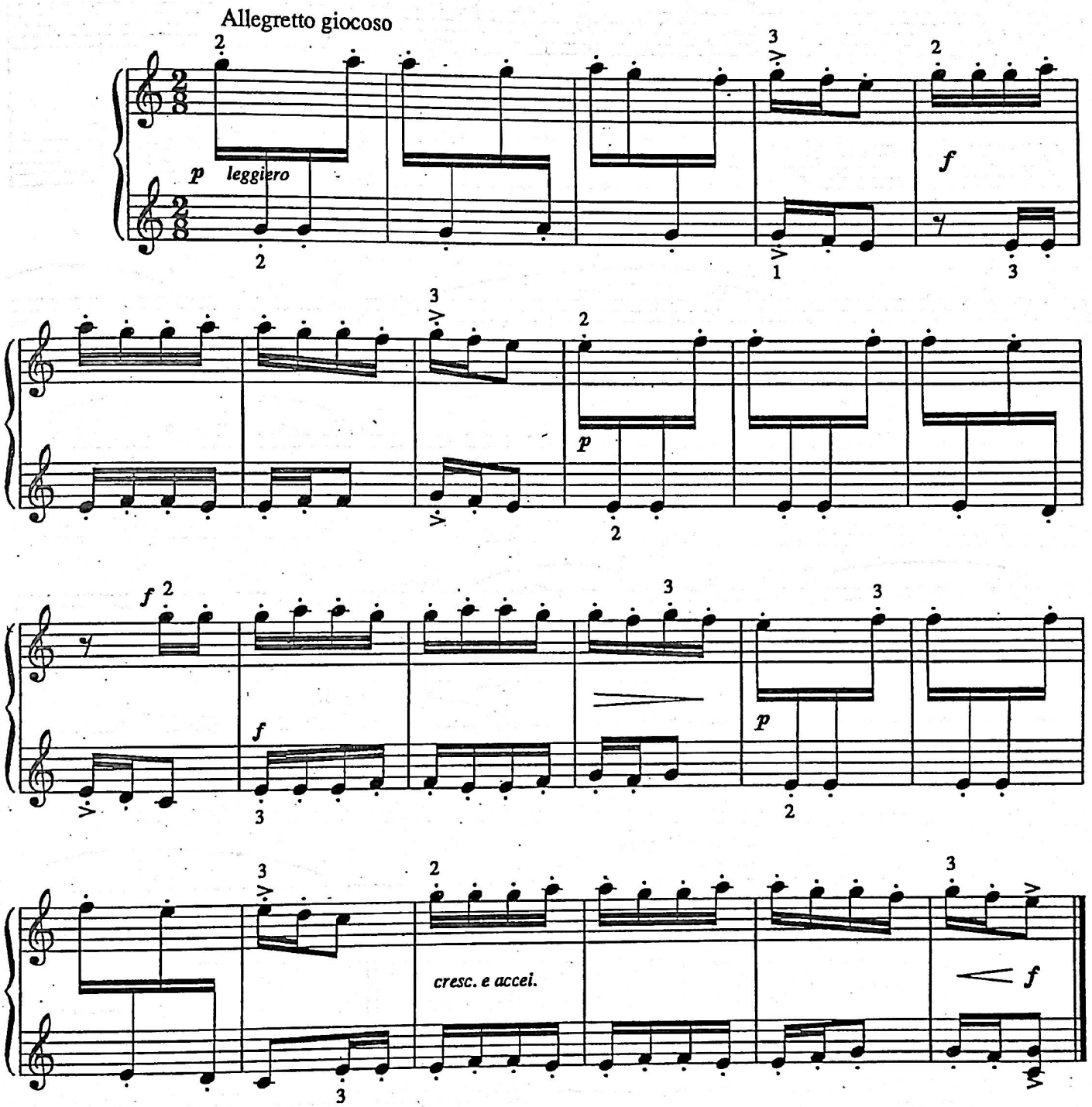

ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԵՂԵԴԻ

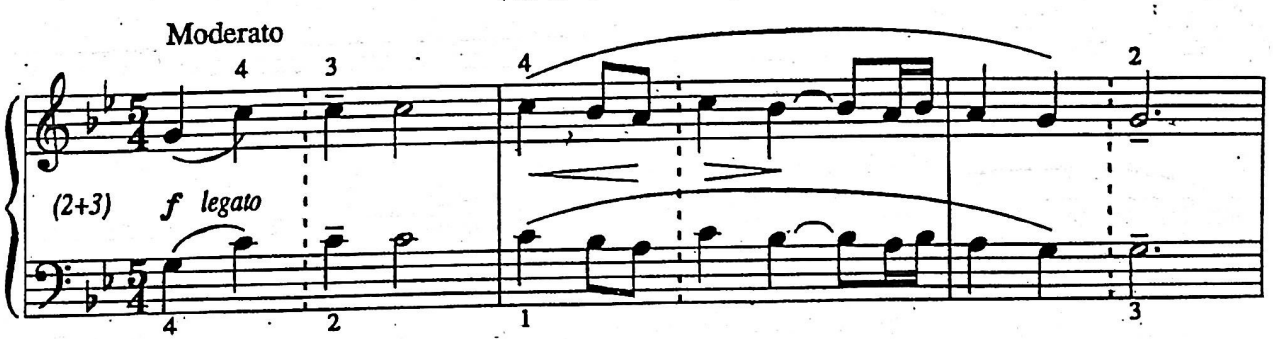

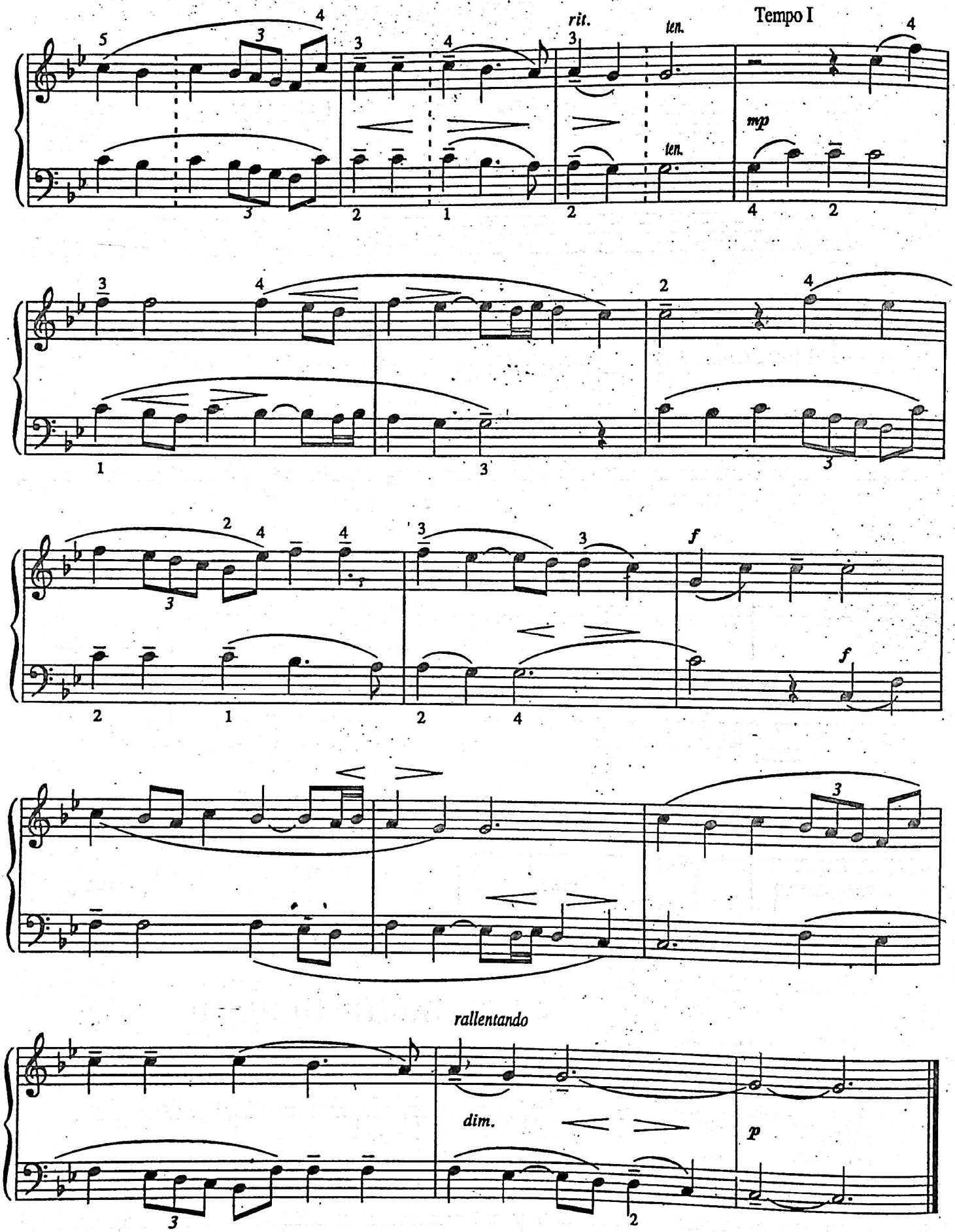
rit.
ten.
Tempo I
mp
ten.
f
f
rallentando
dim.
p

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳ

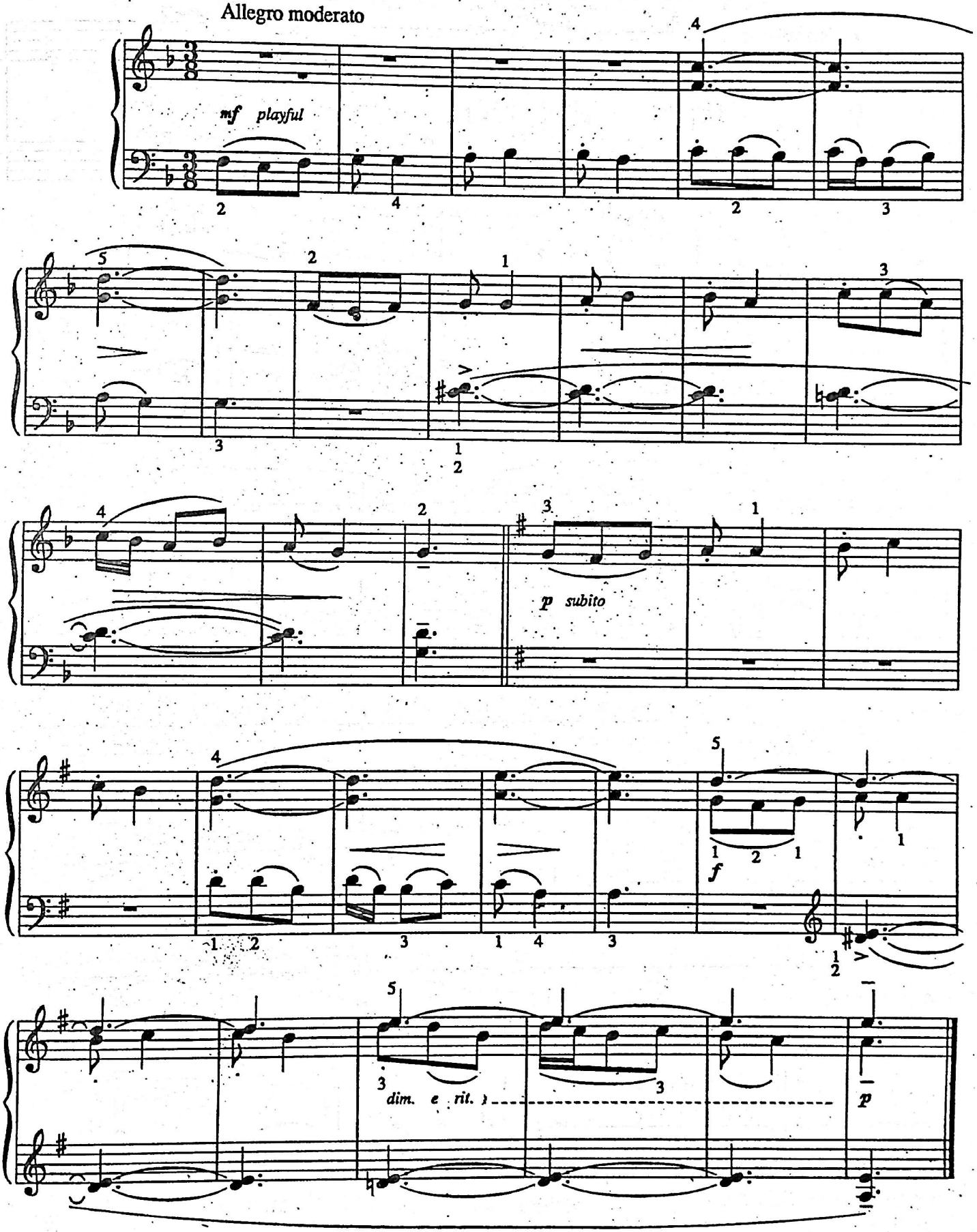

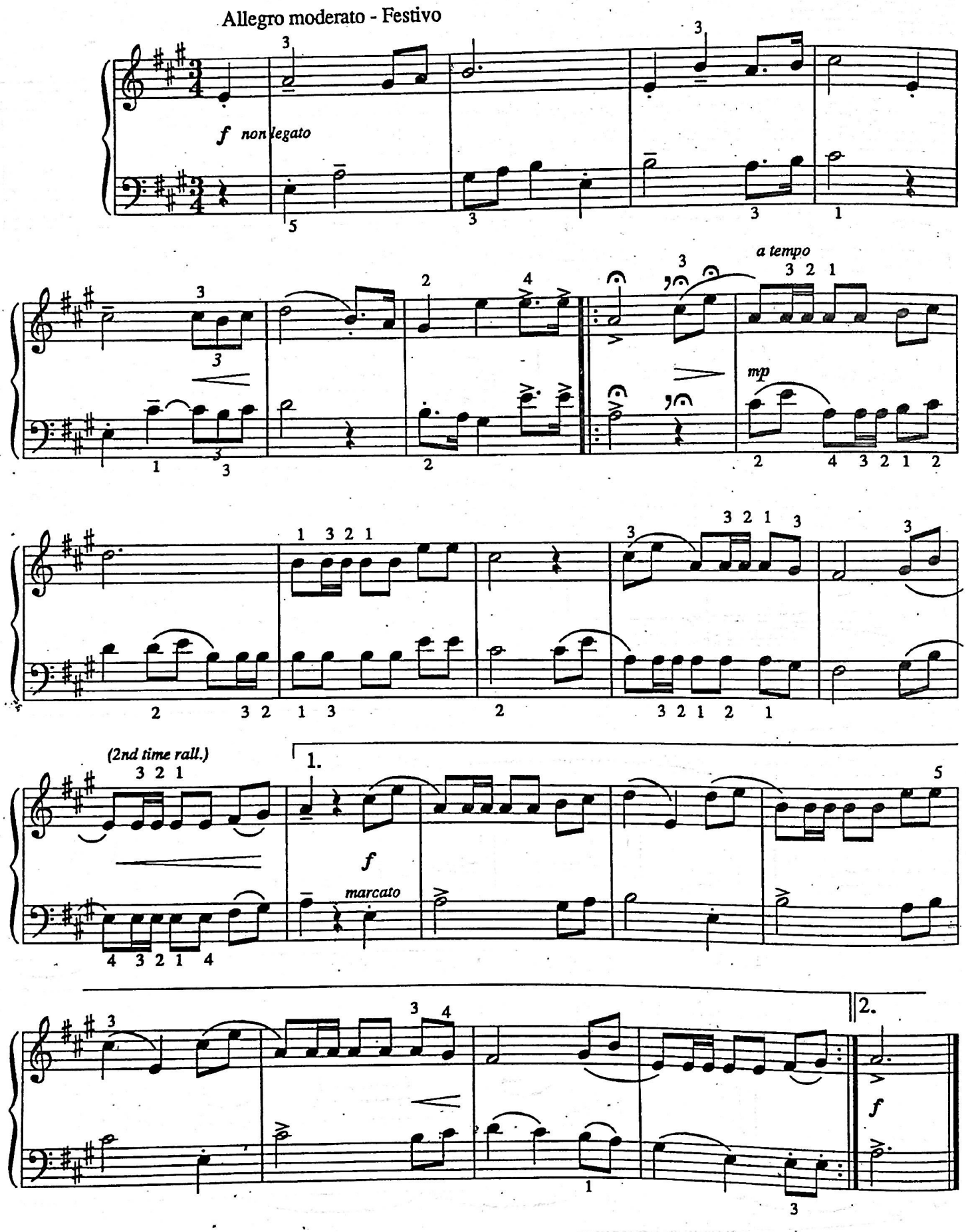
Allegro moderato - Festivo
f non legato
a tempo
mp
(2nd time rall.)
1.
f
marcato
2.
f

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՅՈՒԻՏ N 2

ԱԼԱԳՅԱԶ

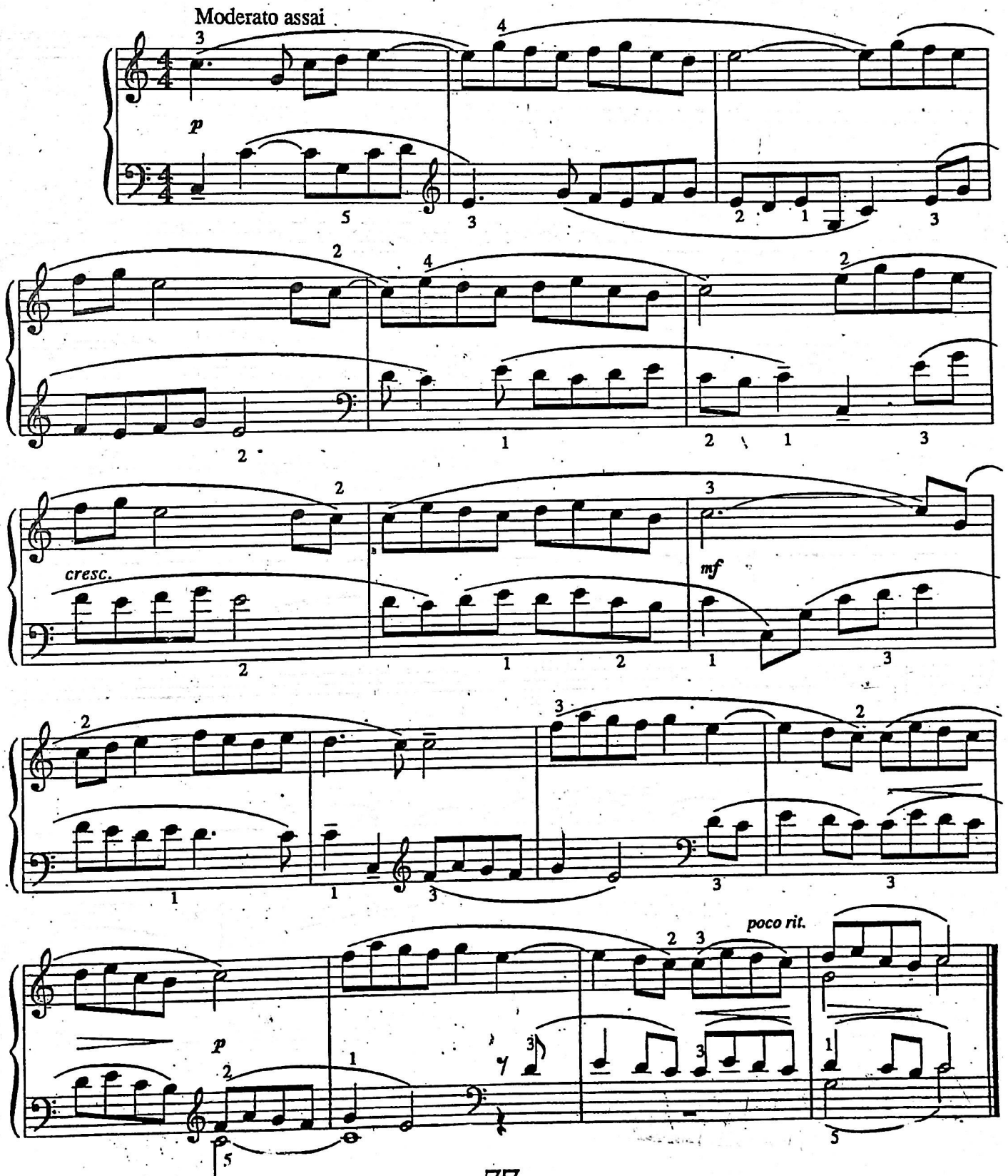

ԱԼ ԱՅԼՈՒՂՍ

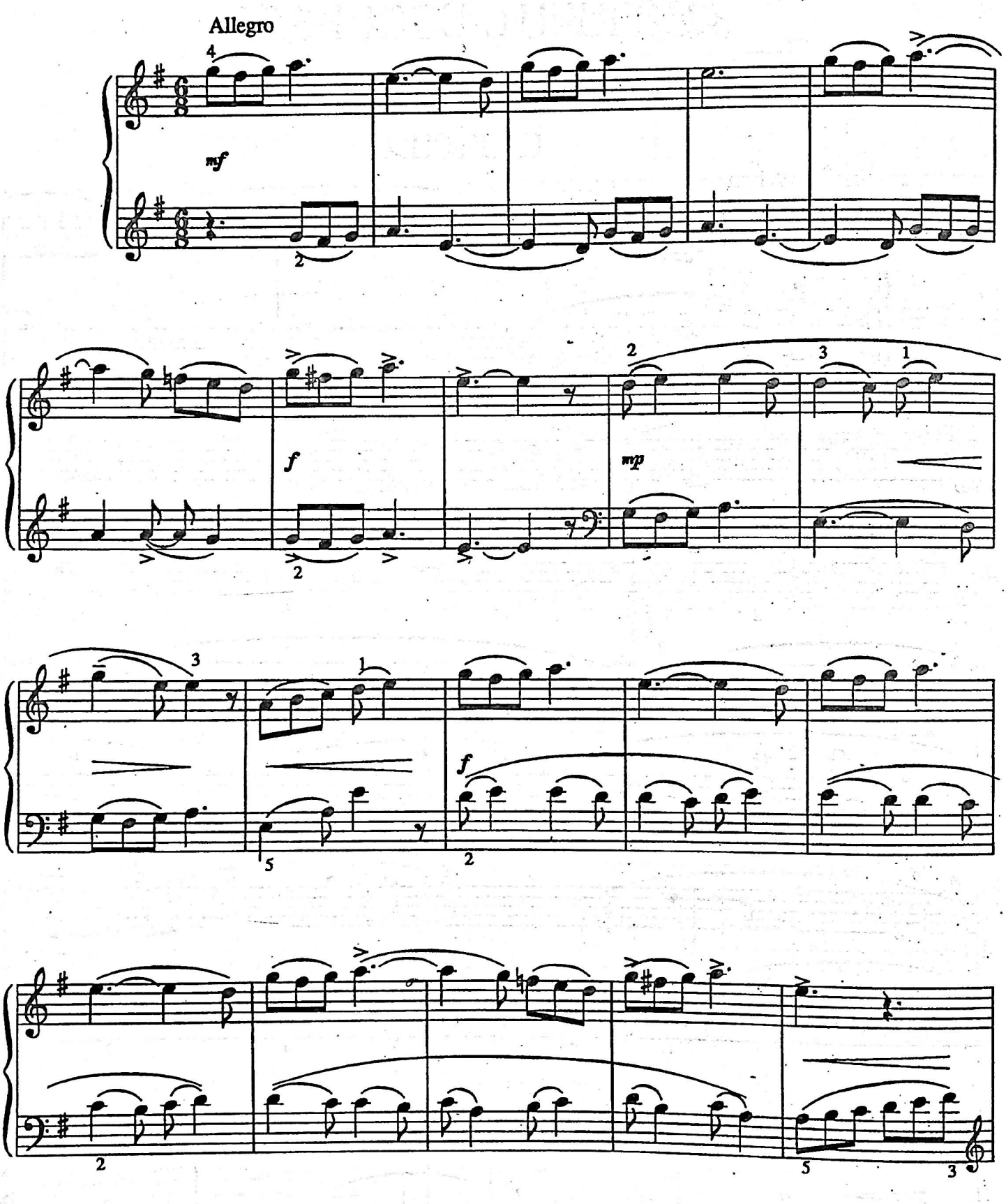

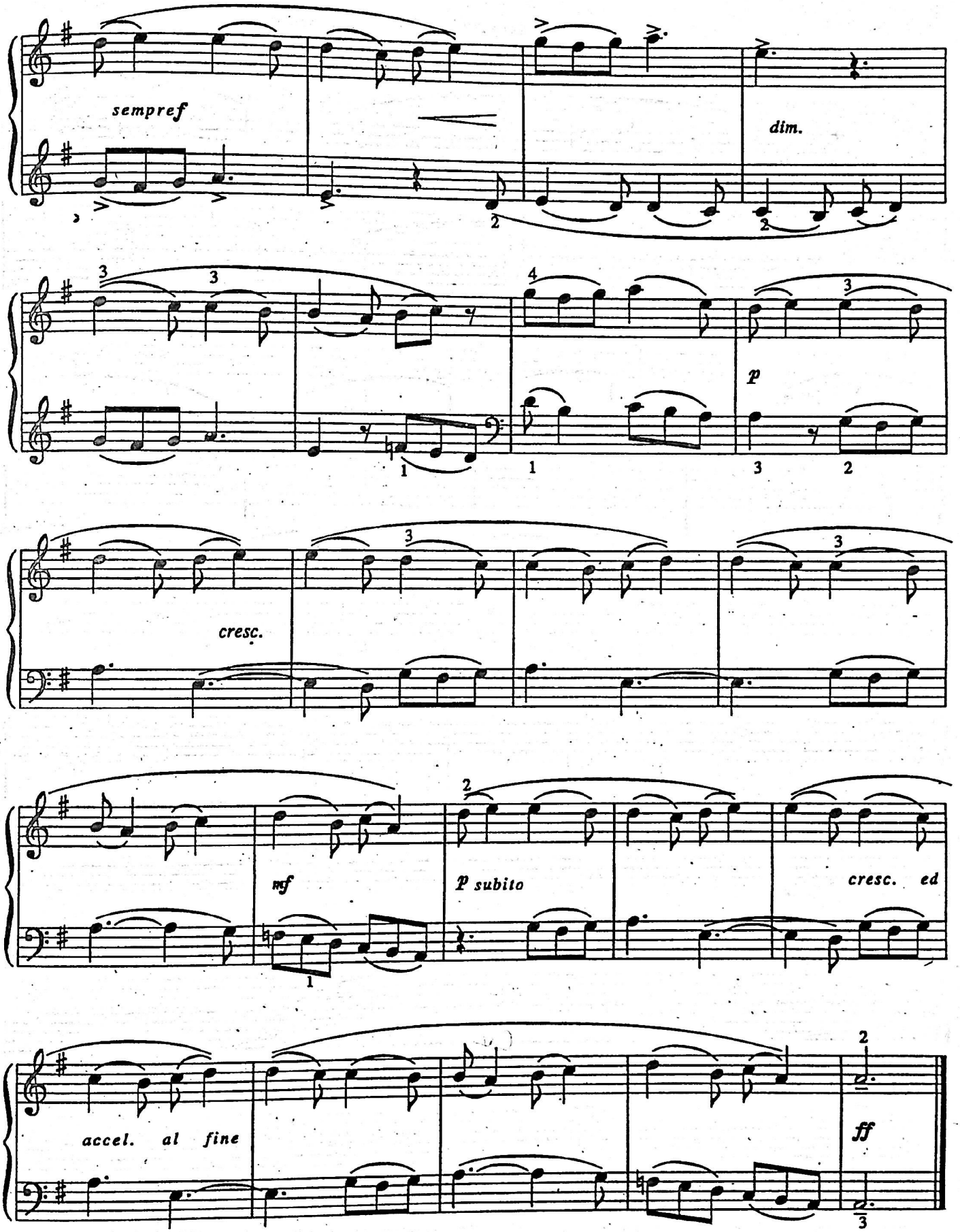
sempref
dim.
p
cresc.
mf
p subito
cresc. ed
accel. al fine
ff

ՍԱՅՐ ԱՐԱՔՍԻ ԱՓԵՐՈՎ

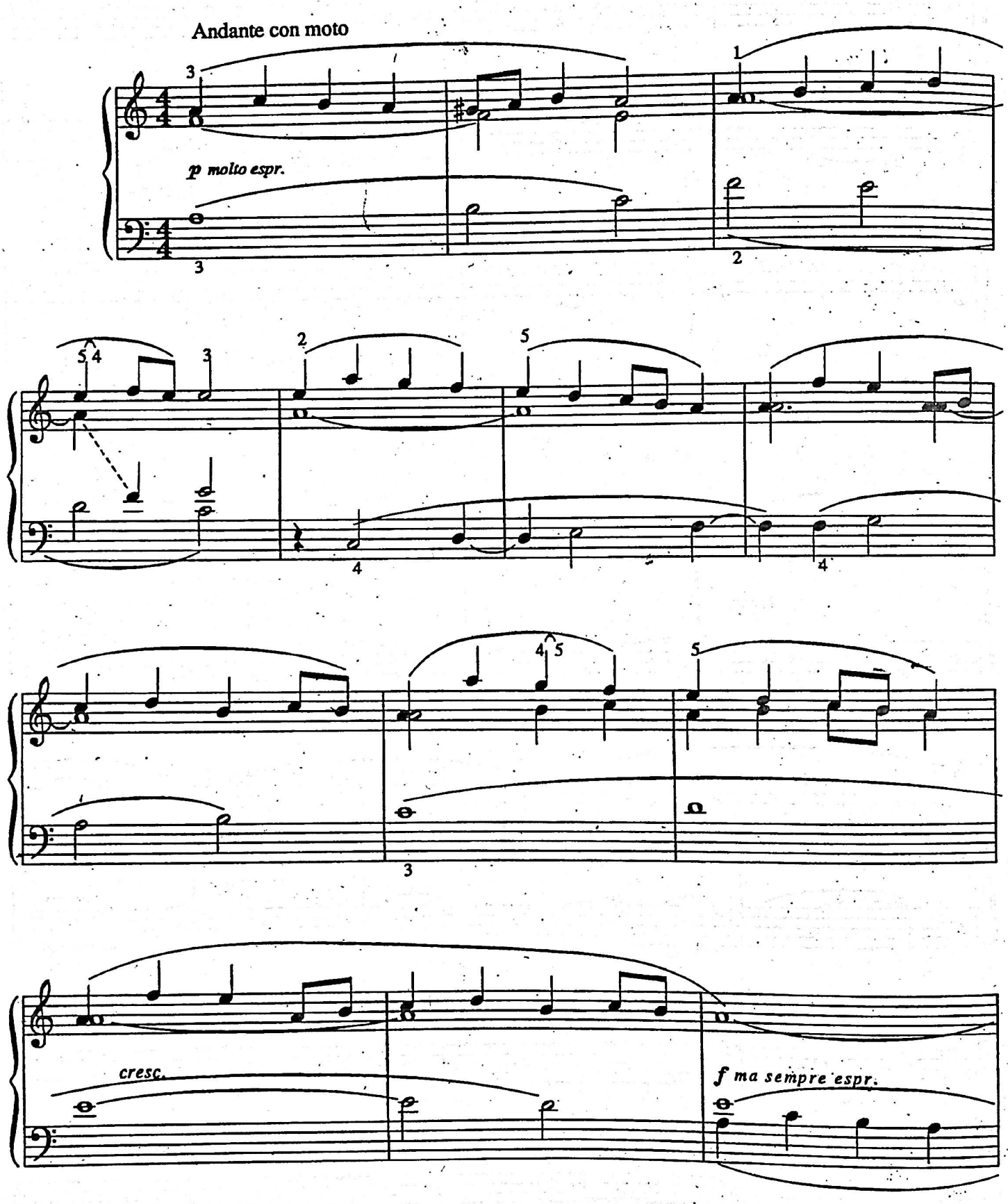

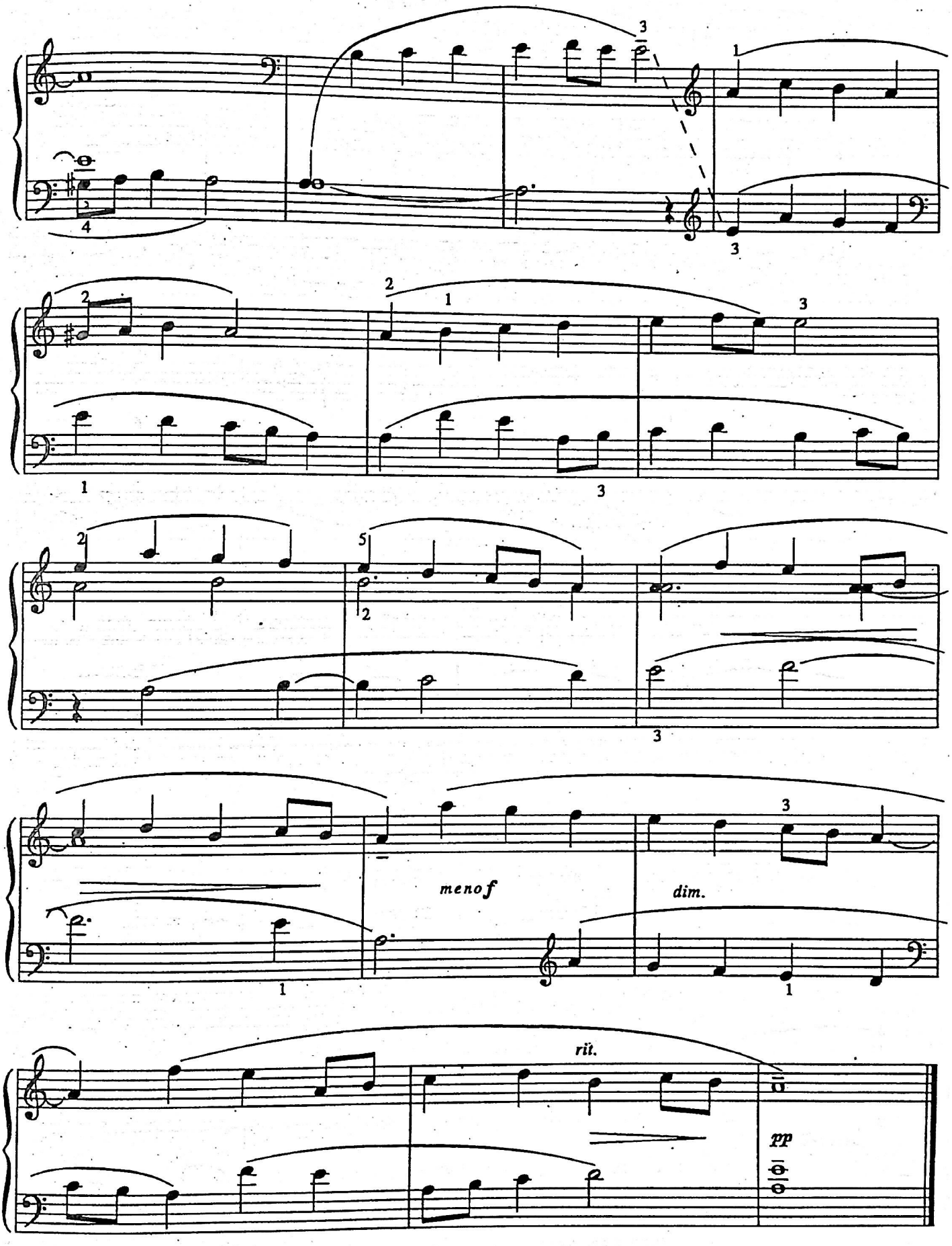
menof
dim.
rit.
pp

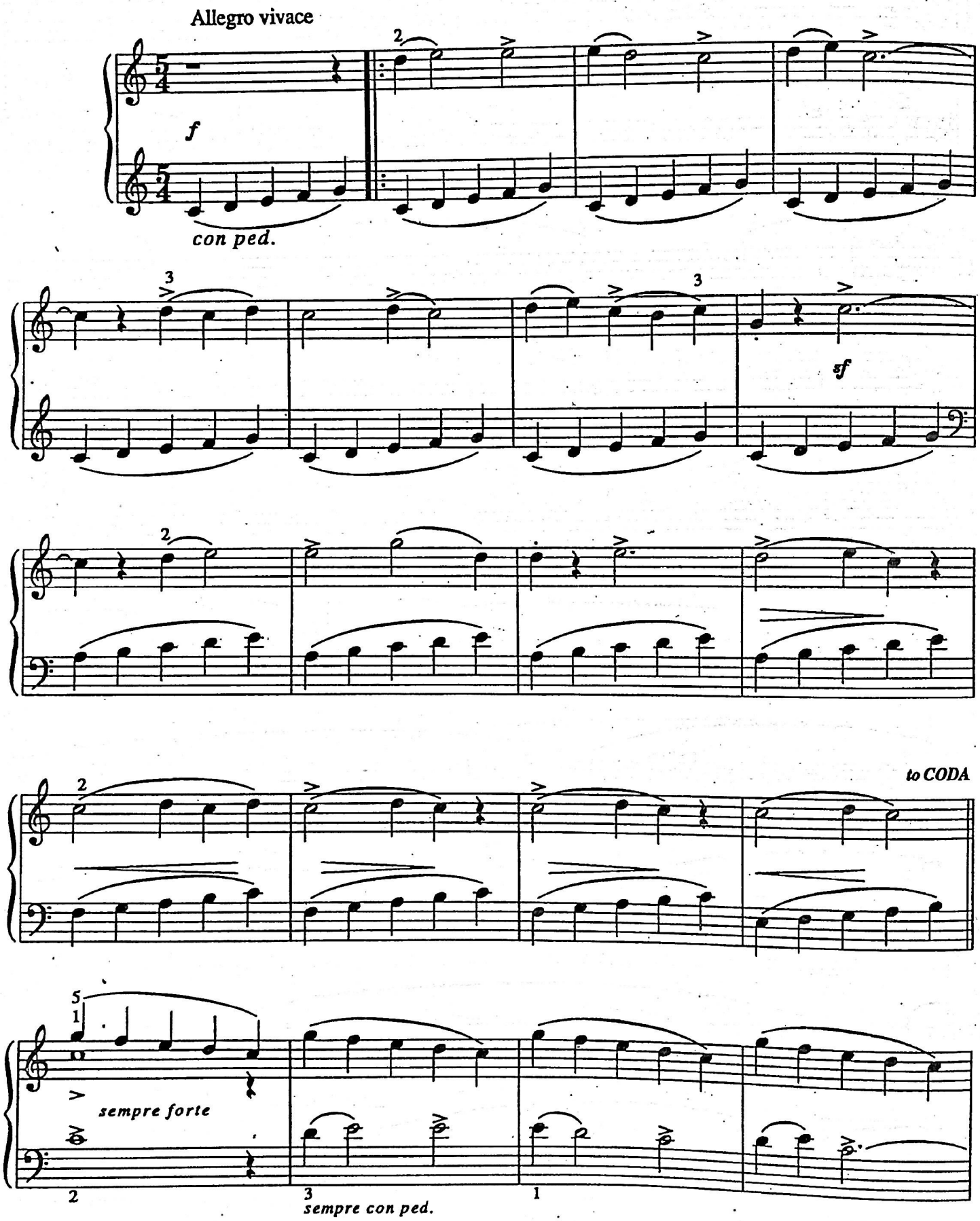
Allegro vivace
f
con ped.
sf
to CODA
sempre forte
sempre con ped.

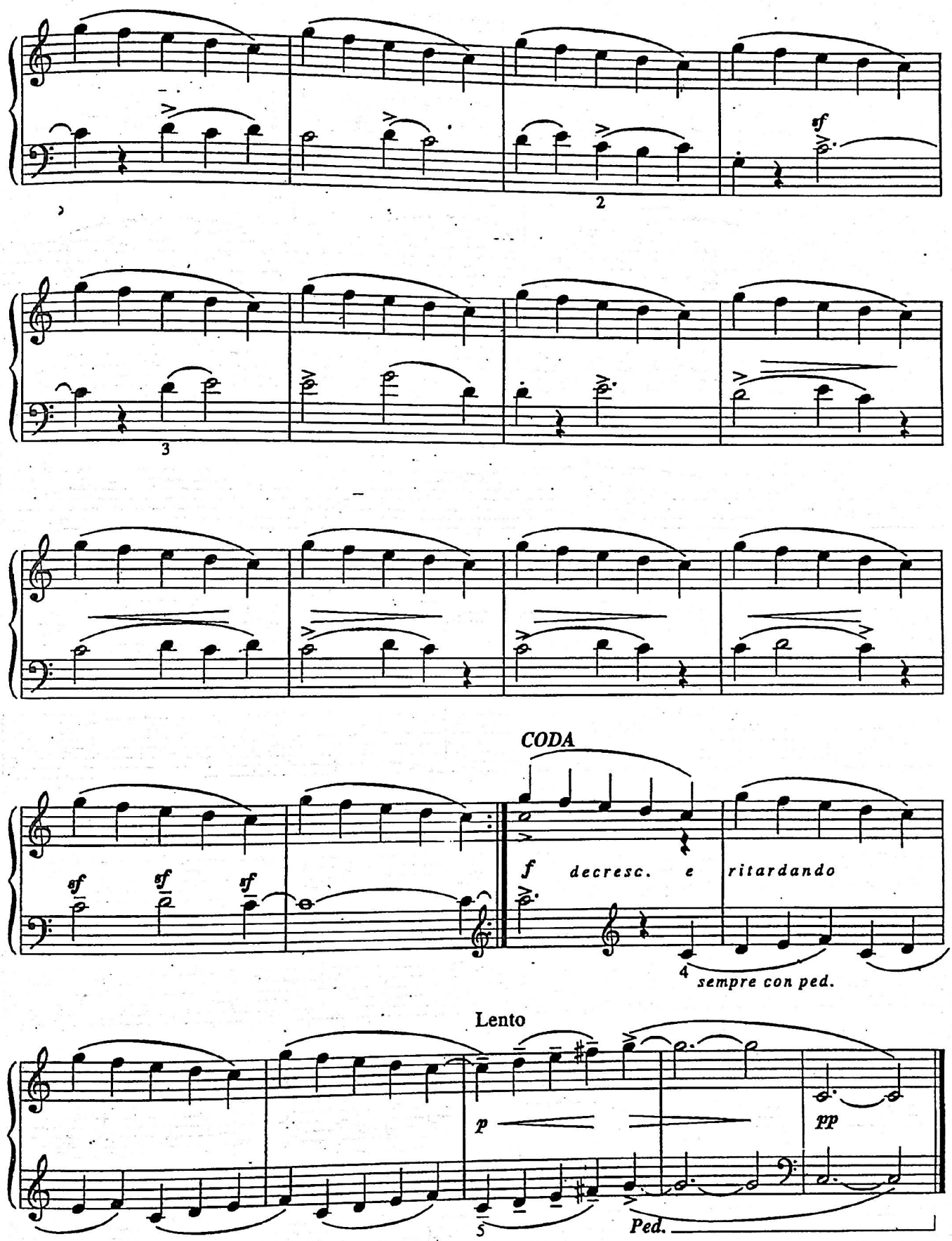
sf
2
3
CODA
sf
sf
sf
f
decresc. e ritardando
4
sempre con ped.
Lento
p
pp
5
Ped.

Moderato

mp cresc.

mf mp

mf p

p mf p rit.

ԳԱՐՈՒՆ Ա

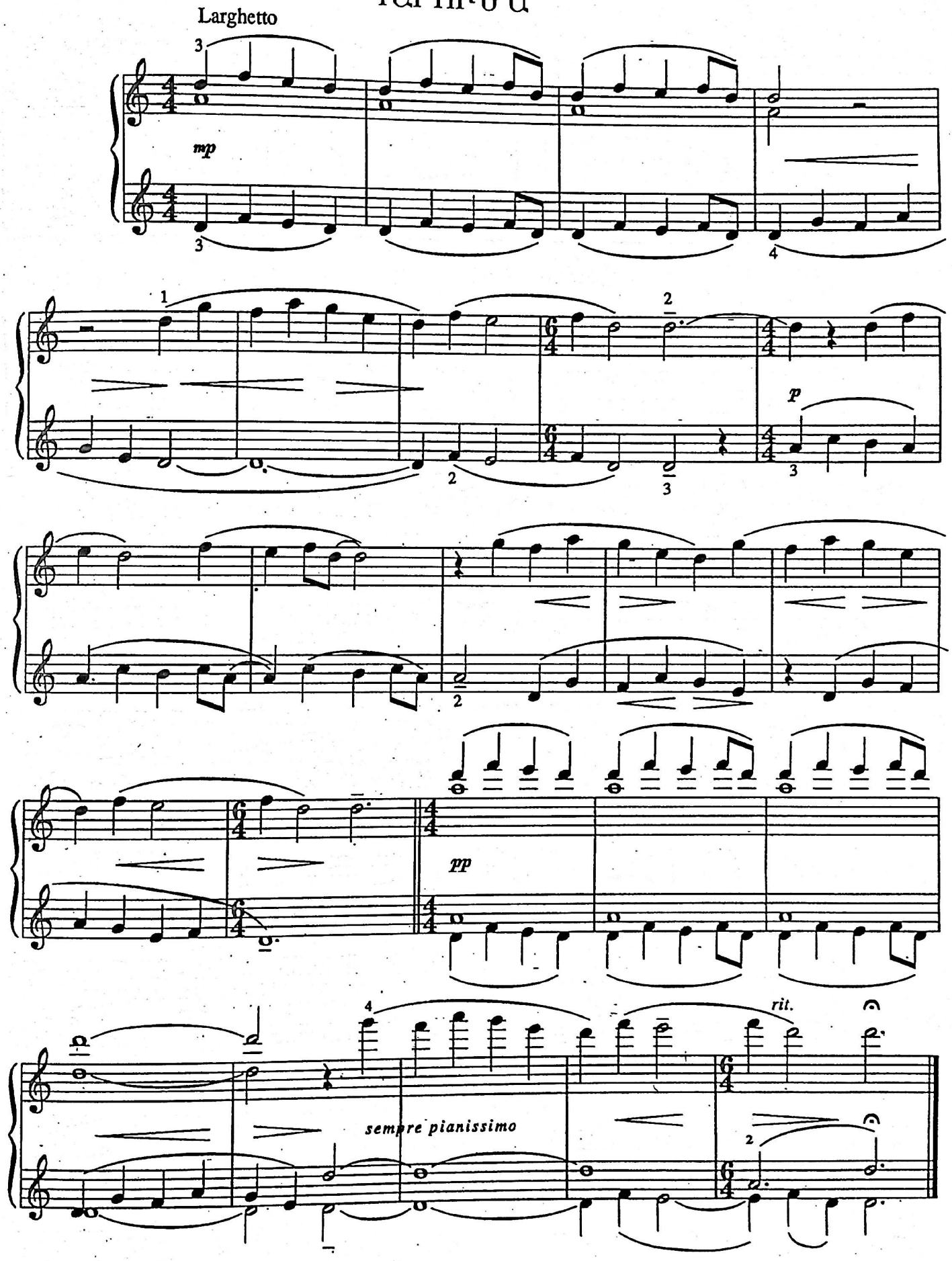

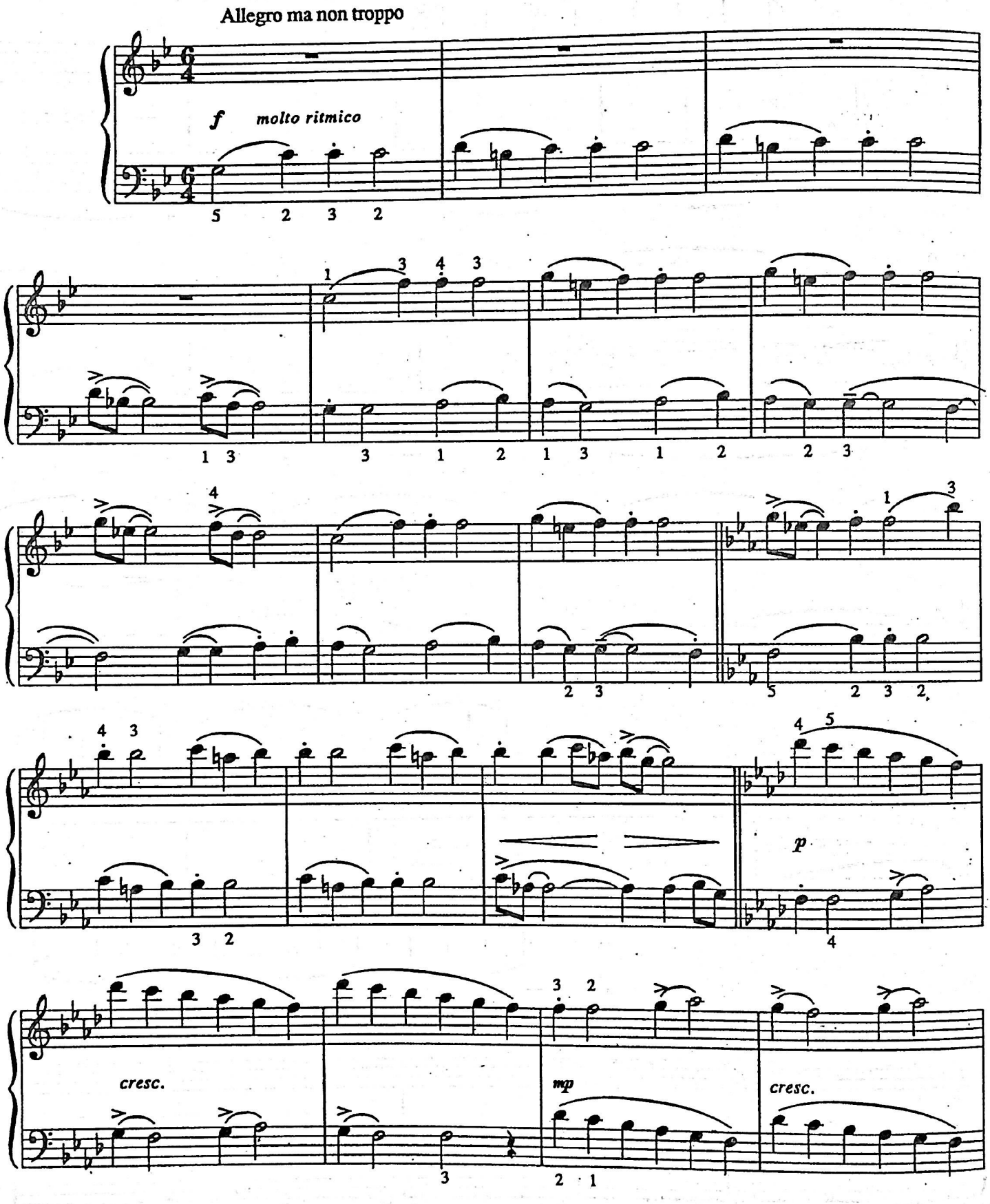
Allegro ma non troppo
f molto ritmico
cresc.
mp
cresc.

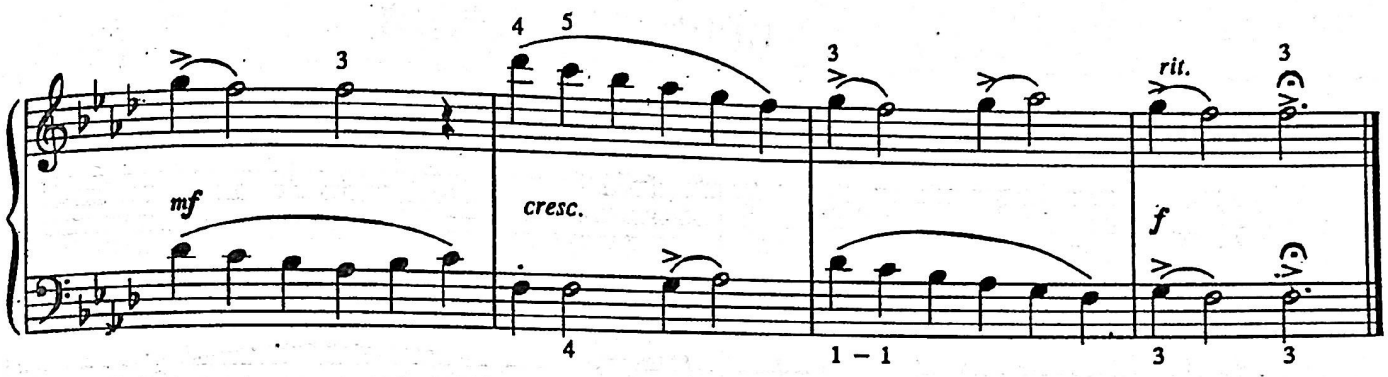

ՀՈՎՎԵՐԳԱԿԱՆ

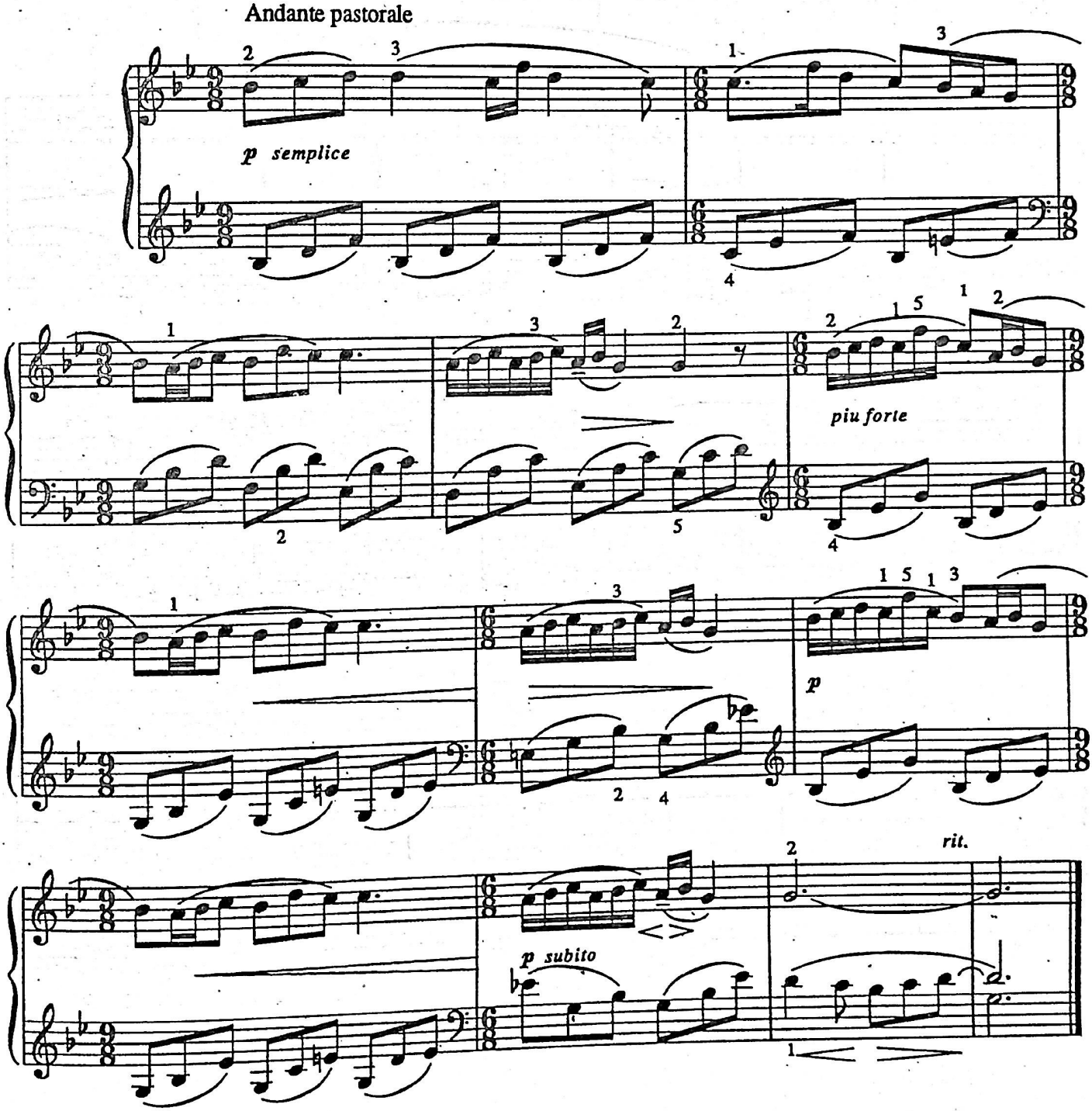

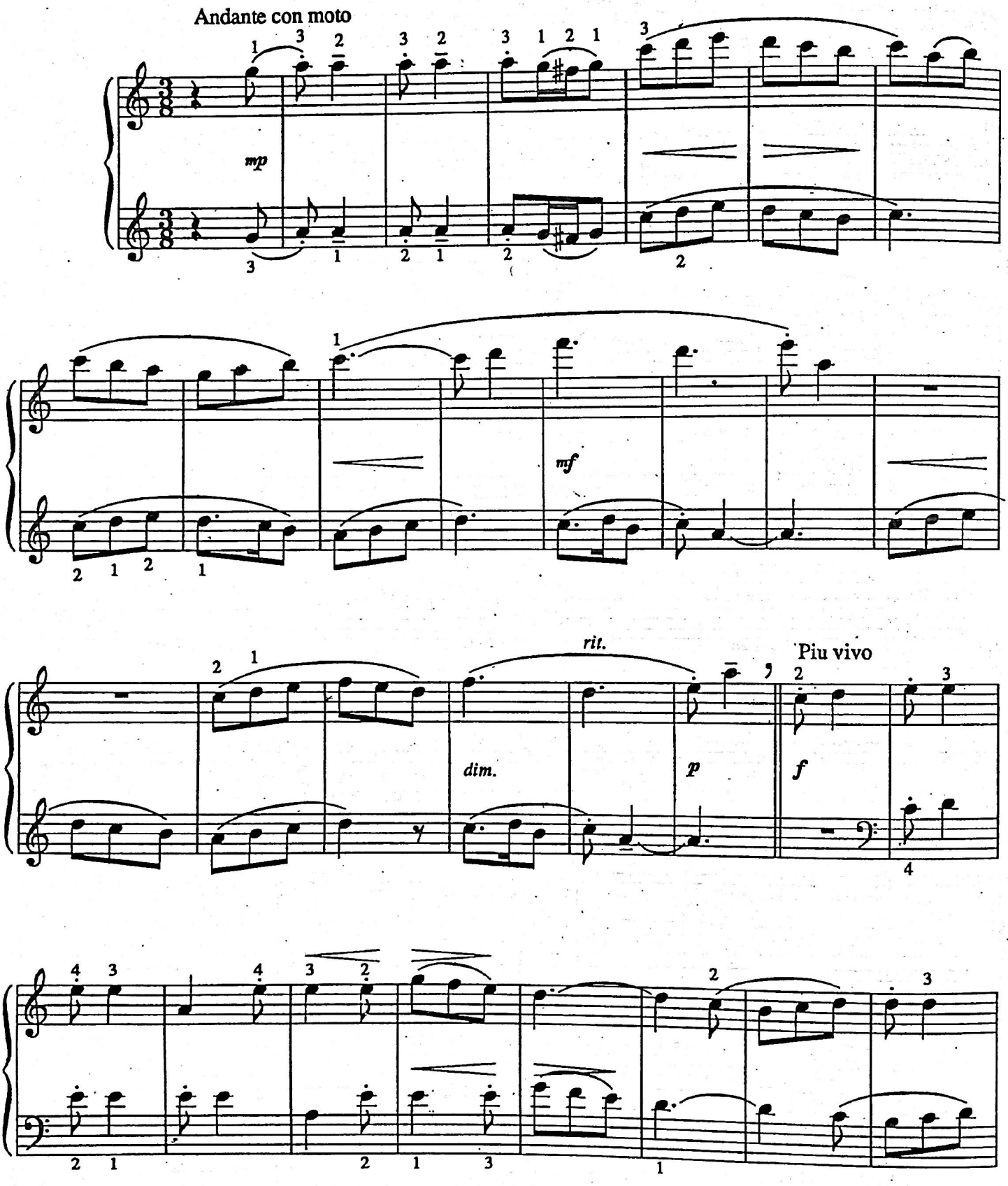
Andante con moto
mp
mf
rit.
dim.
p
Piu vivo
f

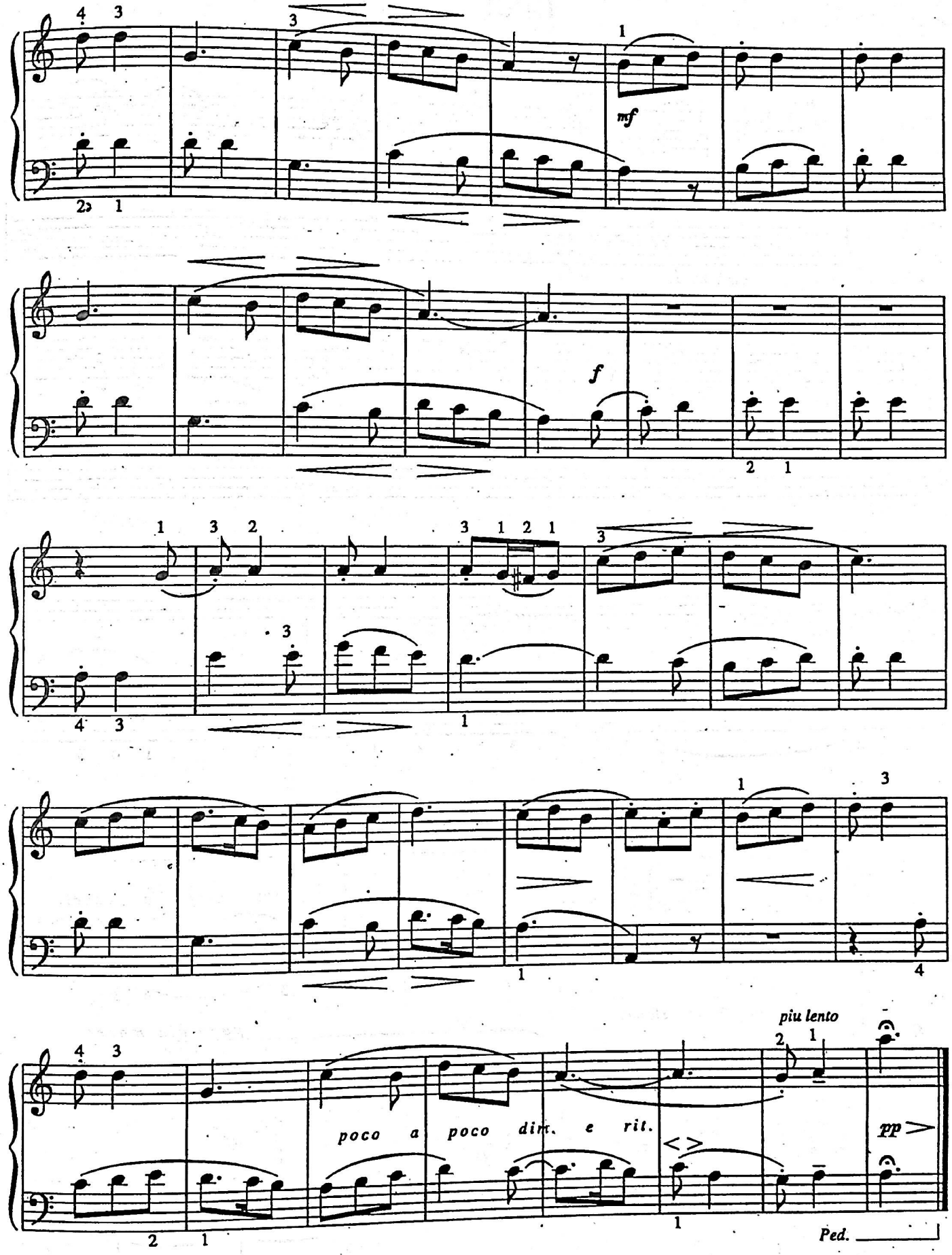
mf
f
piu lento
poco a poco dim. e rit.
pp
Ped.

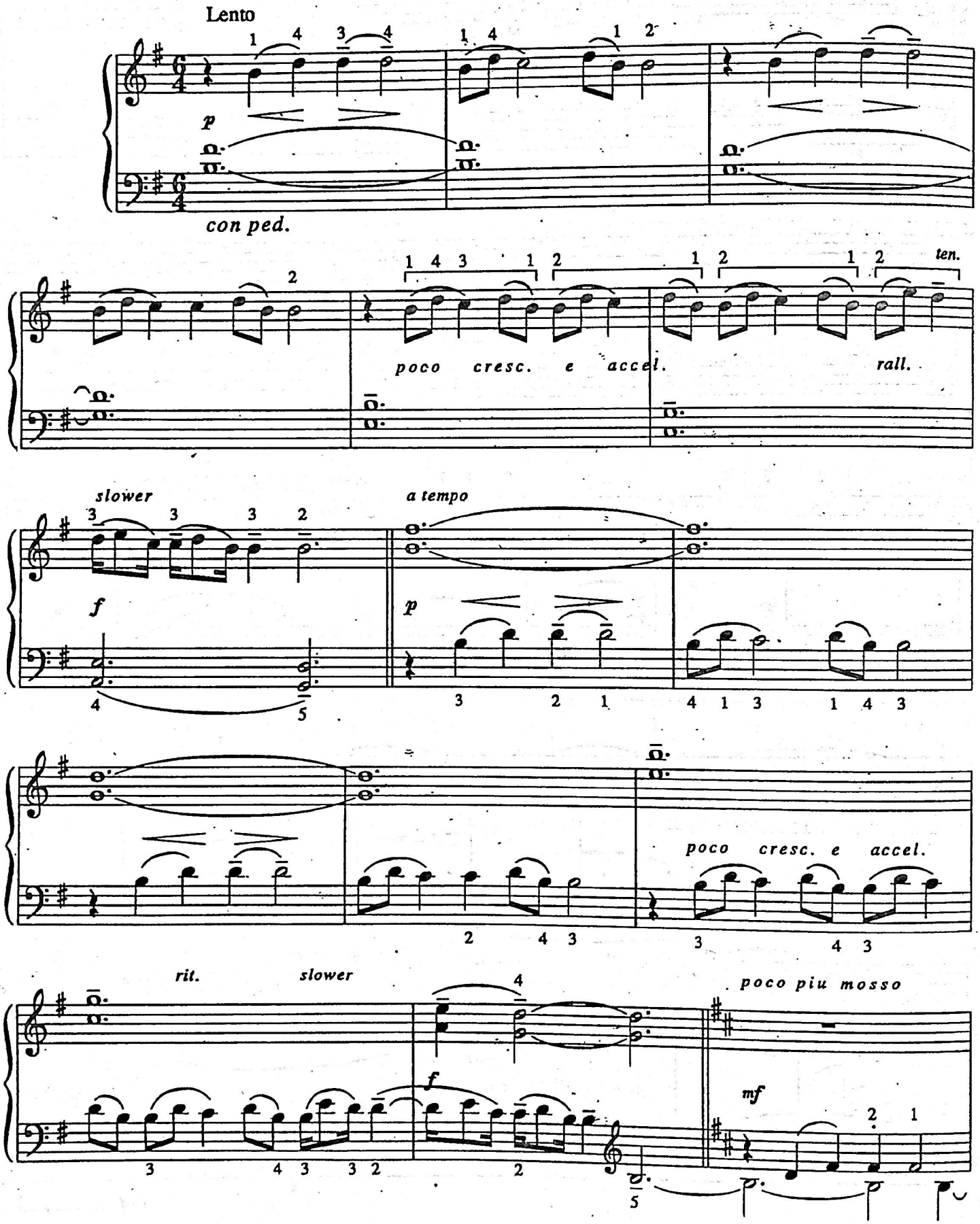
Lento
p
con ped.
poco cresc. e accel.
ten.
rall.
slower
a tempo
f
p
poco cresc. e accel.
rit.
slower
poco piu mosso
f
mf

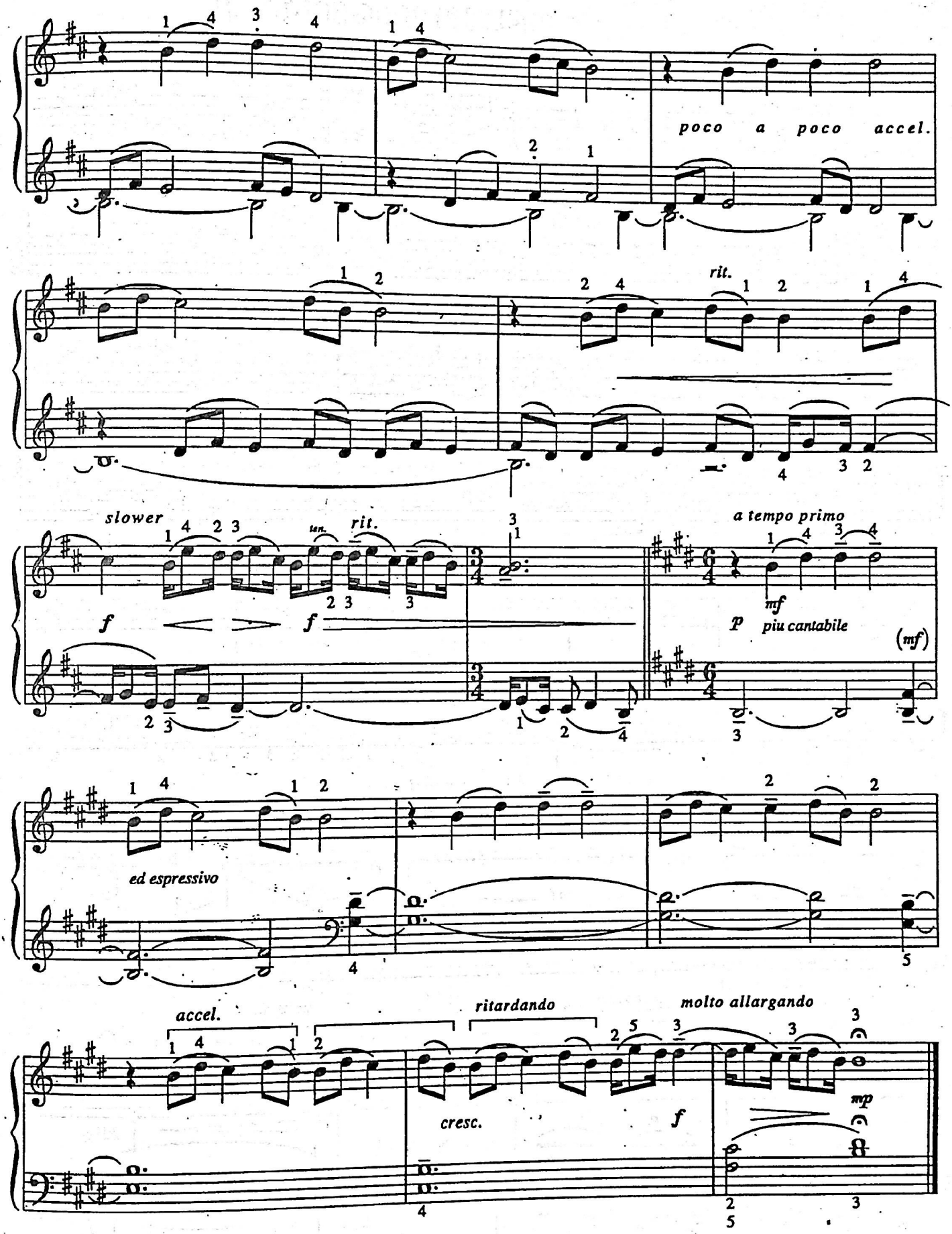
poco a poco accel.
rit.
slower
un.
rit.
a tempo primo
mf
p piu cantabile
(mf)
ed espressivo
accel.
ritardando
molto allargando
cresc.
f
mp

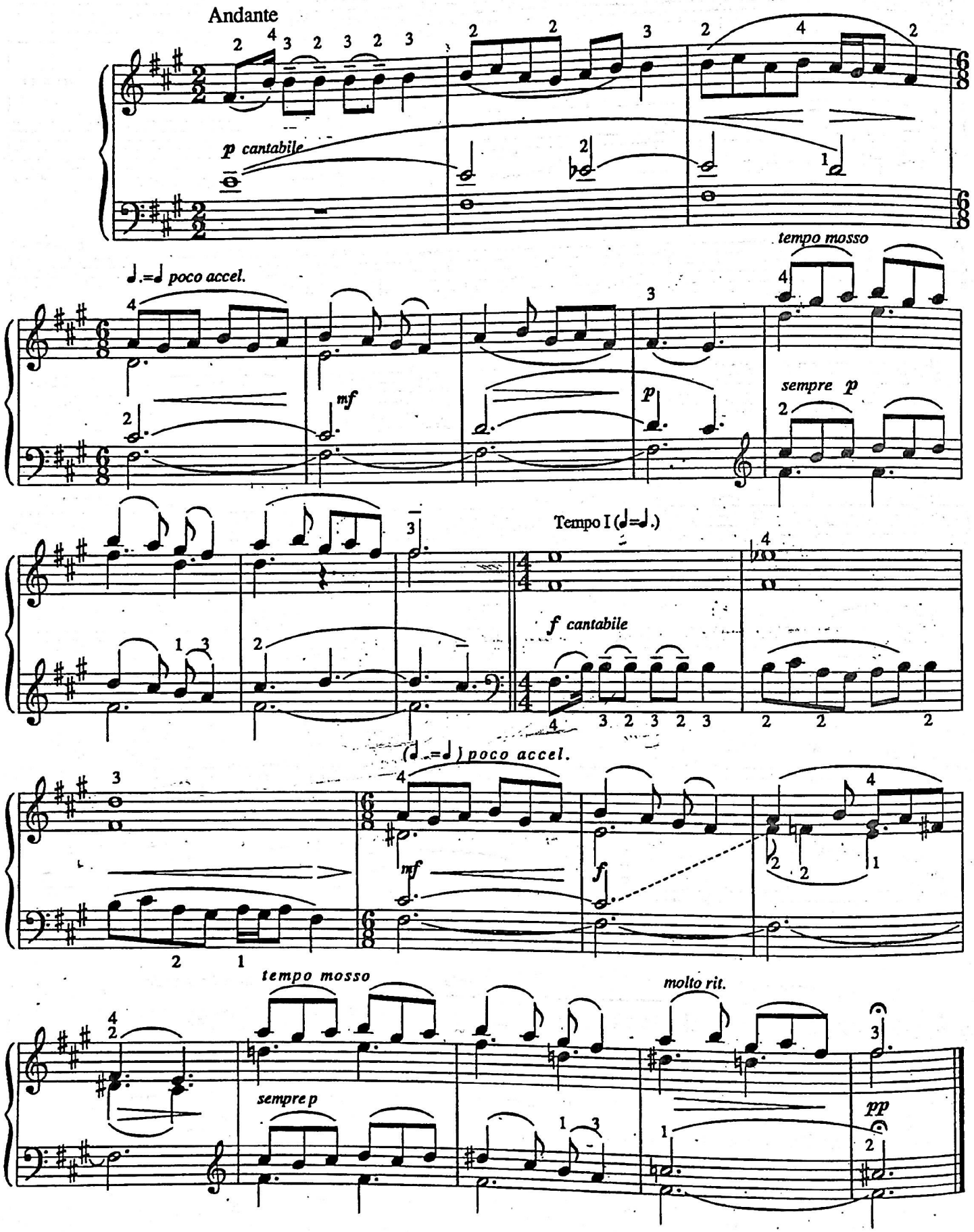
Andante
p cantabile
tempo mosso
♩.=♩ poco accel.
mf
p
sempre p
Tempo I (♩=♩.)
f cantabile
(♩.=♩) poco accel.
mf
f
tempo mosso
molto rit.
sempre p
pp

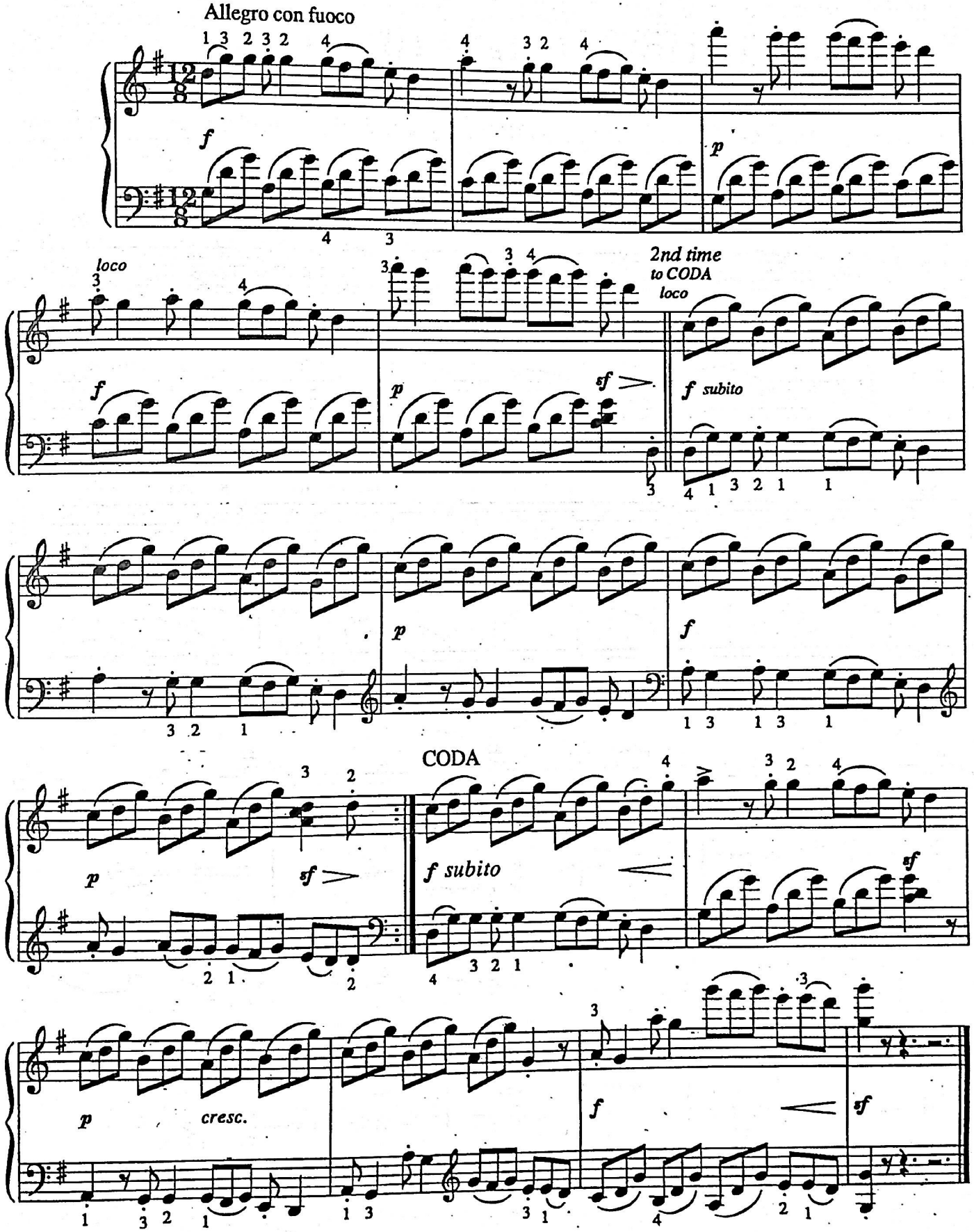
Allegro con fuoco
loco
2nd time
to CODA
loco
f subito
CODA
cresc.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՅՈՒԻՏ N 3

ՀՈՅ ՆԱԶԱՆ

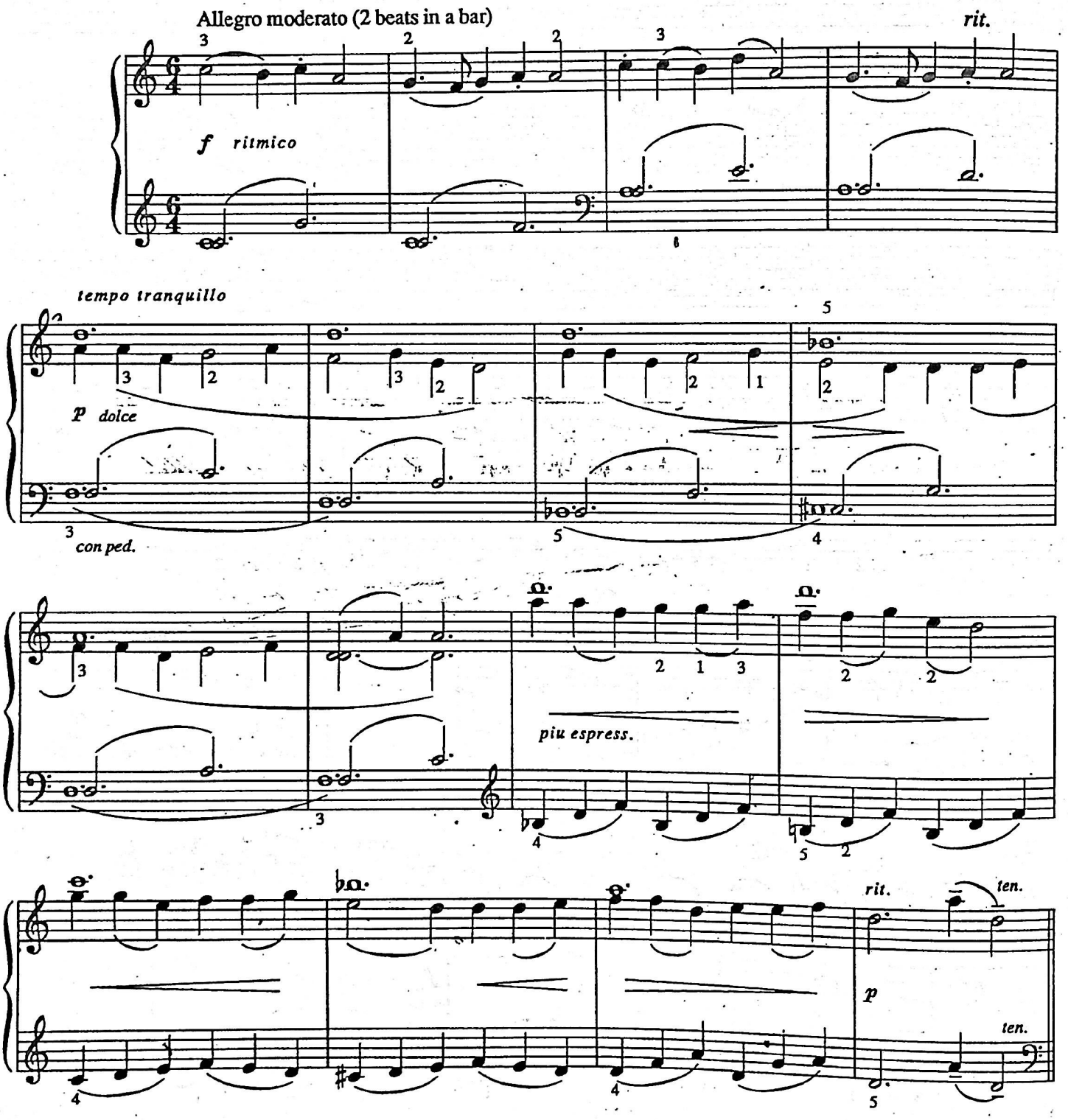

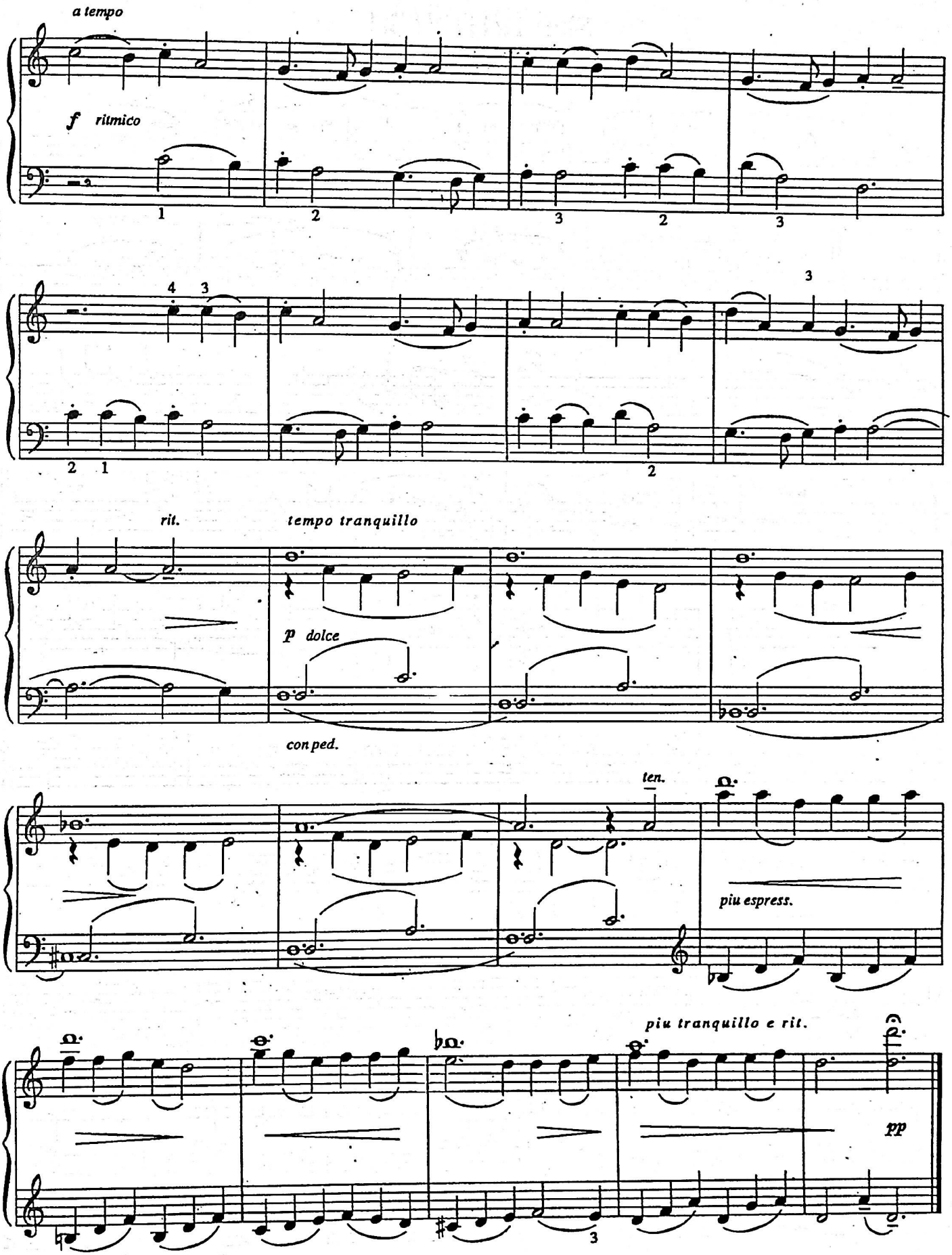
a tempo
f ritmico
rit.
tempo tranquillo
p dolce
con ped.
ten.
piu espress.
piu tranquillo e rit.
pp

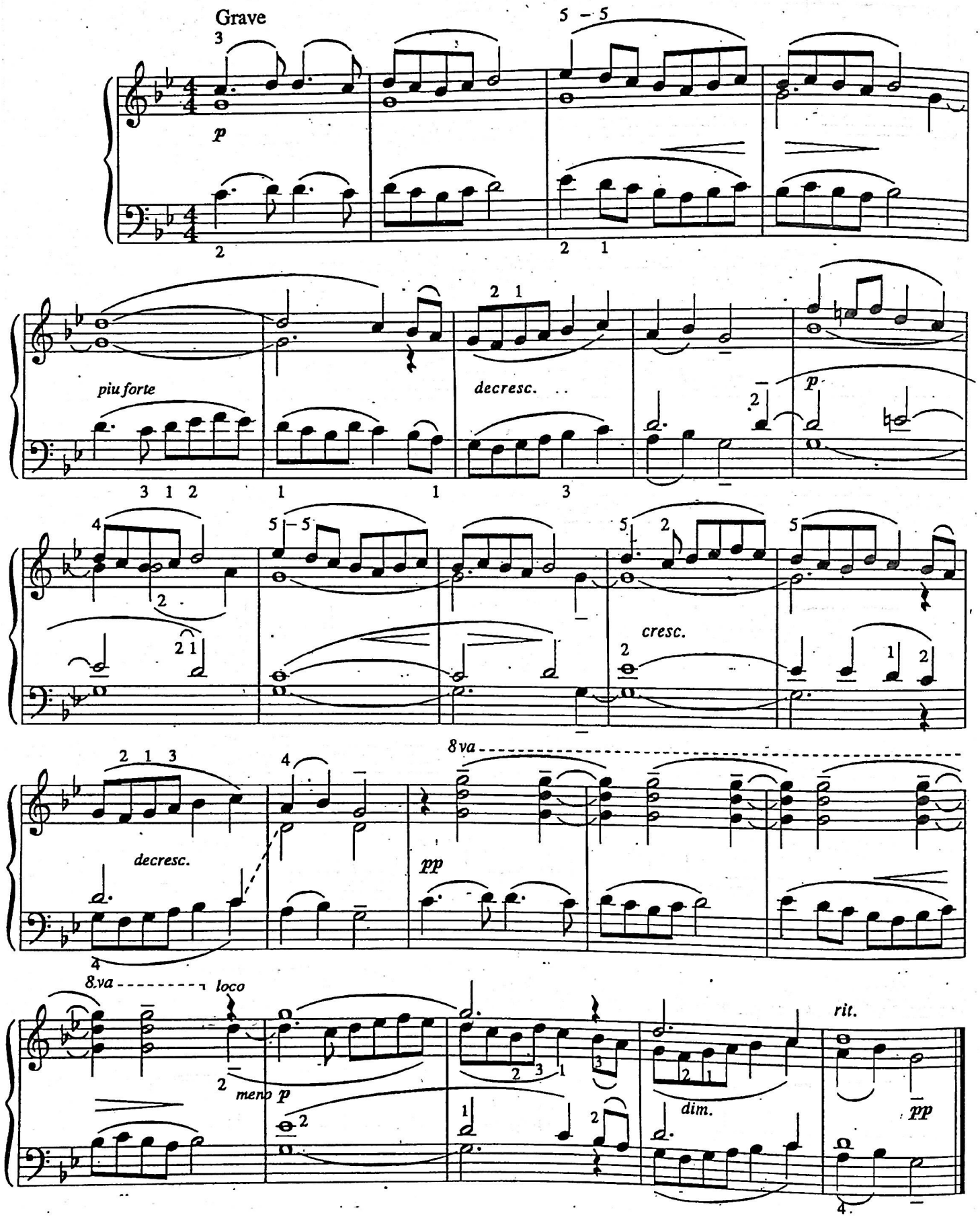
Grave
p
piu forte
decresc.
p
cresc.
decresc.
pp
8va
loco
meno p
dim.
rit.
pp

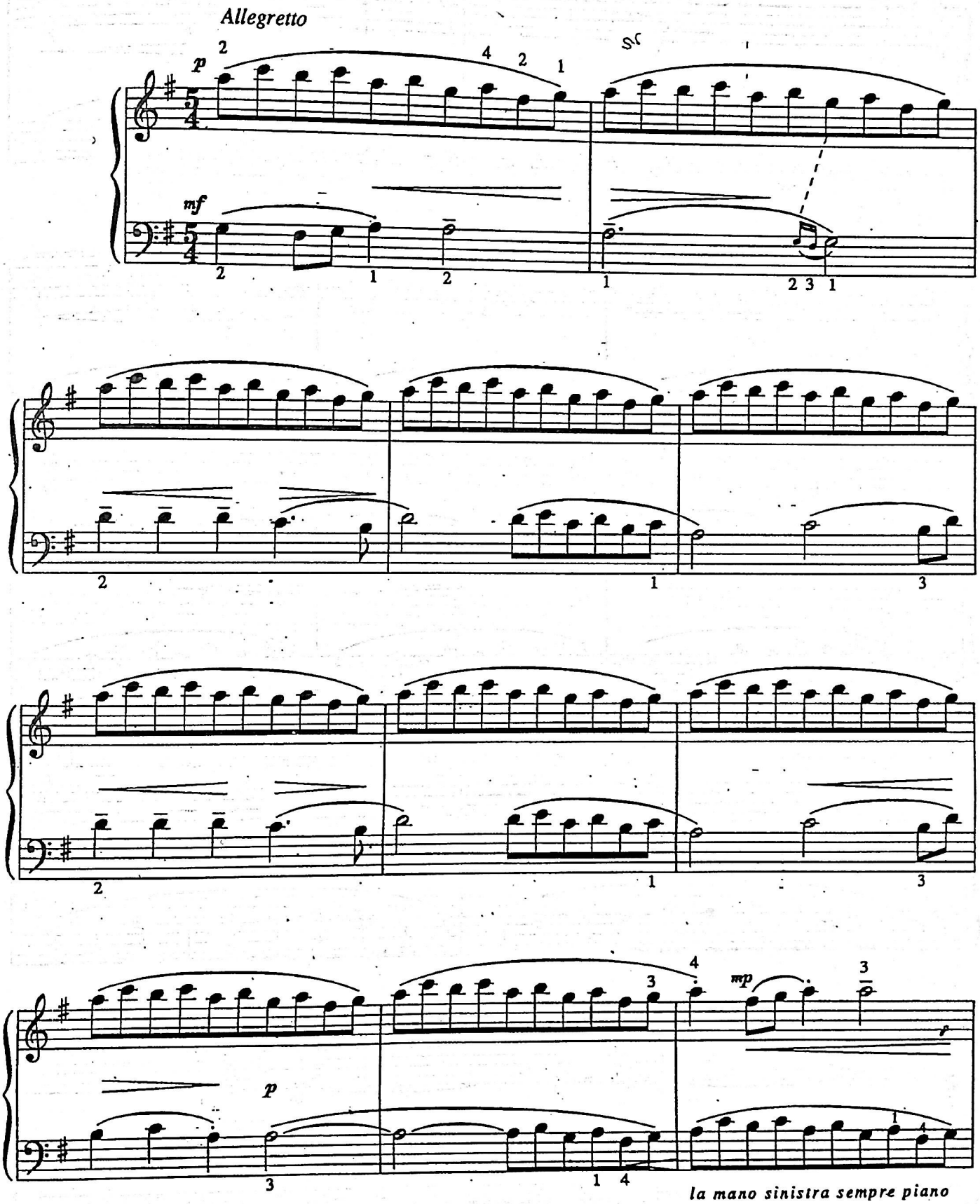
Allegretto
p
mf
mp
la mano sinistra sempre piano

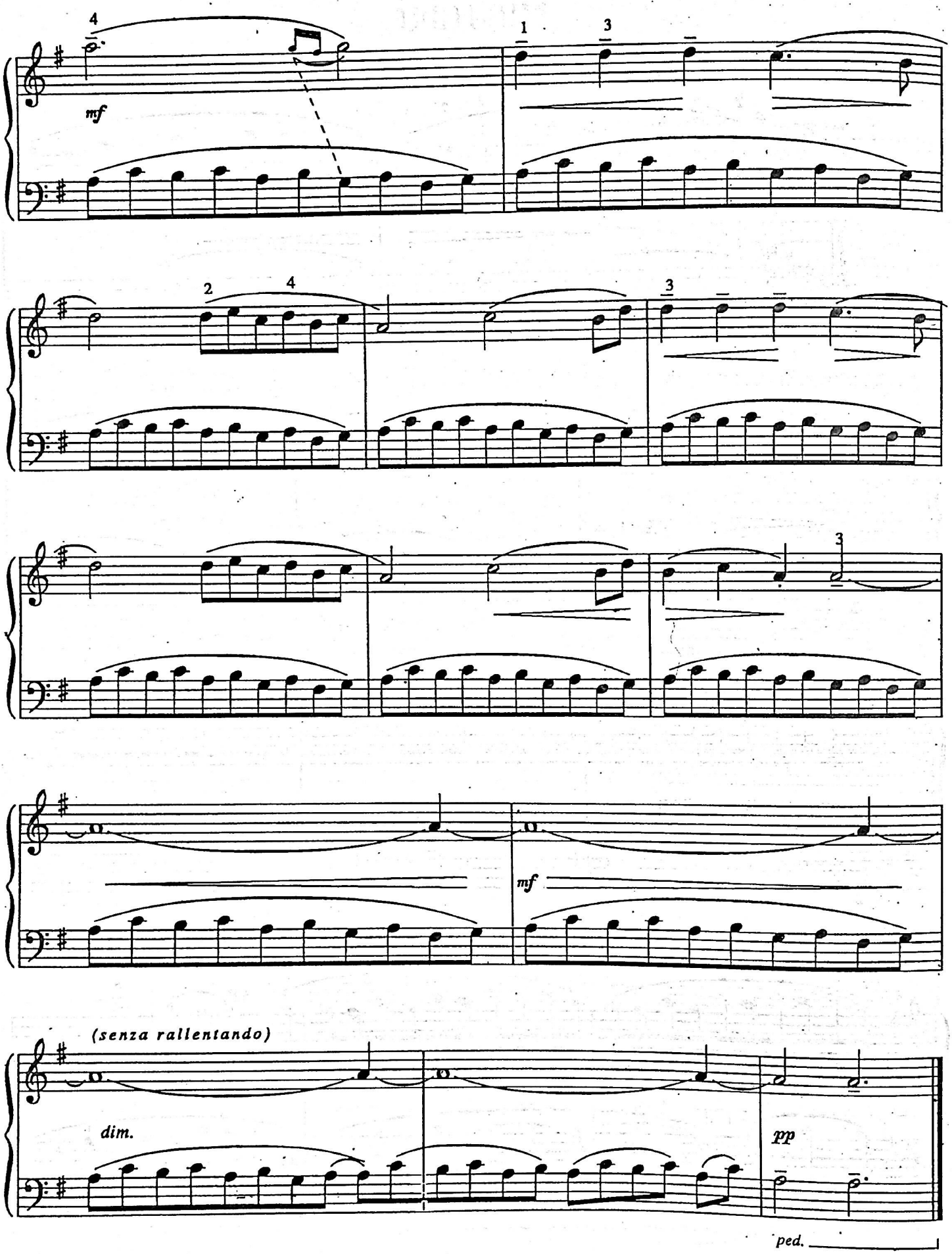
4
mf
1
3
2
4
3
3
mf
(senza rallentando)
dim.
pp
ped.

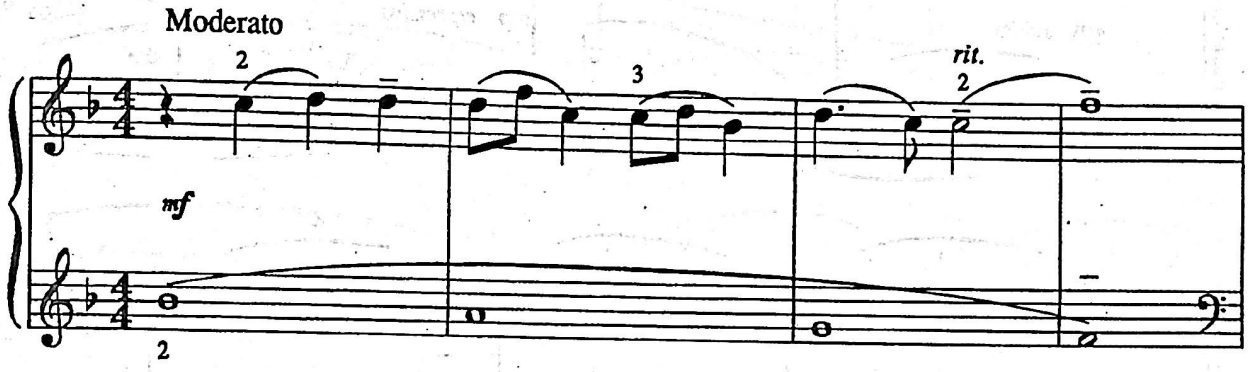
Moderato
mf
rit.

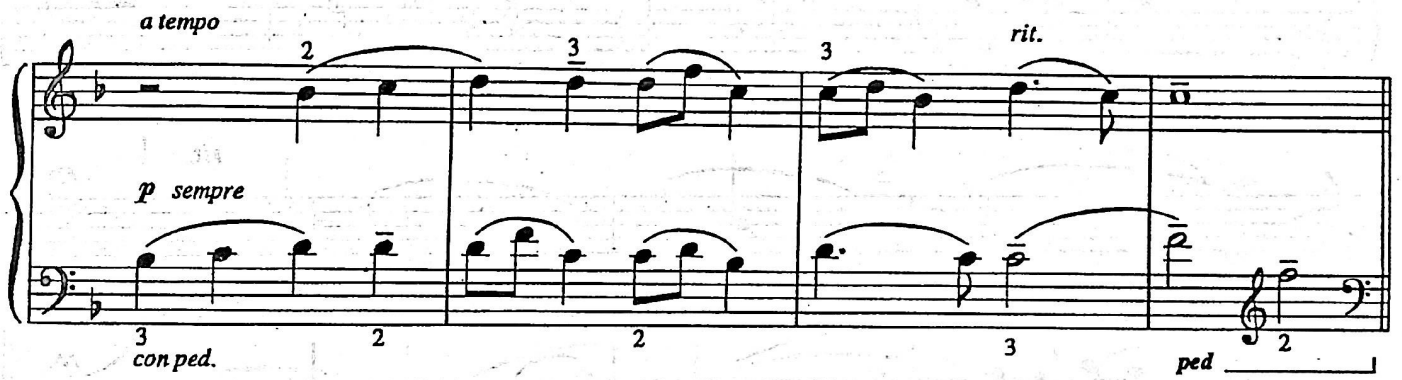
a tempo
p sempre
con ped.
rit.
ped

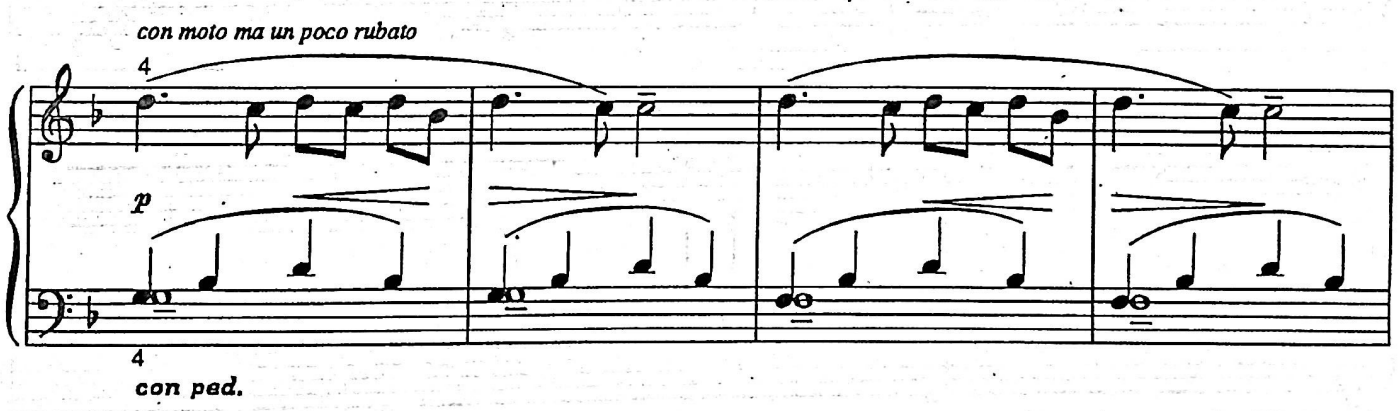
con moto ma un poco rubato
p
con ped.

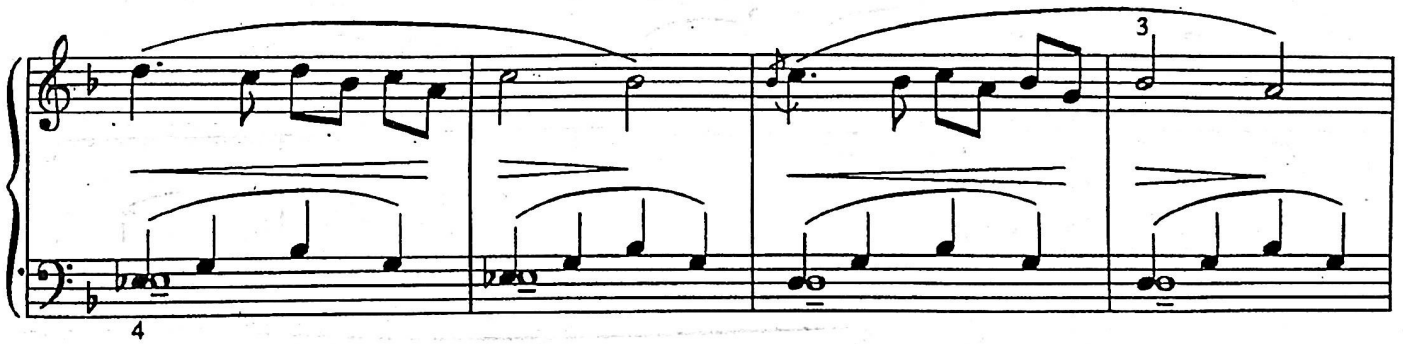

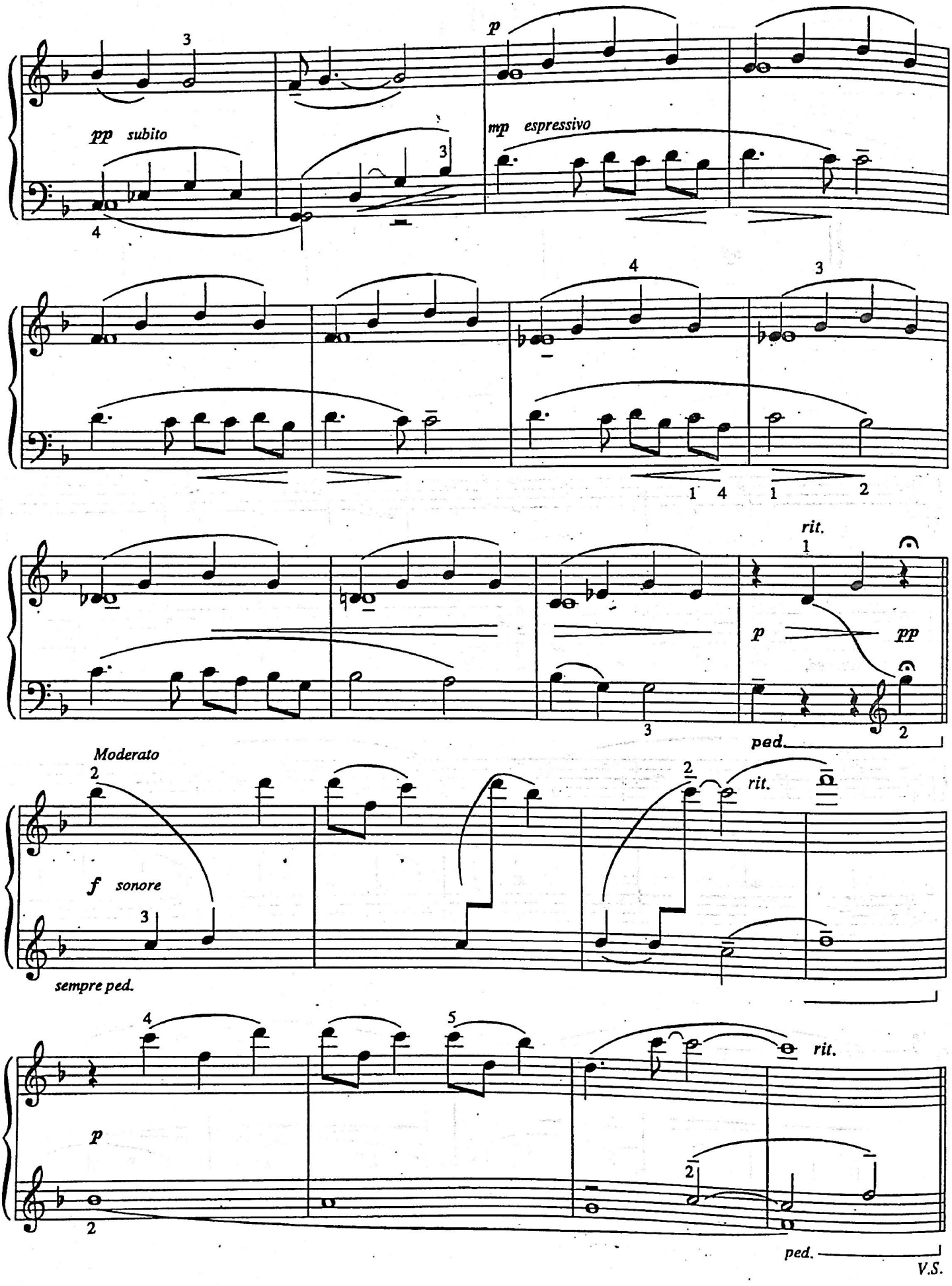
p
pp subito
mp espressivo
rit.
p
pp
ped.
Moderato
f sonore
rit.
sempre ped.
rit.
p
ped.
V.S.

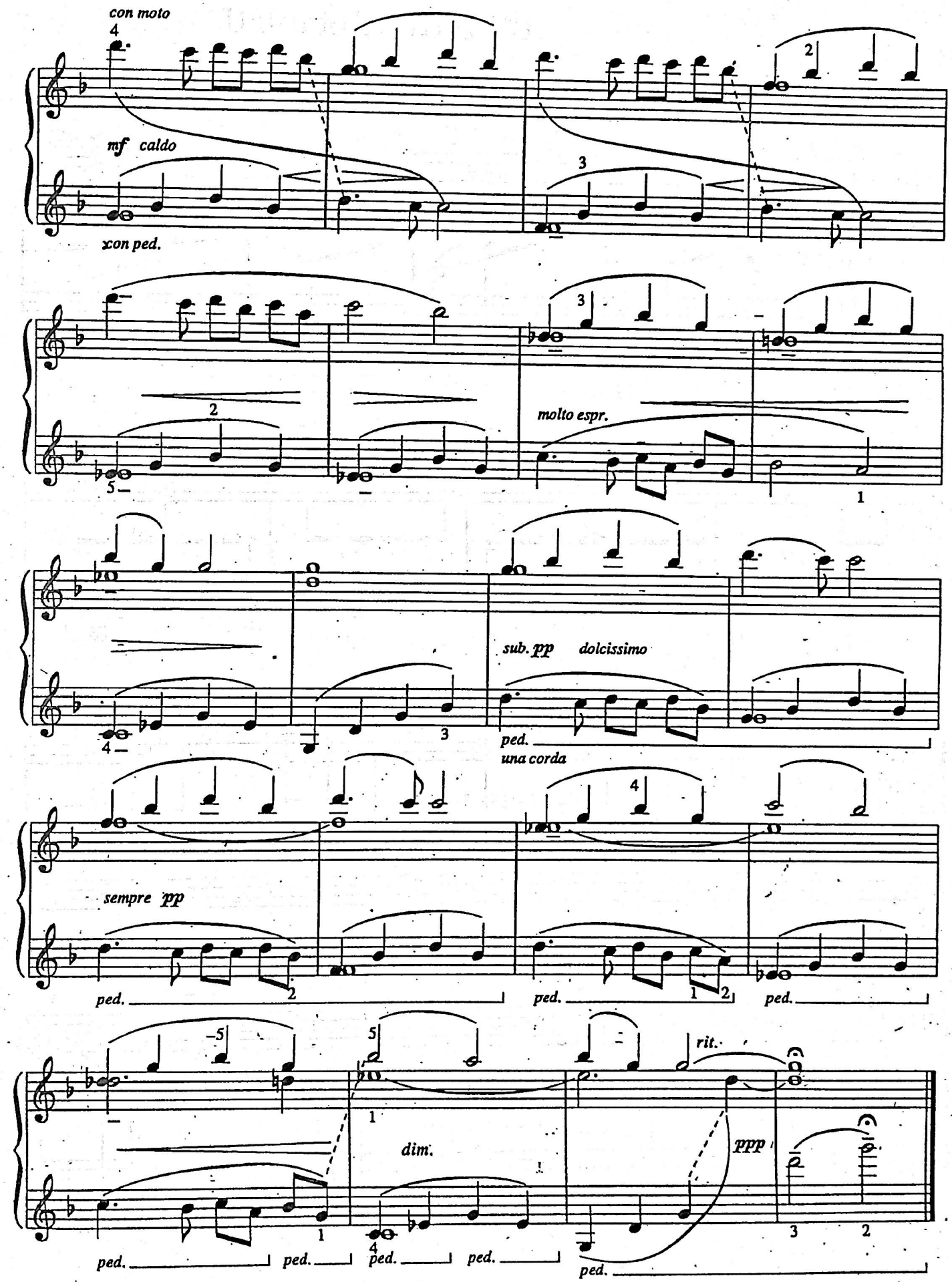
con moto
mf caldo
con ped.
molto espr.
sub. pp dolcissimo
ped.
una corda
sempre pp
dim.
rit.
ppp

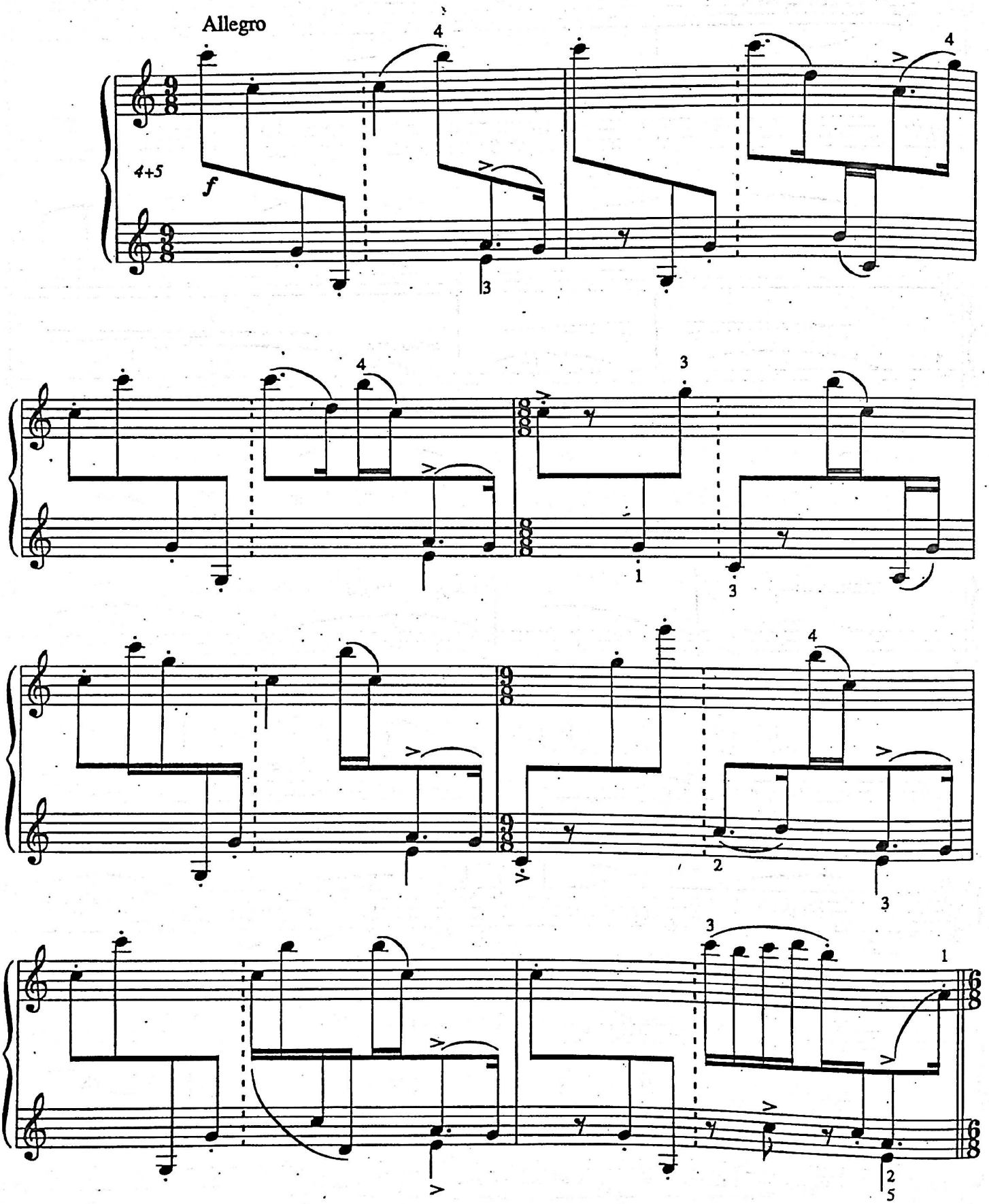
Allegro
4+5
f

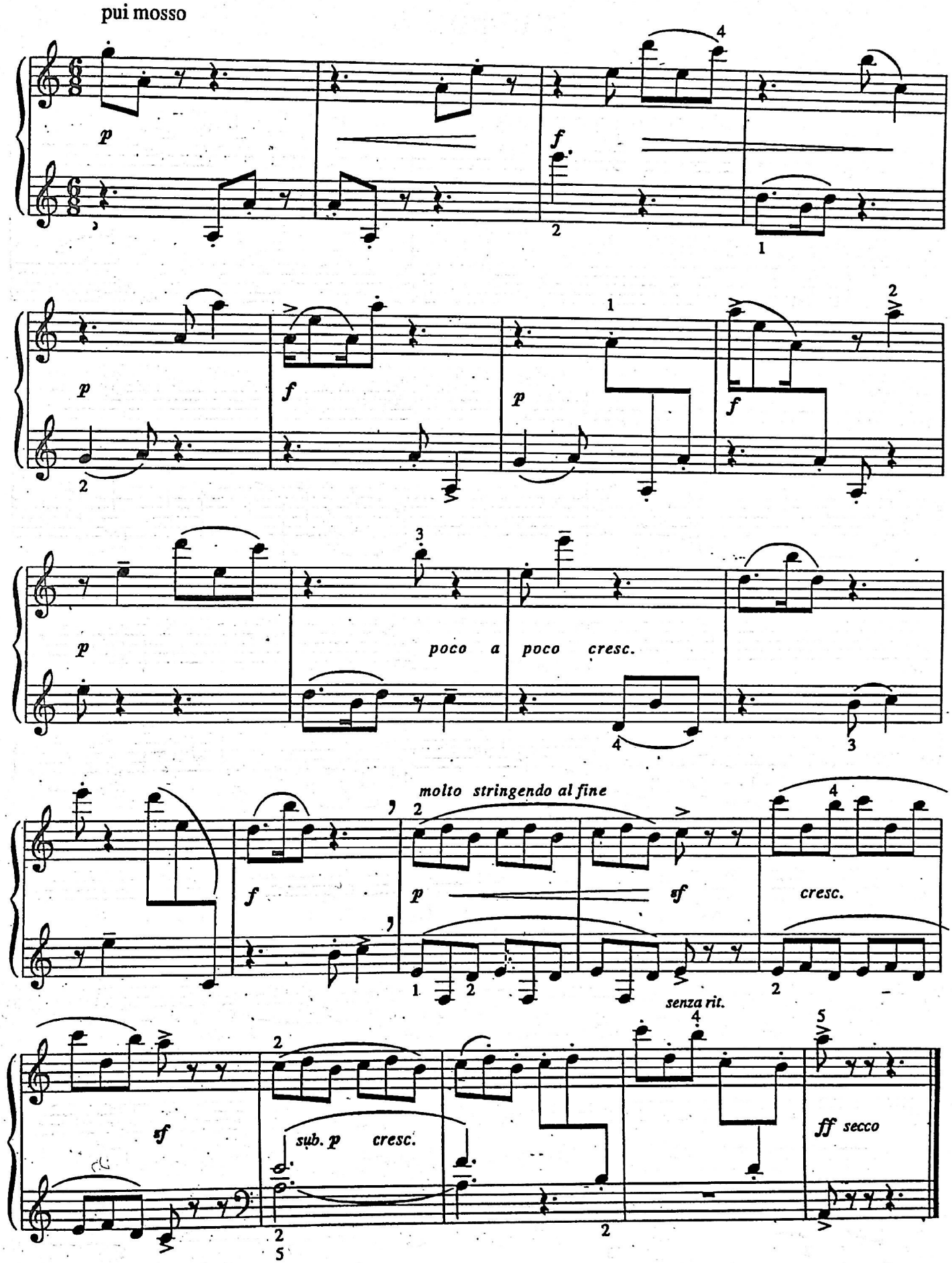
pui mosso
p
f
poco a poco cresc.
molto stringendo al fine
sf
cresc.
senza rit.
sub. p cresc.
ff secco

Andante tranquillo ma con rubato

4+3 *p*

sempre con pedale

ten.

ten.

piu forte

rit.

a tempo

mf

molto cantabile

rit.

ten.

ten.

pp subito

ՉԵՄ ՈՒ ՉԵՄ

Allegretto grazioso

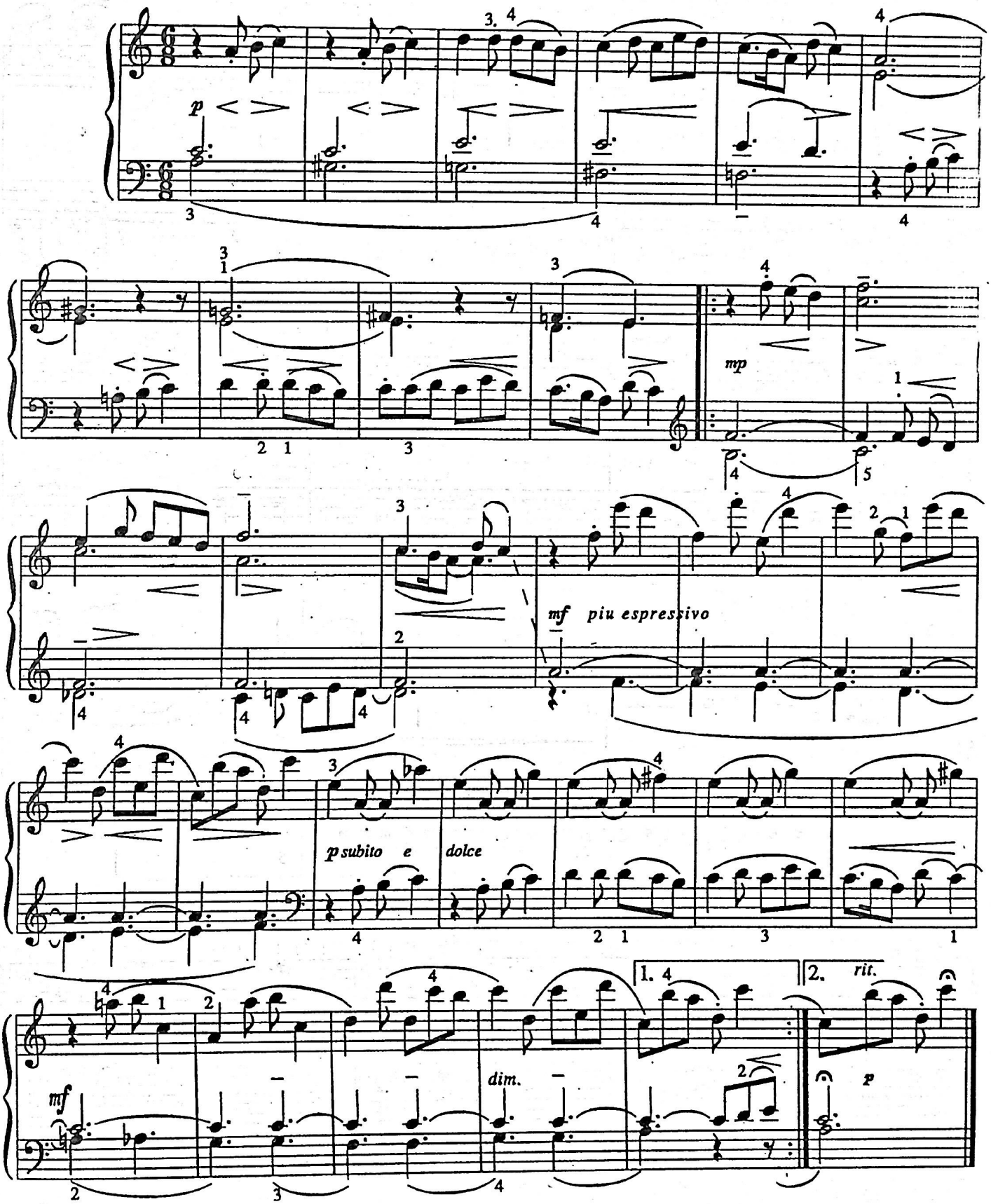

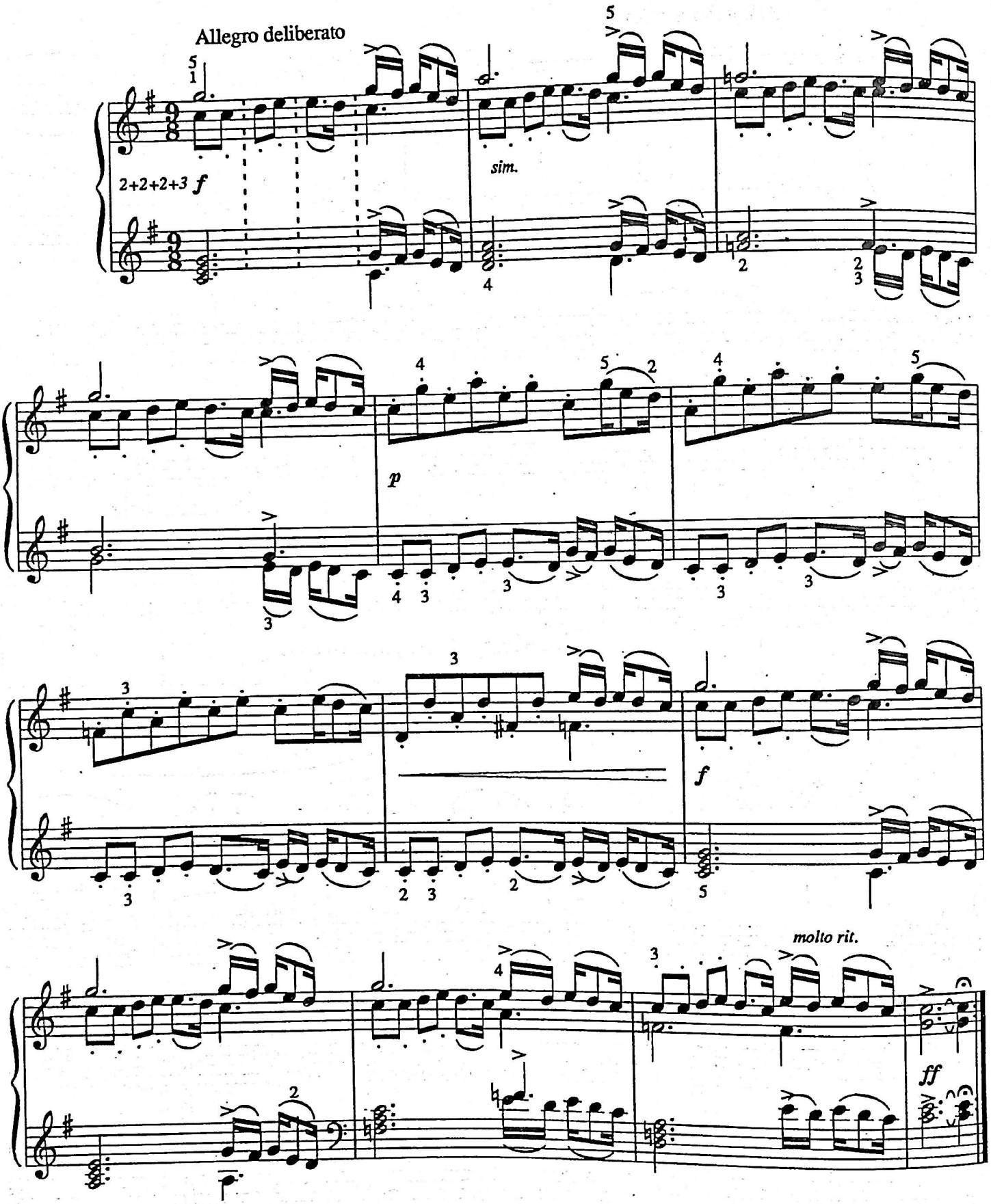
Allegro deliberato
2+2+2+3 f
sim.
p
f
molto rit.
ff

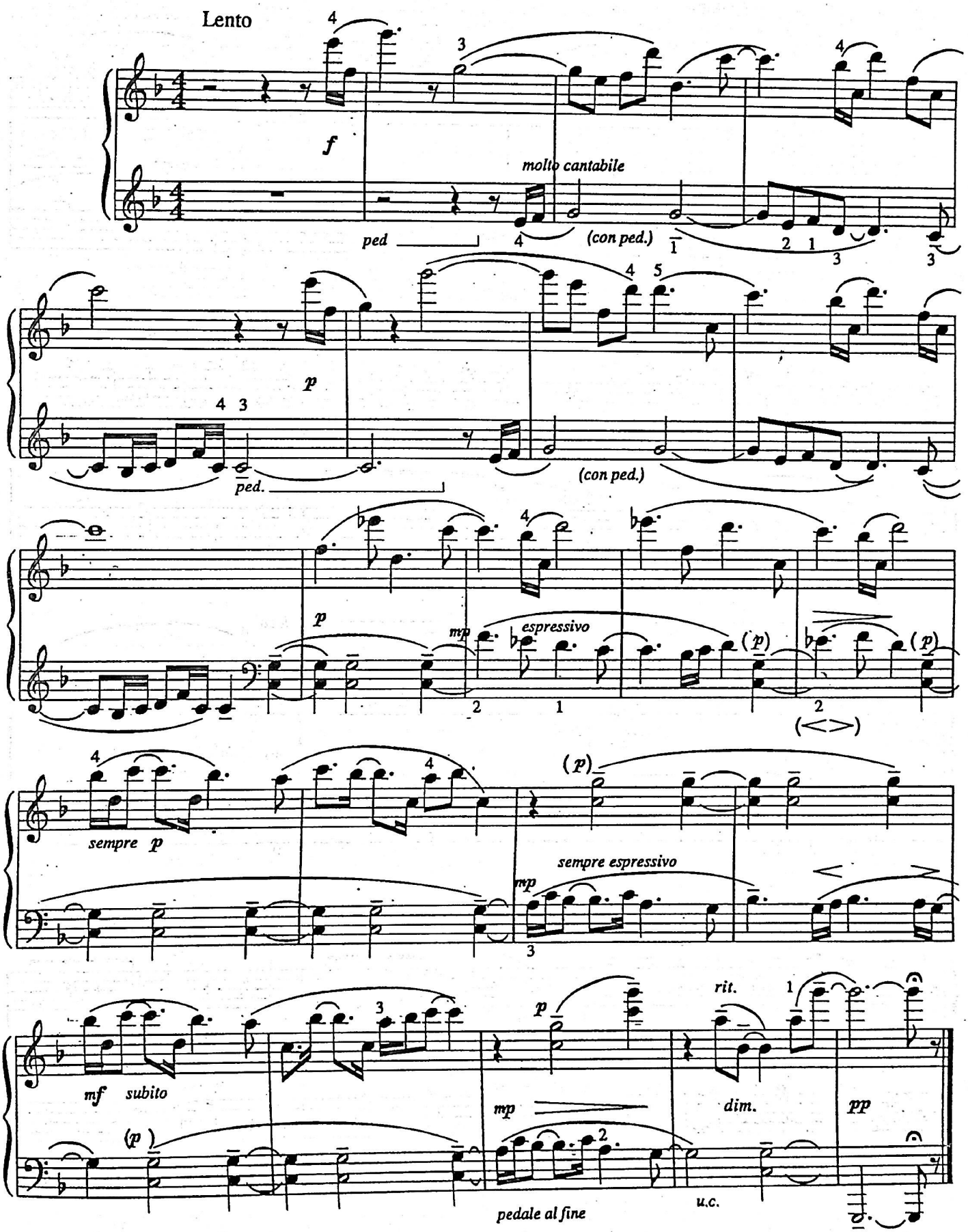
Lento
f
molto cantabile
ped
(con ped.)
p
ped.
(con ped.)
p
mp
espressivo
(p)
(<>)
sempre p
(p)
sempre espressivo
mp
mf subito
(p)
p
rit.
mp
dim.
pp
pedale al fine
u.c.

ՍԱՅՐ ԱՐԱՔՍԻ ԱՓԵՐՈՎ

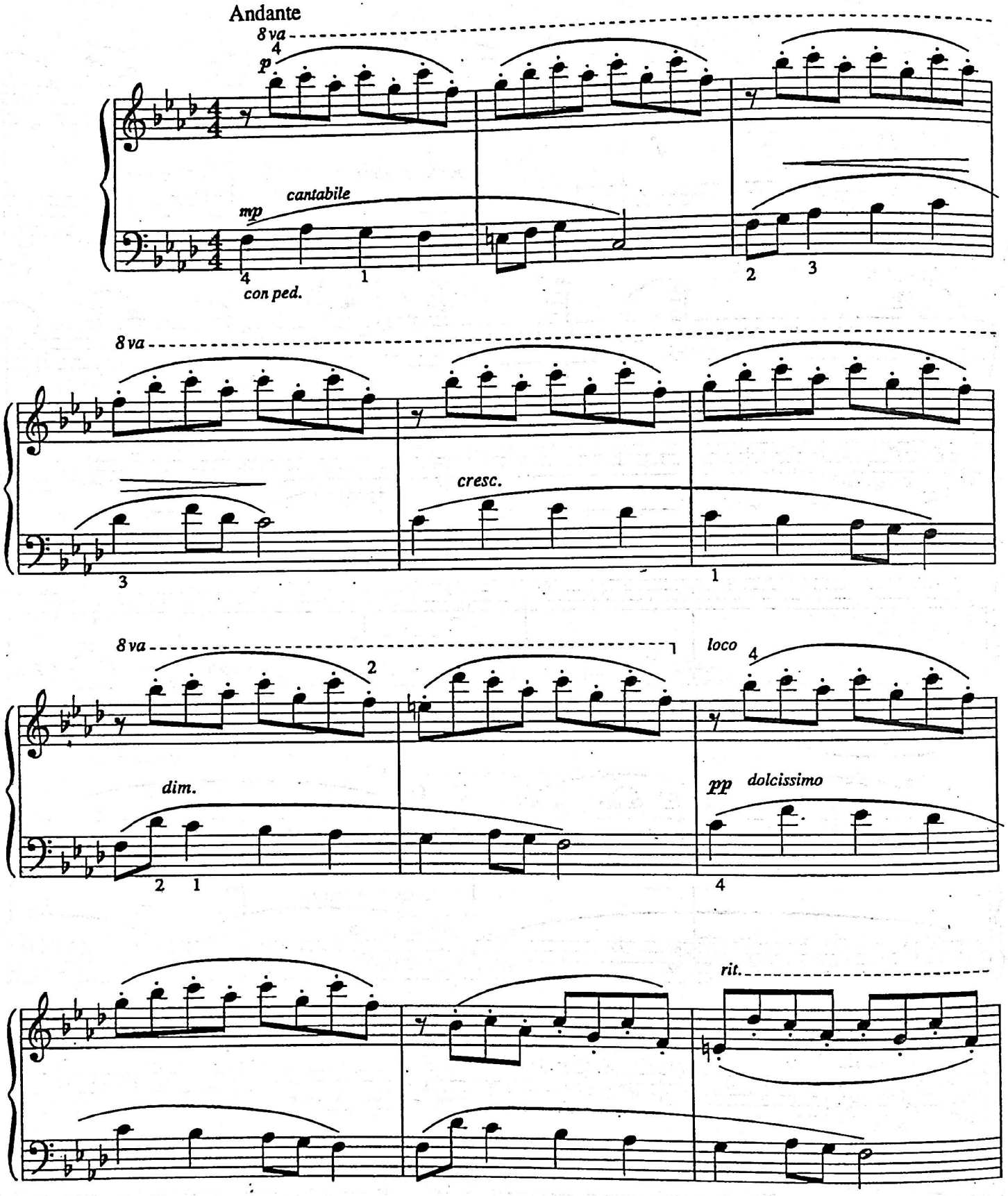

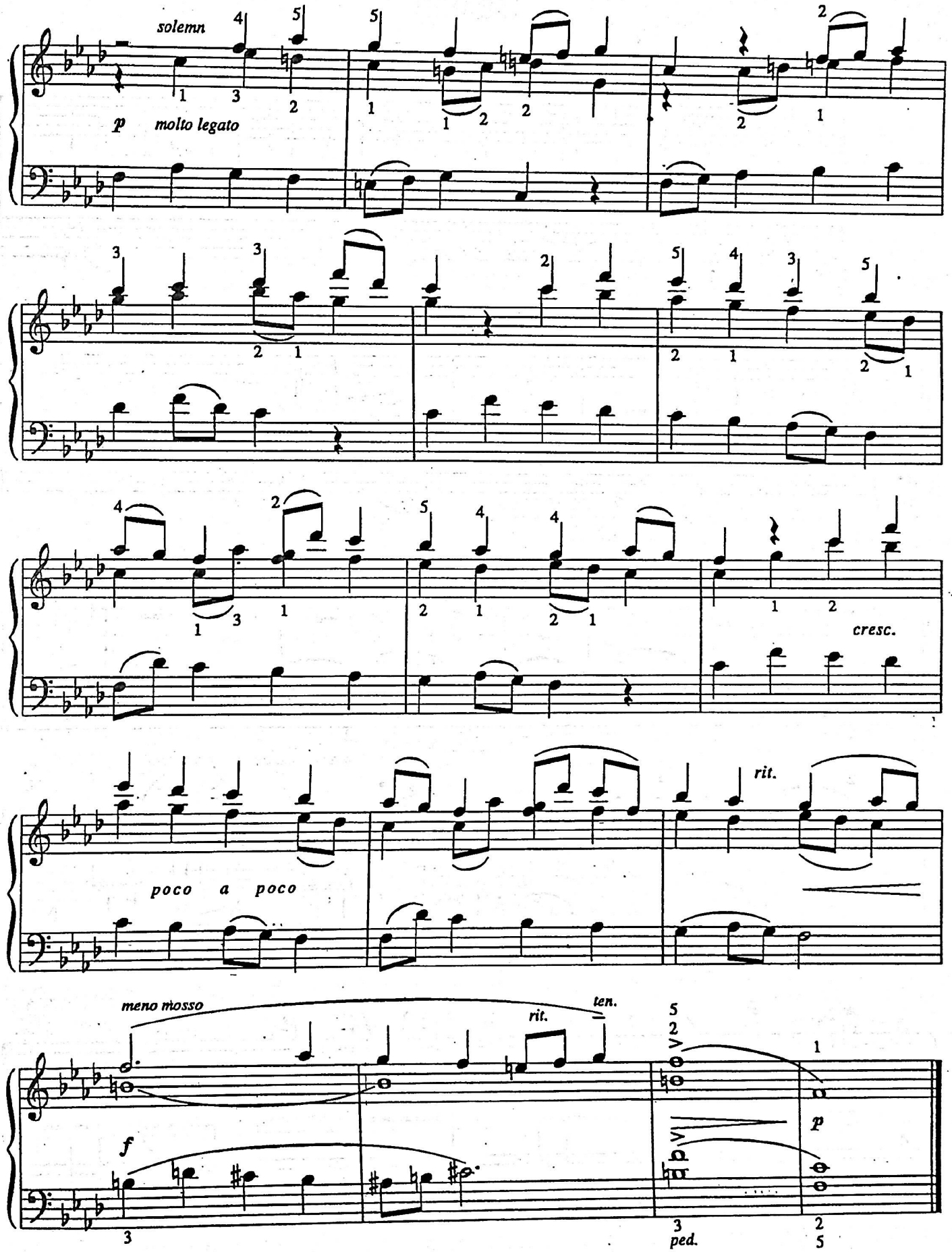
solemn
p molto legato
cresc.
rit.
poco a poco
meno mosso
rit.
ten.
f
p
ped.

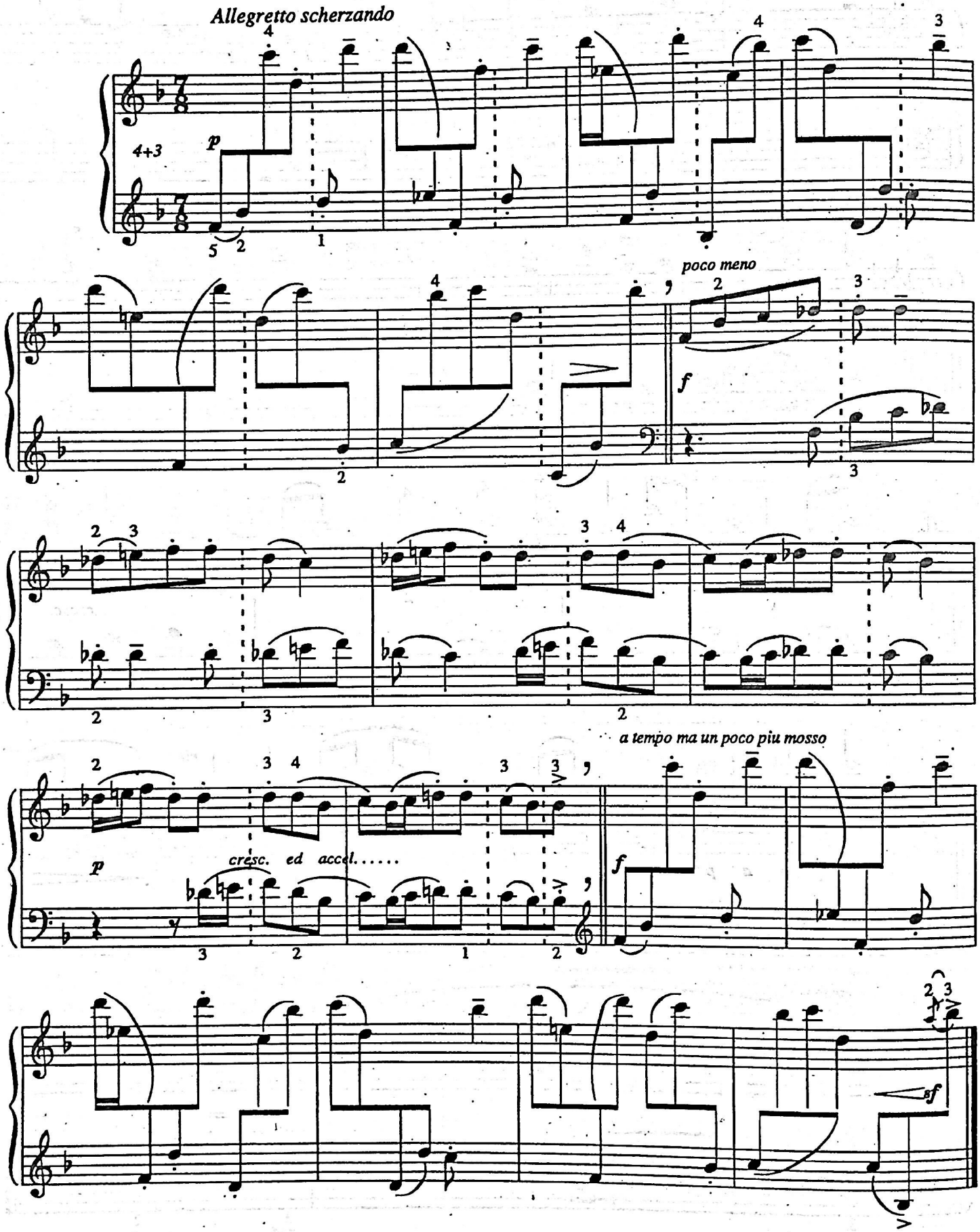
Allegretto scherzando
4+3
p
poco meno
f
cresc. ed accel.....
a tempo ma un poco piu mosso
sf

ԱՆՁՐԵՎ ԵԿԱՎ

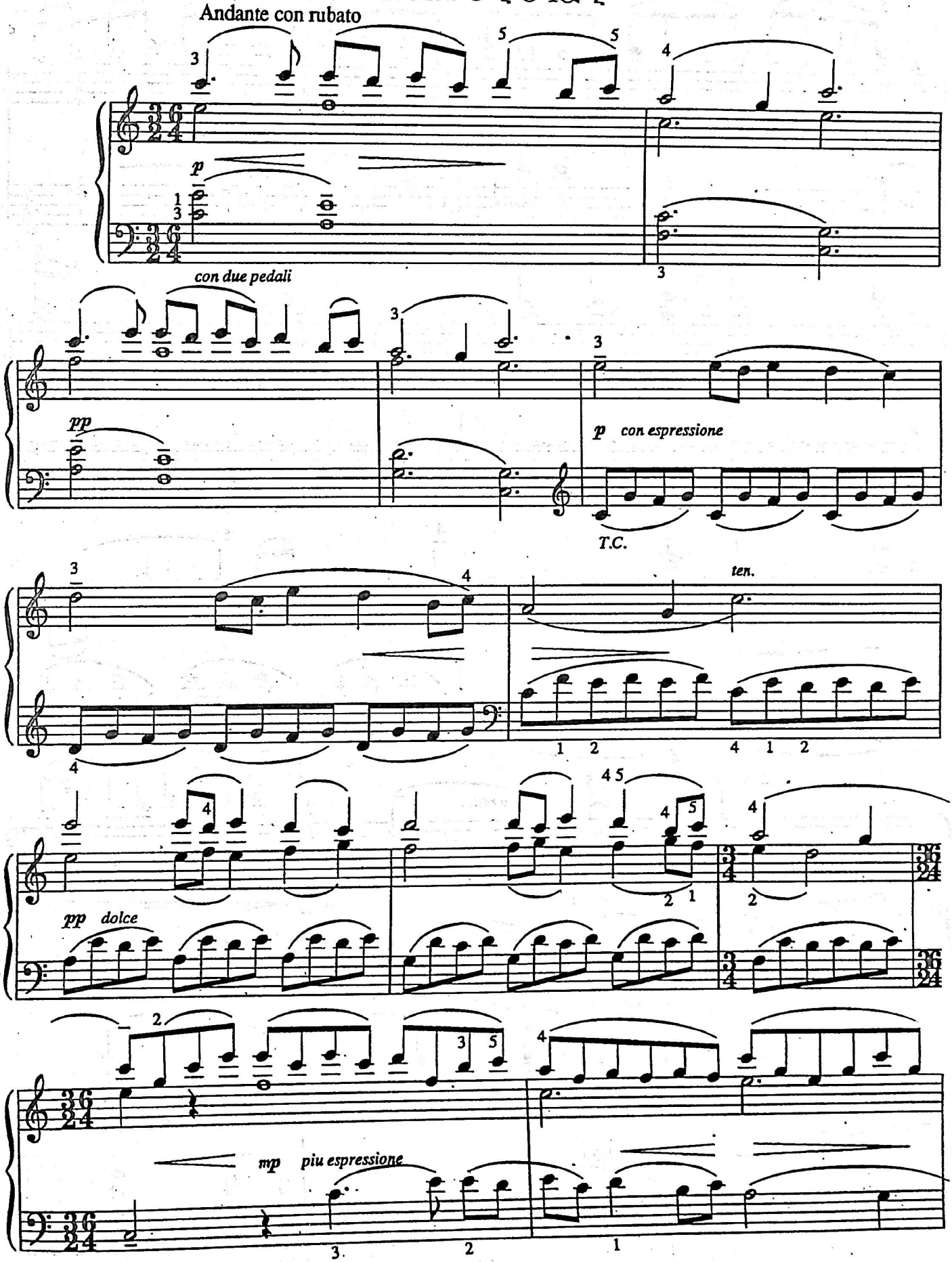
Andante con rubato
p
con due pedali
pp
p con espressione
T.C.
ten.
pp dolce
mp piu espressione

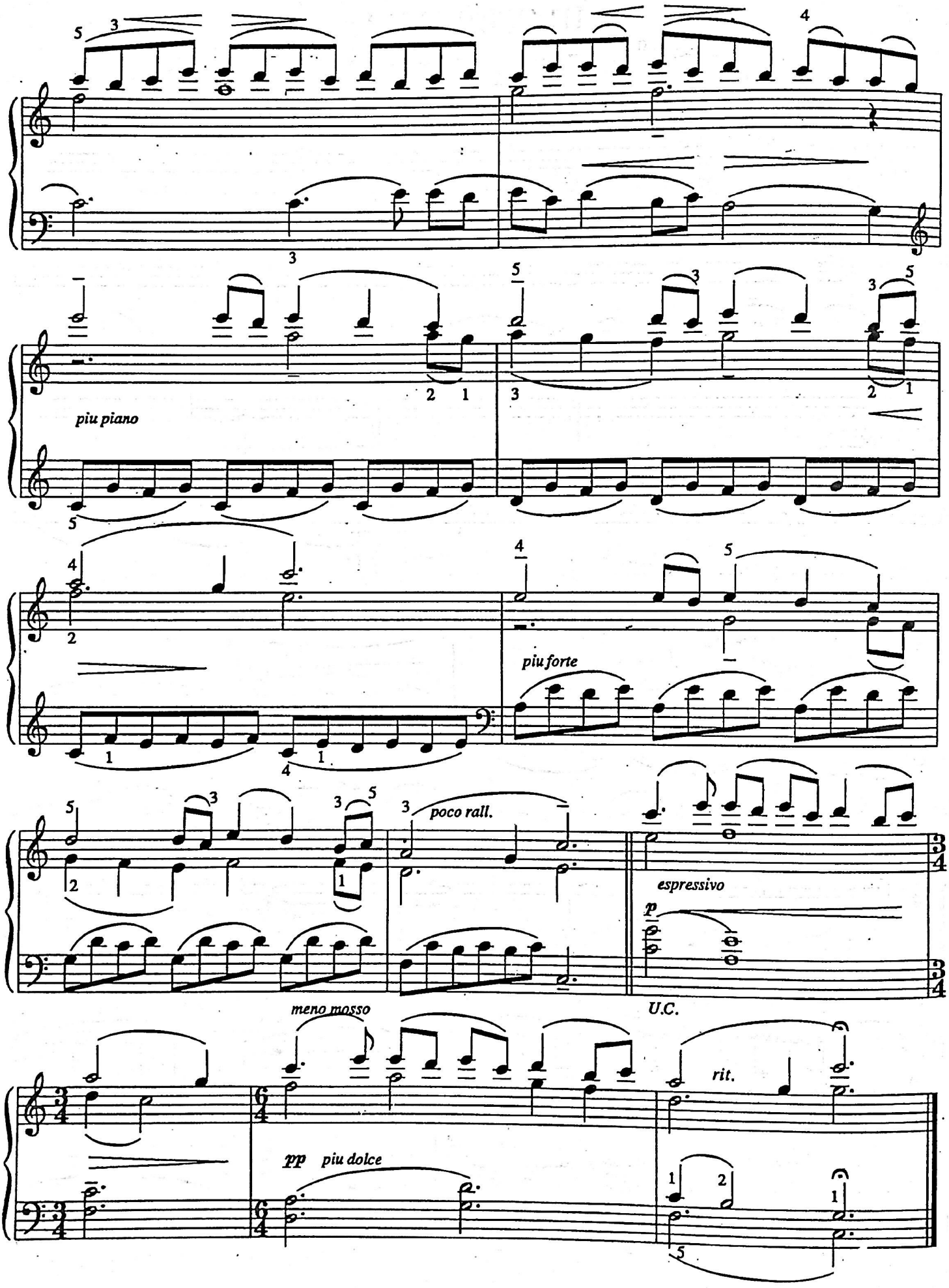
piu piano
piu forte
poco rall.
espressivo
p
U.C.
meno mosso
rit.
pp
piu dolce

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայկական բագատելներ գիրք-1 ——————————— 5
2. Հայկական բագատելներ գիրք-2 ——————————— 12
3. Հայկական բագատելներ գիրք-3 ——————————— 22
4. Հայկական պարային սյուիտ գիրք-1 ——————————— 33
5. Հայկական պարային սյուիտ գիրք-2 ——————————— 45
6. Հայկական պարային սյուիտ գիրք-3 ——————————— 56
7. Հայկական սյուիտ գիրք-1 ——————————— 69
8. Հայկական սյուիտ գիրք-2 ——————————— 77
9. Հայկական սյուիտ գիրք-3 ——————————— 94